

༡༡། ཀྱུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲེགས་བམ་རྩག་པ།

འབྲས་བྱུངས་བྱ་ཤིས་སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛེད་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

2019

ཡུན་མཁའ་སྐྱོ་སྐྱོང་བླ་མ་ཆེན་པོས་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་ཡུལ་བཙུན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
ལང་སྐྱོ་བྱིན་ཅན།

༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྩེ་དགོན་
མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་
བཞུགས་སོ།།

།པོད་ཆ་པ།།

སྒྲེགས་བམ་རྩུག་པ།

དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

2019

Copyright © 2019 by Drepung Gomang Library

First Print. 500 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Volume Title: DKON-MCHOG-JIGS-MED-DBANG-PO'S GSUNG-BUM

Author: Kunchen Konchok Jigme Wangpo

Design and layout: Gung Sonam Gyatso & Shitsang Khenrap Gyatso

Cover Design: Shitsang Khenrap Gyatso

Software used: Adobe Indesign CS4

Typeset in: Monlam Uni OuChan2, 15pt

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Email: gomanglibrary@yahoo.com

www.gomanglibrary.com

Printed and bound in India by Manipal Technologies Limited, Manipal

དཔར་སྒྱུན་དང་ཁྱེན་གསལ་བཤད།

དེའང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྒྲངས་པའི་ཡ་གྲུལ་བཟླ་
ཤིས་སྒྲོ་མང་གྲ་ཚང་ཞེས་སྒྱུན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་མཆེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་འདིར་དུས་
རབས་བཙོ་ལྷ་བ་ནས་སྡེ་བྱིར་ཟམ་མ་ཆད་པར་རྒྱ་བོད་སོག་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་བགྲང་གིས་མི་ལང་
བ་ཞིག་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གི་མཁེན་དཔྱོད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཉེ་བར་བལྟམས་ཤིང་། རང་ཅག་
བྱི་རབས་པའི་བགོ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་ཚྭ་ཡིག་འཛོག་གྲང་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཞིག་
མཆིས་པར་སུས་གྲང་བསྟོན་པར་མི་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་ཕྱོགས་བསམ་སྦྱར་ངན་པའི་རྩ་བ་སྦྱོད་
ཀྱིས་བསྒྲངས་པའི་དུས་འགྲུར་གྱི་ཡོ་ལང་དག་པོས་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཆ་
འོག་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་བཙོམ་ཆག་སྒྱུ་ཉིལ་གྱི་དུས་ཟིང་ཁྱོད་དུ་གསུང་རབ་བསྟོན་བཙོམ་ཅིས་ཀྱིས་མི་
ལང་བའི་དཔེ་རྒྱན་འཛོར་གྲང་ཅ་བཅྱག་དུ་སོང་སྟེ། ད་ལྟར་ང་ཆོས་མཆོད་ཅམ་ལས་མཐོང་ཐོས་མེད་
པའི་ཡིག་འཛོག་གྲང་མཛུབ་མོའི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་རུས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ཨང་།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་རིག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
སྒྲེས་བྱ་དུ་མས་སྐབས་སོ་སོར་རང་གི་གཅེས་པའི་སློག་དང་བསྟོས་ཤིང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་དུ་
སྒྲགས་ཉེ་ད་ལྟར་ང་ཆོ་སྟན་མོང་གི་མཇལ་སྐལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཅ་ཆའི་གསུང་རབ་འདི་དག་གི་དཔེ་
རྒྱན་ཉེན་སྦྱོབ་དང་གཅེས་ཉར་གནང་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྦྱི་དང་། སློས་སུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་ཤིག་རིང་གངས་རིའི་ཞིང་དུ་སྐྱམ་ཟད་གྱི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་
སྒྲར་གསོས་པ་ལའང་ཆར་བ་རྒྱ་ཕྱོགས་ལྟ་བུའི་རུས་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་བསྒྱུན་ཡོད་པར་གཟུར་གནས་
མོ་ལྟན་སུས་གྲང་མཁེན་པར་ངས།

དེ་ལྟར་ལོ་དང་སྐྱབ་པ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་གོ་ལ་རིམ་བོར་ཆན་ཅལ་དང་འབྲུལ་རིག་གི་འགྱུར་བ་
 རྒྱུ་ལེ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་སྐབས་པ་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དང་
 བསྟན་བཅས་ཡིག་འདྲི་དུ་མ་སྤར་བཞིན་ལྟ་ཁང་འདྲུ་ཁང་གི་མཆོད་སྦྱོར་དུ་ཉར་ཆགས་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ན་
 མ་ཡིན་པར་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེ་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་སྤྱད་སྦྱོབ་དར་སྤེལ་བྱེད་པ་ལ་
 སྒྲིག་པར་ནས་བཅོན་དགོས་པ་ནི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་རང་འབྲིའི་ལས་འགན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་མཐོང་
 བར་བརྟེན། འདི་ག་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྱངས་བཀའ་ཤིས་སྒྲི་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་སྤྱི་ཕྱིར་ཀུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རབ་བསྟན་
 བཅས་དུ་མ་དེང་རབས་དེའི་གཞུགས་སུ་ཞུ་སྤྱོད་དཔར་བསྟན་བྱས་དང་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆིས་ལ། བྱེད་
 བར་ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་གོང་ནས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་འབྱུང་
 ཞུ་སྤྱོད་གི་ལས་གཞི་ཞིག་བཅུ་མས་ཤིང་ཅོམ་གྱིན་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མེའི་གསུང་འབྱུང་
 གཉིས་སྤྱི་ཕྱིར་དཔར་སྟན་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིང་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་པ་མ་རྒྱ་བཞེད་ཆེན་པོ་རྩི་བཅུན་དགོན་མཆོག་འཛིན་མེད་
 དབང་པོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྱུང་འདིའི་དཔར་སྟན་ལས་རིམ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་འཛིན་མེད་དབང་པོའི་གསུང་ཅོམ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་
 གསུམ་མཛེས་རྒྱན་དང་བསམ་གཞུགས་ལེགས་བཤད་བྱམ་བཟང་། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་སོགས་
 སྐབས་བབ་སྦྱོབ་གཉེར་བར་རྒྱན་དུ་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤར་ནས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ལན་
 ཁ་ཡར་དུ་དཔར་སྟན་བྱས་ཡོད་མོད། རྩི་འདིའི་གསུང་ཅོམ་སྤྱོད་པམ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་འདི་ལྟར་དཔ་
 གཞུགས་སུ་བཞེངས་སྟན་བྱས་པ་ད་སྤར་བོད་གཞིས་བྱེས་གང་དུའང་བྱུང་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྩི་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཅོམ་ཁག་ནི་བཛོད་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་དང་རྩི་བྱེད་ལུས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ས་ལམ་དབྱུ་
 མཛོན་གྲུབ་མཐའ་སོགས་གཞུང་ཆེན་སྒྲིར་དང་། རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་དང་དཀར་ཆག་ལོ་རྒྱུས། འབྲེལ་

ཅུ་མ་སྐྱོན་ཆོག་ས། ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་ཁག་གི་སྤྱོད་ཐབས། བསྟོན་ཆོག་ས་དང་སྟོན་ཆོག་། འཕྲིན་ཡིག་
 དང་སྐྱོན་དག་སོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གནད་ཟབ་ཅིང་བརྗོད་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆོག་འགྲོས་སྐྱོན་ཞིང་
 འཛེབས་བ་སོགས་ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཅེ་མོར་སོན་བ་ཤིང་སྤྱོད་ཡིན་བས་ཀྱན་
 མཁུན་ཡིག་ཆའི་རྗེས་འབྲང་གི་སྟོན་གཉེར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱོད་ས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་བའི་སྐྱལ་
 སྐྱོན་དོན་གཉེར་ཅན་སྤྱི་ལའང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལེགས་བཤད་འབའ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་བ་བཅས་སྤྱི་བྱའི་
 དགོས་བ་དུ་མར་མཐོང་སྟེ། ད་ལྟར་རང་ཅག་སྐྱོན་མོང་གི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་དམ་པའི་བགོ་སྐྱལ་དུ་
 བཞུགས་བའི་རྗེ་འདིའི་ཅུ་མ་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་པོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་
 ཐོག་མའི་ཡི་གེ་གཏགས་འབྲུག་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ། བར་ཀྱི་ཁྱེད་གཞི་བ་བསྐྱར་དང་། མཐའ་མའི་
 དེབ་གཟུགས་སྤྱི་གསུམ་སོགས་ལས་ལ་ཆོག་ས་ཆེ་ཞིང་། སྤྱོད་བ་སྟེ་མང་བའི་དཔར་སྐྱོན་ལས་རིམ་
 ཀྱི་བཀྱི་བ་མཐའ་དག་ཉིན་ཁར་རྒྱ་དང་རྒྱ་བར་ལོ་སྟེལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དང་དུ་སྤྱངས་ཤིང་བཅུ་མས་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་སྤྱོད་བྱས་བའི་གོ་རིམ་ཁོད་ནས་འདིར་སྟོན་བ་ལོ་རྣམ་བར་མཁུན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཁྱེད་
 སྤྱོད་གི་རིམ་བ་ཁག་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་དེས་སུ་མཐོང་བས་བག་ཙམ་སྟོན་བ་ལ།

དེའང་ཀྱན་མཁུན་འཛེགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབྱུང་ལ་མཆོན་ན་ད་སྐབས་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བྱང་བཀྱི་ཤིས་འབྲིལ་ཀྱི་ཤིང་བར་ལས་གཞན་བར་ཀྱི་བྱི་མོ་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
 ཅིང་། བྱི་མོ་ ༡༩༧༡ ལོར་རྒྱ་གར་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ཡི་ནས་དཔར་སྐྱོན་བྱས་བའི་དཔེ་རིང་དེབ་གཟུགས་
 སུ་བྱས་བ་ཞིག་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་མོད། དེའང་གོང་བརྗོད་སྤྱོད་བྱང་བར་མ་བསྐྱར་
 དཔར་བྱས་བ་ཙམ་དུ་ཟད་བས། ང་ཆོས་ཁྱེད་སྤྱོད་བའི་གོ་རིམ་ཁོད་དུ་སྤྱོད་བྱང་བར་མ་རང་ལ་རྩ་
 འཛིན་བྱེད་བ་ལས་གཞན་དུ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་གང་ཡང་མ་རྟེན་ལ། རྩ་འཛིན་བྱས་པའི་སྤྱོད་བྱང་བར་མ་
 དེའང་ཐོག་མར་བར་ཤིང་རྟོག་བའི་སྐབས་ཀྱི་བར་ཡིག་བ་དང་ཁྱེད་གཞི་མཁུན་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་གཡོང་དུ་
 བཏང་བ་ཡིན་མིན་ཅི་ཆ་སྟེ། དེར་སྤྱི་ཀྱན་དུ་མདོན་མཆོན་ཅན་ཀྱི་ཡིག་མོར་དག་མོར་ཡང་ཡང་འབྱུང་
 བའི་ཁར། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟལ་དང་། བྱ་ཆོག་གི་དུས་གསུམ་འཐོབ་ལྟལ། བདག་སྤྱོད་དང་མིང་མཐའི་

པ་བ་འདྲན་ཚུལ་སོགས་ལ་གཅིག་གྱུར་གཏན་ནས་མེད་པར་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་མང་
 དུ་བཞོན་པས། སྐབས་རེར་མ་སྤྱི་ལའང་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཛོག་བྱ་མི་ཐུབ་པ་མང་དུ་མཆིས། དེ་བས་ང་
 ཆོས་མཐའ་མའི་བྱ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་མཆན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ནོར་བ་དག་ཐད་
 ཀར་བཅོས་པ་ལས་གཞན་མ་དཔེའི་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་ནག་ནོག་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་འོལ་ཆོད་
 དུ་བཅོས་མ་སྤོབས་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ཡང་ཐེ་ཆོམ་དོགས་གཞི་ཅན་དང་། ཆད་ལྷག་གྱུར་
 བ་མིན་ནམ་སྒྲུལ་བ་རྣམས་མ་སྤྱི་རང་སོར་བཞག་སྟེ་བྱར་དུ་གྲག་རྟགས་()འདྲིའི་ནང་དུ་དབྱེད་གཞིར་
 བཀོད་ཡོད། ཆོས་ཆན་སོ་སོའི་ཁྱོད་དུ་གཞན་གཞུང་ལུང་འདྲན་བྱས་བ་རྣམས་སུ་དོགས་གནས་ཅན་
 དང་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་རེ་མཆིས་ཆེ་ཁུངས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྷ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ། ཆོག་རིས་མི་མཐུན་
 བ་རྣམས་གཤམ་མཆན་དུ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་མིན་དོན་གཅིག་ལ་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ད་ལྟའི་
 ཆོག་མཛོད་ཁག་དུ་མི་གསལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཁག་དུ་ཡང་ཡང་མཇུག་དུ་ཡོད་པ། སྟོན་རྗེས་
 དང་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱེས་དང་བགྱེས། ཐོགས་དང་ཐོག། འཆ་མས་
 དང་མཆ་མས། འཇག་དང་འཇགས། ལྷག་དང་ལྷོག། རྩོམ་དང་རྩམས། ཅོང་དང་བཅོང་། འཇུག་དང་
 མཇུག། ཐོག་དང་ཐོགས། ཁམས་ཆན་དང་ཁམ་ཆན། མཛོད་དག་དང་མཛོད་གོ། འབྲི་གྲང་དང་འབྲི་
 ཁུང་། ལྷང་གྲ་དང་ལྷང་གྲ། སེར་སྤྱོད་དང་སེར་སྤྱོདས། སྤམས་དང་སྤམ། ཨེར་རྩེ་ནི་དང་ཨེར་ཏི་ནི།
 རིག་དང་རིགས། སྤོང་མོ་དང་སྤོང་མོལ། བྲ་བ་དང་བྲ་བ། སྤིང་བསྐྱེད་དང་སྤིང་བསྐྱེས། སྤོང་མོ་དང་
 མདོང་མོ། དཔེ་རིས་དང་དཔེའུ་རིས། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱ་སོགས་ཏ་ཅང་མང་བས། དོན་ལ་འགལ་
 བ་ཆེར་མེད་རིགས་རྣམས་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐབས་སོ་སོའི་འབྲི་ཚུལ་རང་
 སོར་བཞག་ཡོད། ཡང་ཡི་གེ་སོགས་འབྲི་བ་ལ་༼འདྲི༽ཞེས་བྲིས་ཆེ་ཀུན་གྱིས་ཡིག་ནོར་དུ་མཐོང་སྤྲོད་
 མོད། འོན་ཀྱང་། གསུང་འབྱམས་འདྲིའི་ཁྱོད་དུ་འབྲི་དང་འདྲི་གཉིས་གདམ་ང་ལྟ་བུར་བྲིས་པ་ཏ་ཅང་མང་
 བས། དེའང་སྐབས་ཤིག་གི་འབྲི་ཚུལ་མིན་ནམ་སྒྲུལ་སྟེ་མཆན་སོགས་གང་ཡང་མ་བཏབ་པར་རང་སོར་
 བཞག་ཡོད།

ཆེག་མད་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་ནས་མི་ལྟོན་དང་། ལ་དོན། སྒྲར་བསྐྱུ། ལྷག་བཅས་གྱི་མད་སྒྲུང་
 ཚུལ་ནོར་བ་རྣམས་ཐད་ཀར་བཅོས་ཡོད་ལ། ཞིང་ལ་སོགས་པའི་ཆེག་མད་བཅུ་བཞི་དང་། བདག་སྒྲ་
 དང་མིང་མཐའི་བ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ང་ཚོས་ཐོབ་པ་ལ་
 ཐོབ་བ་དང་། གྱུར་པ་ལ་གྱུར་བ། དེ་མིན་རྒྱལ་ཆེག་གི་མད་ཡིན་ངེས་པ་ལ་བ་མཐའི་རྗེས་སུ་པོ་སྒྲུང་
 བ་རྣམས་བཅོས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་དཔེར་རི་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ག་རང་ལས་བརྒྱུད་སྒྲུང་
 ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་ཐབས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གསན་ཡིག་གི་སྐབས་སུ་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་
 པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་མཆན་ལའང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་གྱུར་མིན་བ་དང་། དོགས་གནས་ཅན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་
 གྱི་གསན་ཡིག་གཞན་དང་གཞན་ལ་གཏུགས་ཏེ་ནོར་བ་རྣམས་དག་པར་བཅོས་ཡོད་ལ། ལར་ནས་སྒྲན་
 ཐག་མ་ཆོད་པའི་རིགས་རྣམས་སྒྲར་ལྟར་གྱུག་ཏུགས་སུ་མཆན་བྱ་བཏབ་ཡོད།

གཞན་ཡང་། གསུང་འབྲུམ་འདིའི་པོད་ཏུ་པའི་ཁྱོད་གྱི་ཡི་དམ་ཁག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོར་ལས་
 ཆོས་ཆན་པལ་ཆེ་བར་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་དང་འབྲེལ་བཤད་གྱི་རིམ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱད་
 པར་བྱེ་མེད་པར་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཡོད་པ་དག་ལས་ང་ཚོས་དོན་གཉེར་ཅན་ཆོར་ལྟ་བུའི་ཆེད་
 ཏུ་གང་ཤེས་བ་རྣམས་རང་སྒྲོས་ཅི་ལྟོགས་ལྟར་ཡིག་ཆུང་ཡིག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་བཅོས་ཡོད་མོད།
 སྒྲུང་དེ་ཅག་ཚུལ་འདིར་སྒྲུང་རྒྱས་ཞན་ཅིང་། གསང་བ་སྒྲགས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་གོམས་འདྲིས་དམན་པས་
 འགལ་འཛོལ་གྱི་ཆ་རེ་ཡོད་ངེས་པར་མཐུན་ལྟར་རྣམ་པས་དེ་ལུགས་དགོངས་ཡངས་གནང་བར་ཞུ།

དེ་མིན་ད་ངེས་གསུང་འབྲུམ་འདིའི་ཁྱོད་ཏུ་སྒྲར་སྒྲ་བྲང་པར་མར་མ་འཁོད་པ་བྱིས་སུ་བར་ཏུ་
 བཞོས་པར་གསལ་བའི་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ཚུལ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པ་མཛོད་འདུལ་གྱི་ཟིན་བྲིས་ད་ལྟའི་སྒྲ་
 བྲང་པར་གསར་ལྟར་ན་ཤོག་ལྷེ་བ་ལྷ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྔ་ཉིའི་སུམ་ཅུ་བའི་པར་བྲང་
 སྒྲོན་ཆེག་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྷ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་གསར་ཏུ་བཅུག་ཡོད་ལ། དེའང་མཛོད་འདུལ་གྱི་ཟིན་
 བྲིས་དེ་དགོས་དབང་གིས་པོད་ཇ་པའི་ཁྱོད་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ་ཞིང་། པར་བྲང་སྒྲོན་ཆེག་དེ་སྒྲད་
 རས་བསྐྱུས་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱུན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆེགས་ཆེ་བའི་ལས་གཞི་འདིར་དུས་

ཡུན་ཅི་ཙམ་འགོར་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡིད་གཟབ་ནན་གྱང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་ཁྱུ་ཡང་ཁྱུ་
 གྱིས་ནམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱུ་དག་གི་གོ་རིམ་ལན་འགར་བརྒྱད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་
 མཆོན་ན་སྒྲིར་དཔེ་ཆ་ཁྱེད་གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་ཅིང་། སྒོས་སུ་གནད་དཔེ་དག་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་སྤྱོད་
 རྒྱས་ཏེ་ཅང་དམན་པས། ལས་འདིར་ད་དུང་ཡང་ནོར་འཁྱུལ་ཉེས་འཛོལ་གྱི་ཆ་རེ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དེས་
 པར་བཏེན་ཚུལ་འདིར་རྒྱས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་མཁྱེན་ལྡན་ནམ་པས་དེ་དོན་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྒྲིལ་གནད་
 པར་ཁྱུ་རྒྱ་དང་།

གསུང་འབྲམ་འདིའི་དཔར་སྐྱོན་འགོ་གྲོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་འདི་ག་གྲུ་ཆང་
 གི་སྐབས་བརྒྱ་བཞི་བའི་ཕྱག་མཛོད་ལྡན་རྒྱས་ནས་མ་དདུལ་ཉིན་སྒོར་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབྲམ་ལུ་
 (༢༥,༠༠༠༠༠/-)རྒྱར་འཛོལ་གནད་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ད་རེས་གསུང་འབྲམ་སྐྱུ་ལེགས་ཆར་
 གངས་ལུ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་དུ་བསྐྱོན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཁོང་ནམས་ལས་གཞི་འདིའི་ཁྱོད་ནས་
 དམིགས་བསལ་བཀའ་བློན་ཁྱེད་ལོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་མིན་གསུང་འབྲམ་ཁྱེད་སྒྲིག་གི་ལས་
 ཀའི་ཐོག་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་ཀ་གོར་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་བྱང་པར་མའི་མ་ཕྱི་གཡར་བོ་གནད་མཁན་གྱི་
 འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་བྱ་བལ་ཁམས་ཆན་དང་། སྒྲ་བྱང་པར་གསར་དུ་བཞུགས་པའི་མཛོད་འདུལ་ཟེན་
 གིས་ཀྱི་མ་ཕྱི་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་སྐུ་པར་མཁོ་འདོན་གནད་མཁན་སོགས་ལས་
 གཞི་འདིར་སྐུ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་སྐུ་བོ་ཀྱན་ལའང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་
 ཞེས་ཁྱུ་བ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་ཚོས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུ་མའི་རིང་ཆེགས་
 དང་ངལ་བར་མ་འཛེམ་པར་ནམ་དཀར་གྱི་ལས་འདིར་ཤུགས་གྱིས་འབད་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རི་སྟེད་
 མཆིས་པ་དག་སྒྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དགའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་དམ་པར་
 ཉག་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་འཕགས་ནམས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པ། སྒོས་སུ་ཀྱན་
 མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ་གྱིས་ས་ཡི་འཛིན་མ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ལུས་ཅན་སྐུ་འགོ་ཡོད་

དོ་ཙམ་བདེ་སྤྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། བྱད་པར་འཛིག་རྟེན་ཞི་
བདེའི་དེད་དཔོན་སྟོན་མཆོག་ལྟ་མའི་རྣམ་འདྲན་ཡ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆུལ་དབང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་མཆོན་ཐུགས་ཀྱི་
བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྟོན་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་ཆང་འདྲིའི་འཆད་ཉན་བཤའ་སྤྱོད་
གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉེར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྟོན་འདུན་ཐུགས་ཐག་དང་
བཅས།

འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཤིས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱར་བ་དགོའོ།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

དེའང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེའི་སྐྱ་ཐེང་གཉིས་པ་
 རྗེ་བཙུན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་གྲགས་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་
 མཆོག་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྱེལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོའི་ཉིན་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆེས་བརྒྱད་
 ཉིན་མདོ་སྤྲད་གཅན་ཆའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དཔོན་པོ་འབུམ་ཡག་རྒྱལ་གྱི་ཡང་ཆ་གཙུག་ཉིན་སྐབས་ལ་བྱ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་སྟེ། སྤང་རའི་དཔོན་པོ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་གནམ་སྤྲིད་གཉིས་
 གྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་སྟོང་སྟོར་མཆོ་སྤྱི་སྐྱ་ཐེང་ལྷ་བ་དག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་
 མཆོས་སྟོ་སྤྱེལ་པའི་མཆན་གསོལ། དགྲུང་ལོ་ལྷའི་ཐོག་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ཉིག་ཙོར་
 བུའི་མཆན་ཅན་གྱི་བྱང་ནས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་ཙོར་བྱ་རྒྱལ་མཆན་དུ་གསོལ།
 དགྲུང་ལོ་དུག་བཞེས་པ་རྒྱ་མོ་སྤང་གི་ལོར་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དགོ་སྐྱ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་
 རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་མཆན་ལ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བདུན་
 པར་སྟོག་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་གྱུར་ཐང་རི་ཁྲོད་དུ་བྱོན། དེར་སྐྱ་ཞང་དགོ་སྟོང་གི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
 དང་། སུམ་རྟགས་སོགས་ལ་གཟེགས་ཏོག་གནང་བས་འཆེམས་ལུས་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད། དུས་
 དེར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཅོམ་ཐོག་
 མ་ཡིན་པར་གསུངས། དགྲུང་ལོ་བཙུ་བར་ཁུ་བོ་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱན་ཆགས་
 སུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་བཙུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ལྷགས་པོ་སྤྱེལ་གྱི་ལོར་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
 བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཆོགས་སྤྱ་མ་དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཆན་ལ་དག་དབང་
 འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། སྤྱ་ཕྱིར་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་
 ནས་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལྷུང་གི་ཁྲོད་དང་། འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དབང་སོགས་དམ་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བཀོད་སྒྲུལ་མང་དུ་བཞེས་ཤིང་། ཞལ་ལུང་གི་བྲིད་ལ་ཟིན་གྱིས་ཤོག་བུ་ལྷ་བཙུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཀྱང་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཡོས་ལོར་སྤྲ་བྱང་བཀྱ་ཤིས་འབྲིལ་ནས་རྒྱུད་པ་དཔོན་སྟོབ་འཇམ་
དབྱངས་དཔལ་ལྷན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་སྐུ་ཆ་ཉིག་ཤིན་དཔོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་མཆོག་
སོགས་གྱུར་ཐང་རི་བྲོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བརྟག་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་དོན་གྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་སྟེ་བ་སྟོབ་བཟང་
དོན་གྱུབ་པ་ལ་ཁྱུས་པ་ནས་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤིས་འདྲོངས་
པ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་བྱི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་མངོན་པའི་རྩལ་གྱིས་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་ཡང་སྤྱིད་
འབྲུལ་བྲལ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡང་། གདན་སར་འགོད་རྒྱུར་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་དཀའ་རྒྱུག་མང་པོ་ཞིག་
འབྱུང་དེ་རེ་ཞིག་དུས་འགྲུངས་སུ་སོང་། ཡིན་ནའང་། སྤྲ་བྱིར་གྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་སྟོབ་
བཟང་དོན་གྱུབ་པ་དང་། དཔོན་རྒྱ་ནང་གི་བཙུན་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུས་ལྷགས་ཡོད་རྒྱ་
བཏོན་ཅིང་། མཐར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་གྲོས་མཐུན་གྱིས་རྩེ་འདི་ཉིད་གདན་ས་བཀྱ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གདན་
འཛིན་ཞུ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང་དོན་ལྟར། རྩེ་ཉིད་དགྲུང་གངས་བཙུ་བྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་
པའི་རྒྱ་པག་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ལོར་དཔལ་ལྷན་བཀྱ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གདན་སར་བཀོད། འགྲུང་རོ་སྐུལ་
པའི་སྐུ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། སྤྲ་བྱིར་མཁས་དབང་དབྱིག་གྱུར་པ་འབྱམས་
པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དང་། རོང་བོ་མེད་ཆོས་རྩེ་ངག་དབང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་སྤྱད་པ་
སྟོར། སྟན་ངག་སོགས་ལ་སྤྱངས་པ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པར་པར་བྱིན་དམ་བཅའ་བཞག། ལོ་
དེར་དགོན་ལུང་དུ་ལུང་སྐུ་རོལ་བའི་རྩེ་རྩེ་ལས་བསྟེན་པར་རྩོགས་ཤིང་། མཆོན་ལ་འཛིན་མེད་དབང་
པོ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འབྲུས་གྲགས་པའི་སྟེ་ཞེས་གསོལ། ལུང་སྐུ་རོལ་བའི་རྩེ་རྩེ་དང་སྟོང་སྟོར་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ནས་སྤྲ་བྱིར་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་བཞེས་པ་རྒྱ་སྟེལ་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་དབྱུས་སུ་ཕེབས་ཤིང་། རྒྱལ་མཆོག་

བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བཀོད་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཤིས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་དུ་ཆོས་
 བྱུགས་ཀྱིས་མཁས་དབང་གྲུ་འབྲུམ་པ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྟགས་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱན་ལ་གསུན་བསམ་རྒྱལ་བཞིན་གནང་། བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། བ་རི་དཔོན་སྒོ་བ་
 ངག་དབང་དོན་གྲུབ། ལྷག་ཕུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་
 མང་དུ་གསུན། རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕྱང་སྒྲུ་རྩལ་བའི་རྩི་རྣམ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་
 སྤྲ་ཕྱིར་རྩི་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབྱ་སྒྲར་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་མཆིད་ནན་ཆེར་གནང་ཡང་
 གཏན་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད་པར་སྤྲ་མཐུད་དུ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་
 སྤངས་ཤིང་། གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྤེའི་གཞུང་ལའང་གསུན་བསམ་ལུགས་ཆེར་གནང་སྟེ་སྤྲ་མདོ་སྟགས་
 དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདོན་པར་
 བསྐྱར་ཏེ་སྤྲ་ཕྱིར་དགོན་པ་གསར་འདེབས་དང་། ཁྱི་བཞུགས་སྒྲོང་ཁུར། ཉེན་གསུམ་གསར་བཞེངས།
 རྩོད་རྩྭ་འདུམ་འགྲིག་སོགས་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་
 གི་ཕྱིར་དུ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་མཛད་འགན་སྤྲ་ཆོགས་བདག་གིར་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྷན་དོན་
 གཉེར་ཅན་དུ་མའི་རྩམ་སྒྲུལ་ལྟར་སྤྲ་ཕྱིར་དོ་མཆར་བའི་བསྟན་བཅོས་གསུང་རྩམ་སྤྲ་ཆོགས་ལུགས་
 རྩམ་གནང་།

དགྲུང་ལོ་ང་བདུན་པར་དབང་ཕྱང་མན་ངག་དང་བཤད་ཕྱང་ཁྱིད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱན་དགོན་བའི་
 ཐབ་ཆོས་རྩོད་གཅོད་དང་། དཔེ་དགོན་སྤྲ་ཆོགས་སྤྱད་སྤྱིག་གི་སྤྱད་དུ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ་སྤྲ་ཡང་
 དབྲས་སྤྲ་ཐེབས་ཏེ། གདན་ས་ཁག་ཏུ་བཀའ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། རྒྱལ་མཚོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
 མཚོར་མཇལ་བཅར་བྱས། དགྲུང་ལོ་ང་དགྲུ་ལོར་དབྲས་ནས་ཆེབས་ཐོན་གྱིས་སྤྲ་གདན་ས་བཀའ་ཤིས་
 འབྲིལ་དུ་ཐེབས་འབྱོར་བྱང་། དེ་ནས་སྤྲ་མཐུད་དུ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་
 གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་བའི་
 ལུགས་པག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༡ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༩ ཉིན་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲ་ཐེམ་བའི་

ཚུལ་བསྟན།

ཇི་འདིའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་སྟོབ་ཀྱང་ཐུབ་བཞུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། གྲང་ཐང་བསྟན་
པའི་སྟོན་མེ། དབལ་མང་པ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་
སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ལ། གསུང་ཅོམ་ལ་ཡང་ས་ལམ་གྲུབ་མཐའ་དང་
པར་བྱེན་མཛོད་དབུ་སོགས་གཞུང་ཆེན་སྟོར་དང་། རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་། དཀར་ཆག་ལོ་རྒྱུས། འབྲེལ་
ཅོམ་བསྟོད་ཆོགས། འཕྲིན་ཡིག་སྟན་ངག་སོགས་བཛོད་བྱ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། ཇོད་བྱེད་ཡིད་ལ་འཇེབས་
པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེགས་བམ་བཙུ་གཉིས་རང་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་
ལྟར་ལགས།

ཇི་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་ཏུ་མཁུན་འདོད་ཆེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
རྒྱལ་བ་<<ཇི་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྐུ་འཇུག་དོགས་>>ཞེས་པར་གཟིགས་གནང་
འཇུག།

ཞེས་འབྲས་སྤངས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྱོན་དང་བྱ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།	[01]
མཇུག་པ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།	[09]

༡༡། །བསྐྱོན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་སྒྲིན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ།

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ།

མཆོད་བརྗོད།	2
མཆན་དོན།	3
འགྱུར་ཕྱག།	7
ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ།	9
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ།	19
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དོས་བབྱང་བ།	24
རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འང་རྩ་བར་བསྐྱོན་བ།	31
སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ།	39
སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྐྱོན་བ།	50
རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།	63

རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ།	66
སྒོ་ནི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ།	70
དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཆད་པ།	83
ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ།	114

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་བཤད་པ།	115

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།

སའི་ངེས་ཆོག་དང་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	118
ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན།	135

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།

གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	136
རང་ལྷགས་བཞག་པ།	137

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།

གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	138
རང་ལྷགས་བཞག་པ།	140
ཚུད་པ་སྒྲོང་བ།	142

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ།

སའི་ངེས་ཆོག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་བསྟན་སོགས།	144
ཐབ་དོན་ངོས་བརྒྱུད་བ་སོགས་དང་པོ་བཞི་འཆད་པ།	145
ལྷུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འགོད་པ།	147

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ལྟར་སྤང་དགག་པ།	149
རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།	152
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།	163
བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཚུལ།	167
བདག་སྐྱེ་དགག་པ།	169
གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན།	207
བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་གྲངས་ངེས་སོགས་བཤད་པ།	232
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་སྤྱོད།	240
རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དོན།	242
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན།	253
སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།	268
རང་རིག་དགག་པ།	293
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག།	312
སྐྱབ་བྱེད་ལུང་གིས་དགག་པ།	338
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ།	342

མེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་སོགས།

རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་འཆད་པ།	372
མཐུག་སློན་དང་མཛད་བྱང་།	378

༡༣། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་བཤད།

མཆོད་བརྗོད་དང་སྤྱི་བཤད།	381

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྟན།	383
རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན།	387
བྱེ་བྲག་སྤྱི་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་.....	389
མདོ་སྤེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་.....	396
སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་	401
དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་.....	408
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་བཤད་པ།	413
མཇུག་སྟོན་དང་མཛད་བྱང་།	418

༢༢། །བསམ་གཟུགས་ལེགས་བཤད་བུམ་བཟང་།

མཆོད་བཟློད།	421
ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་བཤད་པ།	421
ཞི་ལྷག་དངོས་བཤད་པ།	427
ཞི་གནས་བཤད་པ།	435
ལྷག་མཐོང་བཤད་པ།	440
ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ།	442
སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	450
ཡན་ལག་དམིགས་རྣམ་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པ།	461

༢༣། །དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཞག་བསྟུས་པ།

རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད།	471
ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	474

གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད།	476
ནམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད།	477
ཅེ་སྦྱར་མཆོན་བྱེད།	479
མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད།	480
སྐད་ཅིག་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད།	480
ཆོས་སྐྱ་མཆོན་བྱེད།	481

༣༡། །མཁུན་གསུམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྒྲ་དཀར་པོའི་འབྲི་ཤིང་།

མཆོད་བརྗོད་དང་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ།	483
བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟུས་ཚུལ།	485
ནམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱི་དོན།	486
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་པ།	488
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།	490
ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་ཅུ་བཤད་པ།	493
མཐུག་སྒྲོན་དང་མཛད་བྱང་།	496

༣༢། །ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་མདོར་བསྟུས།

མཆོད་བརྗོད་དང་མཆམས་སྦྱར།	499
ཆོས་སྐྱའི་མཆམས་སྦྱར།	501
རྩ་བ་ཉིད་སྐྱ།	516
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ།	523
མོངས་སྐྱའི་ནམ་བཞག།	539

སྒྲུལ་སྒྲིའི་རྣམ་བཞག་.....	548
མཐུག་སློན་དང་མཛད་བྱང་།	552
པར་བྱང་སློན་ཆོག་.....	555

ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ངལ་གསོ་ཞིང་། །རྣམ་དག་ལུང་རིགས་སྐྱལ་གྱི་
གདེངས་ཀས་བཟིང་། །མཁྱེན་བཅེ་ལོར་བུའི་ཅོད་བཏ་སྤྱི་བོར་འཛིན། །སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ཡི་དབང་པོ་
ལ་ཕྱག་འཆའ། །མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་དབུ་མའི་སྟོལ་ཆེན་པོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་
བཞིན་གསལ་མཛད་པ། །སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚོ་ག་ཡུལ་དེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སོགས་
སྟོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཆ་ཤིས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །མཛད་བྱུང་ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅིའི་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །ངེས་དོན་ཀུ་མཛད་སྤྱོད་ཆལ་ཁ་འབྱེད་པ། །སྤྱི་གཤམ་
རྒྱ་སྐར་བདག་པོས་དེང་འདིར་སྤྱོད་སྤྱོད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅེའི་ཕུང་པོ་དུར་སྤྱི་ག་སྟོས་
གར་ཕྱར་སྤྱོད་སྤྱོད། །སྤྱི་བའི་བཟང་འགྲོ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་གསང་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་པོའི་
བུལ། །གསལ་བར་འདོམས་པས་བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་དུས་གྱི་མཐར་ཡང་རྒྱས་མཛད་
པ། །གངས་ཅན་མཁས་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ་བཟང་གཤམ་པར་སྟོང་ནས་འདུད། །མགོན་
པོ་དེ་ཡི་གསུང་གི་གསང་བ་ཀུན། །རྒྱལ་བཞིན་བཟུང་ནས་ཐར་འདོད་སྤྱོད་པོ་ལ། །ལེགས་
བཤད་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །སྤྱི་མཚོ་ག་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །སྤྱི་བའི་འབྱེད་སྤྱོད་རབས་སྤྱི་གཤམ་འབྱེད་བ་ལྟར། །ཆར་དུ་དངར་བས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་
ཀུན། །སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་མཛད་པ། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྱི་གཉིས་ལ་གྲུས་པས་
འདུད། །ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་དབང་པོའི་སྟོང་གནས་དཀར་གནད་ཀུན་གཟིགས་འཛིན་བྱེད་
གཡོ། །རྣམ་མང་ལུང་གི་ཆར་ཆེན་འབེབས་མཁས་རིགས་རྒྱལ་ཅེ་བརྒྱ་འབར་བ་ཡིས། །ཞོལ་
བ་ངན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་འཛོམས་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིན་གཅིག་ལ། །འཇམ་དཔལ་
དབྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་པའི་རྟོ་རྟོ་བདེ་སོགས་བདག་པོ་གང་དེར་འདུད། །རྣམ་དབྱེད་ཐུགས་
གྱི་ཁམས་ལས་ལེགས་སྤྱོད་པའི། །རི་མེད་ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་ཡིས། །བདག་སྟོང་
ཐེ་ཆོམ་དྲ་བ་གཅོད་མཛད་པ། །བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་འདུད། །ཀུན་

མཁེན་ཆེན་པོའི་མཁེན་དགོངས་ནོར་འཛིན་གཞིར། །ལེགས་པར་འབྲིལ་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཚུ་གཏེར་ཆེ། །དོ་མཆར་བཤད་པའི་རྒྱལ་ས་སྤེང་འབྱམ་གཡོ་བས། །སློ་དམན་ཆོགས་རྣམས་
 སྤྱིད་ལུག་བསྟན་པར་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་མགོན་དེའི་ལེགས་གསུང་རོལ་པའི་མཆོ། །རྣམ་དབྱེད་སྤྱི་
 དབང་གིས་བཟུང་བསྐྱབས་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་ཉེར་སྤངས་ནས། །སྐལ་
 བཟང་མཁར་ཉལ་ཆོགས་ལ་ཁོ་བོས་སྤྱིན། །མཁས་སྒྲིམ་གང་དག་འདི་ལྟའི་ལེགས་བཤད་
 བྱི། །འབད་པས་སྤོང་ཡང་གཟུར་གནས་དོན་གཏེར་ཆོགས། །པད་མཆོར་ངང་མོ་རི་བཞིན་
 གཞུང་ལུགས་འདིར། །ཀུན་དགའི་འཇུག་དཀར་སློ་བཞིན་འཇུག་པར་ངས། །

དེ་ལ་འདིར་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བཟང་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀར་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། མཆོན་
 ཀྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་
 མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་དབུ་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྤྱིར་དབུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དབུ་མའི་གཞུང་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དེ་སློགས་པ་
 པོའི་གང་ཐག་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། མཚུ་མ་ཀའི་སྤྱི་གྱི་བྱིངས་ལས་བཅུ་མས་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་
 མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་ཡང་བཤད་པས་དབུ་མ་ཞེས་པ་
 ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རིགས་ཆོགས་ཏུག་ཀ་སྐབས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་ཅེ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

རང་འགྲེལ་ལས། རིགས་ཚོགས་གཞན་གྱི་ཕུང་འདྲན་པའི་ཆེ་རང་མིང་ནས་སྒྲིམ་ལ། ཅུ་ཤི་
 འདྲན་པའི་ཆེ་དབུ་མ་ལས་ཞེས་སྒྲིམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་འདྲིའི་འགྲེལ་པར་ཅུ་ཤི་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས་ཞེས་
 མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཅུ་ཤི་ལ་བྱ་ཡི། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་། དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་འདྲིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་དེས་ཁེགས་སོ། །དབུ་མ་ཅུ་བཤེས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་རི་ལྟར་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ཇ་ཡ་ཨ་ནུ་ན་རེ། ཅུ་ཤི་ལས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་
 མ་བསྟན། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་ཅུ་བཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 བ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཅུ་ཤི་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིམ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་དེ་ལ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་ཤི་ལས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་
 བཞག་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་འཇུག་པ་ལས་ཅུ་བཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་
 བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། ཅུ་
 ཤི་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལྗོན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་བྱས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་
 སྒྲིམ་དེ་འཇུག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རང་ལྗོན་ལ་བསམ་ན་ཅུ་ཤི་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པས་དགག་
 པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་ངོ་། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རང་ལྗོན་ནས་སྟོན་པ་
 ལའང་འཇུག་པ་ལས་ཅུ་ཤི་རྒྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤི་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་།
 བདེན་གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་
 པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བདེན་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་

བའི་ཚུལ་དང་བཅས་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཇུག་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་
 གྱི་ལུང་རྣམས་རྒྱས་པར་བལྟོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་
 མ་བསྟན་ཀྱང་འཇུག་པ་འདིར་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་དང་། ས་བཅུ་
 སོགས་བཤད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེ་ལས་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ། བདེན་བཞི། ལྷགས་
 གནས་བརྒྱད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བའི་དར་ཁྱིམ་ལས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
 གཞན་དུ་ན་ཅ་བཤེས་རབ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་དབུ་
 མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེ་ལས་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་
 སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་
 བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན་ཅ་བཤེས་
 རབ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཅ་བ་
 ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་
 ནས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་རྒྱད་མི་བཞེད་པ་དང་། བདེན་
 འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་རང་རྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཀྱན་གཞི་རང་རིག་ཕྱི་དོན་

མེད་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་དབྱུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དབྱུ་མ་པ་
 གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་
 དེས་པ་བཏན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅམས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་ཤེས་
 ཀྱི་དགོངས་དོན་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་དེས་པ་ནི་འདིའི་
 སྒོ་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་དུ་འཛོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་
 བཏེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེས་དོན་ལེགས་པར་དེས་པ་ནི་གཞུང་འདིས་དབྱུ་
 མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེས་ལས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་ལ་སོ་སྟེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་
 སྟོབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་རྣམས་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐྱངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེས་དོན་བསྟོམ་
 པའི་ཆེ་བའ་རྒྱས་གཉིས་ཆོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་རྩ་ཤེས་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་བྲན་ནས་བབ་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་
 དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་ཤེས་ལས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 བཀག་པར་ཐལ། གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་རྒྱས་པར་བཀག་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་
 རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་བཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་གཙོ་བོར་འགོག་ཅིང་
 སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཞར་ལ་དགག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩ་

ཤེལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲུག་པ་འདིར་དེ་ལ་ཁ་བསྐྱང་དགོས་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་མ་ཆང་བ་ཁ་བསྐྱང་ཚུལ་དང་། མི་རྒྱས་པ་ཁ་བསྐྱང་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་
 ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱ་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དབྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་
 དབྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏྟག་པར་
 ཁས་ལེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབྱ་མའི་
 ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གཞི་དེ་དབྱ་མ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་རོ་
 བོར་ཤར་ནས་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་དེས་ཏྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ནས་བཟུང་
 བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རེད་མདའ་བས་མཛད་པ་ལས། ཅ་ཤེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནི་མ་བསྟན།
 སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ན་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་འདིར་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་ཚུལ་ཡང་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པས། གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གཞིན་རྒྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་
ལོ། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
དང་མངོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་འགལ་བེར་ན། འོ་ན། རྒྱས་འབྱིང་བཟུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། མངོན་

པའི་སྡེ་སྡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྡོ་ནས་གཙོ་བོར་སྡོན་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་
 བོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཅི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྡོ་
 ནས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཡང་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཆང་བའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མདོན་དུའི་བྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། །ཟེལ་གཞོན་རྟོགས་བྱིར་
 མདོན་པའི་ཆོས། །ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོན་པ་གོང་འོག་
 གཉིས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མིན་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་གཉིས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམ་དག་
 མིན་ཟེར། དེ་གཉིས་ལ་འོ་ན། ཐུན་མོང་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་གི་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་ནང་གི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཆོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་གྱི་དེ་
 ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ན། སྡེ་
 སྡོད་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱབས་འདིར་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཆོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་དེ། མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པའི་
 ཆོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་གཞུང་
འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་
བོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀྱི་བཀས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆོད་བརྗོད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་
དངོས། བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། དག་བ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་
ཅ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ་སྟེ་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུབ་དབང་གི་དོན་བཤད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དོན་བཤད། རང་རྒྱལ་ཀྱི་དོན་བཤད། ཐུབ་དབང་ལས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་
ནི། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་
བས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་
དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀས་མངའ་བསྐྱར་
བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་གོང་ན་མེད་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པ་མངའ་ཞིང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་
 ཚེས་ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་
 དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ཚེས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་
 ཉན་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ། རོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་
 ཕྱིར། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ནས་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐོས་
 སྒྲིགས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་སམ། དེ་ཐོབ་བྱེད་
 ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་གཞན་ལ་སྒྲིགས་
 པ་ཅུ་ཟད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་
 གམ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ལས་ཐོས་ནས་དེ་རོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། ཞེས་
 དང་། མདོ་སྡེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་
 པ་ཡང་དག་བསྐྱག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བཟོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་
 ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། བྱང་
 ཆུབ་སྤྱ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སྒྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་
 པས་བྱང་ཆུབ་སྤྱ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་མོད་
 གྱུར། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཟོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་

བ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱེད་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 སྤྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མི་སྟོབ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བྱེད་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་
 ན་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བུཌ་ཞེས་པའི་སྤྱ་རོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱར་བ་འགྱུར་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱེད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐད་དོད་པ་
 རྩེ་ག་བུཌ་ཞེས་པའི་པ་ཉི་སོ་སོར། ཨེ་ག་གཅིག་བུཌ་སངས་རྒྱས་ཉི་བདག་སོ་སོར་གཞན་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་གཅིག་པུར་གནས་པའམ། བདག་གཅིག་པུའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
 ཉི་བར་མ་བསྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་
 དེ། རང་རྒྱལ་དག་བཙུང་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
 ལས་ལྷག་། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཉི། རང་རྒྱལ་དག་བཙུང་
 པས་གཟུང་རྟོག་སྤངས། ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་གྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་
 དམན་ཉི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིན་རྟོག་སྤངས། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ཟེར་རོ། །འོ་ན། སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རིགས་ངེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་བར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་ཉན་
ཐོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བའི་ལུགས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་པ་
སྟོབ་པ་གསུམ་ཀས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ཟླ་བས་ཀྱང་བཤད། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་འདོད་
མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རིགས་ཏེ་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྒྲས་
པ་དེས་ཀྱང་བྱབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཉན་རང་གཉིས་བྱབ་དབང་ལས་སྒྲིམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་
རང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་
རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་འདུག་
པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱབ་དབང་རྣམས་བྱང་བ་ན་རྟོན་འབྲེལ་བཟུང་མའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་ཉན་རང་གི་རིགས་
ཅན་འདུས་པ་དག་གིས་ཉན་བསམ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པས་རང་རང་གིས་མོས་པ་བཞིན་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་
པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་

ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
གོར་མ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་
འདིར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་
ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཐུབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཟ་མོ་བསྟན་པ་
ལས་ཉན་རང་གི་འདོད་བྱ་རྫོགས་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་
བཟ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་དུ་མ་སྤྱང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གོང་དུ་བྱངས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་
བར་འདོད། ཡང་བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་
སྒྲུངས་པས་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་
བཟ་མོའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་མ་ཐག་ཏུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རིགས་པ་ལས་དེ་མ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
ལུགས་སྐད་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོ་ན། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཡུལ་ཉན་རང་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུད་ཚུལ་དང་ལན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྦྱེས་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་དོན་ལས་ཀྱང་དོགས་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གསུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྦྱེ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྲུབ་
མཐའ་བཞི་ཀ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དུ་མར་ཡང་དོན་རེ་རེ་བསྟན་པའི་ཆེ་ཡང་གང་ཐག་འདི་

སྟེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་སོགས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་གིན་དུ་མང་བའི་བྱིར་དང་། དེས་ན་སྐབས་
དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཚུད་ཚུལ་དང་ལན་ཡིན་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་ཀྱི་དོན་
མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་
རེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་
ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཞེན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི། དེའི་སྟོན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་བྱང་འདས་འཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རྟོན་འབྲེལ་
ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་རབས་གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་
ཚུན་ཆད་སོགས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་འདས་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་
ལས་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཆེ་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་སྤྱོད་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་
ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་
འདིའི་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཡུལ་རང་རྒྱལ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཙོམ་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་པལ་ཆེར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་རང་
མང་ལ། འཕགས་པ་ལའང་ཆོགས་སྟོད་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡིན་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་
རྒྱས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བསྟེན་པས་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་མི་འཐད་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པས་

བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ལ་ཆོགས་བསགས་ནས་སྤྲོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྦྱར་ལམ་
 རྫོང་ཡན་ཆད་ཆེ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད། ཆོགས་སྦྱོད་པ་པལ་ཆེར་ཆོགས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
 སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་
 རྫོང་ཅེ་བཟོད་པའི་བར་མཛོན་དུ་བྱེད་ལ་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་
 ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་ཆར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་མཉེས་བྱས་དེས་འབྱེད་ཀྱི། །ཆ་མཐུན་
 བསྐྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་སྦྱོད་པ་འགའ་
 ཞིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དག་བཙུམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཆེ་གཞན་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གཞན་ནི་སངས་རྒྱལ་
 འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཕྲོ་བྱེད་དག་བཙུམ་མཛོན་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་ཡང་སྤྲོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་མི་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡང་དང་པོ་ནས་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་
 འཆང་རྒྱ་བར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤྲོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་བྱུང་གི་
 སློན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གསུམ་པོ་
 དེ་དག་ཉིད་དག་གིས། །སངས་རྒྱལ་མེད་པར་དག་བཙུམ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཕྲོ་བ་
 དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུན་ན་དེས་
 གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་བྱུང་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་དང་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་དོན་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་རྒྱུན་རྟོགས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱོད་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཆུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་ནས། དོགས་པ་བཅད་དགོས་པ་མ་བཅད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་
 སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རྟོན་
 འབྲེལ་ལ་བསམ་བློང་དང་སྒྲོམ་བློང་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་བར། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ངེས་
 གྱི་རང་རྒྱལ་སྐྱེ་འཕགས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་
 དགྲ་བཅོམ་ལ་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐད་དུ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སྒྲོམ་བློང་མ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ར་མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལས་ཉན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྒྲས་
 པའི་རྣམ་བཅད་གྱི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་དང་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་
 རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་
 འབྲེལ་ལས། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་གྱི། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྐྱབ་ཤད་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་བར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཉན་བཤད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པར་འོང་དུས་སུ་གཟུགས་དང་དབང་པོ་དག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་མེད་པར་
 ཨཱཱུས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 འབྲིང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་
 མ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དེ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཐེག་པ་འབྲིང་ཡིན་ན་ཐེག་
 པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྤྲོན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་
 སྟེ། འདི་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་པས། བྱུང་ཞེས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེས་ན་དེ་
 ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་ཅིས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་ངག་ཉན་ནས་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་སྟེ། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ཀྱང་། རང་གིས་ཉམས་སྲུ་མི་ལེན་
 པར་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་མ་བྱེད་རང་
 གིས་ཀྱང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། འདིར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྟན་པས་བྱམ་ཟེར་ན། གཅིག་
 ཆར་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་ཐུང་ན་རང་རྒྱལ་དག་
 བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་འགྲེལ་པ་
 བྱུང་སྤྱོད་པའི་ཉ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཆོགས་
 ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་མེད་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། ཆོགས་མཆན་
 ཉིད་པ་མིན་པ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་མི་འཇུག་ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་

ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 རང་རྒྱལ་ལ་ཚོགས་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཙམ་ལ་
 ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྤྱིའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་
 ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ཚོགས་བཏགས་པ་བཅས་པལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དོན་དེ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ནི་ཚོགས་པལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་རང་མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ལ་ཚོགས་
 གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མཚན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་འདི། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྱུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །ཅེས་པ་འདིས་འོད་སྤང་དང་། ལྷ་
 རིའི་བྱ་སོགས་ཐོས་སྟོགས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འཁོར་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གཅིག་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོད་སྤང་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ། དེར་
 ཐལ། ཉི་སྤང་ལས། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་འདིར་མ་ཟུབ་ཟེར། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་འཕགས་
 པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་པའི་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་མཚོག་བྱང་ནང་གི་ཉན་ཐོས་
 ལྷ་རིའི་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་

སེམས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འཛིན་
 བ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལྟར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉི་མུང་གི་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཆོག་ཟུང་དེ་སངས་རྒྱས་དང་
 རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤུ་རིའི་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་ཡང་མོས་པ་
 དམན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ལྟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོར་འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱས་
 སྟངས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་ཆུ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱེད་ཀྱི། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཆེ་བ་ལྟར་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སྤྱས་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་
 བས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་འདྲ་ན་ཡང་། ཐབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལྡ་མཛོན་པར་སྤྱལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་གྲོས་སུ་མཛད་དེ། རྒྱ་ཆེ་
 ཞིང་རྣམ་པ་མང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་སྟོང་མེད་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་
 པ་སྤྱལ་པའི་གར་སྟབས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་
 རྒྱས་ཆེ་འབྲིང་གི་ཐ་སྙད་རྩད་བར་ཐལ། ལོངས་སྤྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
 ན། ལོངས་སྤྱི་ཆུང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཆུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཆུ་ལ་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་བྱང་། དེའི་དོན་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས།
གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྦྱེས་
པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྟར་འདས་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་
འབྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འབྱུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འབྱུག་པ་ལས་
ནི། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུངས་ལྟར་
འདས་ཤིང་། བྱང་པར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོན་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
འབྱས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཆེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྱས་བྱ་ལ་མཆོད་པ་དོན་
ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་དེ་དག་གིས་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་
ཆེན་པོ་འབྱས་བྱ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ལ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་
བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱང་པོ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་
མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོད་སྤང་། དེ་

བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་
 ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་སྤྱིས་པས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་ལས་བྱ་སྤྱོད་རིགས་ལ། བྱ་ལས་རང་གི་པ་སྤྱོད་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། འབྱུངས་ཤི་
 བ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་སྟུན་པ་དང་། ལྷ་དག་སྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། སྤྱིར་
 འཕྱག་ལས་བཞད་པ་ལྟར་པའི་ས་བོན་དང་མཚུངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞག་པ་
 གཅིག་དང་། ཞེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེའི་སྤྱོད་པ་བཞག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལས། གསུང་ལས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞག་ཆོག་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་
 བོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མི་སྒྲོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཅ་བ་སྤྱིར་རྗེ་ལ་ཕྱག་པར་སྟུན་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པས་ཀྱང་སྒྲོ་ན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་རྒྱལ་ཡང་འཆད་པ་ལྟར་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཁོ་
 ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་བྲམ་ཟེ་ཁྱེུ་སྒྲུང་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པོ་
 རབ་གསལ་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་མི་བཞུགས་ཀྱི་དུས་
 ཀུན་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་རྒྱུན་མཛད་ནས། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 འཛིན་དུ་བཅུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
 དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུངས་པར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་བྱེད་པར་གོ་བ་ན། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་གང་
 དག་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་མང་
 བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འབྱུངས་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱགས་པ་གཙོ་བོར་མི་བརྗོད་
 པར་བྱང་སེམས་ལ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྟོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་
 པར་དོན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་གིང་གཞོན་ཀྱང་གཅིས་པར་བསྐྱུངས་རིགས་པ་བཞིན་

དུ་རྒྱལ་བའི་ལྷོན་གིང་གི་ལྷ་གྲུ་བྱང་སེམས་རྣམས་གཅེས་བར་བསྐྱེད་ས་རིགས་པ་དང་། དུས་
དེར་འདུས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ་དགོས་པ་བཞིའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་ས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་འཁོར་གསལ་སྒྲུབ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་
མདོ་ལས། འོད་སྤང་། འདི་ལྷ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོན་
པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་བསྐྱེད་ས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ལས་
འབྱུངས་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན།
རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཁས། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ལས་མ་འབྱུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱལ་བ་ལས་མ་འབྱུངས་པའི་
ཁྱོད་པར་ཕྱེ་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པ་ནས། ས་བརྩུ་བ་བ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་
བ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་
མ་ཡིན་པ་ནས་ས་བརྩུ་བ་བ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཁས། རྒྱལ་ས་
གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱལ་བའི་ལྷན་ཅིག་གེད་རྒྱེན་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། རྒྱལ་སྤྲས་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གཉིས་ལ་ཁྱོད་པར་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་ཆོས་
ཅན། རྒྱལ་སྤྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་

གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་དང་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་
ལ། དེའི་བྱ་དང་སྐས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་སྐས་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་སྟོན་པ་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་སྟོན་ཅིག་
གིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
ན། རྒྱལ་བ་འདི་གདུལ་བྱའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱལ་
སྐུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་
རྒྱུད་གཅིག་གང་ཞིག །རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་
དད་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཚུལ་མེད་
པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
མཁྱེན་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་རུང་
དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་འཆད་པ་ལ། སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་ལྟོ་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤར་ཉན་རང་ཐུབ་དབང་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་
བཤད་ན། དེར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་རང་
རྒྱ་ཚེས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཞེས་འཆད་པར་སྤྱིང་ཐེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་
བྱུང་། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནི། སྤྱིང་ཐེ་དང་། གཉིས་
སྤྱ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཚེས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་པ་ལས། བདག་ཉིད་
དང་ནི་འཛིག་ཉན་འདིས། །སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །རི་
དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་ཐེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་
ཡི་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདིར་བསྟན་སྤྱིང་ཐེ་ཆེན་པོ་ཚེས་ཅན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཅ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྤྱོད་འདོད་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྤྱིང་ཐེ་གསུམ་
དང་། དམིགས་ལྷལ་འཆར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུང་སེམས་ཅན་ཅམ་དང་། ཚེས་དང་དམིགས་མེད་
ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཐེ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྤྱིང་ཐེ་ནི་བཅེ་བ་སྤྱི་
འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་རོ་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚེས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ཚེས་དང་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་མཐའ་འམ་རྟག་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་འམ་ཆད་མཐའ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་
སྤྱོད་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་
གཅིག་དང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱུངས་ཀྱི་གཅིག་དང་། ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་

མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་
དེ། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲིལ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བྱངས་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱར་ཤུན་ཀྱི་རོ་ལྷ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་སེམས་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་ནས། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱེདོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །མདོ་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ།
གཞན་དོན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་དོན་
བྱང་ཆུབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
ཐྱོགས་གཅིག་ཅུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ས་འཆམས་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འདིར་བསྟན་ཆོས་
གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
གསུམ་རིམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་ཡིན་པས་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་སྤྱག་པའི་བར་ཤེས་ནས། དེ་སྤྱིང་རྩུས་མི་རྩུས་ལེགས་པར་
དཔྱེད་པས་མ་རིག་པ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་སྤྱིང་རྩུས་སུ་མཐོང་བ་ན། སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་སྒྲོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་
ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་བུ་ཐེགས་གནས་འཛིག་ཉེན་ལ། །སྤྱིང་རྩེ་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགྲོ་

དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་བ། །བྱང་ཆུབ་སྒོ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །སྒོ་དང་སྒྲིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་
ཡི། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་
ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ཆོལ་བ་ཡང་ཡོད། །སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
བ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་
ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་བཅོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་ལ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། །འོ་ན་
འདིར་བསྟན་སྒྲིང་རྗེ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། །འདོད་ན། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་སྒྲིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཐོག་མའི་སྒྲིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་
རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གཞན་ཡང་། །འདིར་བསྟན་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བྱར་བྱུན་གྱི་རོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་བྱིར། །འདོད་
ན། དེ་ལ་རྩལ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ཅམ་ནི་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་
ཡིན་པས་བྱར་ཤིང་གི་བྱུན་པའི་རོ་དང་འདྲ་སྟེ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་
དངོས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། །དེ་ལ་རྩལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་
བ་ཐོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། །དེར་ཐལ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་
ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྩལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་དང་། །སེམས་

བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་
 བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་
 པ་ནི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འབྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། །རོ་ལྷ་བྱ་ནི་འདི་
 ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཙས་
 མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། འོ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོམ་
 བྱུང་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོམ་བྱུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཙས་མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཙས་མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་
 བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་
 སྟེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པོར་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཐོས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམས་པས་ཆེག་
 ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སེམས་དེ་ཉིད་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱེས་འོང་བའི་ཆེ་བསམ་བྱུང་གི་
 གནས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལས་འདས་ཏེ་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་སུ་བྱུར་
 པ་ན་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་བར་དུ་
 སྒྲོམ་བྱུང་མི་འོང་བར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་བྱུང་སེམས་
 ཡིན་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནི་རྟལ་གཉིས་པོ་གང་

རུང་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཐུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་
ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནི་རྟལ་
གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་ལྗོན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ནམས་རང་རྒྱ་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཐུབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་བཤད་ལས། གཉིས་
སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་མིན་གྱི། འབྲེལ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་
བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་
ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་ལ་བྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་
གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་སྟོན་ཡོད། དེ་དེ་ལ་མི་བྱེད་ན་གོང་དུ་དེ་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་དང་། ལྷ་
གྲུ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྟོན་
དེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་དེ་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་འཛོག་གྱུར།
དེའི་སྟོན་དུ་འགོ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བྱར་བྱུན་གྱི་རོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་ལ་བྱེད་
ཅིང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ན་རེ། རྒྱ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་
དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ཤིང་གི་སྟུ་གྲུ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་

བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་གྱི་གཞུང་དང་འགལ། བྱམས་པའི་གཞུང་དང་
 འགལ། རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཙུ་བཞི་ནས། །ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྤང་། །ཇི་ལྟར་ཆེས་པའི་ཟླ་
 བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །རིམ་གྱི་
 རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙུ་ལྟར། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
 བར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་ཟླ་
 བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤྲུག་སོགས་རིམ་སྐྱེས་པས། །ས་བོན་ལྟན་པ་
 གཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བརྫོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་
 སྤྱ་གྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བ་བྱུབ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་སེམས་དང་། མཁའ་ལྗིང་གི་སྤྱ་གྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་གཉིས་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
 ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྤྲན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྤྱ་གྱ་
 ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 ཁྱོད་རང་གིས་འགྲེལ་བཤད་བཀག་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་དོན་མ་གོ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུབ་མཐའ་སུན་འབྱེན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་
 ལྷུང་དེས། ཟླ་བ་ཆེས་བ་དང་འགོག་བདེན་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཟླ་བ་ཆེས་བ་དང་བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་བ་གཉིས་བ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལྷུང་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྤྱ་གྱ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི།
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྤྱ་གྱ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་གསུམ་པ་

ཡང་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལྔ་ལྟོག་པུ་། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འང་རྩ་བར་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བཅེ་
 ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏྲག་ཕུན་ཆོག་གས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གདོན་མི་བ་བར་བདག་གིས་འདིག་ཏེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་
 འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྐྱབ་བར་མི་རུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
 བོན་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་
 ལས། །སྒྲིང་རྗེ་སྟོན་བཏང་སྟོང་པ་ཀུན། །ཡེ་ཤེས་དེ་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་
 ལ་སྟོང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྒྲིང་
 རྗེའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྩས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་བུའི་ཆོག་གས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་
 འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པས་སྤྱངན་ལས་
 འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྒྲིང་
 རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོག་གས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་
 རྣམས་བར་མ་ཆད་པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་གྱི་བས་བསྟན་
བཅས་ཚུལ་པའི་ཐོག་མར་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བཙེ་བ་སྤྱིར་རྗེ་

ཆེན་པོ་དེ་ཉམ་རང་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་འང་ཅ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བ་འང་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྒྲིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པས། གང་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་བྱང་། བཙེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་ས་བོན་དང་། བར་དུ་ཆུ་དང་། ཐ་མར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་བ་གསུམ་གཤམ་ཆེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་ཉིད་སྒྲིང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དོན་སྒྲིང་རྗེར་རིགས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་ནི་དཔེའི་སྐབས་སུ་བྱིའི་ལོ་ཉོག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་གསུམ་སོ་སོ་བར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་གཤམ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་རྗེ་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་སྟུང་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིང་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དོར་ན་མི་འབྲུག་པར་མཐོང་ནས། སྒྲིང་པ་བྱིན་དུག་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་མ་བཟུབ་པར་སྐྱ་གུ་མི་འབྱུང་ལ། བཟུབ་ན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ཡང་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་ཅན་ནི། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པ་ཁོ་

ནར་འབྲུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་འདྲེན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་
 གྱི་ཆོས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བར་འགྱུར་རྩལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ལྷ་འབྲུག་སེམས་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྲུངས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དབང་རྣམ་
 གྱིས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་རྩལ་བཤད་ལ། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་ཡང་དབང་རྣམ་གྱི་ཡིན་ཡང་།
 དབང་རྩལ་ལ་ཐན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་པོའི་ལྷགས་བསྟན་འགྲེལ་པའི་ཆེག་བྱིན་
 ལ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་བཤད་ཀྱང་དབང་རྣམ་གྱིས་ཆོས་བྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱི་ཅ་བར་འགྱུར་རྩལ་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ལྷ་འབྲུག་སེམས་ཆོས་ཀྱིས་དབང་
 རྣམ་ཐོག་མར་འབྲུངས་རྩལ་བཤད་པས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་གོ་བསྒྲིག་
 ནས་སྐྱེ་བར་ལྷགས་ལ་གོ་རུས་པའི་བྱིར། གོ་རུས་རྩལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་
 རྣམ་ལམ་མ་ཞུགས་དེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་ན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་ཡང་ཡང་འབྱུང་
 ཡང་། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་ཐག་བཅད་པའི་རྩལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་དགོས་དང་། ཐོབ་རུས་གཉིས་སུ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པ་
 གང་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུལ་དགོས་ལ། ཐོབ་རུས་སུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་
 ཐག་ཆོད་པ་དང་། དེའི་འཁོར་ཐ་སྟོད་སྐྱ་མ་ལྷ་བྱ་གཉིས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། རྒྱད་ལྷ་དར་ཁྱེད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཐོབ་
 རུས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱད་ཐུང་དར་ཤིག་ལས། དེ་ཡང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་
ནམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་ལས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དཔགས་ནས་དབང་པོ་རྣམས་
ཐར་པ་ཅམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་དུ་བེན་གྱང་། བར་དུ་སྟོང་རྩེ་ས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་གཞན་དོན་བོར་ནས་
ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་ཞིང་། སྟོང་རྩེ་ས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་མཐར་བྱིན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་དུ་བེན་གྱང་། རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བྱན་ན་
སྤྱ་གྲུ་མི་སྟེ་ལ། ཡང་ཡང་བྱན་ན་སྟེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་དུ་བེན་གྱང་། ཞེས་པ་ནས། སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལོ་རྟོག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྟར་ཞི་བའི་བདེ་ལ་མི་གཞོལ་བར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་
དང་འཆོམ་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཕེལ་བ་
ཡང་སྟོང་རྩེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་ལ་འབྲས་བུ་མང་དུ་ཆགས་གྱང་མ་སྟོན་
ན་པན་མི་ཐོགས་ལ། ལེགས་པར་སྟོན་ན་ལོངས་སྟོང་འདོད་དགུར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་བེན་གྱང་། ཞེས་པ་
ནས། འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟེས་བུ་
ཆེན་པོའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་

ནས་རྣམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མཆོན་པའི་པོངས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཁུར་དུ་འབྱེད་
 བའི་བཅོས་མིན་གྱི་བཅེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྒྲིང་རྩེ་གསུམ་ནི་
 དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
 ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྒྲིང་རྩེ་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་འཆམས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་
 བར་དུ་ཡོད། དེ་འདྲའི་འདིར་བསྟན་བཅེ་བ་དེ་འདིར་བསྟན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། ཐེག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་ལྟ་བུ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། བར་
 དུ་གལ་ཆེ་བ་ཆུ་ལྟ་བུ་བྱུང་སེམས་སྒྲེ་འཕགས་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཐ་མར་
 གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་།
 གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་འཆམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་
 ཡོད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་གང་རུང་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་བཅོས་མིན་གྱི་སྒྲིང་བ་ཐོན་པའི་བཅེ་བ་དེ་སྒྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མི་
 སེམས་པར་བསྐྱས་ནས་དམིགས་པས་དམིགས་ལྷལ་རྒྱ་རྒྱུད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྒྲིང་པ་ཅན་ལས་མེད་པས་རྣམ་པ་ཡང་རྒྱུད། ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་པ་
 མཐའ་ལས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་པ་མེད་པས། བཅེ་གདུང་ཡང་རྒྱུད་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་བྱེད་ལས་དང་སྒྲོབས་རྣམས་རྒྱུད་བས་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཅན་
 ཡོད་ཀྱང་། ཐལ་བ་ལས་མེད་པས་མདོ་སྤེ་ས་བཅུ་བ་སོགས་ལས་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་

མེད་ཅེས་བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
 པའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གིས་ཉན་ས་ལྟར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་རང་འགྲེལ་སྤྱར་
 དངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྤྱིང་རྩེ་སེམས་ཅན་སྤྱག་
 བསྐྱལ་སྤྱི་ལས་སྤྱོལ་འདོད་ཅམ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྤྱོལ་
 འདོད་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་ཕྱིར། བཙེ་གདུང་གི་བྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྤྱིང་རྩེ་པགས་
 པ་ལ་མེ་པོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་མེ་པོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་
 ལས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྤྱིང་རྩེ་ལན་ལ་སྤྱོས་ཤིང་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་སེམས་
 ཅན་གཞན་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱིང་
 རྩེ་གཞན་དོན་ལ་སྤྱོལ་སྤྱོབས་ཆུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་གཞན་དོན་ལ་སྤྱོལ་དང་བྲལ་བས་
 སྤྱོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི། ཞི་ལྷག་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་
 སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་མེད་ཡིན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི། བྱེ་རོལ་པའི་
 རྒྱད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་མེད་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་
 མེད་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི། ཆོག་སྤྱི་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། ལུག་རོན་གྱིས་རང་གི་
 ལུ་ལ་བཙེ་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ། ཉན་རང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་ཆོགས་
 གཉིས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འདོད། ཡང་འགའ་ཞིག ། ཉན་རང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་
 ཆོགས་གཉིས་དངོས་གནས་པ་མེད་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར། ཡང་ལ་ལ་དག ། འདིར་བསྟན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་དོ། ། དེ་དག་ལ་འོ་ན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་
 སྤྱོལ་འདོད་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པ་
 སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོན་པར་
 འོས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་
 སྙམ་ཞིང་སྐྱོབ་འདོད་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་
 བྲལ་ན་སྙམ་པ་གཅིག་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་
 སྙམ་དུ་ཁྱར་འབྱེད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤྲ་མ་གཉིས་ཉན་རང་དག་
 བཙོན་ལ་ཡང་ཡོད། བྱི་མ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། རྣམ་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉག་པ་གཅིག་
 ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟུག་བསམ་བཟུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། ལམ་རིམ་ལས། བར་དེར་སྟུག་བསམ་བཟུག་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་
 སྐད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྟུག་
 བསྐྱེད་སེལ་བ་རང་གི་ཁྱར་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་
 བསམ་པ་སྟུག་པའི་སྟུག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 དེ། ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས་ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པར་གསུངས་ཀྱི། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་བེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐལ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་བྱ་ཆུས་བྱེད་པ་ལ་མས་བཙེ་བ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྩེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་

སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིས་པ་ན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཆང་ཞིང་མིང་ཡང་འཕྲོལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། རྒྱུད་ལྷ་དར་ཤིག་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་སྤྱད་པ་ནི། བྱ་གཅིག་བྱ་མི་གཙང་བའི་
 རོང་དུ་སྤྱང་བའི་མ་ལ་བཅེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་
 སྒྲིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་ཁུར་དུ་སྤྱངས་པའི་རྩེས་སྤྱ་བཅེ་བ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་རྟེ། ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་ལས། གང་
 གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏན་
 ཅན་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་
 བར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཕྲོལ་རྟེ། ཞེས་དང་།
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྱ་ཆུང་དུ་སྒྲིང་དུ་ཆེས་སྤྱག་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་སྒྲིང་རྩེ་
 ཅི་ཅམ་སྤྱི་བ་དེ་ཅམ་པའི་སྒྲོའི་ཆོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་རང་གི་རང་གིས་སྤྱི་
 བ་ན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས་སེམས་ཅན་
 ལ་ཞེས་འབྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་
 མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྤྱི་བ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་མ་ལོག་པར་ཐལ་ལོ། ། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་པའི་མཆོད་བཟློད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲིང་རྩེ་སོ་སོ་བ་གསུམ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 གྱི་ཡ་གྲུལ་བྱེ་ནས་མ་བསྟོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིང་རྩེ་སྤྱི་ལྡོག་ཅམ་ལ་
 བསྟོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིང་རྩེ་སྤྱི་ལྡོག་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་

བར་ཐལ། དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཡང་
 ཁ་ཅིག ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲིང་རྩེའི་སེམས་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྲིང་རྩེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འོག་གི་སེམས་
 བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་སེམས་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་
 རོན་གསལ་ལས། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཆོགས་ཁུད་པར་ཅན་མེད་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་
 རྟེ། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱེན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོགས་ཁུད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིང་རྩེ་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་། །གནས་པའི་འབད་
 རྩལ་ཆེན་པོ་མེད། །གང་དག་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་བ། །གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉན་རང་
 གི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་ཏེ་རྒྱུད་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉན་རང་གི་
 སྒྲིང་རྩེ་ལས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་པར་ཐལ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་མ་བཅས་པར་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་
 བར་དམ་མི་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྤྱག་འཆལ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དང་པོར་ང་
ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེའི་དོན་འཆད་པར།

རང་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་བྱང་། གཉིས་པ་འཆད་པར། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་
བཞིན་ཉིད་གིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་བྱང་། དེའི་དོན་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས།
རང་བཞིན་གིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འཛོམས་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིང་རོ་སྤལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་ཆོས་ཅན།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་
ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་མིག་
ན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཟླ་བ་ལྷན་ལྟར་རང་དབང་
མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པར་
མཛད་པའི་བྱིར། འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་སྤྱི་བའི་རྟེན་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱག་
བསྐལ་གིས་མནར་ཚུལ་ཟླ་བ་ལྷན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
འགྲོ་བ་དང་ཟླ་བ་ལྷན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་འདྲ་ཚུལ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར།
དུག་གྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅིངས་པར་འདྲ་བ་ཟླ་བ་ལྷན་དེ་ཐག་པས་བཅིངས་པ་ལྟར་སེམས་
ཅན་རྣམས་གྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་པོ་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་
བ་ལྷན་དེ་ཁྱོད་པར་འཁོར་མི་འཁོར་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འབྲུམས་
མི་འབྲུམས་རྣམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། འཁོར་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། ཟླ་བ་ལྷན་དེ་ཁྱོད་པའི་ཅ་ཅེ་ཀུན་
ཏུ་འཁོར་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡང་སྤྱི་དེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་པའི་བྱིར། འབད་ཚུལ་
འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་ལྷན་དེ་ཐུར་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་གིས་འགྲོ་ཞིང་། བྱིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པ་

ཆེན་པོ་དགོས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་སྤྱི་ཞིང་། ངན་སོང་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཤིན་
 ཏུ་དགའ་བའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་མ་ངེས་པ་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་ཆུན་དེ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་མ་ངེས་པ་
 ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཆེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་མནར་བར་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་ཆུན་དེ་འཁོར་བའི་ཆེ་མན་ཆུན་གྱི་དོ་
 ལ་འཕྱོགས་ཏེ་གཅོག་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་
 གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མནར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཚུལ་གོ་བ་ཅམ་
 སྤྱི་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྟན་ཀྱང་། བསྟན་ཚུལ་མ་
 བསྟན་པས་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་
 ཆེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཚུལ་བསམས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་
 འབྱུང་དག་པོ་སྤྱིས་བ་ན། རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱི་དུ་དེ་ལྟར་
 བསམས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་
 སྤྱི་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་གྲོགས་ཡིད་འོང་གི་སྒོ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་རང་ཅག་རྣམས་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བར་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྤྱི་ཞིང་། བར་མ་ཞིག་ལ་བྱུང་
 ན་བཏང་སྒྲིམས་དང་། མཛའ་བཤེས་ཞིག་ལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་སྤྱི་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་
 བཟོད་པ་རྒྱུ་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་འོང་གི་སྒོ་དེ་ཡང་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། སྤྱི་བཟོད་པ། སྤྱི་
 གཞོ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་བའི་ཞབས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་གི་སྤྱི་བ་གཡོ་བ་ལྟར་སྤྱི་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་སྤྱི་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་

སོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ལྷ་ནང་གི་ཆོ་བ་ཆོ་བར་སྤྲང་ཡང་དེར་གྲུབ་པས་སྤྲིང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དོན་དམ་པར་སྤྲང་
 ཡང་། དེས་སྤྲིང་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགྲོ་བ་ལྷ་ནང་གི་ཆོ་བ་སྤྲང་། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྲིང་བར་མཐོང་བ་ཡིས། །སྤྲིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་བྱ་ཆེན་པོའི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་
 ཉལ་བ་དང་། བདག་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལས་སྤྲིང་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྲིང་རྩེ་དང་
 པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་
 པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲིང་པོ་ཡོད་དེ། མི་ཉལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་
 རགས་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོག་བཟོད་
 བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱད་པར་གཞན་དང་ཅམ་སྤྲིང་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྲིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྤྲད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྐྱལ་མིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 འཆམས་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཡོད་དེ།
 འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་སྤྲིང་བར་འདོད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་མི་ཉལ་བ་དང་། བདག་མེད་རགས་པ་གང་རུང་གིས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་སྤྲིང་བ་
 འདོད་ཀྱི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མི་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་
 པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྲིང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

བྱ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱོད་ཡོད་དེ། གདགས་
གཞི་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་
ཆོག་ལྷག་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། དེས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་པ་ནི། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་འཆམས་
ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དམིགས་མེད་
ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་
བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཆན་འཛིན་
ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདེན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱོད་ཡོད་དེ།
བདེན་བྱུང་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་ལ། ཆོག་ལྷག་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་
བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ།
དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་
མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་འཆམས་ཡོད་དེ། གདག་མེད་རྟོགས་
པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་ཡུལ་
ཙམ་དང་། རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་ཀས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
ཤིང་། དེ་གསུམ་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཅན་དུ་མཆུངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་བྱུང་པར་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ། བྱུང་པར་ལ་སྟོན་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
ཀྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཙམ་བར་དམ་བཅས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་ལ་

བསྟོད་ནས་ཤུགས་ལ་རྩེ་པར་དམ་བཅས་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཤུགས་ལ་ནི་བརྩམས་
 པར་དམ་བཅས་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ཟབ་རྒྱས་གཉིས་བཟོད་བྱ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྱ་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་དང་། འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོག་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་བཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་དང་། འབྲས་བྱ་
 རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ངས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་རྒྱས་
 གཉིས་བྱུང་མེད་དུ་རྒྱས་པར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་གང་ཞིག །ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆོག་སྟོར་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐར་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་
 སྟོབ་འདོད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པའི་སྟོང་ཆེ་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་
 དེ་འབྲེལ་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཆེ་དང་མཆན་ཉིད་ཕྱན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་འབྲེལ་
 སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱིང་ཆེ་དང་མཆན་ཉིད་ཕྱན་གྱི་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱིང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ལས།
 རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་འཆེ་བའི་གཉེན་པོ་སྤྱིང་ཆེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། སྤྱིང་ཆེ་དང་པོས་ཉག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཆེ་གཉིས་པས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་
 འཇིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཆེ་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་རོ། འོ་ན། སྤྱིང་ཆེ་གཉིས་པས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མར་བཟུང་བ་དང་། སྤྱིང་ཆེ་གསུམ་

པས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྒྱུད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཚད་མས་
 དམིགས་པ་དེ་ཚད་མའི་གཟུང་དོན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་དམིགས་
 ཞེས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་ལྷལ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་
 པའི་གཏད་སོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་ས་དང་།
 དེའི་ཞེན་ལྷལ་དང་། དེའི་ཞེན་ས་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་སྟོང་ཇི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོང་ཇི་དེ་གཉིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཇི་དེ་གཉིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་གཉིས་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྟོང་ཇི་དེ་གཉིས་
 རི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་
 དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ལྷལ་དུ་འདོད་ན་སྟོང་ཇི་དེ་གཉིས་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གཉིས་སྟུག་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཇི་དང་པོ་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་སྒོ་ཡིན་ན་རྟག་པོ་སྟེ་མ་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོང་
 ཇི་དང་པོ་ལ་རྟག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་
 ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་བྱུང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར་འདིའོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་གིས་སྐྱ་དམིགས་རེས་ཀྱིས་རྟག་པར་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི། ཞེས་པ་ནས། བྱམ་པ་དམིགས་པར་འཛིག་རེས་ཀྱིས་རྟག་

པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྙིང་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདིར་འགྲེལ་བར་སྙིང་རྩེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པུལ་གྱིས་
 འབྱེད་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་དོན་ནི། སྙིང་རྩེ་གསུམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོར་དམིགས་པའི་སྙིང་ནས་འབྱེད་ཅིང་། རྣམ་པའི་སྙིང་ནས་མི་འབྱེད་ཅེས་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྙིང་
 རྩེ་གསུམ་དམིགས་པུལ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཙམ་
 མཆུངས་ཀྱང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྙིང་ནས་དེ་གསུམ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་
 ཁྱད་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པུལ་དེ་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་
 གཉིས་མ་ཤར་བར་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྩེ་དང་
 སོ་བཞག །དམིགས་པུལ་དེ་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མ་ཤར་བར་
 མི་རྟག་པ་དང་རགས་པའི་བདག་མེད་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྙིང་རྩེ་གཉིས་པ་
 བཞག །དམིགས་པུལ་དེ་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྙིང་རྩེ་གསུམ་
 པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་བྱུང་སྟེ། སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་དམིགས་པུལ་སེམས་ཅན་དེ་སྟུག་བསྐལ་
 བར་སྒྲུང་ཡང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་
 ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་གཙོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྙིང་རྩེ་དང་སོ་
 ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་
 གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དེ་
 རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྙིང་རྩེ་དེའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྟགས་པའི་སྒོའི་ཤུགས་

མ་དོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཆེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དོར་མི་རྟག་པ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་བ་ལས། སེམས་ཅན་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཆེས་ནི། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་
 གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་
 པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཆེ་ནི། དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྱིར་བདེན་
 མེད་གྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པས་མི་ཆོག་པར། སྤྲོད་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤར་ཡང་། བདེན་མེད་སྤྲོད་ཆེ་དེའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་
 བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཆེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
 དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་བྱད་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སྟོ་དེ་ལ་ཆོས་དེ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་སྤྲོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ལ་དེའི་བྱིར་
 ར་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི། སྟོ་སྤྲུམས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའམ་ཅིས་ཟེན་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན་མྱ་ངན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཟས་ཟ་བ་མྱ་ངན་མིན་ཀྱང་། མྱ་ངན་དུ་རེ་བས་ཟེན་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་སྤྲོད་ནི་སྟོས་མ་ཟེན་ཀྱང་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 འབྱུང་བ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་
 པར་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་
 ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་དང་། གང་ཟག་
 དང་། སྒྲ། སྟོ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆོས་དེ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚུལ་

མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་
སྤྲོད་པའི་འཛིག་ལྟ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་སྤྱང་
པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྤྱོད་སྤྱང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དབྱུང་པ་སྤྱོད་བདེན་
མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆེ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྤྱོད་རྒྱུ་མ་གཉིས་ལ་མི་ཉག་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་ཉགས་པའི་སྤྱོད་དངོས་སུ་ཟེན་
པས་བྱུང་བར་ན། ས་བརྒྱད་པ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་
རྒྱུ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་ཟེན་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོན་གྱི་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་མངོན་གྱི་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་གྱི་པ་ཡོད་པ་རྣམས་བཤད་
ལྟར་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་ངོར་སྤྱོད་
རྒྱུ་སྟོན་གཉིས་སྤྱང་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་
སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་པ་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེས་དངོས་སུ་ཟེན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་
ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་དེས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེ་དེ་དངོས་སུ་
ཟེན་ན། ལྟ་བུ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེ་དེའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་དངོས་རྒྱ་མིན་
ཀྱང་དེས་དེ་དངོས་སུ་ཟེན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་འཕགས་
རྣམས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། རྒྱུ་ཐོབ་དུ་ལངས་ནས། དུས་ཤིན་དུ་རིང་པོར་

འགོར་ཡང་མཉམ་བཞག་དེའི་ཚེ་མ་ཡལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གང་སྤང་ཡང་སྤོང་བ་
 སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་སྤྱིང་རྗེ་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་ལྟ་བ་དེའི་བྱེད་པས་དངོས་སུ་ཐེན་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་གི་ལྟ་བ་དེ་འགག་ནས་ཡུན་རིང་པོར་
 སང་ཡང་ལྟ་བའི་བྱེད་པས་སྤྱིང་རྗེ་དེ་དངོས་སུ་ཐེན་པ་མི་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྤྱིང་རྗེ་སྐད་
 ཅིག་མ་བྱི་མ་རྣམས་དེའི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེར་འབྱུར་བ་ལ་རང་གི་
 སྤྱོད་དེ་མ་ཐག་རང་རྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་གང་ཟག་དེས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མཛོན་
 གྱུར་དུ་སྤྱིང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་བྱུང་པར་གཉིས་
 གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ལ། སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་
 རྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་དུ་ངེས་
 ཐེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་རང་རྒྱད་ལ་སྤྱི་བ་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་མི་རྟག་པ་
 དང་། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་སྤྱོད་དེ་མ་ཐག་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་འགལ་
 ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱུང་
 ཆོས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་སྤྱིང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིག་སྤྱུ་མའི་སང་གས་སྤང་
 བོ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་

རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩ་
 བ་བ་དེ་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱེ་འཛིན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སོ་སྤྱེ་གཞིར་བཞག་ལ་སྤྱིང་རྩེ་དེ་གཉིས་
 འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱང་
 སྤྱོད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པར་སྤྱང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་བདེན་
 གྲུབ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྩེ་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱད་
 མེད་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་མེད་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱད་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་
 གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བུམ་པ་
 བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ལ་ཤར་བའི་
 རོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྤྱོད་དེའི་འཛིན་སྤངས་ལ་འཛིན་གྱང་སྤྱོད་ལ་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ལ་སྤྱང་ངོ་
 དང་ངེས་ངོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྒྱུའི་ས་དང་།
 འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་དང་། ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྗང་དང་། ས་རྩྭག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ། ས་
 བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།
 གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྗང་པ་སྤྱངས་དགའ་བ་

བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་
 རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱེན་པ་
 ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འབེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས།
 ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་བཞག་གི། འདི་
 ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ། །རི་སྐད་དུ། རི་ལྷར་
 བར་སྤང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་
 བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་གྱང་། །བརྗོད་མི་རྒྱས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདི་ལྷར་སྤྱིན་པའི་
 གཞུང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འདིར་བསྟན་པའི་སའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་
 ཉེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ཉེ་གཏན་ལ་འབེབས་ན། རེ་ཞིག་མགོན་པོ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་
 པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཞེད་ཅི་ན། སྤྱིའི་ཞབས་ཀྱིས། ལམ་ཀྱི་ལུས་སྟོགས་རེ་
 བ་བཤད་པ་མང་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལས་བརྩམས་པའི་ལམ་ཀྱི་ལུས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་གཞུང་གསུམ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། མདོ་སྟེ་ཀྱན་
 ལས་བརྟུས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་
 དེ་བས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་
 ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་བསྟུ་སྟུབ་སྟོད་གཉིས་མཇུག་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་

སྒྲིང་པོ་དང་། ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ཀ་མ་ལ་སྒྲིལ་ས་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ལས་བརྟུས་
 ཉེ་གསུངས་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་འདྲོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲེར་
 བའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི། སྒྲིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁས་
 བའི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་བའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འདིར་བསྟན་བའི་སའི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་སའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ལ་བརྟེན་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་ནམ་གནས་སུ་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཡེ་
 ཞེས་དེ་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྒྲུབའི་ས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་བའི་
 ས་གཉིས། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲུལ་མའི་རིགས་འགྲོས་གྱིས་ཞེས་པར་བྱའོ། །བྱང་
 སེམས་གྱི་དོན་དམ་བའི་སའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲིང་རྩ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་
 གྱིས་ཟེན་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་བའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་ཟག་མེད་
 ཡེ་ཞེས་དེ་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ས་བརྩུ་ཡོད། དོན་དམ་
 བའི་ས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ། གྲོགས། མིང་ཐོབ་ཚུལ། སྤྲོད་དང་བཞིའི་སྒྲོན་ས་འདིར་བཤད་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཡེ་ཞེས་དང་། གྲོགས་སྒྲིང་རྩ་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱིས་ཟེན་པ་
 དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་གྱི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ན་ས་ཞེས་
 བའི་མིང་འཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཟག་པ་མེད་བའི་ཡེ་ཞེས།
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིང་རྩ་ཆེན་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ། ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་
 སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་འཕགས་བའི་སར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱང་པར་

ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སོགས་
 གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། སའི་
 སྐད་དོད་བྱུ་མི་ཞེས་པ་རྟེན་དང་གནས་ལའང་འཇུག་ཅིང་འདིར་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱི་རྟེན་
 རྣམ་གནས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
 དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཟག་བཅས་
 དང་། དེས་མ་བསྐྱད་པ་ཟག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རབ་
 དགའ་སོགས་ས་བཅུར་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 བྱགས་འབྲས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 ས་དང་པོ་སོགས་བཅུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ལ་བྱགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཆད་ཀྱི་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་རྣམས་བྱགས་པར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་
 མ་བསྐྱུས་པར་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་རྗེ་
 ལྟར་ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་
 པོ་ལ་བྱགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱུང་པར་བཞིའི་སྟོན་སྟེན་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར། བར་ཕྱིན་ལྷག་ཆུལ་གྱི་

ཁྱད་པར། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་དང་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས། ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཐལ་བཅུ་གཉིས་
 སོགས་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་མཐོང་སྤང་སྤོང་རུས་ལ། ས་
 གཉིས་པར་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་རུས་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་པའི་རུས་
 པའི་ཁྱད་པར་དེ་དེ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སྐྱེན་པའི་པར་སྐྱེན་ལྷག་
 པ་ནས། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྐྱེན་ལྷག་པ་སོགས་དེ་དེ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་
 ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། ས་གཉིས་པར་སྤྱིང་
 བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དེ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་
 རྣམ་གོང་དུ། ཞེས་པ་ནས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་བཞག་གི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་
 པའི་ས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཅུར་འབྱེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་རང་
 གི་ངོ་པོ་ལ་ཐག་པ་མེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་ལ་
 མཁའ་ལྷིང་བཅུས་བསྟོད་པའི་རྗེས་དང་། ཆོན་སོ་སོས་བྱུགས་པའི་རྗེས་སོ་སོ་མི་འདྲ་བ་མེད་
 པར་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
 པ་ལྟར་གཞན་ལ་བཞོད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་
 པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡོན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་
 པར་སྤྲང་བྱ་རྗེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཇི་མས་རིམ་གྱིས་དག་པའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱུར་འགྱུར་རྒྱུའི་
 འགོག་བདེན་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་སྤང་
 གིས་དག་པའི་འགོག་བདེན་མཐོང་ཡང་། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱིས་དག་པའི་འགོག་བདེན་རང་སྟེང་དུ་མ་
 མཐོང་བ་ནས། ས་དགྲ་པའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཆེན་པོས་དག་པའི་འགོག་བདེན་མཐོང་ཡང་། རྒྱང་
 རུས་དག་པའི་འགོག་བདེན་མ་མཐོང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱིབ་གཉིས་མཐའ་དག་དག་

པའི་ཆ་རྒྱུག་པའི་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས།
 རི་ལྷ་རྒྱུ་ཆོས་པའི་ལྷ་བ་ལ། །སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་
 རྣམས་ཀྱི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་
 མ་ཟད་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་དབྱ་སེམས་གཉིས་
 ཀུན་འདོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ན་ཆོས་སྐྱུ་མེད་པ་དང་། མོས་སྟོན་གྱི་ས་ན་ཆོས་སྐྱུ་ལ་སྟོམ་
 བྱུང་གི་སྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོན་དམ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕྲོག་པ་དང་། དག་
 བ་ས་གསུམ་དུ་དེ་ཡོངས་སྐྱུ་རྒྱུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱུ་
 མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱུ་ཐོབ་དང་། །སྐྱུ་ཡོངས་རྒྱུག་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་དབྱིག་
 གཉིན་གྱིས། སྐྱུ་མེད་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །སྐྱུ་དང་བཅས་པ་ནི་མོས་བསམ་སྟོན་པ་ན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱུ་ཐོབ་པ་ནི་ས་བདུན་
 དག་ལའོ། །སྐྱུ་ཡོངས་སྐྱུ་རྒྱུག་པ་ནི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་གཉིས་
 ལས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་རྩི་ལུས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་མཛད་པ་
 ལ། ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་ལམ་ན་ཆོས་སྐྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོས་
 སྐྱུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་དེར་ཐལ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་རྩི་ལུས་ཡོད་པའི་
 བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་སྐྱུ་བཏགས་པ་བ་དང་། རྩོམ་རྩི་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་རང་གི་ལུས་བདེན་མེད་དུ་ཉག་ཏུ་རྒྱུག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་དང་།
 སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྩོམ་རྩི་ལུས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་རྩེས་མཐུན་པའང་ཐོབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞི་རགས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་འཆི་འཕོ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཆོ་
 བྱེད་གཞོན་ལུས་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ་ན། གཟུགས་དེ་མཐོང་

བས་ནད་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་། གཞུགས་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་སྐྱ་མའི་རྟ་རྟ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མའི་རྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག། །ཁས་
ལེན་སྐབས་བདེ་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་པར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་བཏགས་པ་བར་
བྱས་ནའང་རུང་བར་སྤང་ངོ་། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དུ་མའི་
རྟེན་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་མདོར་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་ཚུལ་གྱི་
སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་དང་། དོན་དམ་པའི་ས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་འཆམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན། རྒྱལ་ཆབ་ལྟར་ན། མཐོང་སྒོམ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་། སྒོམ་
ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཉེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོའི་ཡུན་ལ་རི་ཅམ་སྐྱར་ཡང་
བསྐལ་ཆེན་བྱེ་བ་འབྲམ་སྐྱག་དུ་མ་འགོར་དགོས་ལ། མཐོང་ལམ་ནི་བདེན་པ་གསར་མཐོང་ལ་
བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཡུན་ལ་བདེན་པ་གསར་དུ་
མཐོང་བའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་རུང་ཡང་། བསྐལ་ཆེན་གྱི་བར་དུ་གོམས་འདིས་བྱས་པ་ལ་གསར་མཐོང་
གི་ཐ་སྐྱད་མི་འདུག་ལ། དེ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་འདིར་
སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཛོག་པས་ན། སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་
བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་དང་པོའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་རགས་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་
སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་འདོད་དགོས་སོ། །

སྐབས་འདིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བསྐྱོ་བ་སྦྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་
ལས། སྦྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྦྲོན་ལམ་འབྲུམ་ཐུག་གངས་མེད་པ་བཅུ་ས་དང་པོ་
བས་འདེབས་པར་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀུན་བཟང་གི་སྦྲོན་ལམ་བཟང་སྦྲུང་དུ་
འདུ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྲོན་ལམ་མཐའ་དག་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་ཞེས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། སྦྲོན་ལམ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བསྐྱབ་བཏུས་དང་རྣམ་བཤད་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཆོས་སོགས་དྲན་པའི་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གང་རུང་གི་སྦྲོན་ས་ཐག་པ་རྒྱས་རུང་དེ་ཐག་བཅས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ཐག་མེད་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་རོ། །འོ་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། ཐག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་འཛིན་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
འཛིན་པའི་སོ་སྦྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཐག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
སོན་པའི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་ཀྱི་དོན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མཛོད་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཐག་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་ཡིན་ཞིང་། དེ་
གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ཐག་བཅས་དང་། མ་བསྐྱད་པ་ཐག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
ཆོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཛོད་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་ཀྱི་ཐག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཐག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཐག་མེད་དུ་འཛོག་

བའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་ས་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཟག་མེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སངས་མ་རྒྱས་ཚུན་ཆད་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་མཉམ་རྗེས་རེས་
 འཛོག་ལས། དུས་གཅིག་པ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པ་མི་འོང་ལ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་
 སྒྲུང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་
 ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རེས་འཛོག་པ་སྟེ་མཉམ་བཞག་
 ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ཅན་དུ་སྟེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཟག་པ་ལ་མ་རིག་པ་འཛོག་ཀྱང་། དེའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཆོག་གསལ་ལས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྱལ་བ་ཅུ་ལས་བག་ཆགས་མ་གསུངས་ལ། རང་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ཟག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྒྲོང་བྱེད་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། མཚན་གཞི་ཅུ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཙང་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་ཟག་པ་ལ་ཤེས་སློབ་
 ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ས་བདུན་པ་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་དེ་སྤྱོད་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་
 པའི་^[1] སྤྱོད་པ་ཡོད་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་
 པ་ཟད་པས་དེས་བསྐྱད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ཟག་པའི་སྒོ་
 གྲུག་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ཟག་མེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དོ། །འོ་
 ན་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་
 རི་མ་སྤྲ་མོ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གྲུག་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་
 ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ།
 མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་ཟག་པ་དེ་ལས་ཉོན་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཟེར་ན། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ཉེར་ལེན་ཀྱི་གཟུགས་ལྟར་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལྟར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་།
 ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གཉིས་དོན་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་རིག་
 རོར་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་ཟུག་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་གཉིས་སྤང་རྩབ་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྒོ་མ་
 ལྟར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཆོགས་ལམ་ནས་སྤྱོད་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སོ་

[1] སེར་གཙུག་པར་མའི་རྗེའི་གསུང་འབུམ་དུ། མ་རིག་པས་ཞེས་གསལ།

སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལམ་རྫོང་གི་དུས་སུ་གཉིས་སྒྲིལ་རུབ་པ་ལྟར་སྒྲིལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདྲོད་
 བའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྒྲིལ་ཡོད་པར་རང་གི་སྒྲིལ་
 བས་ངེས་རུས་ལ། བཟོད་པ་ནས་གཉིས་སྒྲིལ་རུབ་པ་ལྟར་ཡོད་པས་རང་གི་སྒྲིལ་བས་ངེས་མི་
 རུས་ཀྱང་། རྟོན་ལ་གཉིས་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྒྲིལ་པོ་རྒྱན་
 ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྒྲིལ་པ་ན་སྒྲིལ་ལམ་རྫོང་
 སྒྲིལ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྒྲིལ་ཡོད་པ་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱིས་ངེས་རུས་ཀྱང་སྒྲིལ་ལམ་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རུས་པས།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་གཉིས་སྒྲིལ་རུབ་པ་ལྟར་སྒྲིལ་གི་གཉིས་སྒྲིལ་རུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འབྲེལ་ལས། གཉིས་སྒྲིལ་མེད་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་པའི་གཉིས་མེད་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ལ་མི་
 བྱེད་པར་མཐའ་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་མཐའ་གཉིས་གཙོ་བོར་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་པ་རྩ་ལ་
 རྩ་བཞག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་གཉིས་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི། མཐའ་གཉིས་སྒྲིལ་པ་ཅམ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་གྱི་བོད་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་
 དང་དེའི་བག་ཆགས་རིག་པའི་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲིག་
 པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལོག་ན་རིག་པ་སྒྲིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མཉམ་བཞག་དང་ལྷག་
 མེད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་

ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྟེགས་དབྱེད་པ་བ་དྲི་མ་བད་ན་སེམས་ཀྱང་བད་པར་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་
བ་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཅིག་
ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་
རེ་ནས་ཁས། གཞན་ཡང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་རྣམས་སྒྲོ་བྱར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དྲི་མ་བད་ན་སེམས་ཀྱང་འཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། སེམས་དང་དྲི་མ་གཉིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དྲི་མ་སེམས་
གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རྒྱ་དང་རྒྱའི་རྩྭ་ག་པ་བཞིན་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་དྲི་མ་སྒྲོ་བྱར་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་
གྱི་མེས་སེམས་སྟང་གི་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་བསྐྱེད་ནས་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་
ནས་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྭ་སྒྲིབ་གྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་པ་ན་མེས་
དྲི་མ་འཆོག་ཀྱང་གོས་མི་འཆོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་
ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྒྲ་ཆོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་
མ་འཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་
སྒྲེས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་བསྐྱེད། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། འདིའི་མཐུ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་སོགས་ལ་
བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་བཟང་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྒྲིབ་པར་རྒྱས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དང་བྱང་འཕགས་རྣམས་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་

རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་བཞི་ཀའི་ངོ་
 བོ་ལ་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་རང་
 བྱང་འཕགས་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་པའི་སར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱང་
 པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རོ་བོ་དང་དམིགས་ནམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད་
 ཀྱང་། གྲོགས་དང་མཐུ་རུས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་ཁྱར་
 འབྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་རུས་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཅམ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 སྒྲིང་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་རིགས་པའི་ནམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པ་དང་མ་རྒྱས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་ཉིང་རེ་
 འཛོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་རུས་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་སྒྲིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཐལ། ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་
 དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་ཡང་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཐལ། དེའི་
 ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་
 དེ་གཉིན་པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། དྲི་མ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མེད་པར་བྱེད་པ་
 གཉིན་པོའི་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་དགོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་
 དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ས་དང་པོ་བྱང་པར་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་

བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ས་ལ་མཉམ་བཞག་གི་
 སས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་ལྷག་མས་རྗེས་སློབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་ས་དང་པོར་བསྟུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་སོ་
 སོའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སློབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བསྟུ་དགོས་པས་མཉམ་བཞག་
 ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་བཤད་
 ལྟར་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་ལམ་སློབ་པ་དང་ས་གཉིས་པར་
 འཕོ་བ་དུས་མཉམ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་
 མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཤད་ཀྱང་བསྐྱལ་བའམ་དུས་འདི་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅེས་མ་བཤད་ལ། ས་
 གཉིས་པ་སོགས་ས་ལྷག་མ་དགའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་འབྱམ་ཐུག་སོགས་སུ་བྱེད་དགོས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་དང་པོར་རྣམ་བཤད་ལྟར་བསྐྱལ་ཆེན་
 དུ་མར་བྱང་ན་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འགོར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་
 ས་གཉིས་པར་འཕོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱེད་པར་བཅུ་འགྱུར་ལས་མ་བྱང་ལ། ས་གཞན་ལ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་གངས་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་ནི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱད་ཆེས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། རང་རྒྱད་མངའ་ས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན། གཞན་རྒྱད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་
 པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོན་ལྡན་གྱི་མཆན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སྤྱི་བ་སོགས་
 བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ། དང་པོ་འཆད་
 པར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་འཆད་པར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་བྱུང་། གསུམ་པ་འཆད་པར། ས་ནས་སར་

གཞོན་བྱེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་གསུམ་བྱུང་། གཉིས་བ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་འཆད་
པར། འདི་ནི་འཕགས་བ་བརྒྱད་བ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱར། །ཞེས་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཆོགས་སྦྱར་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱད་ལྟར་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་བྱུང་
པར་ཐལ། ཅ་བར། དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་དོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། ས་དང་པོར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་
པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ལྟེ། ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནས་
བཟུང་ལྟེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ལ་བྱེད། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱར་གཉིས་པོ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་མ་དེས་ལ་འཇུག་པའི་བྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས།
བྱགས་ཀྱི་ཤིང་ཏྲ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་རང་ལམ་ལས་བྱིར་ལྡོག་པར་བཤད་པ་དང་། ནམ་སྙིང་
གི་མདོ་ལས་ཅ་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་
ལ་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱུང་ལྟེ། བྱང་འཕགས་ལ་རང་ལམ་ལས་ལྡོག་པ་
དང་ཅ་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་
 བོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལམ་
 གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར། རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་
 ས་དང་བོ་བ་ཡིན་ན་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདི་ནི་ཀུན་དུ་སྐྱོར་བ་གསུམ་
 བོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོར་
 གསུམ་པོ་དེ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་འཇིག་
 ལྷ་དེ་འཇིག་ལྷ་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་ལྷ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་
 གྱུར་བ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། ས་དང་བོ་བ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷང་དོན་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་གསུམ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བྱས་པ་ལ་སྤངས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་བོ་ནས་མཐོང་སྤང་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་པོ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དངོས་སུ་སྐྱོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་ལྷས་ཐར་ལམ་ལ་སྐྱག་
 པས་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་གྱིས་ཐར་ལམ་ལས་
 གཞན་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་ལམ་ནོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཐར་
 ལམ་ཡིན་མིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྒྲིན་ནས་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་ཞིག་
 དུ་འགྲོ་བ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གསུམ་ཡུལ་དེར་
 འགྲོ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་
 ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཇི་སྟེད་ཅིག །ཐར་བར་བཟོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་

ན་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ས་དང་པོ་ནས་ངན་
འགྲོའི་ལམ་མཐའ་དག་འགག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ངན་འགྲོའི་ལམ་མཐའ་དག་འགག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། སྦྱར་
ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པར་བསྟན་
པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་དེའི་ས་སོན་གཉིན་པོས་བཅོམ་པ་མིན་ལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་ས་སོན་
གཉིན་པོས་བཅོམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་བ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་སྤངས་ཏྟགས་ཆ་འབྲ་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་དག་བཅོམ་པ་ནས་མར་བབྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས་ཡར་བབྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བབྲང་བའི་འཕགས་པ་བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
བབྲང་བའི་འཕགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་འབྲ་བར་སྦྱོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེས་རང་
གི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་པ་དང་ཏྟགས་
པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོའི་སྦྱོན་
ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་གྱི་

སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྒྲོ་སྒྲོ་བས་གྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ།
 དེའི་གྲུབ་དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གསུམ་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིན་དོན་དང་།
 མཐའ་དབྱུང་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ཕྱང་འགོད་པ་དང་། ཕྱང་གི་དོན་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒྲིན་པོའི་ཆོགས་
 ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིས་བས་ཀྱང་། བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་སྦྱང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལྟན་རིང་དུ་ཆངས་
 པར་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་
 དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གྱ་སྒྲིས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གསོག་པའི་རྒྱང་གི་འུགས་དང་། མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་
 ཀས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གྱ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གསོག་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
 དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་
 པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏུས་པའི་རྒྱ་མཆན་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་

ཚུབ་གི་སེམས་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གིས་
 ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་།
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་དང་། གཞན་དོན་ཁུར་འབྱེར་གི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་
 བྱང་པར་ཅན་གི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་
 རིང་པོ་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པས་སྒོན་པོའི་ཆོགས་རྣམས་རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་པས་ཟེལ་གིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་རིགས་གི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟེལ་གིས་
 གཞོན་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གིས་ཀུན་རྫོབ་
 བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་གི་ཆ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་
 དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཟེལ་གིས་གཞོན་རུས་ཏེ། མཁའ་ལྡིང་གི་བྱ་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་
 པའི་གཞོག་པའི་རྒྱང་ལྷགས་དང་འབྲ་བའི་ཐབས་གི་ཆ་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འབྲ་
 བའི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་གིས་ཟེན་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཁའ་
 ལྡིང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་གི། བྱ་པལ་པ་གཞན་དང་མཚུངས་
 པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཟེལ་གིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། རིགས་གི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་
 ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གི་རྒྱན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གིས་གཞོན་ཅིང་། དོ་རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིག་གོ། །རིགས་གི་
 བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་
 ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གི་ཡོན་ཏན་གི་གསེར་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གིས་གཞོན་
 ཅིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་
 པར་སྒྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་བསྐྱབ་བའུས་ལས་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་སྐྱེད་

པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་(བརྟེན)པར་མི་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ལ། དེ་སྟོན་སེམས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་རྩོམ་པོ་ཆེ་ཆག་ཅེས་བ་ལྟར་ན། འབྲུག་སྟོན་བྲང་ནས་འབྲུག་སེམས་ལ་གནས་པ་ལའང་སྟོར་དུ་བྲང་བར་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡི། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། མདོ་འདི་ལས། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རགས་པ་བདུ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དེ་བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འདིའི་ལས་དང་པོ་བ་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ལས་དང་པོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་ནས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་འདིའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དེའི་རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ནས། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བས་ཉན་རང་རྣམས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་འཆད་པ་ལ། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་སོགས་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་མདོ་འདི་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་གསུངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། མདོ་འདིའི་བྱང་སེམས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་འདི་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དང་། ཅ་བར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་ཟད་པའི་དཔེར་འཕགས་པ་བརྒྱད་
 པ་བཀོད་པ་གཉིས་དཔེ་སོ་སོ་བ་མ་གཏོགས་དོན་འཇལ་རྒྱ་ས་དང་པོ་བ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བྱམས་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་མ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྤྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལ་དཔེ་ཐ་དད་པ་བཀོད་པའི་ལུང་གཉིས་དགོས་པར་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྒྲོ་སྒྲོ་བས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རྒྱལ་
 འཆད་པ་ལ། རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་
 དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
 པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྱི་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་
 པོའི་བྱེན་གྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་
 པས། སྒྲོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་བསམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཉན་རང་
 དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཀྱང་། རང་གི་སྒྲིའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་སྒྲིའི་སྟོབས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཉིས་སྤང་
 རྒྱབ་པའི་སྟོན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་མ་ཐག་བས་རང་གི་སྒྲིའི་པོའི་ཆོག་ས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཀྱང་། སྒྲིའི་སྟོན་པ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱེས་དག་ཅེས་
 པ་ནས། དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉན་
 རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 རྒྱས་པའི་སྒྲིའི་སྟོབས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སྟོན་
 བས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 བ་ཆོད་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་རང་གི་སྒྲིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པོའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་
 ནོ། །ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་སྒྲིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྐྱེས་ལས་བཤད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བདུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟོན་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཟེན་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྒྱས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་བདུག་པ་མན་

ཆད་དུ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་
བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་མི་གནས། ས་
བདུན་པར་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲུལ་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ས་བདུན་པར་ཉན་རང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།
དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་
དང་། སྤྱིང་རྩེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོར་ལྷག་བསམ་དག་
པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་རྣམས་བེལ་
གྱིས་གཞོན་ཀུས་ཀྱང་། རང་གི་སྒོ་ས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
ཀུས་པའི་བྱིར། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བཅོན་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུལ་ན་ས་དང་པོ་བ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ལ་སྒྲུལ་པར་འཇུག་ལྡང་བྱུང་ལ། ས་བདུན་པ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བྱང་ཤོས་ལ་དེ་ལ་སྒྲུལ་
པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་མི་ཀུས་པའི་བྱིར། ས་བདུན་པ་བས་བྱང་སྤྱོད་ས་སོགས་ལ་སྒྲུལ་པར་
འཇུག་ལྡང་ཁོ་ནར་མ་བཟད། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་
རྣམས་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཀུས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ས་དུག་པ་བས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་བྱེ་བ་འབྱུང་རེ་
དང་། ས་བདུན་པ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་བྱེ་བ་ཐལ་བྱིག་
འབྱུང་རེ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་དུག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་བྱེ་བ་འབྱུང་ཐོབ་སོ། །སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཉིད་བྱེ་བ་ཐལ་བྱིག་འབྱུང་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གཙོ་
 བོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཁྱད་པར་བ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་འགོག་སྟོམས་ལ་བྱེད་པར་མདོ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་དྲུག་པར་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ། ས་
 བདུན་པ་འདིར་འགོག་སྟོམས་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་
 འགོག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་ཡང་འགོག་སྟོམས་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་
 བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་དྲུག་པ་ནས་འགོག་སྟོམས་ཐོབ། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་དབང་ཐོབ། ས་བརྒྱད་པར་དེ་མདོར་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་པའི་བྱིར། ཅུ་བར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་
 སྒྲོང་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས། དེ་ཅམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྐྱངས་ནས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མདོར་སྟུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་སྐབས་
 འདིའི་འགོག་སྟོམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་བྱིར།

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ངོས་
 བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གང་ལ་
 ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟར་མི་སྐྱབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱང་ཤོས་གཅིག་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ས་དྲུག་པ་བས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཇོན་གྱི་བ་འབྱུང་ཐོབ་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཇོན་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་
 འཇོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་དག་གི་སྐབས་ངོར་བརྟག་པ་མཐའ་
 བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སྟེ་ལྷ་ཅི་འཕགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་ཡང་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། ས་དྲུག་པའི་ཡུན་ཆད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་སྟོམས་

བར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཉན་རང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་མཛོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་ཅིང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མཆོག་ཟུང་ལྷ་བྱ་
 ལའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྩ་འབྲུལ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁའ་ལྡིང་གི་ཤུགས་ལས་
 མཁྱོགས་པའི་ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་ཡུན་ལ་སྒྲུལ་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་
 བ་བདུན་ཐུབ། དེ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་བརྩ་བཤད་ཅིང་དོན་
 གོ་བར་བྱེད་ཐུབ། དེས་ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཤུ་རེའི་བྱས་ཆོས་སྟོང་
 བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཐུབ། དེས་ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་མོ་བྱ་
 འགལ་གྱི་བྱས་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཁྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདའ་རུས། དེས་འཛིན་
 རྟོན་གྱི་ཁམས་གཅིག་འདའ་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱིས་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སོགས་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་ཐུབ་
 བར་མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་འདི་ལའང་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དུས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་། བྱ་ཚྲིགས་གྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྩལ་ཐུ་རབ་གཅིག་གོ་
 ས་འཕྲོས་པ་དང་། ལྷ་འོག་འགྱུར་བ་དང་སེ་གོལ་གཅིག་གཉོགས་པའི་ཡུན་ལ་རེ་ལྷར་བྱེ་བའི་
 ཆ་གཅིག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་དང་། སེ་གོལ་གཅིག་དང་། མིག་འཇུག་གཅིག་
 དང་། ཨ་ཐུང་གཅིག་བཛོད་པ་དང་། སོ་སྒྱུའི་བྱ་བ་ཐུང་ཤོས་གཅིག་གི་ཡུན་རྒྱུས་བྱ་ཚྲིགས་གྱི་
 ཐུང་མཐའ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པར་སྐད་ཅིག་ཐུང་ཤོས་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཐབས་ཤེས་གང་ལའང་
 སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་རུས་ལ། ས་འོག་མར་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱེད་
 བར་ཅན་ཟུང་འབྲེལ་བརྩུ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྲུམ་སོགས་བསྐྱོམ་
 པའི་སྟོབས་དང་། དེས་ཟེན་པའི་སྟོང་རྗེའི་སྟོབས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་བྱང་སྟོགས་
 སོགས་ལའང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་པར་དུ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་

ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་གཉིས་ཀ་མ་ལྷག་པར་སྐད་ཅིག་ཐུང་ཤོས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ལྷན་བྱེད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་མ་རྒྱས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་ལངས་བར་དུ་ལྷན་སེམས་སྦྱེ་བྱུང་བ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་དུས་ཐུང་དུ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྷན་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་། ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ས་ཁྱུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྷན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 མོས་སྦྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྷན་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་
 བཞག་པ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྷན་གི་ཚུ་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷན་
 བྱེད་རྣམས་ཤིང་། ས་ཁྱུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་ཁྱུག་པ་མན་
 ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་དོན་སྦྱི་བརྒྱད་དགོས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བས་
 མི་རྣམས་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱར་དུ་ལྷན་བའི་འཕེན་གོམས་ཤུགས་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་དབང་
 གིས་ལྷན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། ས་བདུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟམ་པའི་ཚུ་ལ་བ་
 ཚུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་དོན་སྦྱི་བརྒྱད་མི་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་སྒྲ་ཞིང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡུན་ཐུང་བར་ལྷན་རྣམས་པའི་འཕེལ་གོམས་ཤུགས་ཅན་ཐོབ་པའི་
 བྱིར། འོ་ན་ཉན་རང་ལ་འགོག་སྟོམས་མེད་དམ་སྟམ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་མཐར་
 གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུ་ལ་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོར་

འདྲ་དང་། སེམས་སེམས་བྱང་གི་སྒྲིབ་བ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་ནི། སྤྱི་ཅེ་ལས་ཀྱང་གྱེན་དུ་
 བསྐྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་གཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་འགོག་པ་མི་འཛོག་པར། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་འགོག་པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ཀུན་འགོག་བྱས་ཤིང་། གཅིག་མོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་སྒྲུལ་ན་མི་བྱེད་དེ།
 དེས་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཅལ་སྒྲུབ་ཏེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་གི། དེ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་ནས་ལྡང་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རང་ལམ་དུ་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་གི་སར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འགོག་
 པ་མངོན་སྒྲུལ་དུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་
 རྟེ། སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་མངོན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཀྱི་སྒྲིབ་བ་གཏན་ནས་ལོག་ཅིང་སེམས་སེམས་བྱང་གི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་པས་སེམས་ཀྱིས་མངོན་
 དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་པར། ལུས་ཁོ་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སྒྲུལ་དུ་མཛད་པར་ཀུན་རྫོབ་
 དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། ས་བྱག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་བྱས། ས་བདུན་པ་ནས་བྱས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་
 རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རུས། ས་བདུན་པར་དེ་སྤོང་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་
 ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་གཅིག་ཆར་
 དུ་སྤོང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩུམ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཅམ་མིན་གྱི།
 དེའི་བག་ཆགས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་མ་བྱ་ལྷ་བྱ་ཏིལ་མར་གྱིས་གོས་པ་ལ་ངེ་མ་
 རགས་པ་མ་བསལ་བར་ངེ་མ་སྤྲོ་མོ་སེལ་མི་རུས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་
 མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་
 ཞེས་པ་བདེ་ཉིང་བར་སྒྲེལ་ཞི་ཞེས་འབྱུང་བ་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རིམ་པ་འཆོལ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་མེད་ཀྱང་། བདུན་པ་ནས་
 ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་
 བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།
 ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཙྰ་གཞི་
 ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
 སོགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྟོགས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་སོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་ཀྱན་སྤོང་གི་རྩལ་བ་རགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། རོན་སྒྱེ་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་
 དུལ་དེ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་མཚན་མེད་རྩལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོག། ས་བདུན་

པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྣང་གི་ཚུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་མཚན་མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པའི་སྟོ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་བྱང་པར་བ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྟོང་ནས་བྱང་པར་
 གཞག་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བདུན་པ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྟོ་ནས་ཉན་རང་དབྱ་
 བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ལྡང་གི་སྟོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་དུས་
 ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་བྱང་སྟོགས་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་ལ་རྫོགས་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱབ་
 ལ། ཉན་རང་སོགས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་སྟོའི་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 གཙོ་བོར་འགོག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
 གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པར་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གང་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ། །དེར་ནི་འགོག་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག །ཅེས་དང་། ཅ་བར། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདིར་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་
 པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་
 པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་རུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འགོག་པའི་ཐ་སྟད་རང་འགྲེལ་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་ན། སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ན། འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ལྷང་འདས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སོ་སྐྱེ་མེད་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱི་ལྷང་འདས་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒོ་དེ་འགོག་པའི་
 སྒྲིམས་འཇུག་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཅེས་
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་ལ་ས་དང་པོ་བས་སྒྲིམས་
 པར་འཇུག་ཐུབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་བྱེད་པར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཡུལ་དང་། ས་དང་པོ་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་བྱེད་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཆུང་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་དུག་པ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་རུས་ཀྱང་། དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་མི་
 རུས། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་དུ་དེ་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྷང་བྱེད་རུས་པའི་བྱེད་པར་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། དུག་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་
 མངོན་ཕྱོགས་ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་ས་དུག་པར་འགོག་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་ནས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡུན་གིན་དུ་ཐུང་
 བ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ལྷང་ཐུབ་པའི་གོ་དོན་ཆང་བར་བཤད་མི་རུས་པར་ཐལ། མཆན་མ་
 མེད་པ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལྷུང་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཆ་གས་སུ་སོང་ཡང་
 ལྷུང་དུ་ལྷང་ཐུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལས་ཁོ་བོ་ལྷང་དོ་
 སྒྲིམ་མི་དགོས་པས་ཞེས་ཀྱང་སྒྲིམ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་དེ་
 འདའི་སྒོ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལྷང་སེམས་མེད་ཀྱང་སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་འཕེན་
 པ་དང་། སྒྲོན་ཐབས་ཤེས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལྷང་འཇུག་དེ་ལྟར་ཐུབ་པོ་ཞེས་སྒྲིམ་རིགས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་ནས་བྱ་ཚྲིག་གི་ཐུང་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་དེ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་གི་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སོར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དང་འཇུག་པ་སོགས་ལས་སྐད་ཅིག་གི་སྒྲ་ལན་གཉིས་སྟོས་
 བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བྱ་བ་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་མེད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་། དེ་
 བྱ་ཚྲིག་གི་ཐུང་མཐའ་བྱས་ནས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་བྱ་བ་བྱུང་པའི་
 སེམས་ཅན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་ཡུན་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་འབྲམ་སྒྲག་རེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་བྱུང་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དུས་མཐའ་དང་། བྱ་ཚྲིག་གི་ཐུང་མཐའ་གང་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་
 ཡུན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྲམ་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དག་གཅིག་ཆར་
 མ་ཡིན་པར་རིམ་གྱིས་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲིའི་བྱང་
 སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྲམ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་མང་པོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གསུམ་གྱི་ཐ་
 སྐད་གང་བཤད་ཐམས་ཅད་མཛོད་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་འཇུག་
 བཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད།
 སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། ཡུད་ཅམ་དུག་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། དེ་
 དུག་ལ་ཐང་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟ། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་ཤོས་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་མེད་

པའི་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་
བཞེད་པའི་བྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་འགྲིབ་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་མེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཇི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མའི་ནམ་པ་སྤང་གི་བར་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསིལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྤང་བ་འགག་འགྲོ་
བའི་བྱིར། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་
དབུས་བརྟགས་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བདག་བྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་གནས་
པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིས་བྱ་ནད་མེད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཅིག་
གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་དུག་ཅུ་རེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལས་དུས་ཐུང་བ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན།
དེས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྟར་འབྲེད་མི་རུས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་
ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མར་བྱེ་ནས་སྤང་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་
པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལམ་སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་སྟོ་འབྲེད་ལས། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་
ལ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་ལྟར་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཅུད་བད་
ཀྱང་མེད་པས་མི་རྟག་པའི་འདུལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་ཉིང་རེ་འཇིན་བསྒྲོམ་རུས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་
ཐལ། དེ་མེད་པར་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། སྐད་
ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་
པ། །སྐད་ཅིག་སྤེལ་བར་མི་རུས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཇིན་གཅིག་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་

བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མདོན་
 བར་གྱུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རིང་ཐུང་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་རིང་
 ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་གཅིག་ལ་ཏུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་
 རང་ལ་ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཏུ་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་གཅིག་ལ་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ཀུན་གྱི་ཐུང་ཤོས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐུན་མོང་བའི་ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཐུང་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་
 གོ་ས་འཕོས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་འབྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། རྩལ་འབྱོར་བ་
 ས་བདུན་བ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་འབྱུང་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་བ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེས་སྐད་ཅིག་བསྐྱལ་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱེན་གྱིས་སྟོབས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་འཛིན་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཤོང་
 བར་ཐལ། ས་བཅུ་བ་བས་དེ་ལྟར་ཤོང་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྩལ་འབྱོར་
 བས་རྒྱས་ཆད་ཁས་སྤངས་ན་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསེར་
 ཐོང་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་བསྐྱལ་བར་བྱེན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱས་པས་འགལ་
 བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲ་མི་རྒྱས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ན་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོ་ཡང་ལྟག་ཅེས་པའི་

དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་དང་། རང་གི་སྒྲོ་ས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙུག་པོ་མེད་
 སྒྲོ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དངོས་
 བསྟན་པལ་པ་ཅན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་གཙུག་པོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོར་འདུ་བཀག་
 པའི་འགོག་སྒྲུལ་ས་འགོག་སྒྲུལ་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པའི་ཆོར་འདུ་
 བཀག་པའི་འགོག་སྒྲུལ་ས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་འགོག་སྒྲུལ་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྒྲོ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འགོག་སྒྲུལ་ས་དེ་ཆོར་འདུ་བཀག་པའི་འགོག་
 སྒྲུལ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་འབྲེལ་ལས། ལྷ་འདྲེན་ལས་ནི་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེས་པ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཞར་ལ་འོང་བས་ཆོག་གོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 བཞི། འབྲུག་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་སྒྲོ་དབྲུག་མཐའ་པོའི་ལྷགས་སུ་བསྟན་
 པ། དེའི་ཞེས་བྱེད་དགོད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་
 དང་། ལྷ་འདྲེན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དབྱེད་བཅོམ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལྷ་འདྲེན་ས་དང་
 པོ་བས་ཀྱང་སྒྲོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུལ་ས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་
 དག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཞེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞི་

རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་ཏེན་པའི་
 དང་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
 ལུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཛིན་ཏེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་གྱུར་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གྱུར་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་གྱུར་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་
 རྒྱས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་བའི་དང་སྤྱོད་བཞིན། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱུང་པོ་ལ་བདེན་པར་
 དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཅུང་ཟད་གྱུར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕྱུང་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདུག་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ན་རེ། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་ན་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་ཉན་མོངས་སྤྱ་རྒྱས་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་མི་རུས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་གྱུར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཕྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
བསྒྲིམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན། དེ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་ཟེན་གོམས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་འབྱུང་ལ། དེ་བྱུང་ན་དང་པོས་
ཉོན་མོངས་ཀྱང་བཏགས་དང་། གཉིས་པས་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྐྱེས་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲིམ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
འབྱུང་བར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིར་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན། གོམས་བྱེད་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་རུང་
ཏེ། ཉོན་བཟོན་པ་གོམས་ཟེན་འབད་ཅོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོད་ཀྱང་།
མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་།
དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ལས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།
མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་ཡང་དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་
དང་སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱ་རྒྱས་རགས་པ་གཉིས་མངོན་གྱུར་
པ་ཅུ་སྟོང་ཡང་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་
ལམ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་དང་
སྒྲིམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྟོང་རུས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སྤང་དོན་དུ་འགྲེལ་རིགས་ཏེ། དཔེར་
ན། སེམས་ཅུ་པས་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཆད་
མ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་གདུལ་བྱས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་བསྐྱེད་བས་བསྐྱེད་བྱེད་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་ནས་ས་བཅུ་དང་། ལམ་བྱེད་མ་གསུམ་བཟོད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བ་
 གཉིས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་སྤྱོད་
 འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ཡང་སྤྱར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
 དང་། རྣམ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་སུ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་
 བས་ཀྱོལ་འབྱུང་གི། །བསྐྱེད་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་དེ་
 དང་མཐུན་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་རྟོགས་
 པའི་ལམ་དེས་ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཀྱང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགོག་རུས་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་འཛིན་ཉན་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་འགོག་
 རུས་པ་གང་ཞིག །དེ་རུས་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་ལམ་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱོད་རུས་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
 ཉན་མོངས་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉན་མོངས་ཡིན་གྱི་
 ལུགས་འདིས་ཉན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་བར་མི་རུས་སོ། །ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་
 ལམ་གཉིས་ལ་དམན་མཆོག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིད་ཅེའི་
 ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་མི་རུས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་སྤྱོད་རུས་པའི་བྱིར། འདུག་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་
 པའི་དོན་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་།

བར་ཐལ། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་མ་སྤང་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་འབྱེན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་
 མ་སྤང་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྫོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ་སྟེ། སྤང་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སློ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་བདག་གི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཞིང་། སློ་ལྟན་
 སྒྲིམ་ལ་འཆར་ཆེ་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱང་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྤང་བས་བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་
 འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྤང་བས་སྤང་སོགས་ལ་སློ་ཁ་སྤྱོད་ཆེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་
 མི་བཅའ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟགས་སྤྱོད་བཀོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དེས་
 པ་མེད་དེ། རྟགས་སྤྱོད་མ་བཀོད་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱགས་རྗེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལ་པར་རྒྱབ་ཀྱི་དུ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མེ་ཡོད་པར་རྫོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐོང་བ་ལ་
 རྟགས་སྤྱོད་དང་ཐལ་བ་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་། རྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་གྲགས་དང་ཐལ་
 བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་སྤྱབ་བྱ་དེས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཐུབ་པར་ཐལ་འགྱུར་
 བ་འདི་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བྱི་ལོ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་ཆེ་མཐུན་
 དཔེ་འགོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱད་མ་སྒྲིན་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་རྩན་པ་རགས་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲིན་པའི་
 ལོ་ལ་བ་སྐབས་བབས་དབུ་མ་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་ཡང་དེར་མ་བྱུབ་པའི་རྩན་
 པ་སྤྱོད་མཐུན་དཔེར་འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་
 གཞུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་བཀོད་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་པས་བྱུབ་ཟེན་དཔེར་འགོད་པ་ཡིན་གྱི།
 དབུ་མ་བས་བརྟན་པར་བཞག་པ་བྱུབ་ཟེན་པ་ཞིག་དཔེར་འགོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཞུགས་བརྟན་དཔེར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུགས་བརྟན་

བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་རང་ཉིད་གང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་ཆ་གང་ནས་བྱད་བཞིན་
 དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་ཤེས་ན། བྱམ་སོགས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཆ་གང་ནས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ལམ་རིམ་ལས། གང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་
 ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་སྤྱི་གྲུའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དེར་གང་སྒྲུབ་གི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་འཛོག་ཤེས་
 ན་སྟོན་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་
 མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཛོག་ཀུས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ
 རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྟོན་པའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དེ་ལ་དཔེ་རྩུན་པ་སྤྱི་མོ་འགོད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོལ་བ་དེས་ཐོག་མར་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་
 དེ་ནས་ཚད་གཞི་སྤྱི་གྲུ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གྲུ་དང་གཟུགས་
 བརྒྱན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་གཉིས་ལ་སྤྱི་རགས་མེད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྟེའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་ན་
 དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་འགོད་རིགས་ཏེ། གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ཡོང་གི་སྟེང་ནས་
 སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་གྲན་པོ་བརྟུང་བྱང་ཡན་ཆད་གྱིས་གྲུབ་ཟིན། སྤྱི་གྲུ་ལ་དེ་
 འདྲའི་རྩུན་སྒྲུབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་པར་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱི་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་
 པའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སྟུང་ན། ཐལ་ཆེར་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་
 ལྟ་བུ་ནས་ཤེས་དགོས་ལ། བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྤྱི་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་
 ཡང་དག་ལ་ཐལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དེ་དང་། གཞན་གྲགས་ལ་སྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་འདི་བ་
 འདོད་ལ། ཚད་མ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་གཞན་གྲགས་གཞན་གྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། ལྷ་
གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་བ་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་ཡང་དག་དེ་
དང་པོ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་
ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དེ་སྐབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ངེས་ལ་སྐབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་ཡང་དག་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ལུང་
པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་མིག་ནི་འཁྲལ་བ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྷ་
ངན་འདལ། ཞེས་པའི་བར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་
ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། ཞེས་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལུང་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཅུ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དྲུག་པ་ཡོད་དེ། འབྱུང་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་ཀས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོབ་པར་
གསུངས་པའི་མདོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་བདུན་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་པ་ལས། གང་དག་བདེ་
གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟམ་དང་། ཞེས་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུང་དང་
པོ་ལྷ་འབྲུག་འགྲེལ་ཏུ་བྲངས་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ལྷ་ག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། བསམ་
གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཆོག་གསལ་ཏུ་འདྲེན་བར་མཛད་དོ། །ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ན་རེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་
བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་
རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདེན་བཞིན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྤྱོད་
ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ལ། སྤྱོད་ཕྱིད་འགོད་པ་དང་། གཞོད་ཕྱིད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་
བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་ཀྱས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་
པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
གང་ཕྱིར་ལྷང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀའི་
རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ནམས་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཉན་ཐོངས་བཅོམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་དུ་གཞག་དཀའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་མ་སྤྱང་
བར་ཉན་ཐོངས་ཟད་པའི་སྤྱང་འདས་ཀྱང་འཐོབ་པར་དཀའ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། བསྟན་

ཅ་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགོ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་
 བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །ཟུང་ན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོང་
 ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་གཉིས་
 རྣམས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པ་ན་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 བོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་
 ལམ་ཅམ་ལ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་མི་
 ཀྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡང་སྤིང་བྱི་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཀྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཉོན་མོངས་མེད་
 ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ཀྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤིང་བྱི་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཀྱས་པ་མེད་དེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤིང་བྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་སྤེད་ལེན་གཉིས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་འཆད་པར། རེ་ཞིག་ཉར་ལེན་སྤེད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་
 བ། །ཞེས་སོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤིང་
 བྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་སྤེད་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 གི་ལུགས་ལ་ཀྱན་མོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤེད་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པས་དྲངས་པའི་སྤེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་མངོན་པ་
 རྣམས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྤེད་པ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤེད་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཆད་པར། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་བཞིན་
 དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་སྟོགས་སྡེ་མའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། སྦྱར་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་
 པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་རང་སྟེ་ཀུན་གྱིས་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བོ་མ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་སྲིད་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོར་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་བདེ་
 བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲིད་པ་དང་། ཆོར་བ་སྦྱག་བསྐྱེད་སྦྱེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་སྦྱག་
 བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་གྱི་སྲིད་པ་ངེས་པར་སྦྱེ་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་
 རྒྱུ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་
 ཡིན། །ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་པ་སྦྱོང་
 མི་རུས་ཏེ། བདེན་པར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 མངོན་གྱུར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཕྱོག་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲིད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་སྟོང་མོ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་ཉིད་སྟོང་
 མོ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་གནས་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་བསྟོམས་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགགས་
 གང་། སྦྱར་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་
 ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་སྐབས་དེར་ཆོར་འདུ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་
 མེད་ཀྱང་སྟོམས་འདུག་ལས་ལངས་པ་ན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་

པར། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་པ་
ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤར་ཡང་སྤྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་
འཇུག་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སྤེད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཆོར་བ་དང་ཆོར་བྱ་དང་ཆོར་བ་པོ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་ལ་སྤེད་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གང་
ཆེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་
ནས། །སྤེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ། འབྲེལ་བ་ཤད་
མཁན་པོ་ན་རེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་
རྒྱས་ཀྱང་། ལྟན་སྤྱེས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལམ་
གྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ལྟན་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་པ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་
ཡང་མཚུངས། དེ་གཉིས་ཀའི་ས་པོན་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱང་
པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་དེ་
མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱང་པོ་བདེན་འཛིན་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས། དེ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་ལྷོག་
པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛོག་དགོས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་
པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འཛོག་མི་འཛོག་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་བ་བརྟན་བས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ཆེན་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། རིགས་
 གྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ། སྐྱུ་མ་
 མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་བྱང་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་
 ཆགས་གྱིས་སེམས་དགྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། ལྟན་ལས་ལངས་ནས་
 སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་།
 སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་གྱི་བྱ་དེ་རི་སྐྱམ་དུ་
 སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་བྱང་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་
 དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བབྱེད་པའི་མི་དེའི་མདོན་པར་
 བཅོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་བ། རིགས་གྱི་བྱ། འདི་
 ན་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་
 བྱང་བའི་ཆོས་ནམས་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་།
 སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟར་བར་
 བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྐྱན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྐྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་
 ཁྱགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པས་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་ལ་བྱང་མེད་དངོས་སུ་བབྱང་
 ནས་དེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་བྱང་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་
 མི་རྟུས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་པོ་བདེན་བྱབ་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བསྟོམ་
 པའི་སྒོ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་མོངས་གྱི་ས་
 བོན་སྟོང་མི་རྟུས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁུན་

གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་
 ཏེ། དེར་བདེན་བཞི་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི།
 དེ་ལས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་བཞི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བབྱུང་བའི་སྒྲིམ་ནས་ཇི་ཙམ་བསྒྲིམས་ཀྱང་གྲོལ་
 བ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 རྣམས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་སྤྱན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་
 སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཙུག་ལྷན་འདས། གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་
 བས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་ལོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་གཞན་དུ་ཡང་
 དག་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 རྒྱུ་ལྟར་མཐོངས་མདོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ལ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་བདག་གིས་དགྲ་བཙུག་
 བ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་བབྱུང་སྟེ། དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པར་མཐོང་བ་ན་ཐར་ལམ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདུག་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 རོས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་འདི་སྟུང་དུ་བདག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡང་སྤྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
 མེད་ཅིང་། བདག་ནི་དགྲ་བཙུག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་
 དུས་བྱེད་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་
 སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྟོ་རྟེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་

འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཙོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཐོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་
སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་
དུ་མྱེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱེད། །ཞེས་དང་། ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་རྒྱན་
དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་
པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་
དང་། སྟོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ལྷང་འདིའི་དོན་ཡོད་
དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བཞི་
ལ་བདེན་པར་བཟུང་ན་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་བྱངས་
ཕྱང་བ་ལས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྲད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་པར་
བྱ་སྐྱམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་
བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕ་རོལ་ཆུ་རོལ་འགྲམ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཙུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས་
ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་

སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་
 ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་འགལ་མེ་ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་
 ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་
 འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་
 སྲིད་དུ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པར་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མ་རུས་ན་དེའི་དབང་གིས་
 ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དོན་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 ཚུལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལས་གསུམ་པོ་དེ་
 ཐོག་མ་དང་། མཐའ་དང་། དབུས་གྱི་གོ་རིམ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་པ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་
 དང་། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་པན་ཚུན་གྱི་རྒྱ་ཅན་དེ། གཅིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་པར་སྐྱེ་ཚུར་
 སྐྱེའི་ངང་ནས་འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ནི་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་
 པར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ལས་དང་ལས་ལས་
 འཁོར་བ་འབྱུང་བ་ཡང་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རིན་
 ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། །འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དབང་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་

དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་བ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ཟུ་
 ངན་འདལ། །ཞེས་ཉན་རང་སྟོབ་བ་འཕགས་བས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཉོགས་པའི་ལམ་བསྟོམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 གསུངས་བ་དེ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་བ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷང་དེའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་
 དེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤིང་མཚམས་སྤྱར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 བ་ལ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མོ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་
 བྱི་དབྱ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་
 བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉིན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 ཏོ། །ཞེས་དཔེ་ལྗེའི་སྟོན་ནས་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། རང་རྒྱུད་བ་དང་སེམས་ཅམ་བས་དཔེ་
 ལྗེའི་སྟོན་ནས་གཟུགས་སོགས་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཐུས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་
 འདོད། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་གྱིས་དཔེ་ལྗེའི་སྟོན་ནས་གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་
 པར་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ལས། ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྟོང་བ་ལས། ཐེག་བ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་
 བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་བ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་བ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་
 པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་
 དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་འདུས་བྱས་ཟད་པར་བསྟན་བ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དོན་

དུ་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་བྲངས་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་
 པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ལྷུ་བ།
 སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་མཆམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྦྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲོ་མ་
 པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་པ། འགོག་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་
 འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལམ་
 བྱང་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ལྷུ་བ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་
 པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་མཆམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་པས་ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་
 མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་བྱང་པོ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན། གཉིན་པོའི་སྟོབས་གིས་
 བྱང་པོ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་བྱེད་དམ། བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་
 མྱུང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། མདོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་
 པའི་ཆེ་མྱུང་འདས་མདོན་དུ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་
 འདུས་བྱས་དང་བྱང་པོའི་འཕྱག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་
 གྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་དེའི་བྱང་པོ་ཡང་དེས་པར་ཡོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་སྟེ་མ་ལྟར་བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ལ་བྱེད་
 རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་སྟན་ཆོགས་ལས། ཀླ་ཏྲ་ཡ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་

མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཞེ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། ། མཁྱེན་པའི་ཀླ་ཏུ་ཡ་ན་ཡི། ། གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། ། མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། ། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། དེར་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བར། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ནི། དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་བ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུབ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་ལས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་། སྤྱོད་པ་བྱིན་དུག་དང་། བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་ལས་པ་

དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་
 བྱེད་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་དང་། །སྟོན་པ་
 ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་
 པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་བ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྟུས་པ་ཅམ་ཞེག་བསྟན་པར་བྱད་ལ། ཐེག་ཆེན་
 ལས་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས། མཆན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་
 པར། །སྟོན་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་
 པར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་གཉིས་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟོ་མ་
 མི་བསྟོ་མ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཐེག་
 པ་གསུམ་གའི་འབགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མདོར་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཆུངས་ཀྱང་།
 བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། བསྟོ་མ་ཚུལ་ལ་ཆང་
 མ་ཆང་དང་། རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་
 གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི། ཅུཤེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་རིགས་པ་སོ་སོ་
 དང་། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་བས་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པས། མ་
 ཆང་བ་དང་། སྟོ་གྲོས་རྒྱས་པའི་སྟོ་ནས་མི་བསྟོ་མ་བས་མི་རྒྱས་པའི་ཐ་སྟོད་འདོགས་ལ། ཐེག་
 ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཅུཤེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་བས་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོ་མ་བས་དེ་ཆང་བ་དང་རྒྱས་པའི་

ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་
ཡས་པས་སྐྱབ་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་
མདོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་ན། སྤྲ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སློ་རྒྱས་པ་མེད་པས་རྒྱས་བསྐྱས་དང་། བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་
འཛིན་ཅམ་སྤྱོད་བ་ལ་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱིས་ཆོག་པས་ཉན་རང་གིས་དེ་ཅམ་ལས་མི་
བསྒྲོམ། ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ལ་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་རིགས་པ་མཆེད་པའི་སློ་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་འོང་
བ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ནི། ཉན་མོངས་ཅམ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རྫོགས་པས་ཆོག་གོ། ཐེག་ཆེན་པ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་
ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་ནས་སློ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ནས་མ་བཤད་པའི་ཅོད་པ་སྤྱོད་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་
པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉན་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་མི་
འཐད་དེ། མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྫོགས་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་
དང་ནི། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྫོགས་པ་རང་ལམ་དུ་སྤྱོད་རུས། ནང་
ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་རང་ལམ་དུ་སྤྱོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཤེས་
བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སྤྱོད་མ་བསེ་དུ་དང་། །ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྤྱོད་
དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཆད་མས་
གྲུབ་ཅིང་དེའི་སྤྱོད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་ནས་ནང་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་བདེན་གྲུབ་

ཚད་མས་མ་ཁེགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་ནས་
 གཞུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཞུགས་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས། དེ་ནས་གཞུགས་
 འཛིན་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རིགས་པ་སྤྱི་མཐི་མཐུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། གང་གིས་དངོས་
 གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཚད་
 མས་ཁེགས་ན། གཞུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་ཐུས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་
 ནས། སྤྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཞུགས་ལས་ཐུས་གཞན་དུ་མེད་པར་མ་
 ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་གཞུང་བ་ལས་ཐུས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ནི་སྤྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་འགྲུབ་པས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་ལུང་དེ་གཉིས་སྒྲིལ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་
 མི་རུང་བའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རྗེས་སྤྱི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྒྲོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་
 རབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ། ཐེག་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ཐ་མ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་
 དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་ཡང་སྒྲིལ་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་རྟེ།
 སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་བསྒྲོམ་བའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་སྤྱར་དུ་དཔོགས་མི་དཔོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་

གྱི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་གྱང་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟོད། །ཅེས་པའི་ཚུང་ལན་གྱི་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བརྟེན་པ་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་སྟ་མ་ལས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་སྟོང་ཐུན་དུ་བསྟར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་སྟེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟེན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་། སྟོན་སོ་སྟེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆེ་འདིར་སྟུག་བསྟུལ་བསྟེད་པའི་དོན་མིན་གྱི། ཡང་སྟོན་བྱི་མ་འཕྲུན་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟུ་སྟུ་བ་པོ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཕྱོགས་སྟེའི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་འདོད་

མཁན་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཞར་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་
 པའི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་དར་རིག་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་སྡེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞར་ལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཆད་མར་བཞེད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུ་དང་། རི་རྩ་རི་དང་། རྒྱན་མཁན་པོ་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་དབུ་
 མར་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པའི་སྟོང་པ་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་སྟོང་བདག་
 མེད་བཞིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བྱེད་རིགས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་ལ་འབྲུལ་ནས་རྒྱ་གར་བ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུ་རིན་པོ་ཆེ་ན་རེ།
 བསྟན་ཅ་དགོ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །ཞེས་པའི་བསྟན་པ་དེ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། བདག་
 མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་རྗེས་ཕྱང་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས། དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒོས་སྤུར་བྱ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། སྤྱིས་བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཅི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་

ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པར་
མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གདགས་གཞིའི་ཁམས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པར་གཏན་
ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཆོག་གསལ་དང་བླ་སྒྲུབ་ལེ་ཏུ་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་བ་
ལྷན་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤང་ན་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤང་བར་སོང་བས་མ་
ཐུབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མ་བཟུང་ཡང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅོད་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་དེས་དངོས་སུ་ཁྱེད་གསུངས་པ་ན། བདག་དེའི་བདག་གི་བ་སྤང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་མི་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤང་པོ་
རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་གྱི་སྟོང་དེས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་
པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་རུས་པས་ན་སྤང་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་སྟོང་འདོགས་
གཅོད་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་དེས་རང་དུས་སུ་སྤང་པོ་ལ་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རང་དུས་དང་། དངོས་སུ་སྤང་པོ་ལ་སྟོང་འདོགས་
མི་གཅོད་ཀྱང་། སྟོང་དེའི་བྱེད་པས་བཅད་པ་ལ་སྟོང་དེས་བཅད་ཅེས་ཐ་སྙད་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ། སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་བཏང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྤྲོད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆད་མས་ངེས་ནས་
 དེའི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་དམ་བཅའ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་ཐུན་ལས། གང་ཟག་
 གི་སྤྲོད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ངེས་ན་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་དམ་འཆའ་བ་མི་སྤྲོད་དེ། རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྤྲོད་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་ངེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་རང་བཞིན་མེད་སྟོ་ཁ་སྤྲོགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་
 སྟོབས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྤྲོད་ཆད་རེ་རེ་ནས་བདེན་
 མེད་དུ་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་ངེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་སྟོ་ཁ་སྤྲོགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བདག་མེད་དུ་ངེས་རུས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་འགོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྤྲོད་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་དང་། དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་མེད་པས་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་དུ་འཛོག་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་དུ་འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་
 ཟག་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་དམ་བཅའ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་
 ཐུག་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆད་

མས་ཉོགས་པ་ནས་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་ལ་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆད་མས་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་སྟོང་གཞིའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་རུང་ངམ་སྟུང་བའི་
སྒྲོ་འདོགས་ཆད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་འཇུག་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་
དུ་མ་བཟུང་བར་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཅུང་མེད་པར་དངོས་སུ་བཟུང་བའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར། བྱ་བྱེད་དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་མས་མ་བསལ་བར་དུ་བདེན་གྲུབ་ལྷག་མ་མེད་པར་
མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ལྷག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་འཐད་པར་ཤེས་ཀྱང་བྱ་
བྱེད་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་སེམས་ཅུང་པས་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེན་
གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་པ་བཞིན་
ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལྷལ་སུན་
མ་ཕྱིན་ན། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལྷལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་མེད་སྤྱོད་པོ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉགས་སྒྱུར་བཞོད་
པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཉོགས་དགོས་པ་དེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་
རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་ཉོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལྟོས་སུ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ཉོགས་དགོས་པ་

གང་ཞིག །དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྤྱོད་དབུ་མ་བས་ཕྱི་ཚོལ་
 དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་རྟགས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སྤྱོད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ཚོལ་རང་གི་
 སྤྱོད་པ་ལའང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་
 དབུ་མ་བས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སྤྱོད་གཞུག་པར་རུས་པར་རི་
 ཆེས་སྤྱོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རྟོ་རྟེ་གཅོད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་།
 ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། གཞུང་
 དེ་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བས་མ་བཤད་པར་རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། འགྲེལ་བས་བཤད་
 དགོས་པར་མ་ཐད། ཚོལ་བས་ཅོད་ཟླ་མ་བྱས་བར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞུང་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འདིའི་དོན་རྟོགས་རུས་པའི་
 གང་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབང་རྣམས་ལ་དེའི་དོན་མ་བཤད་པར་ཡང་རྟོགས་རུས་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་རུས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་བསྟན་བསྐྱར་ཅུ་མ་གྱིས་རྟོགས་
 རུས་ཤིང་། འགྲེལ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 བལ་ཆེར་མང་ཤོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ཚོལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའང་མང་ལ། རྟགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མཐོང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ངན་སྤྱན་སེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་
 པ་རང་གི་སྒྲོ་དོར་འགོག་པ་ན་དངོས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དང་། ཐལ་དང་། ཕྱིར་སོགས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་

གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ་ཡི་དཔྱད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 ཏུ་འགོ་ངེས་ཤེས་པའི་དཔྱད་ཚུལ་ཞིག་གིས་དཔྱད་བའི་ཆེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་ལ་རྟགས་སྟུར་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཁུབ་བར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆེ་
 དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྟུར་
 རག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་
 ཉེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁུབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟོང་ཏུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྟོང་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ་བྱར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རི་
 ལྟར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྟོགས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྟུས་པ་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འཇིན་ཏུ་གཞུག་པར་རྟུས་པ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་
 གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལ་མཐུན་དཔེའི་སྟོང་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོན་ཏུ་ཀོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གྲགས་པའི་དཔེའི་སྟོང་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྒྲ་
 ཀོལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཀོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དཔེ་ཀོལ་
 བ་གཉིས་ཀར་གྲགས་པ་ཅིག་མེད་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་མི་རྟུས་ཞེས་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་
 ལུང་དོན་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་
 ཁུབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟོང་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཆོས་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་ཕྱི་ཀོལ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྟུར་
 གྱི་སྒྲུབ་རག་གིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྷ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཁ་མ་ཡིན་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཅ་
 བར་དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་བྱུང་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་
 ཐལ་འགྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱོད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཡིད་དཔྱེད་གྱིས་ངེས་
 པའམ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་རྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱང་ཆད་མས་
 ངེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་
 དག་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་གིས། །ངེས་པ་རྟེན་གྱང་སྒྲུབ་དང་སྟན་འབྱེན་གྱི། །ཆད་མའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆད་ཕྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱར་པ་བཞིན་འགྱུར་བས། །ཡང་དག་བག་
 ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་མི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་
 དང་། ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་གྱང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བ་མིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་ན་བརྟན་པར་གྲགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་སྤྱོད་པའི་དཔེ་བདུན་གང་རུང་གི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་བརྟན་པར་
 གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་
 འཇིག་རྟེན་ན་བརྟན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ལྷ་འདྲེན་གསལ་བྱེད་པ་བརྟན་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་འང་གཞུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 གྱིས་ལྷ་འདྲེན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་སོགས་གང་
 ཟག་ལས་གཞན་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་སོགས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གཙོ་བོར་བསྟན་

བའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་འདི་དག་དབེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་རིམ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱི་དབེ་བཤད་པ་ནི། སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོད་འཛོག་མི་བྱུང་དོགས་ནས་ཐ་སྟོད་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 སྒྲ་མ་དབེར་བཟུང་བ་ཡང་སྒྲ་མའི་རྟ་རྟར་སྒྲ་ཡང་དེར་མ་བྱུང་བའི་སྒྲ་མའི་དབེ་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྒྲ་ཡང་དེར་མ་བྱུང་བའི་སྒྲ་མའི་དབེ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མའི་རྟ་རྟར་མ་བྱུང་བ་སོགས་བརྟུན་
 པའི་དབེ་རགས་པ་ཞིག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་སྟོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་
 ཆེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཅེས་དུ་བྱུང་
 ཀྱང་བདེན་པ་ཞིགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་ཕྱི་
 མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཅ་ཤི་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་སོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་
 པ་མིན་ཀྱང་དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་པར་སོང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟོམ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་རང་ལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་བསྟོམ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པར་བསྟོམ་པ་
 ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་བདེན་གྱུ་འགོག་པའི་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་

རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་
 བསྒྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་སྤྲོད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་
 གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ལས་མེད་པས་རིགས་
 པའི་སྒྲིབ་ནས་ཀྱང་མེད། ལུས་ལུན་རིང་པོར་མི་བསྒྲུབ་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་ཀྱང་རྫོགས་པར་
 བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་རྣམ་གངས་དང་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོད་པའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་མ་ལུས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ཞིག་
 བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་བདག་
 མེད་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱུ་བཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ན་རེ། སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་
 རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཡོད་ནའང་
 ཡོད་མདོན་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་མེད་
 པར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཡོད་
 པར་སྤྲོད་འཇུག་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རྟེན་སོགས་མདོད་དུ་མ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར། གོ་སོ་
 རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ན་རེ། སྤྲོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་
 བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་། རྣང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་
 སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སོ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་

གྱི་འགོག་པ། ཞི་བ། གྲོལ། དེས་འབྱུང་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར་
ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་འགོག་
བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། རགས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་འགོག་བདེན་གྱི་
ཁྱད་ཆོས་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འགོག་བདེན་མངོན་
སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྲ་རགས་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་མ་
ཐག་པ་དེས་སྤང་པོ་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
སུན་སྤང་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཞོད་
བྱེད་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་
མི་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
དགྲ་བཙུན་པ་དགྲ་བཙུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་
པའི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་
པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ས་དང་པོར་སྟག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཅ་བར། དེ་ཆེ་དེ་ལ་
རྟོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །ཞེས་པ་ནས། སུན་པ་སྟག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་

ཀླུ་ལ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱ་བཤད་ཡོད་དེ།
 དབུ་ལ་པ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འབྲུམ་ཡིན་པས་པ་
 རྩོལ་དང་། དེར་སོན་པས་ན་སྦྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུ་ལ་པ་འདོར་
 བྱེད་བསེལ་བྱེད་བྱིར། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་པ་རྩོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་
 པར་འབྲུམ་དང་། རོགས་ཏེ་སྦྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་བར་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །པ་རྩོལ་ཏུ་
 སོན་པ་ནི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་དོན་ཡང་སྦྱིན་
 ཟེན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་དོན་ལ་པ་རྩོལ་
 འདིར་སྦྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་པ་རྩོལ་ཏུ་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན། སྦྱོབ་ལམ་ན་ཡང་པར་སྦྱིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
 པར་སྦྱིན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེས་མ་
 ཟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཏོང་བའི་སེམས་པའི་
 སྦྱིན་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པས་
 ཏོང་བའི་ཞེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པས་ཟེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟེན་པའི་སྦྱིན་པ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བཞག་ལ། མི་དམིགས་པ་དེས་མ་ཟེན་པའི་
 སྦྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་བཤད་པ་ལ། ཅ་བར། དེ་ཚུལ་སྤྱན་རྟོགས་

ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཆོ་ག་གསུམ་དག་པའི་དགོ་
 སྤོང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དགོ་སྤོང་དེ་ལ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། ཆོ་ག་དང་། འཆོ་བ་གསུམ་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོ་ག་དང་།
 འཆོ་བ་དང་། ལྟ་བ་བཞི་དག་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགོ་སྤོང་མེད་པར་ཐལ། ལྟ་བ་
 དག་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དག་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དག་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ལྟ་བ་རེ་གཉིས་སོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཇུག་སྒྲིམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་
 ཅམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་སྒྲིམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤེའི་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་སྒྲིམ་ཉམས་ལ་སྒྲོན་སེམས་མ་ཉམས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤོང་བའི་
 སེམས་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤོང་བའི་སེམས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་པར་ཞིག། གཞན་གཞོན་གཞི་
 བཅས་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས་སྤྱོད་བའི་སེམས་པར་
 བཤད་པ་ནི་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་དེ་ལུས་ངག་གི་བདུན་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་འཇོག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡིད་ཁོ་ནའི་ཅ་ལྟར་བྱང་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་བཏང་བའི་
 ཅ་ལྟར་གཉིས་ལུས་ངག་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་དེ་ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་ཀྱི་འོ། །ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པས་མ་འབྲེལ་ཅིང་། དེ་
 དང་པར་ཕྱིན་ཡིན་མིན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞི་ཡོད་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྤྲོད་པའི་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཙོ་ཆེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོར་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཅ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་
 དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲོད་པ་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ན་གང་ཟག་དེའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
 སྤྲོད་པ་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འབྲེལ་མཐའ་མིན་ཀྱང་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གང་ཟག་དེ་ཚུལ་
 སྤྲོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལས་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་
 ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མ་གནང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་ལས་ལམ་བཅུ་ཀ་གནང་བར་ཐེག་བསྐྱས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་གནང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག །བྱད་ཆོས་
སའི་ཡོན་ཏན། པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་
མཐུག་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེས། །ཞེས་
སོགས་ཅུ་འགྲེལ་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་
གཞན་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་པའི་དག་པའི་
ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི།
གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱད་ནམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་
མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་བྱའི་དགོ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ། དགོ་ཅ་
འཛོམས་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ། དགོ་ཅ་བཅོམ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་བྱའི་དགོ་ཅ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་བྱལ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྤར་བསྟན་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་གོམས་པ་ལས་སྤྱིས་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོ། །འདིའི་འཛོམས་བྱའི་དགོ་
ཅ་ལ་སྒོམ་བྱུང་མེད་དེ། གཞུང་འདིར་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་
སྒོས་ནས་སྒོམ་བྱུང་མ་སྒོས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། སྤྱིན་དང་བྲིམས་བྱུང་དགོ་
བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། སྟོབས་རྒྱང་བས་ཆེ་

བ་ལ་ཁྲིས་པ་དང་། ལྷོ་བས་མཉམ་བས་མཉམ་བ་ལ་ཁྲིས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་
 ཟག་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཁྲིས་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལྷོ་བས་ཆེ་བས་ཚུང་བ་ལ་ཁྲིས་ན་ཁྲི་སེམས་
 གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སྒྲིན་དང་
 ཁྲིམས་བྱང་དགོ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །བསགས་བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་
 དང་། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཟག་གི་
 བྱང་བར་དུ་ངེས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ངེས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱང་ཉོན་མོངས་བ་གོམས་བ་
 ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་བདེན་པར་གྱུར་
 པ་དང་། བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སློ་བཅུགས་ནས་ཁོང་ཁྲི་བའི་བསམ་
 བ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་གྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྒར་བསྐྱར་བའི་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་ལས་
 སྐྱེས་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ནམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་ཅི་སློས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལྷོ་བས་ཚུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲིས་ན་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ལུང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲི་སེམས་གཅིག་
 བསྐྱེད་ན་དཔྱལ་བར་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གནས་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་འཛོམས་པས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྐྱད་པ་
 ལས། ལུང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྐྱར་ཐོབ་ལ་སེམས་
 ཁྲིས་ཅོད་པ་ཅོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སྒྲིན་ལྷན་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ངེས་ལྟོད་པ། །དེ་སྒྲིན་བསྐྱལ་བར་
 གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།
 དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྒྱུར་ལམ་དུ་སྒྱུར་དུ་འཕོ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ལུང་

བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་སྒྱུར་ལམ་དུ་འཕོ་
 མི་ཐུབ་པར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ནི་བཙུག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་
 འཛོག་སྟེ། བྱང་སེམས་མི་དགོ་བ་གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བར་སྒྱེ་ཡང་མི་ཐུབ་ལ། གལ་
 ཉི་སྒྱེས་ཀྱང་སྒྱུར་དུ་ཐར་པ་གང་ཞིག །འདི་ངན་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་དཔྱལ་བར་
 གནས་པ་དང་། དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷང་བསྟན་མ་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུ་དུས་ལྷང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲོས་ན་དཔྱལ་
 བར་གནས་ཚུལ་སོགས་འདྲ་ཡང་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་མི་དགོས་ཉི། ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་
 པ་ལ་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པ་སྟུང་བར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་རྣམ་བཅད་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་དང་། རྟེན་ནི་ལྷང་བསྟན་
 མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་མཛོན་ཉི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ནང་པན་ཚུན་སྟོབས་མཉམ་བས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགོ་ཅ་
 འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཤིང་། ངན་སེམས་ལན་ཅིག་ཡིན་
 ན་དཔྱལ་བར་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངན་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་
 དུ་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པའི་བྱིར། སྟོད་འཇུག་ལས། གང་བྱིར་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱི་
 བདག་ལ། །གལ་ཉི་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་
 བསྐྱལ་བར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་
 དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་པ་ཡིན་ཉི། སྟོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་
 ཡི། །སྒྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྟུང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་གྱང་། །ཁོང་ཁྱོ་
 གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

ལྷ་པ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགོ་ཅ་འཛོམས་པར་

གསུངས་ཏེ། དག་སྒྲོང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་དད་པས་
 གུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱག་བྱས་པའི་དག་ཅེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ནོན་པའི་ས་
 གཞི་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱག་གི་བར་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྲིད་ལ་ཡོངས་སྒྲོང་པའི་ལས་བསགས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཅེ་ཡང་
 གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོང་པ་ལ་ཁྱོས་ན་བསྐྱབས་པ་དང་། བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་
 བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་མདོ་བསྐྱབ་བཏུས་སྤྱ་དངས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དག་སྒྲོང་དག །དག་སྒྲོང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྱ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་
 ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱག་འཆལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་པ། དེ་ལྟ་
 ལགས་སོ། །དག་སྒྲོང་དག །དག་སྒྲོང་འདིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་
 བཞི་སྒྲོང་ནས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱག་པའི་བར་ན་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ། དག་
 སྒྲོང་འདིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྲིད་སྒྲོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སྒྲོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པ་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དག་བའི་ཅེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་བྱང་
 བ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁོང་ཁྱོས་དག་ཅེ་འཛོམས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྱོས་རང་གི་འཛོམས་བྱའི་
 དག་ཅེ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། དག་བ་འཛོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁྱོས་མ་ཐག་རྒྱད་ལ་དག་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི།
 འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅོམ་པ་རབ་
 འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མ་བཅོམ་པར་ཡུན་རིང་པོར་འབྱུང་འགྱུར་བྱང་དྲར་བྱས་
 པ་དང་། ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་རྒྱང་དྲར་བྱས་པ་ནི་དག་ཅེ་བསྐྱབས་པ་དང་། བཅོམ་པ་རྒྱང་
 དྲ་ཡིན། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱང་དྲ་ལས་མ་ལུས་པ་ནི་བྱང་བ་དང་། བཅོམ་པ་འབྲིང་ཡིན།
 རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་བྱས་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱ་ཟད་པ་དང་བཅོམ་པ་ཆེན་

པོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི། དགེ་ཅ་ཕུན་ཆོགས་ཆེས་
 ཆེ་བ་སྐྱེད་པ་ཚུང་དུར་བཏང་བ་དང་། རྒྱན་རིང་སྐྱེད་པ་ཕུང་དུར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་མ་བཅོམ་པ་ཟད་པ་ཚུང་དུའོ། །བྱང་བ་ནི་ཟད་པ་འབྲིང་བོའོ། །གཏུགས་པ་ནི་ཟད་
 པ་ཆེན་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བཅོམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ལམ་གསར་སྐྱེ་སྐྱར་པའི་རྣམ་པ་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་
 པ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་
 དགོས་པ་དང་། འབྲིང་བསྐྱལ་བར་གོ་བགོ་དགོས་པ་དང་། ཐ་མ་ཆེ་དེའམ་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་
 ལམ་དེ་སྐྱེ་མི་དུང་བར་བྱས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་ཅ་བཅོམ་ཚུལ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་བཅོམ་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་མ་བཅོམ་པས་དགེ་ཅ་དེ་སྐྱེ་
 སྐྱ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་གཅིག་དང་། ལམ་ལྟ་བུའི་དགེ་ཅ་དེ་མ་ཉམས་ཀྱང་བྱལ་
 དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དམར་བ་ལ་སྦྱད་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་
 སེམས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པལ་བ་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཁྲོ་ཡུལ་
 ལ་བྱང་སེམས་ཤིག་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཁྲོ་ཡུལ་
 དང་། ཁྲོ་བ་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་སེམས་ཤིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། འགྲེལ་བར་ཡུལ་རྟོན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པལ་བ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐྱལ་བ་
 སྤྱོད་ཐུག་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་དང་འཇུག་
 པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པལ་བ་ལ་ཁྲོས་ན་
 དགེ་ཅ་མི་འཛོམས་པར་མ་ཟད། ངན་སེམས་ཀྱི་གངས་ལྟར་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་

མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་མི་དགོས་པར་
 ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གལ་པ་སྤྱ་ལ་ཁྱོས་ན་ཡང་དགོ་ཅུ་མི་འཛོམས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གོང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གལ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གལ་པ་ལ་གཞི་བ་དང་།
 བརྟེན་བ་དང་། འཕྲོག་པ་སོགས་བྱས་པས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འབྲུག་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོའི་སྒྲིམ་དགོ་སྒྲིང་པམ་
 བ་བྱུང་བ་ཞིག་གི་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། བཙོན་རར་བཅུག་ན་བྱང་སེམས་
 དེ་ལ་ཅུ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། དེས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོན་
 མཆོག་གི་དགོར་འཕྲོག་པའི་ཅུ་ལྟར་དང་། ཆོས་སྒྲིང་བའི་ཅུ་ལྟར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་
 དུར་སྒྲིག་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཅུ་ལྟར་དང་། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་ཅུ་ལྟར་དང་། མི་དགོ་བཅུ་
 བྱས་པའི་ཅུ་ལྟར་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་སྟོང་
 གི་མདོར་ཅུ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བེན་པའི་དགོ་ཅུ་ཁོང་ཁྱོས་
 འཛོམས་མི་རུས་ཏེ། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། ཇི་
 ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཅུ་ཐེགས་ལྟར། །རྒྱ་མཚོ་མ་སྐྱམ་བར་དུ་དེ་མི་འཛོམས། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 རྒྱར་བསྐྱེད་དགོ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛོམས། །ཅེས་དང་། སྒྲིང་སོ་བཞོད་
 པའི་མདོ་ལས། དདུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྒྲིང་བ་ཞེས་པ་སྤང་གཅིག་གིས། ལྷགས་སྤང་
 སྒྲིང་གསེར་དུ་བསྐྱར་ཀྱང་། ལྷགས་དེས་དེ་ཅུང་ཟད་ཟད་བར་བྱ་མི་རུས་པ་དཔེར་མཛད་ནས།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བེན་པའི་དགོ་ཅུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་བར་བྱེད་
 རུས་ཀྱང་། གཅིག་ལོས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་ཚུར་ལ་འཛོམས་མི་རུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཅུང་ཁོས་འཛོམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་ཅུང་ཁོས་འཛོམས་ཀུས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་ཅུང་འབྲས་བུ་ལ་རྩི་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཟད་
པར་མི་ཀུས་པ་ལྷང་དང་པོའི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་ས་
བོན་ཟད་པར་བྱེད་ཀུས་ཀྱང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་
མི་ཀུས་པ་ལྷང་བྱི་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་ཅུང་བཅོམ་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་ཅུང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱར་
དུ་བསྐྱེད་པ་ཐག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་ཐུང་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་
འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁོས་དགེ་ཅུང་ས་བོན་འཛོམས་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་ཏེན་པའི་
ལས་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤྱང་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ལས་དེའི་ས་བོན་
ཡོད་ཕྱིན་ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་ཐུང་ན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སོ་སྤྱོད་པས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་སྤྲིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེས་
ཀྱང་ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་ཐུང་ན་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པར་ཐལ། དེས་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། ས་བོན་རུལ་བ་རྒྱུན་དང་ཐུང་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་ཀུས་པ་བཞེན་
དུ་སྟོབས་བཞེས་ཉམས་སྤང་པར་བྱས་པའི་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་རྒྱུན་དང་ཐུང་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེས་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་པ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། གཞན་ཡང་། སྦྱར་ལམ་རྩི་མོ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཅུང་ལོག་ལྟས་གཅོད་པ་སྤྲིད་པར་ཐལ། དེས་ལོག་ལྟའི་
ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། གཞན་ཡང་། ལས་དགེ་སྤྲིག་གང་ཆེ་བ་དེས་རྒྱུད་བ་
དེ་འཛོམས་པར་ཐལ། བཅོམ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཆེ་

ཆུང་དུ་མའི་ནམ་སྒྲིན་དང་། རྫོགས་འབྲས་སོ་སོར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་པན་
 ཆུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིང་གཅིག་ལ་གྲོ་ནས་སྒྲན་མ་གསུམ་མང་
 ཉུང་བྱས་ནས་བཏབ་པའི་ཆེ་ཉུང་བ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆུང་དུས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་
 ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མཉམ་བས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་
 མེད་བར་ཐལ། སྟོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་ངན་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ལྟར་བསྐྱལ་བར་
 དཔྱལ་བར་གནས་པ་དང་། གོ་བགོ་མི་དགོས་པ་རེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་
 བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་མི་འཛོམས་ཀྱི་བྱད་བར་ཡང་ཡོད་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་དཔྱལ་
 བ་ཡང་མི་གཅིག་ཅིང་། གལ་ཏེ་དཔྱལ་བ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལུས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྐྱལ་བསྐྱལ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟས་སྒྲིན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་
 མནར་མེད་པ་གཞན་ལས་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ལྟར་
 བསྐྱལ་བར་དཔྱལ་བར་གནས་པ་ལས་ཆེ་མེད་བར་ཐལ། སྟོད་འབྱུག་གིས་དེ་ལས་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས་སུ་
 གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་རྩྭ་མཛེས་བཀོངས་པའི་
 ནམ་སྒྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཞིའི་མདོ་ལས། གང་དག་སྟོམ་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་རྟེན་དེ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་
 བ་སྟོང་ནམས་དང་། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ནམས་སུ། །མནར་མེད་པར་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
 རྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཅ་བར། ས་
 དེར་རྒྱལ་སྐས་བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་བྱད་བར་

འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དུག་གསུམ་ཟད་པ་དེ་
གཏན་ཟད་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའི་ཆགས་
བྲལ་ཞིག་དང་། ས་བོན་གཏན་ནས་སྤངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ཟད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་
པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་འདིར་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་སྟེ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་ས་བོན་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། ས་བོན་མ་སྤངས་ན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་
ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སྤང་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་སྤྱོད་དགོས་
ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་
འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་མ་ཐོབ་
བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བར་དུ་ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་
རིགས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་མེད་དབྱིངས་ལས་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་
མེད་བྱིར་ཏེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་
བྱིར། །འཕགས་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མཐའ་འདི་ནས་བརྒྱུད་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། ས་བརྒྱུད་པ་མ་ཐོབ་བར་
 ཏུ་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྙོམས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲུན་འཕེན་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་མིན་མཆོངས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱིར་གྲོད་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་
 གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་ལ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་
 པ་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། འོ་ན། བྱིར་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་
 ཡིན་ན་སྒྲུ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་དེ་བཞིར་གངས་ངེས་
 པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱིའི་ཕྱག་སེན་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་
 མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་ཡི་ནི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། །དེ་
 ཟད་པས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་
 སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་

སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་
 བྱིར། ཉགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་ངོས་འཛིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་
 བཅོམ་ཉོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ནི་དུ་མཆིས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། སྒྱུར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག ། ཀུན་ཏུ་ཚོངས་
 པ་ནི་བྱ་ཅ་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བཅུ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་རྣམ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་
 པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
 ན་དེའི་དང་པོ་ཀུན་ཚོངས་བཅུ་བཞི་པོ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤངས་ན་ས་དེ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་གྱུར་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ལས་
 ལྷ་ཚོགས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། རྒྱུད་སྤང་དར་ཁྱིལ་
 བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་

གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས།
འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་སེམས་སྤེང་གི་ཉོན་མོངས་ཀུན་
བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན། སྤམ་བུའི་སྤེང་དུ་སྤམ་ལྷུང་པའི་ཆེ་སྤམ་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་དེའི་ངི་མ་སེལ་མི་རྒྱས་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། ཉིལ་མར་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་བྱིན་
ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྤམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་སྤང་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་མི་གསལ་
པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས། ཞེས་དང་། སྤོང་ཐུན་
ལས། ཞེས་སྐྱིབ་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྤོང་སྤང་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྤོང་རྒྱས་
པར་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཞེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞེས་སྐྱིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་ཞེས་ལ་ཡུལ་
བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྤམ་དུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སློང་དེ་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱེད་ནས་དེ་
ལྟར་འཐད་པར་བཟུང་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། མ་དབྱེད་པར་དེ་ལྟར་འཐད་པར་
འཛིན་པ་བྱུང་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་ཉོན་སྐྱིབ་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། སྤོང་ཐུན་ལས། དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་པར་དབང་ཞེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་
བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྤམ་དུ་འཛིན་པའི་སློང་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་

ནི། དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་སུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་བཏགས་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་བདེན་འཛིན་འབྲིང་
 སྒྲོར་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འབྲིང་
 ཆུང་དུ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་སྒྲོར་
 དགུ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་སྒྲོར་དགུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། བྱིར་
 འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདོད་ཉན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་
 གསུམ་དང་། བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། བོང་དུ་འདོད་ན།
 ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྒྲེས་བྱ་གང་ཟག་བྱང་བརྒྱད་པོ། །མི་བྱེད་དགེ་
 འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཞུགས་སོ་སྒྲེ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དགུ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འཕགས་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོབ་པ་
 ཡིན་པར་ཐོགས་མེད་གིས་བཞེད་པའི་བྱིར་ན་སྐབས་འདིར་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཆུང་སྒྲ་
 ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སྒྲོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་དང་། འཕགས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྒྲེ་རྣམས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གང་གིས་འཕགས་ལམ་མ་སྒྲེས་པའི། །བྱིས་མོངས་
 སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་དག །དེ་ནི་སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་པ། །མིན་ཞེས་བཞུན་བཅོས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་
 སྒྲོར་གསུམ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་མགོ་མི་ཚུམ་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྒྲོང་བའི་བྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་

ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཐ་སྙད་མི་
ཐོགས་ལ། ས་བོན་མ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
འོ་ན་སྤྱོད་རང་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྤོང་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་
ཅན། དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་ཐེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་མིན་གྱང་། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་
ཀྱི་ཁྱོད་ས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁྱོད་ས་སུ་མི་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འདི་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། །སངས་རྒྱས་
ཁྱོད་ས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་
ལམ་གང་དུ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤོང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་སྤྱི་བ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་སྤྱི་བ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་སྤྱི་བ་པ་དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྤྱེས་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ལྷན་མཐས་རྒྱད་བསྟན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་
བཅས་པའམ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་པ་འཐད་དོ་སྙམ་
 པས་དངས་པའི་དུག་གསུམ་ཀུན་བཏགས་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྙམ་པས་དངས་
 པའི་དུག་གསུམ་ཀུན་བཏགས་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་
 པར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོང་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པའམ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉོན་སྐྱེའ་ལྡན་སྐྱེས་
 གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་རགས་པ་ལྡན་སྐྱེས་གིས་དངས་པའི་དུག་
 གསུམ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་པ་དང་། འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་གིས་དངས་པའི་དུག་གསུམ་
 སོགས་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཉོན་སྐྱེའ་ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད།
 ཉོན་སྐྱེའ་གང་ཞིག །དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་སྟོ། ཉོན་སྐྱེའ་མངོན་གྱུར་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་ནི། བདེན་འཛིན་གི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་སྐྱེའ་གང་ཞིག །དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ཀྱང་
 དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རུས་པའི་ངོ་བོ་དེ། ཉོན་སྐྱེའ་ས་བོན་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི།
 ཆགས་བྲལ་པའི་རྒྱད་གི་འདོད་པའི་དུག་གསུམ་སྟོག་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ལ་ཉལ་དང་། ཉོན་མོངས་གི་ས་བོན་དང་། ཉོན་མོངས་སྟོག་གྱུར་རྣམས་དོན་གཅིག །སྟོ་གཅིག་
 གིས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་
 གཙོད་པའི་རིགས་གནས་གི་སྐྱེའ་པ་དེ། ཤེས་སྐྱེའ་གི་མཚན་ཉིད། ཤེས་སྐྱེའ་དང་ཐོགས་སྐྱེའ་
 གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་གཉིས་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པ་ལ་སྐྱེའ་པས་ན་ཤེས་སྐྱེའ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྟོ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡོངས་
 སུ་སྐྱེའ་པས་ཐོགས་སྐྱེའ་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་
 བོན་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཤེས་སྐྱེའ་གང་ཞིག །དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ། ཤེས་སྐྱེའ་མངོན་
 གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དབྱ་བཙུམ་པ་དང་། དག་ས་བའི་རྒྱད་གི་མ་རིག་པ་དང་།

བདེན་སྒྲུབ་གི་ཆ་ལྟ་བུ། ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །དམིགས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ས་ཐོན་
པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། རྟག་གསུམ་གྱི་ས་ཐོན་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་
བུ། ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་མཐུན་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་བས་ཀྱང་སྤངས་དགོས་པའི་མ་དག་
ས་བདུན་གྱི་ཀྱན་སྤངས་བཅུ་བཞི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འགོག་སྦྱོམས་ལ་ཅི་དགར་སྦྱོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་རིགས་གནས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་
པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་ཐོན་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི།
བྱིང་གོད་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ནི། དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྲོད་བ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་ཚུལ་དང་།
ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟུལ་
ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་མགོ་ཚུལ་ཞིང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པ་
དུས་མཉམ་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་
སྤྲོད་པའི་མགོ་ཚུལ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པ་
དུས་མཉམ་།

གཉིས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་མགོ་ཚུལ་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་
ཐོབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་ལམ་ལ་སྟོས་
ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་སྟོར་དགུར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་
དང་། རྒྱུ་དུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱེ་ནས་སྟོམ་སྤང་སྟོར་དགུ་སྟོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུའི་ངོས་སྐལ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་སྟོས་
ནས་སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་སྟོར་བདུན་ལས་སྟག་མི་འབྱེད་དེ། ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་སྟོར་དུག་
ཏུ་བྱེ་བ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱིས་སྤྲོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་དུ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་གཅིག་
ཆར་དུ་སྤྲོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོམ་སྤང་སྟོན་སྟེས་ཆེ་འབྲིང་དུག་

ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཅུང་ཅུ་སྒྲོར་གསུམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 གཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་འབྲམ་ལ་སྤོང་མི་
 ཐུབ་པ་ཡང་ས་འདིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྤོང་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ས་
 འདིར་འབད་ཚུ་ལ་རགས་པ་ཞི་བའི་མཛད་པ་ལྟན་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་བར་དུ་བགྱོད་དཀའ་ལ། ཕྱིན་ནས་ཉིན་རེ་ལའང་ལོ་བརྒྱའི་
 ལམ་བགྱོད་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱིབ་ལ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་དང་། ཅུང་ཅུ་གཉིས་
 དང་བཞི་ལས་མི་འབྱེད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་རྗེས་སུ་ཤེས་སྤྱིབ་ཆེན་པོ་རང་
 གི་དངོས་གཉེན་ས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། ཤེས་སྤྱིབ་འབྲིང་
 དེ་ས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། ཤེས་སྤྱིབ་ཅུང་ཅུའི་ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱ་པའི་ཐོག་
 མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། ཤེས་སྤྱིབ་ཅུང་ཅུའི་ཅུང་ཅུ་དེ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཅུ་ལ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་
 སྒྲོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་
 པས་དེའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དགུ་བཙུམ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལམ་པ་བ་དགུ་བཙུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན།
 འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཐུབ་པ་ཁས།

ཅ་བར། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བར་སྤྱིན་དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བར་
སྤྱིན་སྤྱི་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཙུན་འབྲུག་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་བར་སྤྱིན་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བར་སྤྱིན་བར་བ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་བར་སྤྱིན་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན།
འོ་ན་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཀྱི་ལྷ་བས་མ་ཟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་བར་སྤྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འབྲུག་པ་ལས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་
བ་ལ་ངེས་ཟེན་པས་མ་འབྲུག་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བར་སྤྱིན་དང་པོ་ལྷ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བསོད་ནམས་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ལ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ཡོད་དེ། མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་ཉན་ཤུག་པས་མཛད་པའི་
ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པའི་ཁྱེད་ལྷ་དན་ལུན་སེལ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྒྲ་མས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷ་བས་མ་ཟེན་པའི་བར་སྤྱིན་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འབྲུག་པས་ནི་དང་པོ་གསུམ་གཙོ་ཆེ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འབྲུག་པར་ཅན་ཀྱི་རྟོན་དུ་བྱས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་
ནི་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྤྱི་མ་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཆོགས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཅོན་འབྲུས་
 རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བྱད། །ཅེས་
 པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་འོད་འཕྲོ་བ་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤང་ལྟན་
 སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། མདོ་ལས་གྲང་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བཞི་པ་འདིར་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་རགས་པ་བྱད་པར་ཐལ། མདོ་དང་ཅ་
 པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སྐྱབ་མ་སྤངས་བར་དུ་མི་འཇོག་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བྱད་པའི་
 དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
 ཅད་བྱད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རང་རྒྱ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་སྤྲོ་མོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་ནས་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཐོག་མར་སྤྲོ་མོའི་འཛིན་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱ་ད་
 པ་མན་ཆད་གྱིས་འདོད་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དེ་སྐབས་འདིར་
 ཡང་ལྟན་སྐྱེས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ལྟན་སྐྱེས་ཞིག་
 འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་

པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་མི་
ཤེས་པའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྤྱོད་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ལྷ་རྒྱུད། གང་ཟག་སྤྱོད་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་
རྒྱུ་ལྷ་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་འདོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྷ་རྒྱུད་པོ་དང་
མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྒྱུ་སྤྱོད་
པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྱོད་པོ་དང་མཆན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་པོ་འདྲེན་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་རྒྱུ་ལྷ་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དུ་
འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་བྱིར་པར་འཐད་པའི་བྱིར། ཅམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་
ལྷ་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་
སྤྱོད་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་
པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་
ལ་འཛིན་ལྷ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ལྷན་
སྐྱེས་དེ་ཡང་འདི་བས་སྤྱོད་ལས་ལྷན་སྐྱེས་པས་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱུ་
ཏགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོ་ལས། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུ་ལྷ་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་
དེ་ནི་བྱི་རོལ་པས་སྤྱོད་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱིར་པའི་སྐྱེས་སྤྱོད་
པར་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་ལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདི་བས་འདོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་། རང་སྤྱོད་
གཞན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་། རང་སྤྱོད་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་
སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བྱིར་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆོང་དཔོན་ཆོང་པ་ལས་ཟུར་དུ་མི་བཀར་བ་ལྷ་
བདག་སྤྱོད་པོ་ལས་ཟུར་དུ་མི་བཀར་བར་སྤྱོད་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་

ཕུང་པོ་ཚུར་བདག་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། བདག་པར་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཆོང་དཔོན་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་དང་པོ་
དང་། དཔེར་ན་ཕྱགས་ཇེས་ཕྱགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡང་ཕྱགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་
དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བ་པོར་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་། མི་
འཛིན་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཕུར་གྲུབ་པ་དེ་གསུམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ས་ལྗེ་པ་སྐྱུང་དཀར་བ་བཤད་པ་ལ། ཅ་བར། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་
ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྒོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་
མོ་རྟོགས་ལའང་གིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པའི་སྐུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་བཞི་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་བདེན་བཞི་རགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ནས་མ་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་སྤྲ་མོ་ཡང་
ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་མ་བཤད་པའི་སྤྲ་བདེན་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །དེ་ནས་མ་བཤད་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ཡོད། འགོག་བདེན་ཡང་ཡོད། ལམ་བདེན་ཡང་
ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་སྤྲ་མོས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱས་པའི་འཕེན་བྱེད་
ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་བདེན་སྟོང་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་བདེན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེས་བྱངས་
པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་
འགོག་བདེན་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་བྱེད་ཆོས་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་
བཞི་སྤྲ་མོ་དེའི་བྱེད་ཆོས་བཞི་བཞི་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་བདེན་

བཞིའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་མཐུན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་
ལ་བདེན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཐ་སྙད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀྱང་བདེན་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཆོག་ཟུར་
གྱི་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དེ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་སྐད་དོད་
ལྷུ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེ་རིགས་སམ་རྩོ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་སྐད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་
སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འཕགས་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞག་ཀྱང་སྨོད་
ལྟར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ན་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་
ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བྱེད་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་
ལམ་ཐོབ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་པ་བདེན་དེ་སྒྲིབ་པ་བདེན་སྤྱོད་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་བདེན་མེད་ལ་བྱེད་ན་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ན་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། སྒྲིབ་
པ་བདེན་སྤྱོད་རགས་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་དགོས་པ་
ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤིང་། རང་གི་ཐུང་པོ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་
ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྤྱོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་པ་བདེན་སྤྱོད་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་སྤྱི། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་དེའི་
སྟོང་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་

རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ལྷག་བདེན་སྤྱ་རགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་གཉིས་ལ་སྤྱ་རགས་མེད་ཟེར་ན། འོ་
 ན། རགས་པའི་ལྷག་བདེན་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སྤྱ་བའི་ལྷག་
 བདེན་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ལྷག་བདེན་སྤྱ་
 རགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་ལ་སྤྱ་རགས་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་
 བར་གྱུར་པའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་བསྐྱབས་ཟེན། འདོད་ན། དེས་ལྷག་བདེན་སྤྱ་
 མོ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱ་མོར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱ་མོས་
 བསྐྱེད་པའི་ལྷག་བསྐལ་བའམ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྤྱ་བའི་
 ལྷག་བདེན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་འབྲའི་ལྷག་བདེན་ཕུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་
 ལ་འཛིན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་དབང་བའི་
 བདག་མེད་པ་བཞི་ལྷག་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྤྱ་མོར་འཛིན། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བར་དངས་པའི་ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱས་པའི་རང་འབྲས་ལྷག་བདེན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་
 དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྱ་མོའི་མཆན་ཉིད། དེ་འབྲའི་ལས་ཉོན་དེའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་།
 རྒྱུ་དང་། རབ་སྐྱེ་བྱས་པའི་ཆ་ནམས་དེའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱ་མོ་ཡིན། ལམ་བདེན་བསྐྱོམ་སྟོབས་
 གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་གང་རུང་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱ་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 འབྲའི་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱུ་རྩལ་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་ཆ་བཞི་འགོག་བདེན་གྱི་བྱུང་

ཆོས་སྤྱོད་འཇོག་། ལམ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྟན་གྱི་འཕགས་ལམ་དེ། སྤྱོད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་མཚོན་པ་ལ་བདེན་མེད་མཛོན་སྤྱོད་ཉིགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་དང་། རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། དེས་འབྱེན་བཞི་ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱོད་འཇོག་། བདེན་བཞི་རགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྒྲོས་བྱངས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་རགས་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྒྲོས་བྱངས་པའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་བདེན་པ་རགས་པ་དང་། མཛོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་རགས་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་ཅུ་མཛོན་སྤྱོད་ཉིགས་པའི་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་རགས་པར་འཇོག་པའི་བྱིར།

བདེན་བཞི་སྤྱོད་རགས་ལ་མཁས་ཆད་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ས་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལྟར་ཞིབ་མོའི་སྒྲོས་ཉིགས་པ་དེ་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱོད་འདས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་འཇུག་ཤིས་དུག་མཛོན་གྱུར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཡུལ་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་དེ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་མ་ཟད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་ལུས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅིང་འཇུག་ཤིས་དུག་གང་ལ་ཡང་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་ཉི་བར་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་དེ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམས་སུ་ལྷག་བཅས་

སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མེད་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་
དང་ལྷག་བཅས་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་འདས་
ཆོས་ཅན། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་སྤང་དང་བཅས་
པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་སྤང་ཀུན་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
རེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་འགོག་བདེན་མིན་ཟེར་ན། འོ་
ན། མདོ་ལས། གང་ལྷག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་
སྤངས་པ། ཟད་པ། རྒྱབ་པ། འགོག་པ། ཞི་བ། གྲུ་ལོ་མ་པ། དེས་པར་སྤངས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ངི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ཟད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཟད་ཆ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
ཆོས་སྤྱར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཟད་
པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
ཟད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་གཉེན་
པོས་སེམས་སྟེང་དུ་ཟད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་སེམས་ལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་དམིགས་པ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་

བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་ལ་ཁྲབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་ཞིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་། འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་
 པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་རི་བོང་རྩ་མེད་དང་། བྱམ་མེད་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རི་བོང་རྩ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་
 ཀྱང་། བྱམ་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་དེ་མ་དང་
 བཅས་པའི་དེ་མ་སྦྱངས་པ་ན། སྤང་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་མར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བྲལ་དུ་སོང་བ་
 མི་སྤྲོད་ན། ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོད་ན་དེའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་ཀྱང་།
 དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་བཀག་པའི་བྱམ་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་དུ་འཛོག་ཅུས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤང་འདས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་འགོག་བདེན་
 ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་རྒྱའི་དགག་བྱ་དང་།
 འགོག་རྒྱའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཉོན་སྤྱོད་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདེན་གྱུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་འདས་
 ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདེན་གྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 བཀག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་འདས་ཀྱི་འདའ་རྒྱའི་སྤྱང་ན་
 ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་རྒྱའི་སྤྱང་ན་ལ་ཡོད་པས་མ་
 ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་

མྱུང་འདས་མྱུང་འདས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ས་རྩལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་
 ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་བསྟགས་པ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་
 པ། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་
 ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། རང་འགྲེལ་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཐུག་ས་རྩལ་པ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
 པར་འཐུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེངས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་
 ལ་སྟོམས་པར་འཐུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་
 མཐུན་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་སྟོམས་པར་འཐུག་པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་རྩལ་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་
 སྟོམས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་འཐོབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་གྱི། སྤྱི་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། འགོག་སྟོམས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་
 འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཀྲལ་བ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྟག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་
 སོ་ལོ་ག་གཅིག་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་
 སྒྲོད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། སྒྲོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་
 བསྐྱལ་བ། ཉན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་
 ཟབ་ཆོས་ཏྲོགས་པ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། སྒྲོན་གྱི་
 བོད་མཁས་པ་མང་པོས་སློན་ཆེན་ལས། ལྷ་སྐྱབ་སྒྲོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་
 འབྱུང་བར་བཤད་གསུངས་པ་ལ། ཅོད་དུས་གྱི་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་བྱ་སྒྲོན་ན་རེ། དེ་མི་རིགས་
 ཉེ་བོད་དུ་འབྱུང་བའི་སློན་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བོད་གྱི་སློན་ཆེན་དུ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཞེས་མ་གསུང་ཡང་སློན་ཆེན་སྒྲོང་
 ཐག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་བས་འདིར་དངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་པར་ཐལ།
 ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་ཐེབས་པའི་ཐ་མའི་དུས་གྱི་ལུང་བསྟན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ར་བོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་
 སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟལ་
 སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་འདི་སྒྱའི་ན་ཆོད་མཐོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་
 གྱི། འབྱུངས་དུས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་འདི་ས་དང་པོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སོ་སྟེ་ཡིན་པ་ལས་བྱིས་སུ་ས་དང་པོ་འཐོབ་པར་སྐྱོན་རས་གཟིགས་བརྟལ་
 ཞུགས་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་སྤང་བ་ཚུལ་བསྟན་གྱི་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་དང་པོ་ས་བདུན་པ་བ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་ས་
 བརྒྱད་པ་བརྟེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་ངས་

ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ། མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། གང་གི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་
པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་འདི་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་
ན་འཁྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་པས། ང་ནི་ཟུང་ན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་
པ་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། སློན་ཆེན་སྟོང་ལྷག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། གཞོན་ནུ་འདི་ང་ཟུང་ན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཟུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་སྟོང་དུ་གྱུར་ནས། ངའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཇམ་དཔལ་རྩ་
རྒྱད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཆོས་སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱབས་རྩལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཆེན་སྟོང་ཅམ་
ལ་དགོ་སྟོང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཡེལ་བ་རྣམས་ཆར་བཅད་ནས་དུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་དང་པོ་བསྐྱབས། དེ་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེན་ཏེ་
ལོ་ལྷ་བཅུ་པན་ཆད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ཅི་རིགས་ལ་ཟུ་ཡུལ་ནས་ཤེར་བྱིན་སྤྱོད་དངས་ཏེ། ཅ་
བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག་བཅུ་མས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱོད་མི་སྟོན་དུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་ཉིས་བརྒྱར་འགྲོ་བའི་དོན་
བྱས་ནས། སྤྱོད་ཡང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཐེབས་ཏེ། ར་བོ་ཆའི་མདོ་དང་། སློན་ཆེན་པོ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་དེ། ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སློན་ཆེན་ལས། གཞོན་ཡང་ངའི་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགོ་སྟོང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་མདོན་པར་བསྐྱབས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་འདི་ཆེ་

གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བར་བཞེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ། རྩ་གཤམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སྟོབ་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྟེ་
ཆེ་སྟེད་གྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོས། སྟེ་སྟེབ་སྟོབ་མ་རྩ་གཤམ་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩ་གཤམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སྟོབ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ཙུམ་དུས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་དང་། ཆོས་སྦྱང་དང་།
ཕྱོགས་སྒྲུང་སོགས་སྤར་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་གསུམ་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་དང་ཕྱོགས་སྒྲུང་སོགས་དུས་རབས་
པ་མཉམ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་སྟེལ་མར་བསྟོད་པའི་ལན་དཔའ་བོས་བརྩམས་པ་དང་། རྩ་བའི་
ཞབས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་པར་དོ་རྩེ་གདན་པའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། སོ་སོ་སྟེ་བའི་
དུས་ནའང་སྦྱང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་
གྱིས། ཞེས་པའི་བར་བྱང་།

ལྟ་བུ་ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་
གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ། ལུང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྟུབ་པ། དེས་གྲུབ་པའི་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་རབ་
དབྱེ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཞེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ས་ལྟ་བུ་བ་
དེ་ས་དུག་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྒྱས་འཇུག་གོ། བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྟེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་
ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་

པ་ཉིད་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཚུ་ཆེ་
དང་། གཟུགས་བརྒྱན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣམ་ཐོན་རྣམས་སུ་མཐུན་པའི་བཅོད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཏུག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་བྱང་།

མཉམ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བདུན་དྲུག་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཐ་མ་
གསུམ་དྲུག་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་མཚན་
མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རྩིས་མེད་པར་མཉམ་པ་
དེ་མཉམ་ཉིད་དང་པོ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་
དེ་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། གཞན་བརྒྱད་ནི་ཁྱད་
པར་དུ་སྤྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རྩིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟན་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཉམ་ཉིད་གསུམ་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མདོར་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏགས་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདས་པ་
དང་། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་མཉམ་
པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པ་དང་། དངོས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་
དང་སྐྱེ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་ལྔ་པ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གསུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚེས་ཐམས་
ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དུག་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པོར་གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་དང་
 བོད་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བདུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་དང་ནམ་
 ཉིད་གི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་
 བདུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་
 གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྒྱད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བདུན་
 ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོབ་པར་མཉམ་པ་དེ་མཉམ་ཉིད་དགྲུ་པ་དང་། འདི་ནི་མཉམ་
 ཉིད་གཞན་ནམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནམ་གངས་ཅམ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
 དངོས་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་
 མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུ་པར་འཛིག་གོ། །མཉམ་ཉིད་ནམས་
 ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་བྱུང་ཆེ་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱད་བྱུང་ཆུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣེ་བཞི་ཤེས་རབ་སྒྲུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྒྲེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཅོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ས་དྲུག་པ་མདོར་དུ་གྱུར་བ་རྗེས་སུ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 འཛོལ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུ་པའི་དོན་འཛིན་ཡིག་ཆ་རྒྱས་
 པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་སྒྲུགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་
 ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྒྲུར་ཏེ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ལྟར་སྒྲུབ་དགག་པ། ཐལ་
 རང་གི་དགག་བྱ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། སྒྲུ་རབས་པ་
 ནམས་ན་རེ། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཡུལ་ཅི་ཡང་སྒྲོ་ལ་མ་ཤར་ཞིང་མ་བསམ་པ་དེ་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བ་དང་། ཉིགས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། རང་གིས་
 མི་ཤེས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིགས་

བར་ཐལ། སྟོང་གི་སྒོ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ལ། དེ་མ་ཤར་བ་ཡུལ་དེ་དག་
 གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྟོང་
 ཉིད་ཉོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆེ་རང་གི་
 དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་ཐལ། སྒོ་ལ་ཅི་ཡང་མ་ཤར་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རང་གི་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཀག་པའི་ཆ་
 དེ་མི་འཆར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་གྱུ་བཀག་པའི་མེད་དགག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མེད་དགག་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟེ་འཆར་བའི་ཆེ་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་
 སུ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་དངོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཐངས་པ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་
 སྟོན་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་སྟེ་སྒོ་ལ་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་སྒོ་ལ་མི་འཆར་
 བའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇིན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་རགས་པའི་
 སྟང་བ་མ་ཤར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་མ་ཤར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་དེ་དག་མི་སྟང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྟེ་བ་སྟེ་སྟེ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་
 དང་ཆོ་བ་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ན་རེ། ཐ་སྟོང་ཞིབ་མོ་
 མི་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་རུས་པས། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་ཐ་སྟོང་ཆད་གྱུ་བ་མི་དགོས་ཏེ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཐ་སྟོང་ཆད་གྱུ་བ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཤེས་
 པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པར་འཇོག་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྒྱང་འཕེན་པས་སྟེ་བ་སྟེ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་ལ། དབྱ་མ་པས་
 སྟེ་བ་སྟེ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རིམ་བཞིན་དུ་

ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས་ཀྱང་། ལྟ་བུ་མ་རྟེན་བར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་བྱེད་པར་མི་བྱེད་གསུངས་
བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་
ལྟ་བུ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་བྱེ་སྐྱེའི་རྒྱུ་གྱི་ལོངས་སྐྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲལ་པ་འགྲིག །འཁོར་གསུམ།

རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་དེས་པ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
དགོས་ཏེ། དེ་ངོས་མ་ཐེན་ན་དེ་བཞག་པའི་སྟོང་པ་ངོས་མི་ཐེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་དགག་བྱ་ལ་
ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་
གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པའི་
ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་ལོག་འཛིན་དང་།
དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྟོས་པའི་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའམ་མི་
རིགས་པས་ན་དགག་བྱར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། སྟོས་
པའི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་
དང་བཞི་ཡོད། བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱེད་པའི་རིགས་
པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འཐད་པ་དང་། རུང་པ་དང་། རིགས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག །དེས་
ན་འཐད་པའི་བསྐྱོག་ཆེ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིའི་བསྐྱོག་ཆེ་མི་རིགས་
པ་བཞི་ལ་དགག་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་དོན་མི་
གཅིག་པས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་

མཁས་དབང་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྟག་ལུང་བྲག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་
པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

ཅུང་སྤྱང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བརྒྱང་བ་ཚོས་ཅན། མི་འཐད་པར་
ཐལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
མེད་པར་ཐལ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ་གྲངས་ཅན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
བདེན་འཛིན་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ།
འོ་ན། བདེན་མེད་ཉགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་རང་གི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་དང་། ཐལ་འབྱུང་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་
སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཟོད་དང་།
དེའི་རྗེས་དོན་དོན་གཅིག་ལ། དེ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཟེར་རོ། འོ་ན། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན།
དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དབྱ་མ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པའི་
གཞུང་ཁྱངས་སྐབ་གཞན་ལས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ་ཞེས་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ལས། སྟོ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་
སོ། །ཞེས་པ་འདིས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིས་ཀུན་

རྫོག་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་། རྫོག་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྫོག་དམ་ཞེས་
 རབ་དབང་སོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཐད་པའི་སྟོགས་སུ་མཛད་དོ། །འོ་ན། ལྷ་འཁོར་གྱི་རྫོག་ཅེས་
 བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་བ་ཡང་རྫོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ་ཞེས་བཤད། ལྷག་མས་རྫོག་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་བ་ཡང་རྫོག་སྟོགས་ལ་མི་སྤང་བར་བསྟན་པར་
 ཐལ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སྟོ་དེ་བ་ཡང་རྫོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོ་ལ་བྱེད། སྤང་ཞེས་པས་གཅིག་ལོས་མི་
 སྤང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ལ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་
 ན། བ་ཡང་རྫོག་སྟོགས་སྟོ་ལ་ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྫོག་ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཐ་སྟོད་ཏུ་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་དེ་གྱི་རྫོག་བདེན་པ་དང་། རྫོག་དམ་
 བདེན་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ལ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། མ་ཁྱབ་ན། རྫོག་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བདེན་གཉིས་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། གཞུགས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་གི་རྫོག་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པ་གང་
 ཡིན་དབང་ཞེས་ལ་སྤང་ཟེར་ན། གཞུགས་སྟོགས་རིགས་ཞེས་ཀྱི་ངོར་རྫོག་དམ་པར་སྟེ་བ་ཡང་
 དབང་ཞེས་ལ་སྤང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུགས་
 སྟོགས་ཡུལ་ལྟ་དང་། དེ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་དབང་ཞེས་སོ་སོ་ལ་སྤང་ལ་དེ་དག་རྫོག་དམ་པར་སྟེ་བ་
 ལྟ་དང་། རིགས་ངོའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་བ་ལྟ་མི་སྤང་བའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟམ་བཤད་
 ལས། མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཞེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བར་དགག་བྱ་
 བདེན་པ་དབང་ཞེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་རིགས་ངོའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྟམས་ལས་
 བདེན་གྲུབ་འགོག་སྐབས་རིགས་ངོའི་བདེན་སྟེ་སྟོགས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་

བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ། དེས་མ་གྲུབ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདི་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 ཡང་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲི་
 རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་མིན་པ་མི་འགལ་བར་ཡང་འདོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་
 ཙམ་མ་ཡིན་པར་བཅའ་བས་རྟོད་པར་ཡང་འདོད། རྒྱ་འབྲས་ལོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། ཏགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐ་
 མའི་བྲིས་ལན་ལས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
 དོན་བཞེད་པས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྒྲི་མ་ལྟ་བུ་ལའང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་
 པའི་དོན་ཆང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་སྟོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
 ནི་སྒྲུང་སྒྲུང་དཔྱོད་པ་དེ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་མིན་པར་འདོད་པས་དེ་
 འབྲས་བཅའ་བའི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། འདིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ལོགས་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་
 པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདི་བས་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཙམ་སྒྲིས་རང་མཚན་དང་།
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅོད་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཙམ་སྒྲིས་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་

ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དགག་པ་མཛད་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཀྱན་བཏགས་པ་
 མཚན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་དེ་ཀྱན་བཏགས་
 མིང་བཅས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སྐབས་གྱི་
 ལེགས་བཞད་སྒྲིང་པོ་ལས། དེའི་ཆེ་ཀྱན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀྱན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 མིང་དང་བཅས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་གཤམ་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པར་
 ཐལ། གཟུགས་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 དང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་སྒྲོ་བྱར་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷ་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅའམ་ཐ་སྙད་པ་ཅམ་གྱིས་བཏགས་པར་
 བཞད་གྱི། ཐ་སྙད་བཏགས་ཅམ་དུ་མ་བཞད་ལ། མདོའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་དང་པོ་ནས་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་སྒྲོ་བྱར་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མི་སྒྲུང་ན་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པས་
 ཁྲབ་ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་འདྲིན་པའི་
 ཏྲ་ག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འཁྲལ་བའི་མཐའ་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ལ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་བ་སྒྲུར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།

ཆོས་ཉིད་བདེན་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལས། བདེན་གྲུབ་གི་
 གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བཅས་པ་དེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
 སྒྲུབ་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་
 རྩོ་གྲོས་ན་རེ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་གི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་བདེན་མེད་གི་
 རྟོན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་གི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 དེ་དེ་སྒྲུབ་གི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་འགོད་
 པར་མཛད་དོ། །དབྱེད་གཞི་ཆེ་ཡང་། རེ་ཞིག་འདི་ལྟར། འོ་ན། གཅིག་གི་གནས་ལུགས་མེད་
 པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མེད་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གི་ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ནས། རྟོན་
 གཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་གི་བརྒྱད་ཀ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་འགགས་སོགས་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གི་
 རོ་བོར་ཁྱོད་མེད་པ་ཁྱོད་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ད་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་གི་ང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་
 གི་གཅིག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གིས་བྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་ངའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་ལྟ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། གནས་ལུགས་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སེམས་ཅམ་པས་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདེན་
 པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པས་གནས་ལུགས་དངོས་
 མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་
 དུ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་ཚུལ་ལས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོར་མེད་ལུགས་ཤིག་ཐལ་འགྱུར་བ་འདི་
 བས་འདོད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཆད་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ལས་སྤྱོད་པ་

གཅིག་ཐལ་འབྱུར་བ་འདི་བས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསལ་ལ། དེར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་བ་འདི་
བས་ནམ་མཁའ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནམ་མཁའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཆད་དུ་འདོད།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
དུ་བྱལ་དེ། བདག་སྤང་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་གིས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་ཟེན་གྱིང་།
བདེན་མེད་ཀྱི་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསལ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ།
འཛིན་ཉེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟུང་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
གྲུབ་ཚུལ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བསྒྲིག་སྒྲུབ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁུངས་སྤྱབ་གཞན་ལས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་
དེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲིག་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་
འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགའས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་
ལས་གྱང་། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་རྫོབ་དུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་
མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲིག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་
བྱུང་ལ། དེས་གྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་

བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྩན་
 པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་
 ཡང་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ། ཞེས་པ་ནས། འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པར་བསྟན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་པའི་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་གི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་
 འགག་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་
 གྲུབ་ཆད་ཏུ་བསྟན། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་
 གྲུབ་པར་བསྟན། ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་
 པར་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན། ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པས། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོས་ཀྱིས་འགོ་བས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདེན་
 འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་བརྩན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོག་ཆགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སོགས་དངོས་
 པོ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲེ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་
 འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་སུ་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་
 རོ། །སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
 རྒྱགས་ལ་སྒྲོ་གཞི་དམེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པར་བྱུང་
 བ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་
 ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་སུ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 བ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མེད་འཛིན་གོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སྐྱེ་སོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མ་བྱུང་བ་ནི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་དངོས་
 སུ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་སོགས་དེའི་ངོར་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེ་སོགས་དོན་དམ་པར་བྱུང་བའི་
 དོན་དུ། རྒྱགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐྱེ་སོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་ངོར་མེད་པ་དེ་དག་དོན་
 དམ་དུ་མེད་པའི་སྐྱུ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས།
 དེ་འབྲེལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 བཤད་པ་དང་། སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་
 ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བཤད་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེའི་
 ངོར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་
 དེའི་ངོར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་མཐུན་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། སློ་གཞོན་
 མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡང་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་དོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་དང་
 དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་
 དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། སློ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་ན། སྤྲོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དོར་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་
 ན་སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། གྲང་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དོར་ཡོད་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སྤྱི་མ་མེད་པའི་ཏེ། སྤྱི་བའི་བདེན་འཛིན་
 ལྟན་སྟེས་ལ་སྤྱི་མཐུན་ཡོད་འཛིན་ཏེ་སློ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་མཐུན་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་
 འཛིན་ལ་ནི་སྤྱི་མཐུན་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དབུ་མ་སྤྱང་བའི་ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཆ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རྩ་
 རང་བ་དང་། ཟླ་ལུང་ལྷན་མཆོག་ལྟན་སོགས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་
 དང་། དེས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འདོད་པ་སོགས་ནོར་འཁྱུལ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་བཞག་འདི་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤེས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་

ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལྷགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་པའི་བདེན་རྟེན་སྒྲིབ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཤེས་པའི་ཚུལ་སྒྲིབ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་ངས་སྒྲིབ་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་མའི་དཔེ་དང་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་མིག་བསྐྱད་པ་དང་སྟེང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་མ་མཁན་དང་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་མཚུངས། མིག་མ་བསྐྱད་པ་དང་བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མཚུངས་ཏེ། མིག་བསྐྱད་པས་སྒྲིབ་མའི་རྟ་སྒྲིབ་སྒྲོ་འབྲུལ་པས་སྒྲིབ་བར་མི་འདོད་པར་དོན་གྱི་རྟ་སྒྲིབ་དུ་འཇིན་པ་ལྟར་སྟེང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ལ་སྒྲིབ་བས་བཞག་པར་མི་འཆར་བར་དོན་གྱི་སྟོད་ལྷགས་སུ་འཆར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚུངས་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲོའི་དབང་གིས་ཡིན་སྟེ་མ་ལྟར་ལྟ་བ་རྟེན་པས་ཀྱང་དེར་སྒྲིབ་བ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དཔེ་ལ་སྒྲིབ་ཞེན་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར་དོན་དེ་མཉམ་བཞག་གི་དོན་བདེན་སྒྲིབ་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མའི་རྟ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་བ་འཇལ་བྱེད་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆ་ཅམ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་གིས་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་རང་རིག་མདོན་སུམ་དང་། མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ཡིན་པས། ས་སྟོགས་དང་བར་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་འཇིན་པའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་སྒྲིབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། གློའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུགས་
འདི་ལ་གློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བཞག་པ་
དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆོས་རྣམས་གློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་ན་གློ་ངོ་ན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་
པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་བས་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་
ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱིང་བ་གང་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་
བཞིན་ཁོ་བོས་བཀག་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་
པ། །དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་གང་ཡང་ནི། །དགག་པར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྡད་དུ་
ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ནི། སྤང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་བའི་དོན་འཇོག་པ་
དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བྱད་པར་ཆེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་
དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་
 ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་གཤམ་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་སྟག་ཏུ་གཤམ་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་བཞི། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པ་དང་། མིང་བཅས་
 བཞག་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་མཁས་པ་ངོས་
 བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་
 ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །
 དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་རྟོག་རྣམས་བཏགས་
 ཉི། །ཞེས་མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་འཛིན་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། འཛིན་རྟོག་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་
 དུ། །གང་བྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་འཛིན་རྟོག་འདི། །རྣམ་རྟོག་
 ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འབྲེལ་བར། འཛིན་རྟོག་རྣམས་རང་གི་ངོ་
 ཐོས་མ་གྲུབ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་
 པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྒོ་
 དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་སྟུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་ཐོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐག་ཁྱེལ་སྟུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
 པར་གསུངས་པ་དེས་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཤམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཤད་
 བ། དེ་ཡང་ཁྱ་བོའི་མདོག་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྟུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་

ན་འདི་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྐྱལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི། ཐག་ཁ་རང་ངོས་ནས་སྐྱལ་དུ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་གང་
ཡང་སྐྱལ་གྱི་མཆན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་འབྱུང་བ་ན་ང་དེ་རྟོག་པས་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་
ངོས་ནས་བྱལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཕྱང་པོའི་སྟེང་ནས་སྤྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་། དུས་
གཅིག་པའི་ཆོགས་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་ངའི་མཆན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་དུ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྤྱིས་བྱ་ས་མིན་རྒྱ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་
མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལ་གཞན་ན་སྤྱིས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྤྱི་བའི་ཆོས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བྱལ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་
ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་
མ་ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སྤྱི་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྤྱིས་
བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟར་(ལྟ་)བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་
རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རི་

ལྷ་འདྲེན་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤྱད་བྱ། །ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལས་མེད་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་
སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྩོམ་ལ་མིང་བཏགས་པ་དང་འདྲ་ཡང་། དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་བྱ་བྱེད་
རུང་མི་རུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་རང་རང་གི་མིང་
གིས་པར་བཏགས་ཅེས་དེས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ལ། དཔེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་པས་སྒྲུལ་དང་མིང་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མིང་བདུས་བཞག་ཅེས་
དེ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བྱེད་སོགས་ཐ་
སྟོང་ཆད་བྱུང་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཇི་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་མི་
པན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་
མཁན་པོ་རྣམས་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་རྩྭ་བའི་ཞབས་གསུམ་གྱིས་མིང་
ཅེས་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་དགོན་བཅེགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྲུབ་གང་ཡིན་ཅོད་པ་བདེན་རྒྱུ་འབྱེད་པ་དཔེར་
བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ། ཞི་བ་ལྷས་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་དཔེར་བཀོད་
ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ། རྩྭ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་དཔེའི་སྟེང་
ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅུ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
པའི་མིང་ཅེས་དེ་ལ་ཡིན་མིན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཏུ་
མི་གཉིས་ཕྱིན་པ་ན་གཅིག་གིས། འཁོར་ལོ་ཅན་དབང་ལྷག་དང་། ཅེ་གསུམ་ཅན་བྱུང་འཕྱག་
གོ་ཞེས་སྒྲུས། གཞན་པ་ན་རེ། དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། དབང་པོ་ན་རེ། འདི་ན་ལྷ་

དེ་གཉིས་མེད། འདི་རིམ་ཡིན་ནོ་མི་ཟེར་བར་འཛིག་རྟེན་དང་བསྐྱེད་ནས་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་
 བདེན་ལ། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་བདེན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལི་ཏ་
 ལས། དཔེར་ན་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཤིག་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ། གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འདོང་བ་ན། ཞེས་པ་
 ནས། འདི་ནི་བདེན་ནོ། །འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྱིས་བྱ་རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཁམས་དུག་ལ་སྤྱིས་བྱ་ཞེས་མིང་གིས་
 བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པ་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་ཡང་སྤྱི་མའི་སྤྱིས་བྱ་དང་། སྤྱིས་བྱ་དངོས་གནས་
 པ་གཉིས་བསད་པའི་སྤྱིག་པ་ཡོད་མེད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མིང་
 རྒྱུ་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྤྱིས་བྱ་ལ་སེམས་མེད་པས་བསད་ན་སྤྱིག་པ་མེད་ལ། སྤྱིས་
 བྱ་དངོས་གནས་པ་ལ་སེམས་ཡོད་པས་བསད་ན་སྤྱིག་པ་འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱོད་འབྱུག་ལས། སྤྱི་མའི་སྤྱིས་བྱ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྤྱིག་མེད་དེ། །སྤྱི་
 མའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྱིག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱུ་ཞེས་
 པས་རང་དོས་ནས་བྱུ་བ་པ་དང་། ཡོད་མཐའ་དང་། ཉག་མཐའ་ཞིགས། བཏགས་ཡོད་ཅེས་པས་
 རི་བོང་རྩ་ལྟར་མེད་པ་དང་། མེད་མཐའ་དང་། ཆད་མཐའ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིང་གིས་
 བཏགས་ཅམ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་
 པ་ཡིན་ན་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ། མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་གཉིས་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་
 རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་འཛིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མིང་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་
 དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ། ཉེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་
 ལོག་ཉེན་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི། དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ལ། གཞན་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་
 སྒྲུལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བཟློད་གྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བཟློད་དང་འདྲོད་པ་བསྐྱབ་པའི་
 ཐལ་འགྱུར། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ནི། སྤྱ་གུ་ཆོས་ཅན། ཉེན་འབྱེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བ་
 སྐྱེ་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ལྟ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤྱ་གུ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེར་བ་ལ། ཆོར་སྤང་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཉགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་
 ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱབ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་དཀའ་སྤྲ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གཏན་ཆེགས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་

ཆེགས། རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་རྫོང་གཞེགས་མའི་གཏན་ཆེགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་
 འགོག་གི་གཏན་ཆེགས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་སྤྱི་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆེགས།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རོ་པོ་གསུམ་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་ལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
 ཆེགས་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སྤྱི་
 ཡོད་པ་ཡང་མི་སྟེ། གཏན་ནས་མེད་པ་ཡང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་
 མ་ཡང་མི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་མི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་
 རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་མི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་
 ཡང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་
 གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ན་མཉམ་ཉིད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་སྤྱི་བར་དགོངས་
 རྣམ་རྫོང་གཞེགས་མའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་
 ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 འདིར་ཡང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ཡང་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་འདིས་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྟེ། ལྷ་ལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་འགར་ཡང་།
 བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གུར་ཀྱམ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་དབང་དང་། དགུན་དུས་ལོ་རྟག་མི་
སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དུས་གྱི་དབང་དང་། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། དངོས་པོར་སྐྱ་
བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྐྱམ་བ་དགག་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་སྐྱེ་དགག་
པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་བཀག་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེངས་ལ་མི་འཇུག་པར་སྐྱབས་བཤད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྐྱ་འགོག་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཉས་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་འབྲས་
བུ་གཅིག་གི་རྒྱ་ས་པོན་དང་། རྒྱེན་ཚུ་ལུད་རྣམས་སྤྱིའམ་གཙོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་
པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱིས་བྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་
ཐུན་མོང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་དེ། དེ་དག་རང་རྒྱུའི་
དུས་སུ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བུམ་རྒྱ་འཛིམ་པའི་དུས་སུ་འཛིམ་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱིའམ་གཙོ་བོ་ལས་དེ་དག་
སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་གསལ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུགས་དེ་འགོག་པ་ལ། བུརྟ་སྐྱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སིན་
ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་
སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་

པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་མ་ཁུབ་ཟེར་བ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་
 ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཅིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་
 འདོད་པ་ལ་གཞོན་ཁྱེད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ལ་
 མ་ཁུབ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པས་ཐལ་འགྱུར་སྤྱི་མར་
 མ་ཁུབ་ལ། གསལ་ཅིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མར་མ་ཁུབ་ཟེར་བའི་ཕྱིར། ཅ་
 བའི་ཤིག་ཆེན་ལས། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་
 སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསལ་ཅིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས། ཐལ་འགྱུར་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁུབ་པ་མེད་
 ཅེས་སྤྱི་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ལ་ཁུབ་
 མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཀྱང་ལན་རྣམ་དག་མི་ཐེབས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་
 རྒྱས་ཏེ། གསལ་བ་སྤྱི་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ། སྤྱི་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཐུག་མེད་སོ་
 ན་གནས་ཤིང་། གསལ་བ་སྤྱི་མེད་ན་རྒྱ་ལ་སྤྱི་མོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞི་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་དགོངས་ཤིང་། དེས་
 ན་མདོར་བསྟན་གྱིས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་ནས་
 མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས། དེ་ལ་
 གཞན་ནི། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པར་
 ཁྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་

གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་
གྱི་དོན་ལས་བསྒྲོག་པས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བསྒྲོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྟོ། །

དེའི་དོན་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་
བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྤྱོད་དང་། རྟོག་པ་གཞན་
གྱི་སྤྱོད་ཀའི་སྤྲུགས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། འབྲེལ་ངག་དེའི་
ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་འདུག་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་
ནས་མ་བྱལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་
མི་རྟོག་དེ། གངས་ཅན་པ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་
པར་ཆོས་མཚུངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན། མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཟེར་རམ།
རྒྱ་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱལ་ཟེན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་
ཡང་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་གསལ་ཟེན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། བྱལ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོས་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་ལྟར་སྐྱེ་བ་དོན་

མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མི་འཐད་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་བསྒྲིག་དགོས་
 ལ། བསྒྲིག་ན་འགྲེལ་དག་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྒྲིག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་གཉིས་བསྒྲིག་སྟེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་རྟགས་སུ་
 འགོད་དགོས་པས་ཆོལ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུགས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 བ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས། དངོས་
 པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཐུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འཕངས་འདུག་པས་མ་ཡིན་དགག་སྐབས་
 འདིའི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག །སྒྲིབ་ཐལ་
 འགྱུར་དང་རྟགས་གང་བཀོད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིག་དགོས་པ་མཚུངས་པ་མིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་གྱིས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྒྲིག་པ་ལྟར་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 བསྒྲིག་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱར་འགོད་པ་མི་རུང་ཡང་ཐུགས་
 བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་ཡིན་དགག་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་
 སོང་བས་བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 ལས། དེས་ན་བསྒྲིག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྒྲིག་དགོས་ན་དངོས་
 ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྒྲིག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟགས་བསྒྲིག་པ་ལྟར་བྱར་
 མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་
 སྐབས་འདིར་མེད་དགག་ཅིག་དགོས་གྱི། མ་ཡིན་དགག་བྱས་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་མཆོན་
 མ་ལ་མི་སྒྲོད་པར་གསུངས་པའི་བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི། མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱ་བར་བྱ་

སྟེ། ཞེས་སོ། །ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་
 བ་འགོག་སྐབས་བདག་སྟེ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟེ་ཡང་བསྐྱུབ་འདོད་འདུག་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། སྟེར་བ་དེས་སྟེ་བ་ཐ་སྟངས་བསྐྱུབ་འདོད་འདུག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱུ་
 བ་ལི་ཏ་ལས། འདིར་སྐྱས་པ། རེ་ཞིག་རི་ལྟར་སྟེ་བར་བཞིན་པ་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་
 ཏུ་སྟོན་ཅིག །བཤད་པ་དེ་བཞིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་བ་མེད་པའི་སྟེ་བར་བཞིན་པ་ནི་ཐ་
 སྟངས་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐམ་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགོངས་པར་མཛོན་པའི་
 བྱིར། དབྱེད་གཞི་ཆེ་མོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། ཅ་ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། མིང་བརྟ་
 ཅམ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བར་བཤད་པའི་མདོར་བསྟན་ལ། འདིར་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་
 བ་མེད་དགག་ཡིན་ཀྱང་སྟེ་བ་མིང་ཅམ་ཡོད་པར་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བཤད་
 དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟེར་བ་དེས་གཞན་སྟེ་བྱགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 སྟེ་བ་ཐ་སྟངས་བསྐྱུབ་འདོད་ནས་སྟེར་བ་དེ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བཀོད་ན་བྱགས་ལ་
 གཞན་སྟེ་འཕེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྟངས་དུ་སྟེ་བ་ལ་བདག་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་གཉིས་སུ་
 ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལས་མི་སྟེ་ཞེས་སྐྱས་པས་གཞན་སྟེ་
 བྱགས་ལ་འཕེན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཟས་ཟ་དུས་ལ་ཉིན་མཆན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་།
 ལྟས་སྟེན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་བཞིན་པས་མཆན་མོ་ཟ་བ་བྱགས་ལ་འཕེན་པ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་རང་གི་དགོངས་ཆོད་ལ་འབྲེལ་ངག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་སྟེར་
 བ་འདི་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་འཕེན་དོན་མེད་པས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྤྲུལ་གཞིར་བཞག་
 ནས། རྟགས་གཉིས་བསྒྲོག་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། སྟེ་བ་
 དོན་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། སྟེ་བ་བྱག་བཅས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པའི་སྟེར་བ་འབྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་དོན་མེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྟེ་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་བྱག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་

ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་དངོས་བསྟན་པལ་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་མི་འཇུག་པར་ཟླ་བས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྐྱོན་གསུམ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། གསུམ་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་། གཞན་གྲགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་མ་བཞོན་པའི་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་བཟོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆེག་གསལ་ལས། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་སྐྱོན་བཟོད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། ཆེག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་སྤྲོས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱོལ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤྲོས་པ་སྤྲོས་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གི་ཚུད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་བཞོན་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་བཟུང་པ་ན་ཅི་པ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་བཟོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་

པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་ཅིང་། བསྟན་པ་ལྟར་མཐོང་ཡང་རྒྱས། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་འཐད་པ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆིག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་པ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་བས་བརྟེན་པས་ཀྱང་མི་ལྡོག་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བསྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཆངས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་རོལ་གྲངས་ཅན་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ནང་འགལ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་གཉིས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཕྱི་རྟོག་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོན་འདིངས་པར་བྱགས་པ་གང་ཞིག །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟོག་པའི་འོས་མ་ཡིན་པ་བསྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཅོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྟན་བྱེད་རང་ནི་ཅོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་འཆངས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་སྟོབ་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོགས་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་གཏན་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཆོག་ནི་ཚུལ་གསུམ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཏན་ཆོག་དེའི་ཡུལ་གྱི་
སྤོངས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དབུ་མ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོགས་གཞན་ཁས་
སྤངས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་ཅོད་
བརྒྱུག་གི་ལུང་འབྲེན་པར་མཛད་པའོ། ། དེས་ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལས་
ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱུང་། དེ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་
ན་བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་མི་རིགས་པས་བྱུང་།
དེ་དང་འགལ་བའི་བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི།
ཆོག་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྟོད་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ཞེས་པ་ནས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བརྟོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
ཀྱིས་བདག་སྟེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའི་
དོན་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་ཅེས་པ་འདི། འབྲས་བུ་མངོན་གསལ་གྱི་སྒྱ་གུ་ལ་འདོད་ན་གྲུབ་
ཟིན་ལ། རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྒྱ་གུ་ལ་འདོད་ན་བྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་
ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་བྱེད་རང་
ལྟར། མིག་སོགས་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་
དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་
བ་བཏོད་ན། དེ་འབྲའི་དབྱུད་པ་འཇུག་པ་བདེན་ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཆོག་ལས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་ཅེས་པ་འབྲས་བུའི་
བདག་ཉིད་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་དང་། རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྟེ་

བར་བསྐྱབ་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སེལ་དགོས་པའི་དམ་བཅའ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་མ་བཞོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཡོད་པ་འདི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་ཟེར་
 ན་འགལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གསལ་བའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཟེར་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་
 སྐྱོན་སྤོང་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་ཙོས་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ཙོའི་འབྲེལ་ཆོག་དེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བཞོད་
 བར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཟིན་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་མ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་
 མེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདིར་གཙོ་བོར་གཞན་གྲགས་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་།
 གཞན་གྲགས་བཟོད་དགོས་ནའང་བཟོད་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆེག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཕྱོགས་དང་།
 གཏན་ཆེགས་དང་། དཔེ་དག་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཁས་
 མི་ལེན་པས་སྐབས་འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མ་བཟོད་དུ་ཆུག་
 ཀྱང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་ཀུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བཟོད་དགོས་པ་ལ་མ་བཟོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་ལས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ལྟར་
 ཀྱི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་གཞན་གྲགས་ངས་པར་བཟོད་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆེག་

གསལ་ལས། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་བརྗོད་པ་
ལ་དགོས་པ་ཀོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སློབ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་
པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་བདག་
སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཐུབ་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་ངེས་བཟུང་དུ་བྱེ་གྲོལ་
ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ད་གཞོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།
ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་བརྗོད་དགོས་ནའང་བརྗོད་པ་ལ། ཅོད་པ་དང་། ལན་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གཞོན་མི་ཐ་བར་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། གྲོལ་བ་གཞན་ལ་
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཡང་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཀུས་ཀྱང་། གྲོལ་བ་རང་ལ་
གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
གྲོལ་བ་འགལ་ཞིག་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་
སྒྲུབ་ལེ་ཏ་ལས། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་དང་པོ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་
འགོག་ཀུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་
སུ་གངས་ཅན་གྱིས་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་
དགོས་པ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མདོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་

བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲིབ་ཡང་དག་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས་
 དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྲིབ་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཏན་ཆེགས་ཀྱང་བསྟན།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་གི་དེ་དག་གི་
 ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་གྱི་དངོས་
 པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཞེས་པ་འདིས་སྒྲིབ་པ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་ཆོས་
 ཅན་གཉིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་འདི་མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་
 འདིའི་རྒྱས་བཤད་ལ་སྒྲིབ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆེག་གསལ་ལས། དག་འདིས་ནི་
 ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 དང་ལྡན་པ་ཉི་བར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་
 ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ནི་མདོར་བཞག་པའི་དག་དེའི་འགྲེལ་པའི་དག་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆེགས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་གཞན་གྲགས་
 ཡང་དག་གཅིག་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་བཞིན། ཞེས་
 པའི་རྟགས་སྒྲིབ་འདི་དངོས་བསྟན་པལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་
 གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་བསྟན། དེ་དག་གི་ཞེས་པས་གཏན་ཆེགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་

ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱི་
 འགྲེལ་ངག་དེས་སྐབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་གྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ངག་
 དེས་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་ན་སྤར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོར་བར་
 གསལ་ཟིན་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། མདོར་བར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྱམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱབ་ཟིན་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱབ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་
 པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་ནི་མི་རྟག་
 སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པའི་ཉེ་བར་སྤར་བས་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་
 རོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་དང་། བྱབ་པ་དང་། དཔེ་དང་། ཉེར་གཏོད་དང་། མཐུག་སྤྱད་
 དང་ལྔ་ལ་རོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྐབ་ངག་དེ་དང་སྤར་ནས་རོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་
 རྣམས་སྤར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་སྤར་
 ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱབ་ཅེས་པ་བྱབ་པ་དང་། དཔེར་ན་མདོར་བར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྱམ་པ་
 བཞིན་ཞེས་པ་དཔེ་དང་། མདོར་བར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྱམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱབ་ཟིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱབ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཉེར་གཏོད་དང་།
 ལྷག་མ་མཐུག་སྤྱད་ལ་སྒྲིབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཁས་དབང་སྟག་ལུང་བྲག་པའི་གསུང་
 ལྟར་དངོས་ཟིན་སྤར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྤྱི་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་མཐོང་སྟེ། བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་
 ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན། ཞེས་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་དང་། དཔེ་ལ་བྱབ་

བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཉེར་སྒྲུབ་དང་། མཇུག་སྒྲུབ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་འབྲེལ་བས་གསལ་བར་
བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་རོལ་གངས་ཅན་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་
རྟགས་གྱིས་སྒྲེ་ལྟན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་
པའི་སྒྲིན་དང་། འགལ་བའི་སྒྲིན་དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །གཏན་ཆེགས་
དེས་གངས་ཅན་ལ་སྒྲེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་
ན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་བའི་དོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །མ་ངེས་པའི་
དོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཀྱིས་གངས་
ཅན་ལ་རྒྱ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྩ་བུ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡང་
སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་
གསལ་ཟིན་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་བ་འདི་ལ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་
པ་གང་ཞིག །གཏན་ཆེགས་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་
གྱིས་དེ་འདྲའི་རྩ་བུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དུ་མ་རྟགས་པ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་ཟིན་གྱི་བུམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་
མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བ་ལ་འགལ་བྱུང་གི་ལན་འདེབས་མི་རུས་
པའི་བྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་མེད་པར་ཐལ།
སྒྲུབ་བ་དེས་རྩ་བུ་གྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲེ་ལྟན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དུ་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་
གྱིས་གངས་ཅན་གྱི་དོར་སྒྲེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་

ན་ཡང་འགལ་མ་ངེས་ཀྱི་དོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱི་དོར་སྐྱེས་
བྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་གིས་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་
པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་གསུམ་པ་བསྒྲུབ་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་མེད་ཚུལ་ནི། ཆོག་
གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དང་ཡང་མ་རྩལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་
པོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འབྲེལ་
ངག་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་དོན་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་བྱབ་མཐའ་དང་འགའ་བའི་སྒྲུབ་མི་འདུག་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་
བསྒྲུབ་དོན་གངས་ཅན་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཁས་
མི་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དོན་མི་འཕེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་
དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་འགོད་དགོས་པར་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དངོས་
པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་བཞོད་པར་
སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་
དུས་སུ་རྟོགས་པར་བྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་བྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་
མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་ན་བྱབ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་བསྟན་ལ་སྒྲུབ་ཡང་གི་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་དོན་རྒྱས་བཤད་ལྟར་
བྱེད་དགོས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་དགོངས་པ་གང་ཞིག །གངས་ཅན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་

གྱི་བསྒྲོག་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ཤེ་རིག་ཆེན་ལས། ལེགས་ལྷན་གྱིས་
 གྲངས་ལྷན་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་པར་ཕྱིར་སྟེ་བ་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲིས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
 བསྒྲོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་
 བསྒྲོག་པ་འཕེན་འདོད་ནས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྟེ་ཁས་སྤངས་པ་
 ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། སྒྲིན་མས་ནི་
 དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ཞགས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 སྒྲིན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་འདི་ལྟར་འགོག་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་
 མཆན་ལས་སྒྲུར་ན། །མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་སྒྱུར་བའི་ངག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འབྲེལ་བ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཅོད་པ་བསྒྲོག་པའི་འབྲེལ་བ་མཛད་པ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གྲངས་སྒྱུར་བའི་ངག་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་པ་
 འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གི་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གིན་དུ་མཁས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས།
 དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་འང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཆེས་གིན་དུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་

འདི་སྐད་དུ་འདི་སྒྲུབ་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། རོན་དམ་པར་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་བདག་
ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། དེའི་དོན་ནི། རྟོག་གི་པ་ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་གཏན་ཆོགས་སྒྲེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་
པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་ནས། དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་
ཕྱི་ཆོལ་ལ་ཆད་གྲུབ་མཐུན་སྒྲུབ་བའི་རྟགས་སྒྲུབ་བཞུགས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
རྟགས་སྒྲུབ་མང་པོའི་ནང་ནས་རེ་ཞིག་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱད་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་སྒྲུགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མང་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཞུགས་པའི་རང་རྒྱད་
ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་
མེད་དེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་
ཉེ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་དགོས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མི་ལེས་པའི་འདུལ་བའི་སྒྲེ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུགས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་སྒྲེ་
འགོག་པའི་རང་རྒྱད་འགོག་པ་དང་། བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལེགས་
ལྡན་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་དང་། མ་ངེས་
པའི་སྒྲོན་དང་། སྒྲོན་དེ་རང་གི་གཞན་གྲགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་
ལ། རོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྲུབ་བ་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སྒྲེ་ཅམ་འཛིན་པའི་
ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་
ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲུབ་མཆེད་
བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སྒྲེ་འགག་སོགས་མ་དམིགས་པ་མཉམ་བཞག་གི་དོའི་དོན་དམ་ལ་མཛད་

པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དེའི་ངོ་ན་མེད་ཚུལ་བཤད་འདོད་ནས་དོན་དམ་པར་ན་མིག་
 སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 སེམས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ། ཟླ་བའི་ཞབས་ན་རེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་
 ལུལ་གང་ལ་སྦྱར་མ་ངེས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་
 རེ། སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་འགོག་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་
 ཡང་འགོག་ན་རང་གི་ཁས་སྦྲངས་དང་འགལ་བས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་དེའི་ཆེད་
 དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་
 པའི་བྱུང་པར་སྦྱར་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་སྤྲོ་ལྡན་དབུ་མ་པ་རང་ལ་སྟོས་
 ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྲངས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། འཇིག་རྟེན་རང་
 དགའ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་དུ་
 སྐྱེ་བ་ཁས་སྦྲངས་ཀྱང་། བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 སྐྱེ་སྟེགས་ངན་པའི་ལུགས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བཀག་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་བདག་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
 རང་དགའ་བས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་རྣམ་བཞག་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། བདག་ལས་
 སྐྱེའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དབྱེད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱུས་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་པའི་ཆེ་དབྱེད་པ་མི་
 བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྟོབ་སྦུན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དགག་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། བ་
 རོལ་པོ་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་འགོག་པས་དོན་དམ་
 པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་རོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་རང་

ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བ་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་མིག་སོགས་ཡོད་ལ་དེ་ཙུང་གཞིར་འཛིན་པས་ཕྱགས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་ཟེར་
 བ། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡང་མ་
 སྒྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙུང་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཙུང་གཞིར་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་བ་མེད་པ་
 བསྐྱབ་བའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིན་བ་དེའི་ཆེག་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་པའི་བྱད་པར་མ་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག །སྒྱུར་ཡང་གངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱགས་སྒྲིན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིན་བ་དེའི་ཆེག་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆེག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་
 ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མིག་སོགས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་
 ཀྱི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱི། བརྟགས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་སྒྱི་ཙམ་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་མི་སྒྱུར་བར་མིག་སོགས་སྒྲ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་
 མོང་པའི་སྒྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་དག་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་
 རས་ཙུང་པའི་ཆེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་དགོས་ཀྱི། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་
 འདོད་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ།
 འགྱུར་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲ་ཙུང་གཞིར་བརྒྱུད་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འགྱུར། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲ་

ཚོད་གཞིར་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་གཅེར་
 བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ། བྱས་པའི་སྒྲིམ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ན་གཅེར་བྱ་བ་ལ་མི་
 འགྲུབ། ལྷར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བའི་སྒྲིམ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ན་བྱེ་བྲག་པ་རང་ལ་མི་འགྲུབ་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་སོ་སོའི་འདོད་པའི་བྱད་པར་
 རྟོར་བའི་སྒྲིམ་ཚམ་པ་ཞིག་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མི་འགྲུབ། རང་ཉིད་འཇིག་
 པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་བྱེ་
 བྲག་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདིར་ཆོས་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ཚམ་པ་མཐུན་
 སྒྲུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་དཔེར་གང་བཞོད་
 པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་མཐུན་སྒྲུང་བར་འགྲོ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་
 འདོད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེའི་
 དཔེ་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་དང་གཟུགས་
 སོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོའི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྒྲིམ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་རྟོར་བའི་སྒྲིམ་ཚམ་མམ་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཞིག་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་
 པ་གང་ཞིག །མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙིང་དོན་ལ་རྟུན་པ་གཅིག་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། མིག་གཟུགས་གཉིས་འཇལ་བའི་མདོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲིམ་ཚམ་གྱིས་ལུལ་དེ་རྙིང་པ་དང་འཛོག་མི་རུས་པ་
 གང་ཞིག །ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། འདི་

ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་
 ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིས་རང་
 ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་ཡན་
 ཆད་གྱིས་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོམ་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཆེ་ཞེས་
 བཤད། དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་གཞིའམ་ཅོད་གཞི་བསྟན། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་བསྟན།
 རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་
 སྒྲིང་བོ་ལས། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཆོན་སྤང་
 བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞུང་བྱ་རྟེན་པར་འཇོག་མི་རུས་པས། ཞེས་
 དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ལེགས་སྟན་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྱགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟེན་པ་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་
 དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་དེ། དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་
 ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཡུལ་ལ་འཐད་གྱི། ཡུལ་ཅན་ལ་མི་རུང་སྟེ་དངོས་འགལ་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། དབྱུ་མ་པས་དངོས་སྤྱི་བ་ལ་མིག་སོགས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་སྤྱི་བས་ཆོས་ཅན་གྱི་མིག་དེ་
 འཇལ་བའི་ཆད་མ་མིག་དེའི་རང་མཆོན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས།
 མིག་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་
 ལེན་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་མིག་དེ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་
 ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་ཆོས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
 པར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་
 བ་མི་འགལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་གི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྟུ་གུ་
 ལྟ་བུ་དེ་སྟེ་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་
 ཅན་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྟུ་གུ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ། སྟུ་གུའི་སྟོན་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད།
 ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་ཆད་མ་དེ་སྟུ་གུའི་སྟོན་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་
 བར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྟུ་ཅམ་འཛིན་
 པར་འདོད་པའི་དཔེ་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པར་ཐལ། རང་སྟེ་དངོས་སྟུ་བས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་སྟུ་
 མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་བས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་
 པར་སྟེ་ཆོས་དང་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟུ་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རུང་
 ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྟུ་བ་ལ་སྟུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་བྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་
 གྲུབ་པའི་སྟུ་གུ་སྟེ་ཅམ་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་
 མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ཚུལ་ནི། དངོས་སྟུ་
 བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་ཕྱོགས་མཐུན་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་ལ་
 དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་འདི་ལ་ཡང་མཐུན་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དང་རྟགས་ལ་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་

གྱིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་ཞིང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། རང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ་ལེགས་
 ལྟན་ཁྱོད་གྱིས་དེའི་རྟགས་སུ་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 བྱུང་བ་གཉིས་གང་དུ་འདོད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་གསུམ་མི་སྤྱིད་ཅིང་དོན་དམ་
 པར་བྱུང་ན་དབུ་མ་བ་ལ་མ་བྱུང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བྱུང་ན་དངོས་སྟེ་བ་ལ་མ་བྱུང་བས་གཏན་
 ཆེགས་དེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཡོང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ན་ལེགས་ལྟན་ཁྱོད་གྱིས་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ལའང་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་མ་བྱུང་
 བའི་སྟོན་ཡོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་གཞན་ལའང་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནི། ལེགས་ལྟན་གྱིས།
 མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། བཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཟུགས་
 ལ་མི་བལྟ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་བཞིན།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏན་ཆེགས་སུ་བཀོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ལྟར་ཆོས་
 ཅན་དང་རྟགས་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གསུངས་པའི་རྟགས་ལ་དབྱུད་ནས་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་སྟེ་བ་གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་མ་ངེས་པའི་སྟོན་ནི། ལེགས་ལྟན་ཁྱོད་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
 བྱུང་བའི་སྟོན་དུ་མ་ཐད་མ་ངེས་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། འདི་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ལས་མི་སྟེ་བ་ཞིག་གམ། བུམ་སོགས་བཞིན་དུ་
 བདག་ལས་སྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྒྲིན་དེ་རང་གི་གཞན་གྲགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལེགས་ལྷན་ན་རེ།
 རྒྱ་གྲགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ལོ་གཅིག་ཕུ་ལ་སྒྲིན་དེ་སྐད་སྒྲ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ཚོལ་བ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། ལེགས་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ལྷན་ཀྱི་སྒྲིན་ཁོ་ལོ་གཞན་
 གྲགས་ལ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དེ་ལྷན་འོང་བ་གང་
 ཞིག་ཁོ་ལོས་རང་རྒྱུད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་ལ། གཞན་གྲགས་ལ་སྒྲིན་དེ་ལྷན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། རང་
 ལོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སོགས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པས་མི་ཆོག་པར་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་དགོས་པས་སྒྲིན་དེ་ལྷན་འོང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་གང་དམ་
 འཆའ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཚོལ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ། ཕྱི་ཚོལ་
 ཀྱི་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། སྒྲ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་
 སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཤིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡང་སྒྲ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་ནས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིན་
 ནས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས།
 མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་གསུགས་ལ་ངོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བལྟ་སྟེ། བདག་ལ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ལུས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་བཀོད་ནས་དེའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲོག་པ་ལ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ཅམ་གྲུབ་པས་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལམ་རིམ་ལྷན་ཉུང་གསལ་ཞིག་བཤད་ན། གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་སེལ་ཚུལ་
 གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། དེའི་རྟགས་དང་། དཔེ་དང་། ཆོས་ཅན་ནམས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་གང་

ཞིག ། ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ངེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དོར་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱུ་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བྱན་ལས།
 ཉགས་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་། ཉགས་དང་། དཔེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་རང་ཉིད་གྱིས་
 ཁས་སྐྱེས་པས་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཁྱབ་ངེས་སུ་བརྩུག་ནས། དེ་ངེས་པའི་ཆེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་
 གི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ཐོག་མར་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ནས་དེ་དང་
 ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་ནི། ཚུ་ལ་རྒྱན་ཡོད་པས་དེ་ལྡན་གྱི་ས་
 ལ་རྒྱན་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་ངི་ཞིམ་དམིགས་པས། དེ་ལྡན་གྱི་གོས་ལ་ངི་ཞིམ་
 དམིགས་པ་ལྷ་བྱ་ཞེས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། དངོས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དེ་མ་
 དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་
 ན་སྐྱ་མའི་མེ་རྟོག་ལ་ངི་ང་བ་མེད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ལ་ངི་ང་བ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་
 ཞེས་སྤྱིར་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་སུ་བརྩུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་ཁྱབ་དེ་ལྟར་
 བསྐྱན་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ན། མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྷ་བ་ཡོད་ན། དེ་
 ནས་གཞུགས་དང་ཆོགས་པ་ན་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་བ་ཡང་འཐད་ན་མིག་ལ་རང་ལ་ལྷ་བ་
 མེད་པས་གཞན་གཞུགས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 རིམ་ལས། ཕྱི་རྒྱུ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་སུ་བརྩུག་ནས། དེ་
 ནས་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ན། ཞེས་སོ། ། ཅུ་ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་
 བསྐྱན་པ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ན་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་སྐྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དོར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆད་

གྲུབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རུང་བར་ཡང་གཤམ་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
 ཡོད་པར་འཇིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
 འཐད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མེད་པ་སོ་སོར་བྱེད་པར་འགྱུར་
 ལ། ཞེས་སོ། །གཞིན་བྱེད་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
 ལ་ལྟ་བུ་འགལ་བར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྟོག་པ་གཉིས་
 ལ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ལ་དེའི་
 བྱིར་ཐེར་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱི་རྟོག་རང་ཉིད་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་
 གཞིན་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་ན་རེས་འགའ་དཔང་པོའི་ཆེག་གིས་རྒྱལ་པམ་དང་། རེས་འགའ་ཚུད་སྒྲོ་གཉིས་རང་
 རང་གི་ཆེག་གིས་རྒྱལ་པམ་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གང་རུང་ལ་
 གྲུབ་པས་མི་ཆོག་གམ་སྟམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཆོག་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་སོགས་བྱི་རྟོག་ལ་ཆད་མ་གང་
 གིས་གྲུབ་པ་དེས་སྒྲོ་རྟོག་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པའི་དབྱིག་གཉིན་དང་། བྱིགས་སྒྲུང་
 སོགས་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་བའི་ལུགས་བཞིན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟོགས་འདི་ཁས་
 ལེན་རིགས་ཏེ། ལུང་གིས་གཞིན་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་
 རེས་དཔག་ལ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་གི། གཉིས་ཀ་ལ་མི་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དོར་ནས་གཞན་གྲགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་

ལ་པན་གདགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་གྲུབ་ཅིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་
འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཅེར་ན། འོ་ན། བུལ་ཕྱི་ཉ་ལས། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་མ་
བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། གཞུང་དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་གྲ་སྤྱེ་བ་དོན་
མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས།
དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆོག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་དག་རྒྱས་བཤད་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་བསྐྱོད་དོན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་
དེའི་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་གྱིས་སྤྱེ་བར་འདོད་པའི་སྤྱ་གྲ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཐོབ་
པར་ཐལ། ལྷ་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གཞུང་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་བསྐྱོད་དོན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པ་
གང་ཞིག །དེ་གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་གཙོ་བོར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ་ན་རེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ། གང་
ལ་ཚུད་པའི་ཡུལ། རི་ལྷོ་ཚུད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་

མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
བཤད་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། མཛད་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་
རེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད་
དམ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་
ཏེ། འབྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་མི་རྒྱས་པས། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་། ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་
པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་
བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་གི་དོན་དགོངས་
ཏེ། དེ་མ་དགོངས་ན། རྒྱ་བས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་བརྒྱུག་དོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་
ཆོས་བརྒྱུག་པར་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྒྱུག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་བརྒྱུག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཆོས་
སོ་སོར་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་པས་
སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུངས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནན་གྱིས་འཕྲུལ་ནས་ཚུངས་པར་མི་བྱེད་དམ་
སྟུམ་མོ་ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་སྟོང་ཐུན་ལས། བརྒྱུག་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆོས་མི་འཐད་དེ།

སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་སྐྱ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ལ་བྱབ་པ་འགལ་བྱབ་རང་དུ་སོང་
 འདུག་ཅིང་། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོན་དེ་དག་
 བཟོད་རྒྱ་གཅིག་གྲང་མི་རྙེད་པར། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་
 མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་བ་ཙམ་ཞིག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བས་ལེགས་ལྟན་
 འབྱེད་ལྟ་བུའི་བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་བས་གྲང་གིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྟན་གྱིས་འབྲེལ་ངག་དེས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་བ་
 དགོངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་དགོངས་པ་གང་ཞིག །རྒྱས་བཤད་
 ལ་སྐྱར་ཡང་གི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེས་སྐྱར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་
 འཕངས་པར་དགོངས་ནས་དེའི་བསྐྱོག་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
 སྐྱོན་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།
 ལེགས་ལྟན་གྱིས་གྲང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་པར་སྐྱར་
 སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱས་
 པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་སོ་སོར་བསྐྱོག་
 པ་ཡིན་པས་རྟགས་བསྐྱོག་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལས་
 གྲང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱར་རྗེ་དང་ལེགས་ལྟན་གང་གིས་གྲང་སྐྱར་བ་དེའི་རྟགས་བསྐྱོག་
 ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་གསུང་བ་མ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་ངག་འདི་ལ་དེ་
 ལྟར་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་
 སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་
 ཡང་སྐྱབ་འདོད་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཏེ། སྐྱེ་
 བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་གཞན་སྐྱེ་ལུགས་ལ་འཕངས་

འགྲོ་སྐྱུལ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་བཟང་པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་ཆོས་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་དང་། དོན་དམ་
པར་གཞན་སྒྱེ་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་སོང་
པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་ཅ་ཤེའི་སྒྲིར་ཤིག་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་གྲུ་
གཟིངས་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་མི་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འགལ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་
ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་གྱི་འབྲེལ་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། མདོར་བསྟན་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་པ་ན་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་སྒྲིན་བརྗོད་དོན་གྱིས་སོང་བ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེར་སྒྲིན་བརྗོད་གྱི་གཞུང་ལ་རྒྱས་བཤད་མ་དངས་པའི་རྒྱ་མཆན་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཏན་ཆོག་མ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་གཏན་ཆོག་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱས་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་མ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་དེ་སྐྱ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྒྱེ་བར་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྱེ་བ་དོན་བཅས་དེ་སྐྱ་གྲུ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་གྲུ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྒྱེ་བར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་གང་ཟེར་

ཡང་བདག་སྐྱེའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ལྷ་གུ་སྤྲོན་པོ་གསལ་
 ཟེན་པ་དེ་གསལ་ཟེན་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་མིན་གྱི། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་ལྷ་གུ་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་
 དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་རྒྱལ་མ་གཏོགས་དབང་རྣམས་ལ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་སུ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་
 གུ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་
 གུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གུ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་ཆད་མས་བྱབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྤྲོད་མེད་གསར་
 སྐྱེས་སུ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཆད་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་
 བཏེན་ནས་རུང་བའི་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་བཟོད་
 ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་
 མ་ཁུབ་ཟེར་ཡང་ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཕྱི་ལོ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
 བ་ན། བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་། དམ་བཅའ་ཡང་དོར་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
 རྟོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཆོས་ཅན། རང་བསྐྱེག་པར་ཐལ། རང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཅིག་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེག་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཤིང་མི་བསྐྱེག་པར་ཐལ། བྱོད་
 བྱད་ཤིང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
 ལ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་
 ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཆ་བ་ཉིད་སྐྱེག་སྟེ། །ཆ་བ་མ་ཡིན་
 རི་ལྟར་སྐྱེག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་

གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་
མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་
སྒྲིར་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སྤྱད་པག་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། འོ་
ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞུང་དེ་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དངོས་སྤྱད་ཆད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སྤྱད་
ཆེས་རྗེས་དཔག་བྱར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གྱུང་སྒྲིན་
དུ་འཕྲེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ན། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་ཏུ་
སྒྲོག་གྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་གྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕྲེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་
བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕྲེན་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐྱབས་སྤྱད་བཅས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལྷ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སྤྱད་བཅས་པའི་

གང་ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
 པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་ཁ་ཅིག་འདིར་མ་བྱབ་ཟེར་ཡང་།
 ཚད་ཞེན་ཡིན། ཁོ་ཙོ་འདོད་དོ། །འོ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
 པའི་གང་ཟག་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་ཡིན་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་།
 དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 སྟོང་རུང་དུ་སོང་བའི་དངོས་སྐྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་སྐྱ་བ་འགའ་
 ཞིག་གིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་གྱིས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་
 སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
 བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དང་། དོན་འགྱུར་
 གྱི་ཐེ་ཆོམ་མམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་དགོས་གྱི། བདེན་ཞེན་ཁིན་ཏུ་ཆེ་
 བ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་ཟིན་པ་རྣམས་དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་
 པའི་བྱི་ཆོལ་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་
 འདོད་ལ། །དེ་དག་དོན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནམ། །སྤིང་སྐྱབ་
 འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཏན་ཆེགས་
 ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་བྱིར། །གསལ་བ་གཏན་ཆེགས་རྟོན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དང་། སོང་མ་ཐག་པའི་བྱི་ཆོལ་

ལ་སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱེད་གྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་དེ་འདྲའི་ཡིད་དཔྱེད་དང་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ལ་ཡང་གཞན་གྲགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་བཀོད་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྦྱེད་ཐུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་གི་ཅེ་གཅོག་ཐུབ་པར་དབུ་མ་དང་ཀུན་མཐུན་ལ། རྗེས་དཔག་སྦྱེད་ཐུབ་པར་འདི་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཞན་གྲགས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་གི་ཅེ་གཅོག་དགོས་ཀྱི། ཐོག་མ་ནས་དེ་ལ་རང་གྲགས་བཀོད་ཀྱང་ལྟ་བ་བསྦྱེད་མི་ཐུབ་པ་གང་ཞིག །དབང་རྣམས་ལ་གཞན་གྲགས་མེད་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལྟ་བ་བསྦྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཐལ་བ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་རི་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་སྦྱེ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་ལ་གཞན་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞི་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པས་ཁྲབ་པ་སྤར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་ངག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ཁ་མ་དང་། སོང་མ་ཐག་ལ་སྒྲུ་གུ་བདེན་ཞེན་དུ་འདོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཁྲབ་ལ་ལན་མི་འདེབས་ཤིང་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགལ་བཟློན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་བྱ་བ་པར་
 འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་དག་དགོས་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་བྱ་བ་པའི་
 བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རིམ་ལས། དོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྐྱེ་བ་དབང་པོ་ནོ་རྒྱལ་གང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་འགལ་བཟློན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་ཐལ། བྱིད་གྱིས་འཆད་ཚུལ་འཐད་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལ་འགལ་བཟློན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱི་རྗེས་སུ་གཞན་གྲགས་གྱི་སྒྲོར་དག་འགོད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེའི་དམ་བཅའ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག །ཤུགས་གྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར་ན། དེ་ཞིག་ཉགས་
 བྱི་མ་མ་བྱུབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་བཟློན་པའི་དམ་བཅའི་ཤུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་བཟུང་བའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། མེད་དགག་ཡིན་ན་རང་དངོས་སུ་བཟློན་པའི་ཤུགས་ལ་
 ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲིབ་པ་གང་རུང་མི་འཕེན་ཡང་མེད་དགག་འཕངས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་གཞིར་ཡོད་པ་དངོས་སུ་ཞིགས་པས་བྱིད་ཆོས་ང་ཡི་མིག་སོགས་མེད་
 པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་མེད་ཅེས་བཟློན་པའི་ཤུགས་ལ་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོའི་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་མེད་པར་གོ་བའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་

ན། མེད་དགག་ཡིན་ཕྱིན་ལུགས་ལ་གང་འཕངས་ན་ཡང་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། རང་དང་དགག་བྱ་
 རིགས་གཅིག་པའི་མེད་དགག་གང་འཕངས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་
 ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་དང་། ཐོགས་རེག་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་དགོས་པར་
 ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཆོས་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་ལུགས་གང་ལའང་རྣམ་མཁའ་གཞལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་འགོག་པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་པའི་འགལ་སྒྲོང་ལ། བ་ཆབ་དང་ས་སྒྲིབ་
 བ་འགལ་ཞིག་ན་རེ། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་
 རྟོན་དང་། འདིར་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་བྱང་ཡེ་དང་།
 གངས་གཉན་རྣམས་ན་རེ། དེའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། གཞན་སྤྲ་མ་ལྟར་ལ། རྣམ་བཅད་དགག་པའི་
 བ་རོལ་གྱི་སྒྲོ་རྩེ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་དབུ་
 མ་བ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཀུན་མཐུན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་
 མེད་ཚུལ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །རྟོན་དམ་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོངས་གཙོད་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་རེ་རེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཅུ་ཞེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཙོད་
 ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ནི། །ཁོ་བོ་མི་
 ལམ་སྒྲིབ་འབྱར་འདོད། །ཅེས་བ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། རྟོན་དམ་པའི་རྩེ་དགག་བྱ་དང་དེ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་
 སྒྲིས་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགག་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྒྲུབ་བུའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། དགག་རྟགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་རྣམ་བ་གཅིག་རུ་མ་ཐུབ། འོ་ན་སྒྲོད་རང་ལ་དགག་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྒྲུབ་བུའི་

ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་དགག་
 རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་
 བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་
 གཅིག་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་
 རྟག་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་ཁྱོད་དུ་སྐབས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 སྐས་རང་གི་དགག་བྱ་རྟག་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་
 ཡིན་ན། དགག་རྟགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་དགག་ཅིག་བཟུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐབས་
 ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་
 སུན་སེལ་ལས། རང་ལུགས་ནི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་
 ཡིན་དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་
 པོ་གང་རུང་མི་སྲིད་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐབས་པའི་ནམ་པ་ཅན་སྐབས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་ན་རྟགས་ཀྱི་ངོ་པོ་
 མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་འབྱུང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་གི་ནམ་པ་ཅན་ལ་རྟགས་དེ་གཞི་མ་

གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་ལ། ཉགས་ལ་ཡང་དངོས་པོ་སོགས་བཀོད་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་
 པའི་སྒྲིན་མེད་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པའི་
 ཉགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཉགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ཀྱང་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉགས་ཡོངས་གཅོད་གྱི་ཆོས་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་མ་
 གྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཉགས་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་
 མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ཀྱང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཉག་པའི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དང་མེད་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་
 ཉགས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ཉགས་ཀྱིས་དགག་
 སྐྱབ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཉགས་ངེས་པས་ཅོད་གཞིར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ངེས་པས་
 མཐུན་དཔེར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ལ་དགག་ཉགས་ཡང་དག་དང་། དེ་མ་ཡིན་
 པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཉག་པའི་བདག་སུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟར་
 ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་པོ་དང་། ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཉགས་
 ཀྱིས་ཉག་པའི་བདག་གཏན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲ་མའི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་དགག་གིས་ཁྱབ། ཕྱི་མའི་དེ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡོད་པ་
 ཉགས་སུ་འདིར་བཀོད་པར་ཐལ། ཅུ་མེད་ཤིག་ཆེན་ལས། ཡོད་པ་ཉགས་དང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་

བསྐྱབ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་དང་།
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱས་ནས་བཀོད་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་གཞན་གྲགས་
 བཀོད་ཀྱང་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་པ་གཅིག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྐྱ་གུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་
 པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་ལྟན་གྱི་དངོས་
 བོ་ནམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ལ་དོགས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་བསྒྲིག་དོན་འཕེན་བའི་ཐལ་འབྱུར་མེད་ཟེར་ན།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་འདི་ལ་བསྒྲིག་དོན་འཕེན་བའི་ཐལ་འབྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་འབྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ནི། འོ་
 ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་སྟེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་
 བའམ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་
 དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དཔེ་
 དོན་གཉིས་ཀར་བསྒྲིག་དོན་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷགས་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 གཉིས་ཀས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྐྱབ་རྟགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀའི་
 ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་
 གྲུབ་པས་ཆོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། དེའི་དོན་ནི། ལམ་རིམ་ལྟར་ངེ་སྤྱིད་པ་རོལ་པོས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་
 རྟེན་བར་དུ་རང་བཞིན་ལ་ཆད་མར་སྒྲིམ་པ་བཀག་ནས་སྐྱབ་མི་ཐུབ་ལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་
 དང་རང་བཞིན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མི་འཐད་པ་ནམས་དུས་མཉམ་དུ་རྟེན་འོང་བས། རེ་ཞིག་ཕྱི་
 སྤྱོད་རང་ལ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འབྲིས་ནས་འགོག་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་

འབྲིས་ནས་ཐལ་རྟགས་གང་རུང་གིས་འགོག་པའི་རྟགས་ལ་གཞན་གྲགས་དང་རང་གྲགས་
སོགས་སྟུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ། སྒྲིར་དགག་པ་དང་། སེམས་
 ཅམ་པའི་ཕྱོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་
 ལ་འདིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤྱོད་པ་དང་། བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་
 དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་ལྟ།
 དང་པོ་ལ། གཞན་སྐྱེ་སྒྲིར་དགག་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱི་བཞིར་དབྱུང་ནས་
 དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར། སྤྱི་གུ་ས་པོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། ཅ་བར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་
 སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 དབྱུང་པ་ལ། སྟག་ཆར་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་དེ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་
 བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་བྱ་བ་པ་བྱ་བ་པའི་སྒྲིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
 ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་སྤྱི་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྒྲིར། གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིར། འདོད་ན། རང་
 མཆོན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིར། བྱ་བ་སྟེ། འདིར་
 གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་པའི་གཞན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཅམ་ཞིག་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་

པའི་གཞན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པས་གཞན་སྐྱེ་
 མི་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་
 རང་བཞིན་གཤོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཅུའེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་
 པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱ་གྲུ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྱས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
 དུ་བལ་གྱི་རྟགས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

གཤམ་པས་གཞན་སྤྱི་ཁས་སྤངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་གཞན་སྤྱི་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཅོད་པ་དང་།
 ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་
 བ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་།

གཉིས་པ་ལན་ལ། བདེན་གཉིས་སྤྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་དང་།
 བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་བཞག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་
 བྱེད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པའི་གཞོན་ཚུལ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྩལ་པ་
 མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྤྱོད་ནས་
 ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བ་རྩལ་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ཞེས་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་འཆད་
 པ་ལ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་ཐུ་སྟེགས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་།

གཉིས་པ་སྤྱབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་ནི། གཞན་སྤྱི་བཞག་པས་དོན་དམ་ལ་མི་གཞོན་པ་
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོན་པ་བཞིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་།

གསུམ་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། གཉི་ཐུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཕྱིར་
 ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། རབ་
 རིབ་མཐུ་ཡིས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། འདི་དག་གི་སྤྱབས་
 ཐུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བཞི་ལ་དབྱེད་པ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱེད་པ།
 སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱོད་པ་དབྱེད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་ཅམ་འདི་

བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་
 དེ་དེ་ཡིན་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར། ལྷག་ལོ་ན་རེ། མ་
 བཏགས་མ་དབྱུང་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་ཅམ་ལ་
 ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་དེའི་ཡ་གྲུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བདེན་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོན་
 དམ་བདེན་པ་དེ་མ་བཏགས་མ་དབྱུང་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོན་དམ་
 དབྱུང་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་རྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པ་དེ་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོན་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་སོགས་
 སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲུང་འཇུག་ལས། རྟོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲུང་ཡུལ་མིན། །སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་པས་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མི་མཁུན་བཞིན་དུ་བརྟུན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོ་
 གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་
 པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་རབ་དུ་གཟིགས། རབ་དུ་མཁུན། ལེགས་
 པར་མདོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། མདོ་ཉིད་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་ཆོལ་བའི་ཆེ་ལུས་སྒྲོག་དང་བུ་
 རྩེ་མ་སོགས་བསྐྱེད་བ་དུ་མར་བཏང་བར་བཞུགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཏང་བ་རྟོན་
 མེད་པའི་བྱིར། ལྷགས་ཁས། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་དེ་མེད་པའི་བྱིར། ལྷགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ།

གནས་ལུགས་དེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཚུམ་པ་དོན་མེད་པར་འཇུག་འགྲེལ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་འདི་རང་རང་གི་སྟོང་ལུགས་
 སམ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་མཛོན་དུ་གྱུར་
 ནས་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་སོང་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ལུང་རྒྱ་དམར་བ་སོགས་ན་རེ། རྟོག་པ་
 དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་
 སྟོང་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་འཇུག་གི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ན་སྟོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་ཀྱི་ལུགས་འདིར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེས་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་
 དུ་རིག་པ་འདོད་ཅིང་། ཤི་བ་ན་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་ལྟར། བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱར་ལམ་ཚུན་ཆད་
 དུ་རིག་པ་ཁས་སྦངས་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་རིག་པ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་འཇུག་
 ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་རྒྱང་པ་དང་
 བོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་
 སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།
 །ཅེས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་ཞེས་པས་ཤེས་
 བྱ་དབྱེ་གཞིར་བསྟན་ནས། ལྷག་མས་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་དར་ཁྲིག་ལས།
 དེས་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་གྲངས་ངེས་པར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་འཇུག་པའི་སྟོང་
 སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་རྒྱང་པ་གསུམ་པས་བཤད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་དང་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་སྟོ་གཉིས་ཀ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ཡིན་ཀྱི། སྟོ་

ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་དར་ཤིག་ལས། སློ་སྤྱི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སློ་ཡིན་གྱི། སློ་
 ཅམ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་སློ་ནི་གཉིས་སྤང་ཅན་
 གྱི་ཐ་སྤྱད་དཔྱོད་བྱེད་ལ་བྱས་ནས། དེའི་རྟེན་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་སློ་རྒྱུད་བ་དེར་འཛིན་པའི་དོན་མིན་
 གྱི་སློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྤྱོད་པར། ཞེས་གསུངས་པས། འཛིན་ཏེན་དེ་ཐ་
 སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པར་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པས། སློའི་
 ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་
 དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དང་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དེ་ལྷུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ལྷུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་རབས་པ་མང་པོ་ན་རེ། བདེན་གཉིས་
 གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གང་ཡང་མིན་ཟེར། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་
 ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་གང་ཞིག །ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ངོ་མོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲིན་བཞི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་གཟུགས་སྟགས་དེ་རང་གི་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་
 ན་དེ་བདེན་སྟོང་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་བདེན་མེད་ཏྲོགས་

པས་དེ་དག་མཚན་འཛིན་གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གོང་
མ་སྒྲོམ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་མའི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་སྒྲུངས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དགོངས་འབྱེལ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲིན་བཞི་འབྱུང་བའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། གྱུན་རྒྱུ་འབྱུལ་བ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གྱུན་རྒྱུ་
ལ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་མང་བ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གྱུན་རྒྱུ་
དྲི་བཅས་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དྲི་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་དོན་དམ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུང་དང་དུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་
བདག་གཅིག་འབྱེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱེལ་ལས། གྱུན་རྒྱུ་ལས་ནི་ཐ་དད་
པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གྱུན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྤྱོད་ཉིད་ཁོ་ན་གྱུན་
རྒྱུ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་བྱིར་རོ། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། ཅུ་བར། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གྱུན་རྒྱུ་བདེན་
པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ལྟག་ལོ་ན་རེ། གྱུན་རྒྱུ་བདེན་པ་འཛོག་བྱེད་མ་རིག་
པ་ཁོ་ན་དང་། གྱུན་རྒྱུ་ཅམ་པོ་འཛོག་བྱེད་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་གྱུན་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱང་བ་གཏན་ནས་
མི་འཆར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན། གྱུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འཛོག་བྱེད་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་
པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པ་ནི། རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
ན། མ་རིག་པས་བཞག་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། བྱམ་སོགས་ཀུན་
རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་པ་ངོས་བཟུང་ནས་བྱམ་སོགས་དེ་ཁོ་
ནའི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་གྱི། སྤྱིར་རྒྱན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་སོགས་རྣམས་
མ་རིག་པ་དང་། དེས་བསྐྱད་པའི་མིག་སོགས་ཀྱི་ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་
བདེན་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་མ་རིག་པ་དང་། དེས་བསྐྱད་པའི་བདེན་བྱང་གི་དབང་ཤེས་ལ་
སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྤང་བའི་ཤེས་ངོ་དེར་མི་བདེན་པས། གཟུགས་བརྒྱན་
སོགས་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི།
བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་འཛོག་པའི་འཛོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་བྱམ་སྤྱམ་སོགས་བདེན་འཛིན་དེས་འཛོག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཅེ་ཤེའི་ཉིག་ཆེན་ལས། འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་
བརྒྱན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་ལ་བྱང་བའི་འཛོག་ཉིན་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་
སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་
སྟོང་དེའི་ངོར་མི་བདེན་ན། སྟོང་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་
བརྒྱན་སོགས་བདེན་བྱང་གི་སྟོང་ངོར་མི་བདེན་པས་སྟོང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་དེའི་སྟོང་ངོར་ཡང་མི་
བདེན་ལ། དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་ཉོགས་པས། སྟོང་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པར་ཡང་མ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཉོགས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་

དུ་བདེན་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུ་མ་སོགས་
 ལ་ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདེན་པར་འཛོག་པ་ན་སློ་རྩོམ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་
 དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོག་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ན་སློ་ཀུན་རྫོག་པའི་རྩོམ་མ་སྐྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྟུན་པར་འགྲོ་ལུགས་
 རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོག་དེ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་རྩོམ་བདེན་པ་ཅིག་སྐབས་
 འདིའི་བདེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ལུ་མ་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་འཛོག་པ་ན་སློ་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོག་
 པར། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོག་པའི་རྩོམ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱད་
 པར་དེ་མ་སྐྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་བརྟན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལུ་མ་སོགས་ཆོས་ཅན། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་
 དག་སའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་རྩོམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་
 མི་འཛིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་མ་སོགས་
 བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་འདྲ་བར་གཟེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་པར་མཛོན་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུ་མ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཀུན་རྫོག་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྩོམ་ཀུན་རྫོག་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཁྱད་པར་འཐད་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་

ལྷ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེས་བྱམ་སོགས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་རྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་མ་བཙུགས་པའི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙུགས་སོགས་གསུམ་གྱི་ངོར་མི་བདེན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོག་པས་བཙུགས་མ་
 ཙམ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་
 པའི་རྟོགས་པས་བཙུགས་པའི་བཙུགས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་
 པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱམ་སོགས་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་ཡོད་ཚུལ་མཁུན་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་དེས་བདེན་པར་མ་བཟུང་ཡང་སྟོང་དེའི་ངོར་སྟོང་
 གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། སྟོང་དེས་བདེན་པར་མ་
 གཟིགས་ཀྱང་དེའི་ངོར་སྟོང་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོང་དེ་ལ་སྐྱང་ཙམ་ལ་བཟུང་བ་དང་གཞན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། གང་ཟག་
 དེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྐྱང་ཡང་བདེན་པར་མ་བཟུང་
 པའི་བྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་གང་གི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་
 པས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གཟིགས་གྱི་བདེན་པར་རྣམ་ཡང་མ་གཟིགས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་
 སྐྱང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གཉིས་ཆོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་
 དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་མ་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱུས་ལ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་པར་མི་སྐྱང་

ཡང་། བདེན་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་
འབྲུལ་བའི་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནམ་ཉིག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་མེད་པས་ནམ་ཉིག་མེད་པར་བཤད་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་། དག་སའི་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྟུང་དང་། ཐ་
སྙད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱལ། མ་ཁུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་སྒྲི
བས་ཀྱང་བཞེད། མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། བརྗོད་
བྱ་དང་བརྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་
སྟེ། སྒོ་གྲོས་མི་ཐད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ཡི་གེ་དང་། སྒྲ་དང་། བརྟུང་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། སྒྱ་གུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཉིག་གང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁུབ། འོ་ན། ཉིག་པ་ཡིན་ན་ཐ་
སྙད་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཉགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་
ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་
ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱལ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་
གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱལ་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཕན་ཚུན་སྟོས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་ཤེས་

བྱ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱོད་ན་བརྟན་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ནས་འཆད་དགོས་ཐེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱོད་ན་བརྟན་
པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ནས་འཆད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཡང་
དག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། གདངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དོག་པ་སོགས་ལ་
འཇུག་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བན་ཚུན་
བརྟན་པའི་དོན་དང་། འཛིན་ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། ཆོག་
གསལ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བན་ཚུན་བརྟན་པའི་དོན་དང་། འཛིན་
ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་
སྤྱོད་དེ་གསུམ་རྟོགས་ན་བརྟན་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བན་ཚུན་བརྟན་པར་རྟོགས་ན་བརྟན་པར་
རྟོགས་པས་བྱུང་། གཞན་གཉིས་རྟོགས་ན་བརྟན་པར་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བན་ཚུན་བརྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟན་
པར་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཡང་ན་
ཀུན་རྫོབ་ནི་བན་ཚུན་བརྟན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་བན་ཚུན་བརྟན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་
ཐུབ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
བན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བན་ཚུན་བརྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་འཛིན་ཉིད་ཤེས་
ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱོད་དོན་བཤད་
ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་པ་སྤྱོད་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཡང་།

རང་རེས་འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཁ་ཅིག་
 གིས་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ལྟར་རུང་ཅམ་ཡོད་
 གྲང་རང་ལུགས་སྟོང་ཐུན་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་དུ་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྟོང་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱམ་པ་འཇིག་
 རྟེན་རང་དགའ་བའི་སྟོང་གཅིག་པོ་དེའི་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། སྟོང་དེའི་ངོ་ན་བདེན་པ་དང་བརྟུན་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོང་ཐུན་
 ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 སྟོང་གང་གི་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པར་འཇོག་པའི་སྟོང་དེའི་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་བརྟུན་པར་འཇོག་པ་
 ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་དེ་སོ་སྟེ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར། དང་པོ་ལ། འོ་ན། དེ་ལ་སྟེ་
 འཕགས་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་སྟེས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོང་འཕྱག་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་དང་པལ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོང་བྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་བྱིས་
 གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གཉིས་འཆད་ཅོད་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་པ་དང་པལ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཡང་སྟེ་འཕགས་གོང་འོག་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
 རུང་མི་རུང་ལ་བཀྲལ་ལན་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
 དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཚུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་
 ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་

སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་
ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
པ་རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་
འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་ལ། དེའི་གང་ཟག་གི་གཙུག་པོ་སྤྱོད་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གང་ཟག་གི་གཙུག་པོ་མ་རིག་པས་སྒྲོ་མིག་མ་ལུས་པར་བསྐྱེབ་པའི་གང་
ཟག་གཅིག་ལ་འཇོག་གྲང་། འཕགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་
བཟླ། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱར་བས་འཕགས་རྒྱད་གྱི་
ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཟིགས་པ་གཙུག་ཅེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འཇིག་རྟེན་སྒྲོས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའི་ཆད་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲེལ་དབྱེད་པ་
འཇུག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཅི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་
དེ་ལྟར་བྱེད་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྲང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་
པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཇེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་སྐད་པ་དེ་ནི་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སྒྲོས་པ་ནི་
ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གྱིས་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོར་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྩ་བར་མ་བྱེད་ཏེ། མིག་སེར་སོགས་དབང་པོ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏེ་བརྒྱན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གང་གི་པོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པས།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མའི་རྣམ་པར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་དཔྱོད་

བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལ་ལ་ན་རེ། གང་ཟག་བདེན་
 སྟངས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་སྟངས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གང་ཟག་བདེན་
 སྟངས་དང་དེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོག་ས་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་
 མཆན་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། རྟེན་འཕགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོས་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དབང་ཤེས་ལ་
 མི་འཆར་ཡང་བདེན་པའི་རྟེན་བ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟངས་པ་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་འཆར་
 ན་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་བྱིར། ཅ་ཤེ་རིག་ཆེན་ལས། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་རྟེན་
 པ་སོགས་སྤངས་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟངས་པ་ནི། སྟངས་གཞི་
 དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤངས་དགོས་པས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟུང་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་པ་
 ལ་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟུང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྟེན་
 དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། བདེན་སྟངས་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟེན་
 དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་དོན་ལ་མེད་པ་དགོས་པར་རྣམ་པ་ཤར་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས། ཐ་སྙད་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་དཔྱད་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་གཞལ་བྱ་ཅམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
 བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་སྐབས་འདིར་ཡང་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་ཤེས་
 པས་ཡུལ་གཞལ་ཚུལ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འབྲལ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་དེའི་གཞལ་བྱར་མི་
 འཛོག་གྱང་འདིར་དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་གཉིས་སོ་ཡུལ་དེ་ལ་ཐ་
 སྙད་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བའི་ཆད་མར་སོང་བའི་
 རྟེན་དོན་ཞེས་བྱད་པར་སྤྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་
 སྤྱར་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་བ་ཅམ་ལ་དེའི་རྟེན་དོན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་གྲུབ་མ་རྟེན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་པ་ལ་སྟོ་དེའི་དོར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་པ་ལ་སྟོ་དེས་མ་རྟེན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྟེན་པ་ལ་སྟོ་ལ་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 དམིགས་ཉེན་རྟེན་པའི་ཆད་ལ་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་དང་། བདེན་
 གཉིས་ལས་མི་སྤང་བ་སྟོས་མ་རྟེན་པར་བཤད་པ་དང་། རང་འབྲལ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་མང་ཞིང་སྐབས་འདིར་རྟེན་དོན་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤང་བའི་སྤང་ཆ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 སྟེ། སྤང་ཆ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྤང་

རོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞུང་བའི་ཆ་སྐོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་བྱིར།
 ཅུ་ལོ་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྱོད་པ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ལོ་ལོག་པའི་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་
 བྱི་འདྲེན་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤྱོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
 འདས་ཚུལ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་དོར་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུ་བ་པ་ལ་བྱའི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྱོད་དང་བྱིས་ཀྱི་ཐོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འབྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་འཛིག་ཏེན་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་ཡང་ལོག་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཏ་དང་རྒྱ་
 མའི་ཏ་གཉིས་ལ་བདེན་བརྒྱན་ཀྱི་བྱེད་པར་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་འབྱུར་བས་
 གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་འཛིག་
 ཏེན་ཤེས་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པར་འཛིག་མི་བྱུང་བའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འབྱུར་བ་ཆོས་ཅན། བྱིར་
 ལོག་པའི་ལམ་ལ་ལུགས་པར་ཐལ། བྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉིགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལེགས་
 པར་མཐེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་
 མ་པ་རང་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྤྱོད་ནས་གུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་དེ་མཉམ་བཞག་དང་རིགས་ཤེས་ལ་སྤྱོད་ནས་དེ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ལ་དབུ་མ་པས་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་བདེན་
 བརྒྱན་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་བཞེད་པའི་བྱིར། ཉིགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་
 གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་འབྱུང་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རིགས་ཤེས་དང་།
 འཕགས་པའི་གཟུགས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་བྱིར། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། དེ་
 ཡང་འཛིག་ཏེན་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆོད་མ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་
 འཛིག་གི། འཕགས་པའི་གཟུགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྤྱོད་ནས་མ་ཡིན་
 པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱུ་སྟེ། རིགས་ཤེས་ལ་སྤྱོད་ནས་མི་བདེན་པས་མི་བདེན་པ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཞིགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཁས་མི་ལེན་
ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱ་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་
བདེན་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་སྟན་ཅིག་
ཅོད་གྱི། ང་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཅོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་
པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་སྟར་གྲགས་ལ་དེ་སྟར་གྲུབ་པ་དེ་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་མའི་རྟ་དང་རྟ་ལ་བདེན་བརྟན་འཇིག་རྟེན་
ལ་གྲགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མའི་རྟ་བརྟན་པ་དང་།
རྟ་དངོས་གནས་པ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་བརྟན་སངས་རྒྱས་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། བྱོད་རང་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པས་བྱུང་བ་དང་། བདེན་ན་བདེན་
པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་
བ་འབྲུང་བ་ཆོས་ཅན། བརྟན་པར་ཐལ། བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་བརྟན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་
བསྐྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་པར་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་ནགས་
ཆལ་སོགས་ཅི་སྟན་གྱི་རིགས་རང་རང་གི་འབྲས་བྱ་མ་འཆོལ་བར་འབྲུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་
བསྐྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་ལོས། རྟགས་ཆོགས་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོ་ཡི། །ཀུན་རྫོབ་བསྐྱ་
བ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་
ལོག་གཉིས་ཐལ་འབྱུར་བས་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་འབྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
ཡང་དག་དང་ལོག་པར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱུང་བར་

ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྲགས་གྲུབ་རྣམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་སྤྲེང་དུ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པས་དོན་དམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངས་ཟེར་ན། འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་ཡང་
 ལོག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དང་། གཟུགས་བདེན་འཇིག་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་རེ་རེ་
 རས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 པ་ཁས། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇིག་
 པའི་བདེན་འཇིག་སྟོན་སྟེས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དང་། དེའི་ཞེན་
 ཡུལ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་
 ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་རྩབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་ཀྱི་རང་མཆན་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་མིག་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་སྟོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་
 སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། རྩབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་མ་འབྱུང་བར་
 འཇིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་སྟོན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་མིག་ཤེས་མ་འབྱུང་བར་འཇིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་འོ་འོ་སྟོན་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཆེ་
 གང་གི་དོར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ། སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་འཇིག་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་
 ཆོད་མ་ལ་བྱས་ནས་ཆོད་མ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་ཟེར།

གཞན་དག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་
 ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་ཟེར། དེ་དག་ལ་འོ་ན། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྤྱི་མཐིང་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན།
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མཐིང་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞོད་མེད་ཀྱི་དབང་
 པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དྲུག་ཚེས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། གཞོད་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་
 དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཞོད་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དྲུག་གིས་རིམ་བཞིན་
 འཛིག་པའི་བྱིར། ཅ་བར། སྟོན་ལྟན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་
 ཤེས་སྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་དང་། བདག་འཛིན་རགས་པ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་
 རེ་རེ་ནས་ཚེས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མཐིང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་
 སྤྱི་མཐིང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་གྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོང་རང་དགའ་བས་མི་
 རྟོགས་གྱུར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་
 ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་།
 གཟུགས་བརྟན་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡང་

ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བརྟུན་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་ཟེར་ན། དེ་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་
ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་གང་
ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། ལྷག་མ་ནི། འཛིག་ཉེན་ཉིད་ལས་ལོག་
པར་ནམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་མ་
ཟད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་དང་། ཡུལ་
ཅན་ལྷ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་།
མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིག་ཅེ་
ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་ན་ཡང་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྙད་
པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
ལོག་པར་མི་རྟོགས་པར་བཤད་གྱི། དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། དེ་དག་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་དག་དོན་
དམ་པར་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཛིག་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཛིག་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད། མཉམ་བཞག་གི་དོན་དམ་དོན་ཡང་
 དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་སོགས་སྒྲིམ་བ་ཀུན་ལོག་པར་སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱུང་སྟེ།
 ལམ་རིམ་ལས། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་
 འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་
 དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་
 དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་དོན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
 ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།
 ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་
 སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་
 པས་ཅི་ཞིག་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལོག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་
 པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། གཟུགས་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ལོག་པ་ཡིན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་

བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའི་ཡང་ལོག་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་
 གཉིས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་དོར་གཟུགས་
 སོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མིན་ཞིག་
 དགོས་པ་གང་ཞིག ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་དོར་སྒྱུ་མ་སོགས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་ཆད་མས་བྱུང་ལ། ཆད་མ་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་རང་དགའ་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཐ་སྙད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོ་དེའི་དོར་ཡང་དག་
 བའམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་འཇིག་སྤངས་ཀྱི་དོར་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། སྤང་དོར་བདེན་པས་
 སྒྲོ་དེའི་དོར་བདེན་པར་འཇོག་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་
 བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྒྲོ་དོར་བདེན་མི་བདེན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་དེ་དག་གི་སྒྲོའི་སྤང་དོར་བདེན་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་བའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྷོས་
 ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱང་
 དེས་ཡང་ལོག་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་
 མས་འཇོག་པར་བཤད་ལ། འམ་སྐས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡང་ཆད་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་ཐུན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་
 བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་
 མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་
 ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་དོར་ཡང་དག་པ་

དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་མ་འབྲུལ་
 པ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མིན་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། འཛིན་ཏེན་པའི་ཤེས་པ་གང་
 གི་ངོར་གཞི་དེ་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། མ་འབྲུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་ཆད་མིན་ཞིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་རང་དགའ་བའི་ངོར་དཔེར་ན་དབང་
 ཐུག་གི་ལྷ་སྤྱུ་ལ་དབང་ཐུག་གི་སྤྱུ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་དང་བདེན་ལ། དེ་ལ་བྱུང་
 འཇུག་གི་སྤྱར་འཛིན་པ་ནི་འབྲུལ་བ་དང་མི་བདེན་པར་འཛིན་དགོས་པར་བྱུང་སྤྱི་ཉ་ལས་
 སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛིན་པའི་དོན། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་
 གི་ཆ་ནས་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་ཡུལ་བརྟན་
 པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་
 ཤེས་ངོ་ན་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་དབང་
 ཤེས་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡང་ལོག་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་
 ལས། དབང་ཤེས་ནམས་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་ངོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོན་ས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་
 ནམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་ནམས་ཡང་
 དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་
 མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། འོ་ན།
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བཞི་རེ་
 རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྟེ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བཞི་སྐབས་འདིའི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་
 པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གྲུ་རྩེ་བ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་
 དེ་གྲུ་རྩེ་བ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། གྲུ་རྩེ་བ་གང་ཞིག །རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་
 རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཤེས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན།
 འོ་ན། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྤྱོད་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རང་གི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་སྤྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ཀྱས་པར་ཐལ། སྤྱོད་སྐབས་འདིའི་འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། སྤྱོད་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་པ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་
 རྗེས་དབག་གཉིས་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་དེ་གཉིས་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་
 རྟོགས་ཀྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྒྲ་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་གྲུ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲ་ཆོགས་
 ལ་བྱེད། རྩེ་བ་ནི་བརྒྱན་པ་དང་། བདེན་པ་ནི་གཉི་སྤྱག་དེའི་ངོ་མོར་བདེན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར། ཡང་

ཁ་ཅིག །མཉམ་པར་བརྩན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བེད། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་ཅག་གི་སྐྱ་བཤད་དེ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་དང་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མི་ཆང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཀུན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོད་སམ་ནི་ཡང་དག་དང་བདེན་པའམ། ཡང་ན་ཡི་གེ་བསྐྱན་པས་ཀུན་ནས་ཞེས་པ་ལ་འདྲུག །རྫོབ་ཀྱི་སྐྱ་དོད་མི་ཉ་སྒྲིབ་པ་དང་གཡོགས་པ་སོགས་ལ་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ལའང་དེ་ལྟར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱ་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་མན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། བདེའི་དོན་ལ་བུས་ནས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་བཤད་པ། གངས་ངེས། གོ་རིམ། རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར། བདེན་གཉིས་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་མན་ལོན་དང་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་བདད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གངས་ངེས་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་གངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གང་གི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྱུབ་ན་གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྱུབ་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་དགོས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་གང་ཞིག་བརྩན་པ་སྐྱ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སྐྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས། སྐྱ་མི་སྐྱ་ནི་མན་ཚུན་སྐངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་

འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་བས་གཉིས་དང་གཉིས་ས་ཡིན་
 གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་
དེ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྙེད་པ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྙེད་པ་ཅིག་
ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྩུན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། བརྩུན་
པར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་གཟུགས་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་
ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ།
ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལྷ་བཤད་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙིང་དོན་དེ།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཐ་སྙད་པ་དང་།
བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཐ་སྙད་པ་དང་། བྱམ་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱེད་ཐ་སྙད་

པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། འཛིན་ཉིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། བསྐྱ་བའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་པ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཆད་མར་སོང་པའི་ཉིད་དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ། སྤང་ཉིད། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག ། མི་བསྐྱ་བའི་ཆོས། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འཛིན་ཉིན་ཤེས་ངོ་ལ་སྒྲོས་ཉི་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོས་ཉི་ལྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྤང་ཉིད་བཅུ་དྲུག ། འབྲིང་དུ་དབྱེ་ན་སྤང་ཉིད་བཞི། མདོར་བསྐྱ་ན། གང་ཐག་གི་བདག་གིས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་གཉིས་ཡོད། དོན་དམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དང་། ཡུལ་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག ། གཉིས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག ། སྤང་ཉིད་མདོར་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོར་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དང་། སྤང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དེ། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་འཛོག ། ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་པ་དངོས་དང་། ཡུལ་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག ། གཉིས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག ། བདེན་མེད་དེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་དང་། བདེན་མེད་དང་སྐྱ་གྱའི་ཆོགས་དོན་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་འཛོག །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ནི། ལུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་སྟུན་སྒྲིལ་གྱི་ངོར་བདེན་པས་ན་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྐྱ་དོན་དང་། བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྐྱ་དོན་ལ་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་བྱས་པ་དང་། འཛིན་ཏེན་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། སམ་བྱི་ཏའི་སམ་ཡང་དག་དང་། ཡང་ན་ཡི་གེ་བསྟན་ཏེ་ས་མཉམ་ཞེས་པ་ཀུན་
 རས་དང་། བྱི་ཏ་ཞེས་པ་སྐྱབ་བཤད་གཡོགས་པ་སོགས་ལ་འཕྲུག་པས། གནས་ལུགས་ལ་ཀུན་
 རས་སྐྱབ་བཤད་འགོ་བས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་རྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་འདོགས་བྱེད་
 གྱི་སྐྱ་ཏོག་དང་པན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ན་སམ་བྱི་ཏ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 པན་ཚུན་བརྟན་པ་ཅམ་དུ་རི་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་བདེན་ཞེས་ཐ་སྟོན་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། སམ་བྱི་ཏ་ཞེས་པ་བདེན་ལ་འཕྲུག་གྱང་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། བདེན་པའི་སྟོན་ཐ་
 སྟོན་ལ་བྱས་ནས་སྐྱར་ཐ་སྟོན་ཅེས་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་པ་སྐྱ་གཉིས་ལ་གྲགས་
 གྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་སུ་མ་བདེན་ཤེས་པ་ཐ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཐ་སྟོན་པ་དང་། བརྗོད་བྱེད་
 ཐ་སྟོན་པའི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་ཐ་སྟོན་པ་རྣམས་གྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་དང་། ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ལ་མ་རིག་
 པས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དང་། ཐ་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་ན་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ལུ་མ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ན་

དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ན་དེ་
 ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷང་
 ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྤྱི་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྤྱང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཡིན་ན་རང་
 སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་མི་
 རུས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་འབྱུང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་
 མི་རུས་པ་གང་རུང་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་གཉིས་
 ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྤྱང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་རང་
 སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་
 མི་རུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྤྱང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། གཟུགས་
 འཇིན་མིག་ཤེས་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིར་འཇོག །གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དང་། གཟུགས་བདེན་
 འཇིན་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་

རྩི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་འཇིན་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་བདེན་པར་
 འཇིན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 སོ་སོར་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་རུས་ཏེ། སྒྲ་སྒྱུའི་སྟོ་ནས་བདེན་པར་འཇིན་པ་སོ་སྟེ་
 ཐལ་བ་ལ་ཡང་སྤིད་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའམ་ཐ་སྒྲུད་པའི་ཆད་མ་
 ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཡིན་ན་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་
 ཐ་སྒྲུད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་རུས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྒྲུད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་རུས་པ་གང་རུང་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་
 ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་ཉིད་སྤྱི་བྱི་འདི་གཉིས་ཀྱང་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་
 ཅན་ལོག་པ་གཉིས་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་
 མ་ཡིན་ཞིང་རང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྒྲུད་པའི་ཆད་
 མས་རྟོགས་རུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྒྲུད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་རུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་
 ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད། སྤྱི་མའི་དཔེ་བདུན་དང་པོའི་མཆན་གཞི་དང་། དེ་
 འཇིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་གཉིས་པའི་མཆན་གཞིར་འཇོག །སྐབས་འདིའི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་
 བོ། བདེན་འཇིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་གྱི་
 གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲལ་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་གཞོན་
 པའི་འབྲལ་རྒྱུ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གཞོན་པའི་འབྲལ་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། འབྲལ་རྒྱུ་བྱི་
 ན་ཡོད་པ་དང་། རང་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉིལ་མར། རྩ་མེ་ལོང་། སྤིག་སྤྱི། བྱག་

ལུག་། ལུག་ས་ཇས། རང་སྟོང་པའི་གྲ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ནང་གི་རྒྱུན་མེད་
 གྲུང་དེ་དག་གིས་དབང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ། མིག་སེར། ཐང་
 ཁྲོམ་ཐོས་པ། རིམ་ས། གདོན་གྱིས་གཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་མེད་གྲུང་
 དེ་དག་གིས་དབང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་དབང་ལ་གཞོན་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱ་
 བོ། ལུག་ས་ཇས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་པ། གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྤང་། མི་ལམ། ཆང་འཕྱང་
 བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་འབྱུང་བ་རྒྱུན་མེད་གྲུང་དེ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་གཞོན་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 རེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཡིད་དབང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་གྲུང་། སྐབས་འདིའི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་འབྱུང་བ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་
 འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པའི་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་
 སྟོང་པའི་ཆ་མས་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་
 ལོག་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྲུང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་དང་། དབྱ་མ་པ་
 རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་སྒྲུབ། ཡང་ཁོ་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་སྒྲུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འབྱུང་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བརྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་
 ཁྱོད་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་སྒྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་

མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་འཕྱུག་པའི་འགྲོ་ཡང་། ལུ་མ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
པས་ནམ་མཁའ་འཕྱུག་པའི་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་ཕྱི་མ་སྒྱིར་བཏང་ལ་སོང་བའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་
མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་མདོན་སྤུངས་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སྤུངས་ལ་རང་ཉིད་སྒྲུབ་བ་ལྟར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟགས་གྲུབ་ཉི། རྣམ་མཁའ་མདོན་སྤུངས་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱ་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་བརྟེན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གནས་
ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་བཞག་སྒྱུར་བ་ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་བསྒྱུད་དེ། ལེགས་སྒྲོན་གྱི་
རྒྱུད་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྦྱངས་ཏེ། །དེ་
དག་མ་ལུས་ཆོགས་བསགས་ནས། །ཕུན་ཆོགས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕྱག་
པར། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བདེན་གཉིས་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
མི་རུས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་འཛོག་མ་ཤེས་ན་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཡང་འཐོབ་
པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེས་ལས། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་
མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་།
འཕྱག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་
ངན་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་བདེན་འཛིན་ཞིག་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་
 འཛིན་རྣམས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཅམ་གྱིས་
 མི་ཆོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཞིག་དགོས་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 དང་། གཞུགས་སྤྲོད་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པས། སྐབས་འདིའི་བདེན་འཛིན་
 ལ་བྱི་མ་ཁོ་ན་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་འཛིན་དང་སྤྱུ་མའི་
 ཉ་བདེན་འཛིན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱུ་མའི་ཉ་སྤྲོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་འཛིན་ཉེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་ཉོགས་ལ། ཆོས་ཉིད་འདིར་མི་སྤྲོད་པར་བཤད་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཡ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་པར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱོད་རང་ལ། མདོ་ལས་ཀུན་
 རྫོབ་ཅམ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་བར་གྱི་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་
 གྱུང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 མིན་ལ། དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་
 སྟགས་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ་ཏྲགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། སྤང་འདས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་དང་། གཟུགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་བྱིར་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤང་འདས་
 བདེན་པ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཛོག་གི། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མ་
 འཁྲལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདི་བྱིར་བཏང་གི་སྐབས་
 ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟོང་ཤེས་པས་ཤེས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པས་ཁྱོད་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་

མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་ཚད་མ་གཉིས་པན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གྲུབ་ཆ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཚད་མས་
 བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་གྲུབ་ལ། བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་ཙམ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་མི་འགོག་ཅིང་
 རིགས་ཤེས་གྱིས་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྟོན་ས་གཞོད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་
 ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལམ་རིམ་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 བས་རྒྱས་པར་དེར་སྟོས་ཤིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཏྲ་ཏྲ་སྒྲ་བ་དང་། སྒྲ་མའི་ཏྲ་ཏྲ་སྒྲ་བ་གཉིས་
 ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་བདེན་བརྒྱན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་
 ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། སྒྲ་མའི་སྒྲ་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མའི་སྒྲ་གཞིའི་གཙོ་བོ་མེད་
 པར་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལམ་བྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་བྲོད་གཟུགས་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོར་ལུགས་སྟོན་ཅན་
 ཡིན་ཀྱང་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་སྟོས་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་ཚོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་བཤད་ལས།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲ་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་

རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་པའི་བྱུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
བའི་བྱིར། སྤང་ནས་མཐེན་དགོས་པས་ཇི་སྟེད་པ་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར། ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
འབྲུལ་བ་རགས་པ་དགག་པ། མཁས་པའི་བཞེད་པ་འགོད་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་འཐད་
ལྟར་དུ་བསྒྲུབ་པ། ཚུད་པ་སྤྲོང་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གང་
གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་
བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་བྱིར་ཇི་སྟེད་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་
ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་བཟློད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤྲོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་རང་བཞིན་ནི་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་སྟེད་སངས་རྒྱས་དེ་དག་
གིས་སྤྲོང་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། སྤྲོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྤང་ཐམས་
ཅད་རྒྱབ་པས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཟིགས་པ་ལྟར་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་ཇི་སྟེད་གཟིགས་པའི་ངོར་སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ།
འདིས་མ་གཟིགས་རྒྱ་དང་གཟིགས་རྒྱ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་གཟིགས་
པ་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་རྟོགས་
པའི་རྣམ་མཐེན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་བྱས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་
གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཟིགས་ངོ་དེར་གཟུགས་སོགས་མ་བྱུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་

སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་
 པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། སྒྲིང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་གི་གཞིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་གཞིགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་
 པ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་
 མ་མཐོང་བ་དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲོས་བྲལ་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཐོགས་རེག་
 ཡོད་ན་མཐོང་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བས་ན་མ་ཁའ་མཐོང་བར་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། འདིའི་མཐོང་མ་མཐོང་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་པ་ལ་བྱེད་པར་མདོ་སྟུང་པ་ལས་བཤད་
 པའི་བྱིར། ལྷག་ཆང་ལོ་རྒྱ་བ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་
 པ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་གཞིགས་པའི་ཆེ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ
 བ་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི། །རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བོད་སྟེ་མང་པོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་ཀུན་མི་མཁྱེན་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
 ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱིས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་འབྱུང་སྐད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྐད་བ་སྐད་བའི་བྱིར་
 ན་མ་བྱིས། སངས་རྒྱས་ལ་མ་དག་པའི་སྐད་བ་སྐད་ཡང་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་འབྱུང་སྐད་ཡོད་
 པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་མ་དག་པའི་སྐད་བ་སྐད་བའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་
 ལ་སྐད་བའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་གི། །དེར་མ་སྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་མི་སྐད་བའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་མིག་སེར་ཅན་གྱིས་དུང་དཀར་སེར་པོར་མཐོང་བའི་ཆེ། སེར་སྐད་གི་རྣམ་པ་དེ་ལ་

ཤར་བ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་ཡང་རང་ངོས་ནས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མཁས་པའི་བཞེད་པ་འགོད་པ་ལ། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་འགོད་པ།
 མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་ན་རེ། རྣམ་
 མཐེན་ལ་རྣམ་མཐེན་མ་སྤང་ཡང་རྣམ་མཐེན་གྱིས་རྣམ་མཐེན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་བྱེད་ནི།
 རྣམ་མཐེན་ཆོས་ཅན། བྱིད་གྱིས་རྣམ་མཐེན་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་
 གྱིས་རྣམ་མཐེན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས། གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱིད་གྱིས་རྣམ་མཐེན་རང་དང་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱིད་ལ་རྣམ་མཐེན་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱིད་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །རྣམ་མཐེན་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཐེན་
 ཆོས་ཅན། བྱིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་རྣམ་མཐེན་གྱིས་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འཕངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་ཆབ་རིན་
 པོ་ཆའི་ལུགས་ལ་རྣམ་མཐེན་གྱིས་རྟོགས་ན་རྣམ་མཐེན་ལ་སྤང་བས་བྱུང་བ་མེད་དེ། རྣམ་
 མཐེན་དེ་རྣམ་མཐེན་ལ་མི་སྤང་ཡང་རྣམ་མཐེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྟོན་
 འཇུག་དར་རིག་ལས། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྤང་
 རྒྱལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས། ཐ་དད་དུ་སྤང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 བ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྒྱལ་ཆབ་བཞག་གི་རྒྱལ་དུ་སྤང་
 བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལས་
 སྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་དང་གྲུབ་བདེ་ངོ་པོ་གཅིག་པ་མཐའ་དག་སྤང་ནས་རྟོགས་ལ། རྟོགས་
 རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་ཀྱང་རུང་། རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི་ཆ་ལས་ཆ་

ཅན་ཡན་དགར་བའི་སྒྲ་བ་མི་འཆར་བ་ལ་འདོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་ལྷགས་ལ་
 རྟོགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ན་དེ་རང་གི་སྒྲ་ལུ་ལ་མ་འཁྱུང་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་
 པ་ཤར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན། རང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་རིག་
 དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་པ་མ་
 ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་བསྟོན་ལ་སྦྱ་ཡི། གཞོད་བྱེད་སྟོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་སྟོང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་སྟོང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་སྟོང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཇི་སྟོང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་མཁས་གྲུབ་མེད་ལྷགས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཉིས་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་
 ལས། དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། ཕྱི་མའི་བྱུང་པ་ལ་ལན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདིར་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་གསུངས་པ་འདྲ་རྣམ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད།

གསུམ་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་འཐད་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན།
 བཞེད་པ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཐེན་གྱིས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ན་རྣམ་མཐེན་ལ་ཡུལ་དེ་དངོས་
 སུ་སྒྲུང་བས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མི་སྒྲུང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་
 རྒྱས་ལ་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུང་ནས་མཐེན་དགོས་པས། ཞེས་དང་། རྣམ་ཀུན་མཐེན་
 བའི་སྟོབས་གྱིས་སྒྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཐད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 ལྟར་སྟོབས་རྣམས་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཐེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིན་ལ།
 སངས་རྒྱས་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྒྲུང་ནས་མཐེན་དགོས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐེན་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོབས་བརྩེ་
 སྐབས་སུ་མདོ་ལས་མཐེན་ཚུལ་བཤད་པ་མངོན་གྱུར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སེམས་
 ཅན་གང་དག་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་ཅ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་ལས། ཕྱི་
 རོལ་པའི་བྱང་སྤྱང་མངོན་ཤེས་ལྟ་ལྟར་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་
 ཅམ་གྱིས་ཕྱོགས་ན་མི་སྒྲུང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཅན་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྒྲུང་ནས་མཐེན་པ་ཡིན་གྱི། མི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞེད་པ་
 གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བར་སྒྲུང་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་འདིའི་ཤུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཐེན་པ་འདིའི་ཤུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་
 པའི་འབྲེལ་བ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
 གྲུང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གདགས་
 སོ། །གཞན་དག་གིས་གྲུང་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་

སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ན་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་
བའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་
ལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་ཤུགས་གྱི་
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། སྤྲེའི་གཉིས་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བྱི་མ་
གཉིས་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲུངས་
ཀྱང་བྱ་བྱེད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ཆོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རང་
ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་
ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། རང་ཉིད་འཇལ་བའི་ཆ་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྗེ་ལྟ་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
ལྡོག་པ་ཐ་དད་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
མངོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་
བར་འགྱུར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལུས་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམས་བར་འཇུག་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་
དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། སྟོམས་འཇུག་དགྲ་སོགས་ཉིང་འཛིན་སྤྲེའི་མ་ལས་མ་ལངས་བར་བྱི་མར་
འཇུག་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྡོག་པ་ཡང་འདྲེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱུང་བེད་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། འོ་ན། གཉིས་སྒྲུང་གི་དོན་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་དོན་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ཆ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་ནས་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱང་རྟོག་པར་ཐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྒྲུང་མ་རྒྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁྱོད་རང་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། མ་བྱུང་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོན་ཏེ་བྱུང་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་

ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་
གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་
བྲལ་བའི་གསལ་ཆ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ཆད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། འོ་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་ཡན་དགར་བ་སྒྲུང་བ་གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
གདགས་གཞི་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲུང་བས་དེ་སྒྲུང་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡན་དགར་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་གཞི་རས་ཡུག་གི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པས་རས་ཡུག་ཆོག་པར་འཇོག་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། བཏགས་དོན་
བཅའ་བར་ཡང་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་
རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཕྱིན་
རྣམ་པ་འཆར་དགོས། དེ་མ་ཤར་བར་བྱེ་སྒྲིལ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐང་དུ་དངོས་སུ་མི་འཇལ་བའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྒྲུང་། བྱེ་སྒྲིལ་རྣམ་མེད་
ཐུག་ཐང་དུ་མ་བཟུང་ཡང་དངོས་སུ་རྟོགས་བེར་ན། འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དུ་བཟུང་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རྟོགས་བེར་བ་ལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་རྗེས་
འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཚས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་དུ་
ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲུབ་ཏེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་སྟོང་

ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 རོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཟིགས་པའི་དོར་གཉིས་སྒྲུང་མཐའ་དག་
 ལུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཟིགས་པའི་
 དོར་འང་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཆོགས་པར་གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་དགག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གང་ཞིག །མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་དོར་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
 དོར་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་བདེན་མེད་གཉིས་ཆོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་
 རྟོག་བདེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་ལུབ་པས་
 སམ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་གཟིགས་ཤིང་། གཉིས་སྒྲུང་ལུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གཟིགས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ཀྱན་རྟོག་གི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་དོར་ཀྱན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་
 དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་དོར་དེ་དང་
 གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་
 གཉིས་སྒྲུང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་། དོན་སྤྱིའི་གཉིས་སྒྲུང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་།
 ཀྱན་རྟོག་གི་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ཀྱན་རྟོག་གི་
 སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དུས་
གསུམ་ཀ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་
གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་གསུམ་ཀ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
མཁྱེན་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་དུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་རིའི་གང་ཟག་གིས་པ་རི་
མཐོང་ཡང་པ་རི་ཚུ་རི་ན་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་པ་ཆ་
དང་བཅས་ན་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བའི་སྒོ་ལ་གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པས་ཁུབ་པར་ཐལ།
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་
ཆོས་ཅན། གཉིས་སྤྲང་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཆ་བཅས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གཉིས་སྤྲང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་དུ་སྤྲང་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་དུ་སྤྲང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རི་
ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་
བ་གཟིགས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཉགས་དེར་ཐལ། དེས་རི་
ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་དུས་ན་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྤྲང་རུབ་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་ལ་གཉིས་སྤྲང་མ་
རུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་གཟིགས་པའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་སོ་
སོར་གཟིགས་ཚུལ་འགལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འགལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྤྲང་ཐམས་ཅད་རུབ་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱིད་ཀྱི་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པས་ཁུབ་
པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན། གཟུགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་མངོན་སུམ་

གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཤུགས་གཞལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
གཟུགས་བདེན་སྟོང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྟག་ཆད་གྱི་ལྷ་བ་
སྟོང་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ཅ་བར། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་།
གཉིས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྒྲུངས་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འགག་པ་ལས་
འབྲས་བྱུང་བྱུང་བའི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གང་བྱིར་
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར། མི་ལམ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བཞི་བརྒྱ་
པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིས་ཟིན་
འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ལ་མ་སྤྱིས་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྤྱིས་པ་གང་ཞིག །མ་འགགས་པའི་བྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་ཏེ།
འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་ཏེ། དུས་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་དང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་པལ་བར་འཛོག་པའི་བྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཡང་སྟོན་དུ་འཕྲེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟར་བ་
འཛོག་པའི་ཆེ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་པས་ད་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གཉིས་འཛོག་
པ་ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་པལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
འོ་ན། འདས་མ་འོངས་གཉིས་གང་རུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ད་ལྟར་བ་འཛོག་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་

གྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་ལ་ཞེས་པས་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་
 རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་གཙོད་པ་དང་། མ་ཞིག་པ་ཞེས་པས་འདས་པ་བཀག་ནས་དེ་
 འབྲའི་དུས་གཅིག་ད་ལྟར་བར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་འཛོག་པ་ལ་དུས་གཞན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་གང་རུང་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ད་ལྟར་བ་འཛོག་མི་བྱུང་བའི་
 བྱིར། བྱུང་སྟེ། དུས་གསུམ་པན་ཚུན་སྐྱེས་བྱུང་དང་། དུས་གང་འཛོག་པ་ལ་ཡང་དུས་གཞན་
 གཉིས་མེད་ན་འཛོག་མི་བྱུང་བས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་
 བྱིན་པ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་འོངས་
 པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ལུང་དེས་རྒྱ་
 ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་བྱིན་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མཛོན་པ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཐོང་རྩ་
 ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྒྱིར་རང་གི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 རང་ཉིད་གྱིས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡང་མ་སྐྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་མི་མཐུན་ཡང་། དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་
 མདོ་སེམས་དབྱུ་མ་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་བྱིར། རིག་ཆེན་ལས། འདི་ལ་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བྱ་
 དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྐྱུད་མ་བྱིན་པ་
 ཞེས་དབྱུས་མཐའ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་
 དུ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། དེར་གང་མ་འོངས་ན་སྐྱུ་གྱུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་འོངས་
 པ་རྣམས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་གང་ཞིག །དེར་མ་འོངས་པ་དང་།

མ་འོངས་རྒྱ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ལ་རང་ཉིད་ད་ལྟར་པའི་རྒྱ་དང་།
ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱད་མ་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས།
གང་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནི་སྤྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྣམས་མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་མངོན་
པ་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱུང་ནས་ཞིག་པ་ཞེས་གསུངས་པས། བྱུང་བ་དེ་འདས་པ་ལ་
བྱེད་པར་ཐལ། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
ད་ལྟར་བ་དང་། ཞིག་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཞིག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཞིག་པས་
ནི་ད་ལྟར་པའི་རྒྱ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟེན་པས་དེ་འདས་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས། བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། གང་འདས་པའི་འདས་
རྒྱུའི་སྤྱ་གུ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་འདས་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག ། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན།
དང་པོ་ལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་
འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཞིག་པ་ཁྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བུམ་པ་
མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཁྱོད་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
 བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཐལ། བུམ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །མཆོད་སྦྱོར་ཁ་
 ཞུར་དུ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་མདུན་གྱི་ལམ་མ་བཟོད་པ་རྣམས་བགོམ་བཞིན་པའི་ད་ལྟར་
 བའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྦྱོས་པའི་ལམ་དང་། བཟོད་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ལོ་གྱི་ལམ་
 རྣམས་བཟོད་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགགས་པའི་ལམ་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ར་རེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། རང་ཉིད་སྦྱོས་ལ་རང་ཉིད་མ་འགགས་ན། རང་ཉིད་སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པས་
 མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་འགག་དགོས་ཡིན་པས་རང་ཉིད་མ་འགགས་
 གྱུར། རང་དངོས་པོ་གཞན་བུམ་པའི་ཞིག་ཆ་ཡིན་པས་འདས་པ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆ་ལ་མི་འཛོག་པས་སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། བུམ་
 པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་ཞིག་ཆ་དེ་སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་གྱུར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་འགགས་པའི་ཆ་
 ཡིན་པས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་
 རི་སྟོད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པའི་སྟོན་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་
 དུས་གཞན་གཉིས་དང་བྱུང་པར་ཆེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ར་རེ། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་
 པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོས་པ་
 གང་ཞིག །མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྦྱོས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་མ་
 འགགས་པ་ཡིན་གྱུར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྦྱོས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་
 གཞན་མ་སྦྱོས་པའི་ཆ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་གྱི་འགགས་
 ཆ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པས། དུས་གསུམ་ཀ་སྦྱོས་ལ་མ་འགགས་ཅམ་དུ་མཚུངས་གྱུར་གཏན་
 ར་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་འོངས་པ་ནི་རང་ཉིད་སྦྱོས་གྱུར་དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྦྱོས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀྱི་

ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་
 བཞག་མི་དགོས་པས། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་
 མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་དང་བྱུང་བར་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་
 ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་དང་བྱུང་
 བར་ཤིན་དུ་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་དངོས་
 པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟུ་གུ་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་
 བ། སྟུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་བར་ཐལ། སྟུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཟིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་
 ཅད་འདས་པར་འཇོག་པས་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱམ་པ་འཇོག་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདྲོད་ན། བྱམ་
 པ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་འགགས་ཟིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འགག་རྒྱ་དང་འགག་ཆ་
 གཉིས་དགག་བྱ་དང་དེ་བཞག་པའི་འགག་ཆ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རྒྱ་
 བྱུང་ཤིང་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་བྱམ་པ་
 ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཞིག་པའི་དུས་སུ་བྱོད་འགགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཞིག་པ་བྱོད་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲིག་གཞིའི་དོན་

ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ལ་གང་ཟག་དང་། སེམས་རྒྱད་གཉིས་སུ་བྱེད་གོས་པའི་
བྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱུང་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྒྱད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གདགས་གཞི་དེ་གདགས་ཆོས་
སུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ཏགས་སྟེ། མ་བྱུང་མཆམས་ལ་དེར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྟོ་གཞི་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ལ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་
རྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞིའི་
རྒྱུ་ཤེས་ཞིག་འཛོག་། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཞིག་འཛོག་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་
བས་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་ཞིག་བཞག་ནས། དེ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་
གཞིར་འདོད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངའོ་སྟམ་པ་ཅམ་ཀྱི་
སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་བསྟོ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱད་
ཁོ་ན་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱད་འབགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོ་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདིའི་
དངོས་བསྟན་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སེམས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་བཤད་ལས། འོ་
ན། འཇུག་འབྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
ང་ཅམ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱད་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཅེས་ཀྱང་
བྱ་བ། ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་ཤིག་ཆེན་ལས། སྟོན་མེད་དེ། གང་ཟག་དེའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་
མཐོང་བས་གང་ཟག་དེ་མཐོང་བ་པོར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་དེའི་ཤེས་རྒྱན་བག་ཆགས་
བསྟོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་མི་

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་གི་ཙ་བའི་རྟགས་བྱུང་གཉིས་པ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ལ་སེམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་གང་
ཟག་ལ་གཏན་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སེམས་རྒྱད་ལ་རེས་འགའ་
བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་
གཞིའི་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏན་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་པར་
ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཏན་དུ་མི་ལྟོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཏན་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ཡིན་པ་གཏན་དུ་མི་
ལྟོག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་འོངས་པ་ཞིག་
མེད་པར་ཐལ། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་མེད་
པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གདགས་གཞི་ལ་དེ་མི་སྲིད་ན་གདགས་ཆོས་ལ་
ཡང་དེ་མི་སྲིད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་མ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་ཡིན་
ན། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་རྒྱད་འབགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་
བསྒོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤར་སྤྱག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། ཅ་
བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་དག་གོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་
ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེར་ཕྱིར། བྱལ་
པ་ཁས། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རང་།

འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱར་ཐུག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་ཡིན་ན། གཞུང་དེས་
 བསྟན་ཚུལ་ལྟར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། གཏི་ཐུག་གི་ས་བོན་ཉོན་མྱིབ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་རྒྱད་ལ་བསྒོ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཀྱང་། མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞུང་
 དེས་བསྟན་ཚུལ་ལྟར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་ཉོན་མྱིབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བའི་ན། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 བའི་བག་ཆགས་དང་། ས་བོན་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟོག་པའི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བག་ཆགས་
 གཏིས་ལས། ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རང་ལ་བག་ཆགས་ཡིན་ན་ལྟར་
 མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བའི་ན། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་དེ་མྱིབ་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་གསར་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བཅུ་པ་སྟོང་
 པའི་རྟོག་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ལྟར་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 ལས། ཉུག་སྒྲུབ་སྟེ། བཅུ་པ་སྟོང་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ལ་ལས་དགོས་པར་གསུངས་པ་བག་ཆགས་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ལས་ནི་གནས་སྐབས་གཏིས་ཡིན་
 ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
 བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ལས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལེན་
 པའི་རྟོག་གིས་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེན་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟོང་པའི་མིང་
 འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཅུང་དུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་ནོ། །གོང་དུ་

འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ས་ཐོན་གྱི་ངོ་ཐོར་གནས་ཤིང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོམ་པར་རྣམ་
སྒྲིན་འབྱེན་ངེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལས་འགགས་པ་ལས་དགེ་བ་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
འཛོག་ཚུལ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་ཐོར་སྐྱབ་པ་དང་། ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞིའི་བྱད་པར་
དང་། ཞིག་པའི་སྤྱིང་ནས་དགེ་ལོགས་གསུམ་འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དངོས་
ཐོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སྤྱ་གྱ་ཞིག་
པ་ལྟ་བུའོ། དངོས་ཐོ་གཞན་ཞིག་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། དགུན་དུས་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་དུ་
རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྱ་གྱ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དངོས་ཐོ་གཞན་ཞིག་པའི་ཆ་
དང་། དངོས་ཐོ་གཞན་མ་འོངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ། ད་
ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སྤྱ་གྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་
ལ་མ་འོངས་པ་ནི། ད་ལྟར་བྱང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་འདས་
པའོ། །ད་ལྟར་བྱང་པ་ནི། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་
གྱི་གཙུག་པ་ལ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཙུག་ཐོ་དང་།
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་གྱི་ངོ་ཐོར་ད་ལྟར་བ་དེ་ཞིག་པ་དང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཛོག་དགོས་པས་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དུས་གསུམ་ཐན་ཚུན་སྟོས་པ་དང་
གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ། གཞན་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ།
སྤར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་མ་གཏོགས་བྱུང་མཐའ་
གཞན་གསུམ་མཐུན་ལ། འདས་མ་འོངས་གཉིས་རང་རྒྱད་པ་སོགས་གྱིས་མེད་དགག་ཡིན་པས་

དངོས་མེད་དུ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་མ་ཡིན་དགག་དུ་འདོད་དེ། ཞིག་པས་མ་ཞིག་པ་གཙོད།
 མ་འོངས་པས་སྐྱེ་ཆུ་ཞིག་བཅད་ཀྱང་། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་བཅད་ཅམ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་
 ཞིག་འཕེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་སྐྱས་སྐྱ་གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱ་གྲུ་ལ་བཏེན་
 བས་འབྱུང་བ་འཕེན། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱས་སྐྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་
 བས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ལ་རྒྱུ་ཆང་ན་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྐྱ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་
 སྐྱས་སྐྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་དངོས་པོར་འཕེན་པ་འདི་རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་ནི། དངོས་པོ་རང་རང་གི་ད་ལྟར་བ་ལ་སྐྱོས་
 བས་བཞག་དགོས་ཀྱི། འཛིག་མཁན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ཁོ་ནས་མི་རུང་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་
 བས་དུས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་གོ་ཆོད་ལ། དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་སོ་སོའི་གོ་མི་ཆོད་
 པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷ་གྲུ་གིས་བསྐྱབ་པ། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོའི་ལྷ་གྲུ་གིས་བསྐྱབ་
 པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་གིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་
 པ། ཞིག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་སྒོ་ད་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གིས་ཀ་ཤིངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་ཤི་བ་ནི། དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། ཤི་བ་དེ་རང་རྒྱ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གིས་འབྱུང་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས། ཤི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དེ་ཤི་བས་མ་རིག་
 པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅུ་ཤེ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་

འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་ལྟེ། གཞུང་དེས་དངོས་པོ་སྟུ་གུ་དང་། དངོས་
མེད་སྟུ་གུ་ཞིག་པ་གཉིས་འདུས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་
པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་འཇིག་ལོགས་
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་སྟེ་བར་
ཐལ་བ་དང་། སྤར་མེད་གསར་སྟེ་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་གནོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་འཇིག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོན་
པོ་འཇིག་བཞིན་པ་དང་། འཇིག་པའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་འཇིག་པའི་
བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་གང་ཞིག །སྟོན་པོ་ཞིག་པ་སྟོན་པོ་འཇིག་པའི་བྱ་བའི་
གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་པོ་འཇིག་བཞིན་པ་དེས་སྟོན་
པོ་ཞིག་པར་བྱས་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་བཞིན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞིག་པ་དེའི་བྱ་
བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་སྟེ་བཞིན་པ་དེས་སྟོན་
པོ་སྟེ་བ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་སྟེ་བཞིན་པ་དེ་སྟོན་པོ་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མ་བྱ་བ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་བཞིན་པ་ཁྱོད་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
སྟེ་འཇིག་གནས་ཀྱི་བཞིས་ཁྱོད་འདུས་བྱས་སུ་མི་མཆོན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པོ་སྟེ་
བ་དང་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ཀྱི་བའི་བྱ་བ་བཞིས་སྟོན་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པར་
ཐལ། སྟོན་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་བྱ་བར་འགལ་ཞིང་། སྟོན་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་སྟོན་པོ་
རང་གི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་སྟེ་འཇིག་གནས་ཀྱི་བཞི་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་བཞི་གཞུགས་ལོགས་སུང་པོ་གཞན་བཞི་མིན་ལ་མཚུངས་ལྟ་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱ་བ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་འཇིག་གནས་ཀྱི་བཞི་སུང་པོ་གཞན་
བཞི་དང་མཚུངས་ལྟ་འདུ་བྱེད་དེ་ལྟ་བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་འཛིན་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་། སྟོན་པོ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་རང་དུས་གཉིས་པར་མ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་སྐྱེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བཞི་ལྟར་མིན་
 འདུ་བྱེད་གང་ཞིག ། སྟོན་པོའི་འཛིན་པའི་བྱ་བའི་ཆ་ལ་སྟོན་པོ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། སྟོན་པོའི་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དགོས་པས་ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་
 སྐྱ་གྲུབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཞིག་པ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྟོན་པོ་རང་དུས་ཀྱི་མ་ཞིག་པ་དང་། དུས་
 གཉིས་པར་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཞིག་པ་
 ཡང་དེའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་འཛིན་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་གཉིས་སྟོན་པོ་
 དང་དུས་མཉམ་པས་སྟོན་པོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ལ། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱེད་
 པ་སྟོན་པོའི་གནས་རྒྱུན་ཟད་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་པོའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་
 མེ་གནས་པའི་རྒྱ་མར་དང་སྟོང་བྱ་ཟད་པས་མར་མེ་གི་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ན་རེ། དངོས་
 པོ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱ་མ་ཞིག་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་
 མེད་པའི་ཆ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། འོ་ན། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་གྲུབ་ཐོན་པ་ལ་རྒྱས་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་གང་
 ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་སྐྱ་མ་ལ་མ་
 ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་ཐོན་རྒྱས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་དངོས་
 པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་དེ་དག་དོད་རྒྱས་མི་

བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ་ཞིག་པའི་རྒྱ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲིལ་པོ་ཞིག་པ་དེ་དག་དོད་རྒྱས་མི་
བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ་གནས་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་སྒྲིལ་པོ་ཞིག་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས། ཁོ་
པོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱས་དག་ཅོད་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་
བྱེད་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལྷ་གྲུ་
ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་དངོས་པོ་
དང་། ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷོས་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་
ལ་ལྷོས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷ་གྲུའི་དངོས་པོ་འགགས་ནས་
མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་གྲུའི་དངོས་འབྲས་བཞིན།
དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་
བའི་དངོས་པོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་དངོས་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བད་ནས་མེད་པས་འབྱ་བརྒྱུག་པ་དང་ཟས་བད་ནས་མེད་པས་བྱ་བརྒྱུག་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤར་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་སྐྱབས་འདིར་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་
སྤྱད་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རང་དགའ་
བ་འདོག་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་འགའ་བར་འགྱུར་བས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་
པ་སྤར་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་དེའི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་གང་
ཟག་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་སོགས་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་རང་དགའ་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་
དང་། གཟུགས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་རང་དགའ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་གཉིས་ལ་མི་
འགའ་ལྷགས་དང་། རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་དུ་མ་ཤེས་དགོས་སོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་

ན་རེ། མར་དང་སྤྲོད་བྱ་བ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བྲད་པ་ནི་མར་
མེ་སྤྲད་ཅིག་ཐ་མས་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་སྤྲད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། མ་
འོངས་པ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མ་སྤྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲེ། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ན་
རེ། འོ་ན། ཞིག་པ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་བྲད། མར་མེ་
མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྤྲོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་
བར་འདོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་དང་སྤྲོད་བྱ་བ་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
སྤྲེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་དེ་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པ་མི་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་སྤྲེ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། རྒྱུ་
མ་ཆང་ན་མི་སྤྲེ་ལ། ཆང་ན་སྤྲེ་རུང་ངམ་སྤྲེ་རྒྱ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་
ཤེས་པར་འདོད་ན་རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བར་བལྟོ། །

གསུམ་པ་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཡོད་དེ། སེམས་རྒྱད་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དང་།
སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་གནས་སྐབས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། འོ་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་
ཀྱང་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་
བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་བག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་
མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟོན་དུ་མེད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟོན་དུ་མི་རིགས་ལ་
ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ང་ཙམ་
ཞིག་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དགོ་མི་དགོའི་བག་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་
སྤྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཞིག་པའི་སྟངས་ནས་དག་པོ་གསུམ་འདྲིལ་ལོད་དེ། སྐབས་འདིར་
 སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་། གྲེ་བྲག་སྤྱི་བ་ལྟར་བྱ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཆུད་མི་བ་
 བ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ལས་དེ་བསགས་པ་ནས་རྣམ་སྤྲིན་མ་སྟོང་བའི་བར་དུ་
 བསྒྲོ་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་བཞིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞིར་མི་འདོད་
 གྲང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ཅིང་ལས་ཀྱི་
 ཞིག་པའི་སྟངས་ལས་དག་སྤྲིག་གང་ཡིན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཞིག་ནས་བག་
 ཆགས་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་མ་བཟད་པའི་ལས་དག་བའི་ཞིག་པ་དེ་དག་བ་དང་། ལས་
 ཞིག་ནས་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་མ་བཟད་པའི་ལས་མི་དག་བའི་ཞིག་པ་དེ་
 མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཕེན་གྱིད་དག་བའི་ལས་བསགས་ནས་འགག་ལ། མེད་
 ལེན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་ས་ཐོན་པ་དེ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དག་
 བའི་ལས་དང་། ཡང་སྤྲིད་འབྱུང་ངེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ས་ཐོན་པ་དེ་བཅུ་པ་སྤྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་དག་བའི་ལས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་གྱིད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ལོད་
 པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་མེད་པ་དང་བས་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་མེད་
 དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། འོ་ན། འདོད་ཆགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དག་ཅ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་ཅ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་ཐུག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་
 སྟོན་དུ་འཕེན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྤྱོད་པ་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་སངས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ལོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་

ཟེར་ཡང་མ་བྱུང་། འོ་ན། རི་བོང་རྩ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྩ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་འགྲིག། གོང་དུ་འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་མེད་དུ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་གཏན་ཟད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཏགས་སྒྲ། བྱུང་སྟེ། འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པ་ལ་གཏན་
མེད་དང་གཏན་བརྒྱག་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་
ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པའི་ཡང་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། བུམ་
པ་མི་ཏག་པ་ཡང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མི་ཏག་པའི་ཡང་མི་ཏག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ཁས། ཡང་ལོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་ཡང་ཞིག་པ་གཞན་དང་གཞན་ཐུག་མེད་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ལོ་ན་འོ། །འོ་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་
ཞིག་པ་གཞན་དང་གཞན་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། བུམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་
པར་ཐལ། བུམ་པ་སྐྱེ་དུས་བུམ་པའི་རྒྱ་དུས་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱ་དུས་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཆོད་མ་དགག་པ། སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར།
གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་
གསུམ། དཔེ་དགག་པ། དོན་དགག་པ། དེ་ལྟར་དགག་པ་དང་མི་སྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་མི་
འགལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་རུས་ནི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གསུམ་པ་
འཆད་པར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། ཅུ་འབབ་བྱུང་ལ་ཡི་

དྲགས་རྣམས་ལྷོ་ཡང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་སྤྱོད་མ་གཏོགས་བྱུབ་མཐའ་གོང་མ་
 གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་མི་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 མདོ་སྤེ་བས་ཀྱང་འདོད། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱང་བཞེད། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་སྤྱོད་ཀྱང་
 བཞེད། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤང་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་དང་པོ་བྱུབ་
 རྟེ། མདོ་སྤེ་བས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། གཞུགས་མཆོད་ཉིད་པ་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་པའི་འདོད་པ་འཆད་པའི་གཞུང་། རྣམ་རིག་མིན་པའི་
 གཞུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་དུས་འཁོར་རིག་ཆེན་ལས། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྤྱོད་པ་
 ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་ཅིང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གཞུགས་
 མཆོད་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་གཉིས་པ་བྱུབ་རྟེ།
 མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། རིག་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཞུགས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱང་
 པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། ས་རྒྱ་སོགས་བཞེ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་
 པོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིག་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་གསུམ་པ་བྱུབ་རྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ལྷ་པོ་ལྷ། །ཞེས་
 དང་། སྤྱིད་བསྐྱེད་ལས། རང་རིག་པ་ཅུ་འགྲའ་ཞིག་གིས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་བྱུབ་རྟེ། འབྲེལ་པ་བྱུ་སྤྱོད་ལས། སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ལྷ་པོ་
 ལྷ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ལྷ་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་གཞུགས་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་
 པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེད་རྟེ།

བསྐྱུས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་གྱུར་
 པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་སེམས་ཙམ་
 པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་རིགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་ཆེ་གྲགས་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྟ་ནི། དངོས་པོར་སྒྲོ་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། ལུགས་འདིར་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཙན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་
 པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་པ་གང་ཞིག །ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་
 སྐབས་སུ་སེམས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
 མདོ་སེམས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་བཤད་ཙམ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ལུས་ངག་
 གི་ལས་གཟུགས་ཙན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྒྲོ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཙན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་ལུས་ངག་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དུས་
 ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་ཆེ་བས་གཟུགས་ཙན་དུ་བཞེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དེ་དང་དོ་
 བོ་གཅིག་པས་ཡིད་ལས་སྤང་པོ་བཞི་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུགས་འདིར་གཟུགས་བརྒན་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ཟེར་ན།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒན་དེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་
 གྱིས་མིག་གི་འོད་ཟེར་མེ་ལོང་ལ་ཕོག་པ་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་མཐོང་བར་འདོད། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྒྲོ་བས་དེར་གཟུགས་གཞན་དྲངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འདོད། མདོ་སེམས་རྣལ་འབྱོར་

སྒྲིད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་སེམས་ལས་
 རོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་སྒྲིད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 གཉིས་གྱིས་འབྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤྱི་རོལ་རོན་དུ་གྲུབ་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་བར་བསྟ། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
 བས་གཟུགས་བརྟན་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཐ་སྒྲིད་དུ་རོ་བོ་ཐ་དད་བར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཐ་སྒྲིད་དུ་གཟུགས་བརྟན་དེ་རང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་
 དང་ཐ་སྒྲིད་དུ་གཟུགས་བརྟན་ལས་རང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྤྱི་བར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་
 འབྲས་དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིག་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཤིང་འཇག་སྒྲུང་དང་། མིག་
 རྒྱ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱི་བྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་
 མཆེད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཟེར་ན། རོ་ན། ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་བྲུབ་པར་
 སྒྲུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱལ་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་
 བྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་། དག་
 སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་སྤྱལ་ནས་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 བྲུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་འགྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་པལ་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་སྒྲུང་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲུབ།

ཡང་སྒྲིན་གྱི་དོ་ཏྲ་བ་མང་པོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོས་བཟོས་
 ཡིན་གྱི། རོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟ་ལ་བདུད་ཅི་དང་། མི་ལ་རྒྱ་
 དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་

ནམས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་བཤད་སྒྲུབ་ལས། ཅུ་ལྷུང་གི་ངོ་མོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་
 གི་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་གིས་ནྟག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར་ན། འོ་ན། དཔྱལ་བ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོ་
 དང་། ལྷའི་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་གི་དབང་གིས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་ལ་གཟུགས་མངོས་
 པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གོས་དང་བདུད་ཅི་སོགས་དང་། མི་ལ་གཟུགས་འབྱིང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 བཟང་ངན་འདྲེས་མ་ཅུ་སོགས་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ལུས་རིད་ཅིང་མདོག་ངན་པ་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་ནྟག་ཁྲག་སོགས་དང་། དཔྱལ་བ་བ་ལ་ལུས་མི་སྤྱག་པ་སོལ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 ཁོ་ཅུ་ཁོ་ལ་མ་སོགས་འབྱུང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྲང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ནི་
 འོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་གིས་བཅོས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགྲོ་བ་
 དེ་དག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
 ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལས་མ་བསགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གིས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་།
 སྤྱོད་གི་ཁ་ཅིག །ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་སོགས་གི་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཆད་མ་མིན་ཟེར་བ་ཡང་དེས་
 ཁེགས་སོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། གུང་རུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ་ན་རེ། རབ་རིབ་
 ཅན་ལ་སྤྱོད་དང་། ལས་ཅན་གི་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་བརྒྱན་གཤེར་གི་སྤྱོད་གི་བདུད་ཅི་དང་
 ནྟག་ཁྲག་མཐོང་བའི་དོན་ནམས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གི་བྱེད་པར་མེད་པས་མེད་ཅེས་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྱོད་སྤྲང་བ་ནི་དབང་པོ་འབྲལ་བའི་སྤྲང་བ་
 ཡིན་པས་དོན་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང་། ལས་ཅན་གི་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་
 སྤྲང་བའི་བདུད་ཅི་དང་ནྟག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་བྱིར་། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། སྤྱོད་དང་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྤྱད་དུ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་འབྲལ་བ་ལ་སྤྲང་དུ་རུང་
 བར་བཤད་པའི་བྱིར་། ཅུ་བར། སྤྱོད་མ་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་ཏེན་

ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་དྲགས་ལ་
 སྒྲུང་བའི་ནག་ཁྲག་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷ་ལ་སྒྲུང་བའི་བདུད་རྩི་དེ་སངས་
 རྒྱལ་ལ་ཁྲུས་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རབ་རིབ་ཅན་དང་།
 མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུང་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་
 ལ་བདུད་རྩིར་མཐོང་བའི་ལྷ་འདྲེན་གྱི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
 ཐལ། ཅུ་བར། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ལྷ་འབབ་སྒྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་
 རྩོལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཡུལ་རང་བཞིན་
 མེད་པས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར། ལྷ་སྒྲུང་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་
 མཐོང་བའི་རྩོལ་དང་ལྷ་འདྲེན་གྱིས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རབ་
 རིབ་ཅན་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་དོའི་ལོག་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་ལྷ་དང་
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་དོའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་དྲུག་གཞན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་དོའི་ལོག་པས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་བསྐྱད་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་མཆོག་བྱུང་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རབ་རིབ་ཅན་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་།
 དེ་འབྲེལ་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་རྩོད་མཐུན་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ།
 དེ་དག་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལའང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་ལྷགས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་འབྲེལ་ཤེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་ཤེས་བྱུང་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་
 བརྟུས་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིའི་དཔེར་བཞོད་པ་ནི། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་
 དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་དག་མི་མཐུན་པའི་དམིགས་

ཤྱེན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཅུང་བ་ན་རེ། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་
ལ་བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་དང་། རྒྱག་ཐྱག་དང་། ཅུ་དྲུག་ཤིང་བསིལ་བར་སྒྲུང་
བའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་
བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་པོ་ཆོས་ཅན། ཅུ་རྒྱག་བདུད་ཅི་གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱག་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །བདུད་ཅི་ཡང་ཡིན། ཅུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་རྒྱག་ཏུ་བཟུང་
བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་རྒྱག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པའི་ལྷ་མི་ཡི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཅུར་རྟོགས་པའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ལ་མ་བྱུང་ན། འགལ་བ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་པ་དང་། ཆད་གྲུབ་ལ་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་སྟོང་ཐུན་ཅུང་བ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་མའི་མིག་ཤེས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ལ། གཞན་
གཉིས་གྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་
ན། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་རང་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་
མིག་ཤེས་རྣམས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ན་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས། ཞེས་
དང་། འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་པ་ཅུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གསུམ་གྱིས་
བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་བདུད་ནས་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ། བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་གི་སྟེང་དུ་ཅུ་

ནག་བདུད་ཅི་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་
གི་སྟེང་དུ་དེ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་འདོད་བའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་མི་དེས་ཚུ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་ནག་གྲང་མཐོང་བར་ཐལ།
མི་དེས་རང་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཚུ་དང་། ཞུལ་གྱི་ནག་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
ཚུ་དེའི་སྟེང་གི་ནག་ནི་ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན། ལས་དབང་གིས་མི་
མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། དེའི་ཆེ་མི་དེས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་གྲང་མཐོང་
བར་ཐལ། མི་དེས་མི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་དང་། ནག་ཁག་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཞུལ་བསྐྱེད་འོན་དུ་གཟུགས་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཅུམ་ཡང་མ་ཆགས་པ་གསལ་བར་
བསྟན་ཏེ། སྟོག་ཏུ་བྱུང་ཚུལ་ལ་སྒྱིར་གང་ཟག་དེའི་གཟུགས་མཛོན་བྱུང་ཡིན་ཀྱང་། དུས་རིང་
ཐོར་སོང་བའི་དབང་གིས་མི་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་འོན་དང་། འདི་ནས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་མི་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེད་འོན་དང་། ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་མི་མཐོང་བ་ལྟ་
བུ་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་འོན་དང་། ཁམས་གོང་གི་ལྟ་མི་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེད་འོན་
དུ་སོང་བ་སོགས་སྟོད་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་མི་དེས་ནག་
གི་འོག་གི་ཚུ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། ནག་དེ་ཐོགས་བཅས་རགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ད་ལྟ་ནག་ཁར་ཡོད་པའི་འོག་གི་ཚུ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁུབ། འོ་ན། དེའི་ཆེ་མི་དེས་
ཡི་དྲགས་ཀྱི་འོག་གཞིའི་ས་མི་མཐོང་བར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིས་ནོན་པའི་འོག་གཞིའི་ས་བཞིན་ནོ། །ཁུབ་པ་འགྲིག །དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། ཡི་དྲགས་དེའི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་མི་དེ་ལ་མི་སྤྱང་
བས་ན་དེས་འོག་གཞིའི་ས་སྒྲིབ་པར་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བདུད་ཅི་དང་ནག་ལ་དེ་
ལྟར་གིན་ཏུ་མཚུངས་པར་ཐལ། མི་དེ་ལ་གཞན་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་སྤྱང་བས་ཚུ་ཁོ་ན་སྤྱང་བའི་
ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཚུང་བ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ཐོའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ནག་བདུད་

ཅི་གསུམ་དངོས་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཅུ་ཁྱུང་གི་འགྲམ་དུ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་བལྟས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་ཐེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་
 བཤད་ལས། དེ་ལ་ནི། རྒྱུ་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། རྒྱུ་གིས་གང་བའི་ཁྱུང་ག་ལ་ཡོད་
 དེ། ལས་གྱི་རྒྱུ་པར་སློན་པའི་དབང་གིས་ནི་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། བརྒན་གཤེར་ཕོར་གང་པོའི་སྟེང་དུ་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གིས་
 གང་བའི་ཅུ་ཁྱུང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། བརྒན་གཤེར་དེའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཉེ། དེ་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་སློན་
 པའི་དབང་གིས་མི་ལ་ཅུ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་རྒྱུ་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་ཅིར་སྤྲང་ལ། ལས་དེ་འདྲ་
 མ་བསགས་པ་ལ་མི་སྤྲང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་
 པའི་རྒྱུ་སོགས་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་རྒྱུ་དང་གཞུགས་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་
 སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་མཐུག་ཏུ་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཟས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་ཡི་དྲགས་ལ་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། མི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཟས་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡོངས་
 སྟོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱ་བྱེད་མི་ལམ་གཞོད་པ་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པར་སྤྲང་ཅམ་གྱིས་
 ཡུལ་དེས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཐུབ་པར་དབུ་སེམས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རབ་རིབ་
 ཅན་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་བྱ་བ་འཆིང་བ་དང་སྤྲང་བྱར་སྤྲང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྲང་བུའི་བྱ་བ་ལུས་
 ལ་ཟ་བ་དང་། སློག་རྒྱས་ཀྱང་ཆུའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཡི་
 དྲགས་དང་། ལྷའི་མིག་ཤེས་ཆ་དམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་སྤྲང་གཞིའི་རྒྱུ་དང་བདུད་
 ཅི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་དམས་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་གྲུབ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་ཤས་ལ་རྣལ་ཅིག་སྒྲེས་པ་ཡི་དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 ཆད་མས་གྲུབ། དེའི་ཆ་ཤས་ལ་ཆུར་སྒྲེས་པ་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཅིག་
 གིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་དང་རྣ་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་འགལ་ཞིང་། གཅིག་
 གིས་གཅིག་གི་ཡུལ་མ་བཟུང་ཡང་པར་ཚུན་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་
 གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུ་ཕྱིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུགས་ཅན་ཐོགས་བཅས་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་
 ཅན་ཐོགས་བཅས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། དེ་འདྲི་ལས་ཅན་གྱི་སྣ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་བརྒན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་བའི་ཆེ། བརྒན་གཤེར་ཕོར་
 གང་པོ་དེའི་གོ་ས་ན་ཚུ་ནག་བདུད་ཅི་གསུམ་དངོས་གནས་པ་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐོགས་བཅས་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་
 སར་གཞུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐོགས་བཅས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་
 ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཅན་གྱི་བུམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཅན་
 བུམ་པའི་མཚུ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་འགྲིག། གཞན་ཡང་། གཞུགས་
 ཅན་ཐོགས་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཅན་
 གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་ཚུ་དང་འོ་
 མ་དང་ཁྱག་དང་ཆང་བཞི་ཡོད་པ་སྲིད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞི་བསྐྱེས་ནས་སྟོད་གཅིག་
 བཀང་བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་གནས་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་
 ཅན་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་འགོག་པ་དེ་

ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན། རང་གི་གོ་
སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བར་དོ་བའི་ལུས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱ་དང་། རྡོ་རྗེའི་བྲག་རི་ལ་ཡང་མི་འཐོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བར་དོ་བའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་ཟུ། །ཞེས་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱ་བའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས།
གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། བན་ཚུན་གཉིས་
ཀ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཤིག་ཆེན་དུ་བལྟ་བུ་ཐུན་
མོང་བ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལས་ཅན་ཀྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་
དུ་བལྟས་པའི་ཆེ། དེའི་གོ་སར་ཚུ་རྣམས་བདུད་ཅི་ཕོར་བ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་བྱབ་ཀྱང་། ཆ་
གཞན་མི་མཐོང་བར་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་ཆ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བར་
གསུངས་པ་ལ། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་
མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བཀག་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྱིངས་རྣམས་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱིས་ཕན་
ཚུན་སྤྱིབས་པས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ལ་དགྲ་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བའི་དུས་
སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། བན་ཚུན་
ལས་ཀྱིས་སྤྱིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རིགས་པས་བཀག་པ་ཡིན་
ན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་གཞུགས་
 ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟས་བའི་ཆེ། ལུལ་དང་དབང་བོའི་བར་དུ་ལས་གཞུགས་གསར་དུ་སྐྱེས་
 བའི་དབང་གིས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དག་གཉིན་གཉིས་གྱིས་བལྟ་བའི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཆ་
 གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་སྤྱོད་ཐུན་ལས། ལས་གཞུགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རིགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་པས་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 དང་། དགག་ལུལ་གྱི་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཞེས་བ་
 ནས། དེ་འདྲ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་མཆོན་པ་
 གཞན་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྣལ་འབྱེལ་ལེན་
 གསུམ་པ་རྩ་འབྲེལ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བལྟ་བུ་བརྒྱན་གཤེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཐོར་བ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དུགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་
 མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྣལ་ཤོགས་བལྟ་བུ་འགལ་བ་གསུམ་
 སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་
 ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་
 ཡན་ལག་ལྡན་བུ་བ་ལྟ་བུས་པའི་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ལྡན་པོ་ཡང་བུ་བ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་བུ་བ་ཐ་དད་
 པ་ལྟ་པོ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་བྱས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་བ་
 ལྟ་མ་ལ་ཡང་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྣལ་ཤོགས་བསྐྱེད་ཅི་གསུམ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེད་པའི་དངོས་
 པོ་གཅིག་གི་ཆ་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ལ་འང་མཐོང་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བ་མི་འགལ་ཞེས་བཤད་

ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཆེ་བལྟ་བུ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་
 ཚུ་ནག་བདུད་ཅི་ཕོར་བ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་དུས་འཁོར་རིག་ཆེན་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ན། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་གི་གོ་སར་ནག་ཕོར་བ་གང་།
 ཚུ་ཕོར་བ་གང་། བདུད་ཅི་ཕོར་བ་གང་སྟེ་ཕོར་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཁྲག་ཆང་འོ་མ་ཕོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཕོར་བ་གཅིག་བཀང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཕོར་བ་གསུམ་ཤོང་བའི་ཕོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། བདག་གི་རྩེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་ལ་དུས་ཁྲུད་པར་བ་དེ་འདྲའི་ཆེ་ནག་
 དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་གྱི། བརྒྱན་
 ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ནག་ཕོར་གང་། བདུད་ཅི་ཕོར་གང་། ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་
 བ་ཕོར་གང་ཡོད་པ་སོགས་དང་། ཚུ་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་བདུད་ཅིའི་རྩལ་གཅིག་དང་ནག་
 གི་རྩལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་གཏན་མི་བཞེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཆད་མཚུངས་གྱི་ཕོར་བ་གཞིར་བཞག་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་ནག་ཆད་མཚུངས་
 འབྱུང་བ་ཞིག་མི་སྟོན་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཚུ་དེ་ཡི་དྲགས་ཁོ་
 ནའི་འོངས་སྟོད་དུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཆ་ཀུན་ནག་ཏུ་སོང་བས་ཆད་མཚུངས་གྱི་ནག་ཕོར་གང་སྟར་གྱི་
 ཚུ་སོགས་གྱི་གོ་སར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡོད་པས་དེ་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་བརྒྱན་གཤེར་
 ཕོར་གང་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་ནག་བདུད་ཅི་ཕོར་བ་གསུམ་ཐན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་གནས་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་གསུམ་ཆ་ཅན་བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་བ་གང་གི་གོ་སར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆ་ཅན་མཆོ་མ་རྫོས་པའི་གོ་སར་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆ་གནས་ཀྱང་དེའི་

ཕྱོགས་བཞིའི་ཆ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་མི་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཆ་གསུམ་སོ་སོར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྩ་བོ་གསྐྱའི་འགྲམ་ནས་དེ་གསུམ་གྱིས་བལྟས་པའི་ཆེ་ལྷའི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་ཅིས་
 གང་བའི་སྤྱང་དུ་སྤྱང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མིའི་མིག་ཤེས་ལ་རྩས་གང་བའི་སྤྱང་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་
 མིག་ཤེས་ལ་རྣག་གིས་གང་བའི་སྤྱང་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་སོར་བ་གང་ལ་ཡང་སྤྱང་ཚུལ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་སྤྱང་གཞིའི་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཆད་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་སྤྱང་གཞི་གསུམ་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱང་གཞི་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་དེའི་ཆད་སོགས་ལ་ཆད་
 མར་འགོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྩ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་རྒྱུད་དེ་རྩ་མཚོའི་རྩ་ལ་ཆད་
 མར་སོང་ཡང་དེའི་ཆད་དང་དབྱེབས་སོགས་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། གསྐྱ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་རྣག་དང་བདུད་ཅིའི་ཆ་གསྐྱའི་རྒྱུན་ལྟར་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འབྲེེ་
 ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་འཆོགས་པའི་ཆེ་རྩ་རྣག་བདུད་ཅི་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། རྩ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་དེ་གཞན་དུ་སོང་ཡང་རྩ་
 དངོས་གནས་པ་དེ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲེེ་ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་དེར་
 མ་བསྐྱད་ན་བདུད་ཅི་དང་རྣག་དེ་ལྷོག་པ་གང་ཞིག །མི་དེ་དེའི་ཁར་མ་བསྐྱད་ཀྱང་རྩ་དེ་ལྷོག་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲེེ་རྣག་སྐྱེས་པ་དང་འགགས་པ་ནི་ཡི་དྲགས་གཅིག་
 སོ་དེའི་འགོ་འོང་གི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ལྷ་ལ་ཡང་འབྲེེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲེེ་རྣག་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འབྲེེ་ཡི་དྲགས་འོངས་པ་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་འཇིག་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་འགོ་བ་སྤྱིའི་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་ཀྱི་བདག་
 འགྲམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འབྲེེ་བདུད་ཅི་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། དེ་
 དག་སྒྲོར་སོང་དཀའ་ཡང་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་

ཚུལ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་སྒྲིན་འབྱུང་ཚུལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པར་མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཅ་རྟགས་གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུ་དེ་མི་དེ་གཅིག་སྤྱི་ལས་ལས་འབྱུང་བ་མིན་གྱི། མེད་འགྲོ་བ་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་
གྱི་བདག་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་སྤང་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲངས་པའི་སྤང་པོ་ཡིན་
པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། སྐྱེར་བརྟུང་ལ་སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་སྤང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་འཁོར་བར་
འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་སྤང་དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བདེ་
བ་ཅན་དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཐལ། དེར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེའི་སྤང་པོ་ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་པའི་
སྤྱག་བདེན་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དག་མ་དག་གི་བྱད་པར་ཡང་ཡོད་ལ།
དེར་སྐྱེས་པ་ནི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སྒོན་ལམ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་
སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་རྒྱུའི་བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྟག་
གིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་། གང་
རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མེད་རེག་བྱ་དང་། གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་སྤྱི་དཔ་ཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མེད་རེག་བྱར་གྱུར་བའི་གང་རེག་དེ་ཆ་བའི་
རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གང་རེག་ཆོས་ཅན། ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
མེད་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། བྱ་བ་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། མེད་ཁམས་གང་
ཞེ་ན། ཆ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། མེ་དང་མེད་ཁམས་ཡིན་
མིན་ལ་ཐུ་བཞིར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱོད་རང་ལ་དེ་འདྲའི་གང་རེག་ཆོས་ཅན།
གང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེར་ཐལ། མེད་ཁམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁམས་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཚུ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་མིན་ལ། མེད་

ཁམས་ཡིན་ན་ཆ་བས་བྱུང་བ་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་དོན་དུ་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་རེག་བྱ་ལ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་གང་
 བའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་རེག་མེད་པར་
 ཐལ། བྱོད་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་མོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་
 བྱུང་བ་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིར་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་དུང་འདིར་ཉགས་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་མོན་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 འདིར་མ་བྱུང་། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མེའི་རྒྱས་སྟོབས་
 བལ་ཆེར་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་སྟོབས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་མོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མེ་ཡིན་ཀྱང་རང་
 གི་ཆ་བའི་རྒྱས་པ་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་གང་རེག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བྱིར་བཏང་ལ་མེད་ཀྱང་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོད་པས་ན་གསང་
 སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཀྱན་བརྟུས་ལས། མོར་བྱ་དང་།
 སྒྲགས་དང་། སྒྲན་དང་། འབྲུད་སྒྲུད་དང་ལྡན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་ལ་གང་བའི་རེག་བྱ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་
 ལ་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་གང་བའི་རེག་བྱར་བསྐྱར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཆ་བ་
 སྒྲགས་ཀྱིས་མི་ཆ་བར་བྱས་པ་དེ་ཆ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ལ་གཉིས་སྟོད་པ་ཞིག་བཤད་པའི་བྱིར་
 ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྷགས་གོང་ལ་སྒྲགས་མ་བཏབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཞིག་
 ཞེས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་གང་བའི་རེག་བྱར་བསྐྱར་བའི་སྒྲགས་ཀྱིས་
 ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆ་ཀྱན་ལ་བཏབ་ན། དེ་བྱིན་ཆད་ལྷགས་གོང་དེ་ལ་ཆ་བའི་རེག་
 བྱ་མི་འོང་ལ་ལྷགས་དེ་ལ་སྒྲགས་མ་བཏབ་པར་ལག་པ་ལ་སྒྲགས་བཏབ་ནས་དེ་ལ་རེག་པ་ན་

གང་རེག་པའི་ཆ་དེ་རེག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཆ་རེག་མེད་ཀྱང་། ཆ་གཞན་ལ་ཆ་རེག་ཡོད་ལ།
 མ་རེག་པའི་ཆེ་ཆ་མཐའ་དག་ཆ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ལྷགས་
 དེ་ལ་མེར་མ་བསྐྱེག་པའི་གོང་དུ་སྒྲགས་བཏབ་ན་མེད་དེས་པོར་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། རས་ལ་སྒྲགས་བཏབ་ནས་མེད་གདན་བྱས་ཀྱང་མི་འཆིག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་འོད་ལ་ཐུན་པའི་ཆ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་ལས་
 ངན་པའི་དབང་གིས་གང་རེག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ལ་ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྲངས་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་
 དུས་སུ་ནི། །ཆེ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་ཆ་
 གཉིས་ཡོད་པར་རྟོགས་སྟེ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཡི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 དང་། ཅུ་སྤང་ན་གཞག་ཏུ་སྤང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གོང་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན། ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེ་ཡིན་ལ་མི་
 ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཆེ་བ་ཅན་གཅིག་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོངས་
 གྲགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་གསུང་ཡང་། རེ་ཞིག་མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་བར་ཐལ།
 སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པར་འཛིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་
 དེ། ལྷས་ངག་གི་ལས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་

བ་དང་། དབང་འགྲོལ་བའི་གཟུགས་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྱོད་རབ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་བའི་བར་སྤྲང་སྤྲུ་སེང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤང་སོགས་སྤྲང་བ་དང་། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀེང་
 རུས་གྱིས་བྱུང་བར་སྤྲང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཟད་བར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 སྤྲང་ངོའི་ས་ཆུ་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྤྲ་མཉན་འཛུགས་
 སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་ཆུ་སྤྲང་རྣམས་ཁྱེད་སྤྲང་བའི་སྒྲོ་གསུམ་ལ་བྱུང་བར་
 ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་གཉིས་ཆད་མིན་དང་། ཕྱི་མ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མི་སྤྱུག་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀེང་རུས་གྱིས་ས་གཞི་བྱུང་བར་མི་འཛིན་ཡང་དགོས་དབང་གིས་
 དེ་ལྟར་མོས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་མར་མི་རིགས་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བརྒྱན་གཤེར་གྱི་དངོས་པོ་ཕོར་བ་གང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་སྤྲང་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་དྲུག་སྤྲང་བའི་དོན་དྲུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་དེ་འགྲོ་བ་དེ་དྲུག་གི་ལས་གྱི་བདག་
 རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས།
 ལས་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་དང་རབ་རྟུ་དབྱེ་བས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྤྲ་ཆོགས་མངོན་པར་
 འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཁོར་བུ་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲན་དང་འབྱུང་སྤྲང་
 དང་ལྡན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུའི་ལས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དབང་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་

དུ་ཤེས་པའི་བྱང་ཚུལ་བཞིའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡི་དྲགས་
 དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་
 ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་བཤད་སྒྱུར་དགེ་བསྟེན་བཅུན་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པ་ལས། རྩ་ལྷུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་གྱི་དབང་
 གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣལ་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ཉ་ལ་
 སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྟོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྲངས་པ་
 དང་བསིལ་བའི་རྩལ་རྟོགས་ཤིང་བྱས་བྱེད་དོ། །འཕྱང་ངོ་། །དེར་འབྱུག་གོ། །རྣམ་མཁའ་མཐའ་
 ལས་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། འགྲོ་
 བ་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་། སྟེ་འགག་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་རྩལ་མཆན་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་
 དེ་དག་གིས་སྟོན་ལས་བསགས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་། ལས་བསགས་རྩལ་སྟོ་ཚུགས་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་གཅིག་ལ་མི་འཆིག་པའི་
 རིག་སྒྲགས་དང་ལྷན་པའི་སྟེས་བྱས་དེ་ལ་རིག་པ་ན་རིག་བྱ་གང་བའི་རྣམ་པར་སྟེ་ལ། དེ་དང་
 མི་ལྷན་པའི་སྟེས་བྱས་རིག་པ་ན་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ་ཞིང་སྟོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་གང་རིག་རྩལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། གང་རིག་རྩལ་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱབ་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མེ་སྟོབས་རྩལ་
 དུ་དང་། མེ་ཅམ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་ཀྱི་མེ་དང་། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་
 ཆ་བའི་ཆ་བཅོམ་པའི་མེ་དག་གིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་
 ཡི་དྲགས་གསུམ་མཉམ་དུ་འཆོགས་པའི་ཆེ་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་བརྒན་གཤེར་པོར་གང་གི་གོ་
 ས་ན་དེའི་ཆ་ཤས་རྩ་རྣལ་བདུད་ཅི་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དུས་རྩལ་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་དང་ཡི་

དུགས་ལྷ་བྱ་དེར་འོངས་པ་ན་སྒྲེ་ལ། སོང་བ་ན་ལྷོག་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་
 གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་ཆ་གསུམ་ལྷན་དུ་སྒྲེས་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ང་ལས་རྩ་ལྷ་བྱ་དགོ་བ་སྟོབས་ལྷན་བསགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཐུས་
 རྣམ་མཁའ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་འབབས་པ་དང་། ཡི་དུགས་ལྷ་བྱ་མི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་
 ལྷན་བསགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆར་བ་ཐོག་དུ་བབས་པ་མཆོན་ཆའི་ཆར་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་ལྷ་བྱ་ལ་རང་གིས་བས་མི་རྟེན་པར་མ་བཟད་གྲོགས་གྱིས་ཀྱང་བས་མི་
 རྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནའི་ཡུལ་དུ་སའི་ཆར་བབས་པ་དང་། བྱིས་བདག་མེ་སྒྲེས་ལ་ལྷའི་
 འོངས་སྟོན་བྱུང་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་འདྲའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དུགས་
 གསུམ་མཉམ་དུ་འཆོགས་པའི་ཆེ། ཆ་ཅན་བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་དེའི་ཆ་ཤས་རྩ་
 རྣམ་བཟུང་ཅི་ཕོར་བ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་བཟད་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་དབྱིབས་དཔངས་གྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མེད་དེ། དུས་གཅིག་ལ་
 ཡང་ཆད་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་པོ་སོགས་ལ་འོངས་སྟོན་དགོས་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་དང་། བྱ་
 བཞི་སོགས་ལ་འོངས་སྟོན་དགོས་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་དང་བྱ་
 བཞི་གཉིས་ཀྱང་ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་གིས་གོ་སར་ཅིག་ཆར་འགྱུབ་སྟེན་པ་གང་ཞིག །རིའམ་
 སྒྲིང་གཅིག་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཅན་བྱུང་དུས་ཆེ་ཞིང་བབས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིག་པ་ཅན་བྱུང་དུས་ངན་པ་དང་། རྩུང་དུར་འགྱུར་བ་ནི་ལུང་རིགས་དང་སྟོན་བྱུང་
 གི་རབས་དུ་མས་གྱུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་དུས་འཁོར་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་ངོར་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱའི་སྒྲུང་ངོར་རི་རབ་གྱུ་བཞི་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བའི་རྩུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མཐུས་མི་གཅིག་གི་གོ་སར་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་བའི་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་རྩུང་ཅིང་དོག་པ་མེད་པར་བྱེད་རྩུས་པའི་བྱིར། དུས་

འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། རོན་དམ་པར་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚད་གཞལ་
 དུ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སྒྲིག་པའི་དབང་གིས་སོ། །འདིར་སྤྱག་
 གྲུ་ལྔའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་གང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་
 པའི་སྤྱག་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་པ་དེའི་མཐུ་དང་རྩ་འབྲལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟེ་དང་བཅས་པ་འོངས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱང་མ་སྐྱེད་ཅིང་
 སྤྱག་དེར་ཞུགས་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྟེ་ཡང་དོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོར་ས་གཞི་ལ་ཡང་རོ་ཞག་བྱང་པར་
 ཅན་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱང་འོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་པས་
 རྒྱུན་བྱས་ནས་རྒྱབ་ཅིང་། ད་གཏོད་གསེར་ར་གན་དང་དཔུལ་ཞ་ཉིར་འགྱུར་བ་སོགས་འོང་ལ།
 ཡང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཡར་སྐྱེས་ཏེ་བྱམས་པའི་དུས་སྤྱི་ཆེར་མ་དང་ཚུ་
 སྒྲོ་མེད་པ་སོགས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། དྲང་སྟོང་མཁྱེད་པོའི་གསེར་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསིལ་བར་བྱས་པའི་ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེའི་བྱེད་ལས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱེད་ལ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། བསིལ་བའི་རིག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྲལ། འོ་ན་བྱེད་རང་ལ། འཇམ་ཚེན་གྱི་ཁ་དོག་དམར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེའི་བྱེད་ལས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་དབང་
 གིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇམ་འབྱུང་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སྐྱུ་པོར་སྤྱང་བ་དེ་ནི་སའི་ཁམས་ཀྱི་
 དབང་རོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་སྤྱང་བ་དེ་ནི་རྩའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་རོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་དམར་
 པོར་སྤྱང་བ་དེ་ནི་མེའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་རོ། །གང་གཞུང་དབྱིབས་སྤྱར་འདུག་པའམ། རྒྱུ་པོར་
 འདུག་པ་དེ་ནི་རྩའི་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེའི་བྱེད་

ལས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་། སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་། རྫོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 ལས་སོགས་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་མེད་ན་གཞི་དེ་ལ་མེད་པའི་བྱེད་
 ལས་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་བྱུང་ན། འབྱུང་བ་བཞི་ཀའི་བྱེད་ལས་
 དང་མི་ལྡན་པའི་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཞི་འབྱུང་བ་
 གཅིག་གི་ཡང་གཡོ་བ་རྒྱུ་གི་བྱེད་ལས་དང་། ཐོགས་པ་སའི་བྱེད་ལས་དང་། ལྷན་པ་རྒྱུའི་བྱེད་
 ལས་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་གཅིག་མེད་ནའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། འོ་མ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་གི་རྒྱ་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ནང་གི་གཤེར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་
 གཤེར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བེད། འདོད་ན། རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ལྷའི་བདུད་ཅི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་
 བདུད་ཅི་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ།
 ལྷའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ལྷའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷའི་རྒྱ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡི་དྲགས་ལ་རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྱུ་ལྷང་བའི་ཆེ་རྒྱ་ལྷང་གི་སྟེང་དུ་ནག་ཡིན་པ་ཞིག་
 མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྱུ་མཐོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་ཆ་ཀྱན་
 ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྱུ་ལྷང་ཡང་ནག་དངོས་
 གནས་པ་དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ལྷང་གི་ཆ་ཀྱན་ལ་
 ཆད་མར་སོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆར་གྱུར་པའི་རྒྱ་
 སྤྱོད་དང་རེག་བྱ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུ་མ་པའི་གཟུགས་མདོན་སུ་མ་དུ་
 མཐོང་ཡང་དེའི་ཆ་ཀྱན་མཐོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཡི་དྲགས་
 ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ལྷང་གི་འགྲམ་དུ་བྱིན་ནས་བལྟས་པ་ན་ཡོངས་སྟོན་དུ་རྒྱ་དེའི་ཆ་རུང་
 བད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ཡིན་ཆད་ལ་རྒྱ་ལྷང་བདུད་ཅི་དང་། ཡི་

དུགས་ཡིན་ཆད་ལ་རྣལ་ཁྱབ་དངོས་གནས་པ་འབྱུང་མི་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་ལས་ཅན་གྱི་ནང་
ནས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དབང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་འབྱུང་གི། ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་ལ་བལྟས་པ་ན་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་བ་འཆར་
བ་ཡང་ལྟ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་བ་དེ་འཆར་བས་མ་ཁྱབ་ལ། རྣལ་ཁྱབ་
ཏུ་སྒྲིང་བའང་ཡི་དུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་
ཀུས་ཏེ། དེ་འབྱུང་ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དུགས་སྟོང་བ་རི་རབ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཚུ་བོ་གཞུང་དཀྱིལ་དུ་
ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེད་གྱི་ཆ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ལྟ་མི་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་མཐའ་དེར་
མེད་པའི་ཆེ། གོང་འོག་གི་སྒྲིང་ཚུ་ཡིན་ཀྱང་ཡི་དུགས་དེས་གང་ཐོབ་གྱི་ཆེད་གྱི་ཆ་རྣལ་ཏུ་སྒྲིས་
བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་འབྱུང་ཡི་དུགས་ཁོ་ནས་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ལྟ་ཁོ་ནས་སྒྲིང་དེ་བདག་ཐོབ་དུ་གྱུར་ཏེ་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཆ་ཀུན་བདུད་ཅིར་འབྱུར་བའི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་
ཡང་བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དུགས་ལྟ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་
བལྟས་པའི་ཆེ་ན་གསུམ་ཀའི་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྟར་དུ་
སྒྲིས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་སྟོང་དེ་ཡི་དུགས་གྱིས་ལག་དུ་སྒྲངས་ནས་འབྱུང་བར་བརྩམས་ན། ཡི་
དུགས་གྱི་ཁར་སྒྲིབས་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྣལ་ཁྱབ་ཁོ་ནར་སྒྲི་ཏེ། ཡི་དུགས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། ཡི་དུགས་འགའ་ཞིག་གིས་བལྟས་པའི་ཆེ། བལྟ་བུ་ཚུ་སྒྲིང་དེ་སྐམས་པར་ཐལ། བཤེས་
སྒྲིངས་ལས། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིང་ཡང་སྐམས་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཚུ་སྒྲིང་མ་མཐོང་བར་གྲམ་པ་མཐོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་
རང་ལ། དེ་འབྱུང་ཡི་དུགས་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཆེ་
ཚུ་སྒྲིང་མེད་པར་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཆེ་ཚུ་སྒྲིང་མེད་པར་གྲམ་པ་སྒྲིང་བའི་

ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ཡང་། མིག་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚུ་མེད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཁྲབ་མཆམས་ལ། འོ་ན། བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་བརྒྱན་གཤེར་ཤོར་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་
 གྱིས་བལྟས་པའི་ཆེ། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིའི་མིག་ཤེས་
 གྱིས་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིའི་
 མིག་ཤེས་ལ་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་མི་སྤང་བར་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོག་གཞིའི་ས་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཡི་དྲགས་གྱིས་ཚུ་སྤང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་ལ་
 དེ་སྐྱམས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 སྟེ། བརྟེན་ནས་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་རིང་
 ཐོ་ནས་ཚུ་སྤང་མཐོང་ནས་དེའི་འགྲམ་དུ་འོངས་པ་ན་སྐྱམས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 དཔྱལ་བའི་ལྷགས་བསྟེན་གི་ས་གཞི་ཆོས་ཅན། དོན་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོན་
 སེམས་གྱིས་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་ལས། ལྷགས་བསྟེན་ས་གཞི་སྟེ་
 ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྟོན་སེམས་འབྱུང་
 བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལྷགས་
 བསྟེན་གི་ས་གཞི་སོགས་བྱེད་པ་ཐོ་དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་སྟོན་གྱི་
 སྟོན་སེམས་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚུ་སྤང་གི་ཆེད་ཀྱི་ཆ་ནག་ཏུ་
 བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་སྟོན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་
 གི་ལས་ཀྱི་མཐུས་བརྟོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བྱུང་
 སེམས་མཐོང་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་རིམས་ནད་སོགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་མཐུས་གང་

བའི་ཆེ་དོ་བ་དང་། རྩོ་བའི་ཆེ་བསིལ་བ་དང་། འོད་གྱིས་གང་དུ་བྱལ་བ་དེར་ནད་རིམས་སོགས་
 མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅུས་འཁོར་དང་མངོན་པ་མཛོད་གཉིས་
 གྱི་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་གཅིག་ཤོས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། ཅུས་
 འཁོར་གྱིས་ལྷན་པོ་རྒྱུ་པོར་བཤད། མཛོད་གྱིས་ལྷན་པོ་གྲུ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ལྷན་པོ་ཡིན་ན་ཅུས་འཁོར་
 གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་པོ་དང་། མཛོད་གྱི་ལུགས་ལ་གྲུ་བཞི་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 བཤད་ཚུལ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་མཛོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ལྷན་
 པོ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། འོ་ན། ཅུས་འཁོར་ལས་མི་མཛོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ལྷན་པོ་
 དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་ཁོ་ནར་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅུས་འཁོར་ལས་
 སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབྱེབས་ཆད་སྒྲ་ཆོགས་པ་གསུངས་
 ཤིང་། གསུངས་པ་ལྟར་གྲུ་བཞི་ཅེས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་སྒྲུང་བར་བཤད་
 པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་མི་མཛོད་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལྟ་ལ་ཡང་ཆད་དཔག་ཆད་འབྱུང་ཐག་བཞི་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་དབྱེབས་
 རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ནར་གཞལ་དུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་རིགས་སྟོད་བཅུད་འབྱུང་
 གྱི་ལ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུ་བ་
 རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། འདིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཆད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསུངས་
 ཤིང་རབ་ཏུ་སྒྲུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་པོ་ཆེ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་།
 མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་རི་སོགས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུ་བ་རྟེ། ཆ་ཅན་ལྷན་པོ་གཅིག་གི་གོ་སར་དེའི་ཆ་ལས་གྲུ་བ་
 པའི་ལྷན་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།

དུས་འཁོར་གྱི་དཔེ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་མེ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་སྒྲོན་བཅུད་སྒྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བྱེད་
 པའི་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པ་གཉིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་བསམ་མི་བྱེད་དེ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་ན་འགལ་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དཔེའི་ཤོང་ཚུལ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་རི་གླིང་ཐ་དད་པ་གནས་པའི་དཔེ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསམ་མི་བྱེད་དེ་བསམ་མི་བྱེད་གཅིག་གི་དཔེར་འགོད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྙད་ལ་མི་འགལ་ཡང་དངོས་པོ་གང་ལའང་ཆད་འདི་ཙམ་དང་ཡུན་འདི་ཙམ་ཞེས་གཅིག་ལ་ངེས་
 བཟུང་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསམ་མི་བྱེད་དེ་འདྲ་འགོད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བོད་སྤྲུལ་མ་མང་པོས་སྐྱད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་
 ཡུན་ཆད་ངེས་པ་མེད་དེ། བསྐྱལ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་བསྐྱལ་པར་
 སངས་རྒྱས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསམ་མི་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 དུ་འཛིག་ཆེ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ལ། དོན་དམ་པར་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 པ་བཞི་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་བསམ་མི་བྱེད་རྣམས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི། གཞན་
 དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་

ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་
 དབང་དང་འཛིག་ཏེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཅུ་བར། གཡ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། གང་
 ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་
 ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། བཞི་བ་ནི། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་
 འདོད་ལྟར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཡ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རང་རིག་དགག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་
 རིག་འདོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱོགས་སྤྱོད་ལ་དབྱེད་པ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལ་དོགས་པ་གཙོད་
 པ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གཞན་གྱི་བློ་པའི་བྱེད་པར་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་འཛོག་ན་རྟོག་བྲལ་ཞིག་
 ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་ཞེས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མདོ་སྤྱོད་
 པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་འདོད་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། མདོ་སྤྱོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱོད་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་རང་རིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། གཡ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་མཛད་ལུལ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་འདོད་
 མཁན་གཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་

གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ཡུལ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་
 གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་གཅིག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འགོག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མདོ་སྡེ་
 པ་གཅིག་འཛོག་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ཁ་
 ཅིག་གིས་ཏེ་སེམས་ཅམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྐྱབས་ནས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སེམས་ཅམ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་
 སྐྱབ་མཁན་དང་འདོད་མཁན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ས་སྡེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སྡེ་ལས་མདོན་སྐྱམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་རྣལ་
 འབྱོར་མདོན་སྐྱམ་གསུམ་དུ་ཡང་བཤད། དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་སྐྱམ་
 དག་པའི་མདོན་སྐྱམ་བཞིར་ཡང་བཤད་པ་གང་ཞིག །རང་རིག་མདོན་སྐྱམ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བྱེད་རྣམས་རྒྱས་པར་བལྟ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་རང་གཞུང་ན་ཡང་རང་རིག་
 དངོས་སུ་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་བར་
 ཞེས་པ་ལྷུན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཁོགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་
 གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་མདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོ་ན་རེ། གར་མཁན་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་ན་གར་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྔ་
 འཛོན་པའི་རྣམ་ཞེས་ལྔ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེའམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་
 མདོ་སེམས་གཉིས་ན་རེ། ཡུལ་ལྔ་འཛོན་པའི་རྣམ་ཞེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་འཇུག་པ་

སྐྱར་བས་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་མངོན། ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འབྲུལ་བ་རགས་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་
 གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་མིག་
 དང་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཡང་། དེའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཡང་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཅིག་གིས་གཞན་
 གྱི་རུས་བ་བཅོམ་ནས་དེའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་
 བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཆར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བའི་སེམས་གཅིག་གིས། །རུས་བ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། །ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་
 བ་མིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་
 འདོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་
 བསྐྱབ་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱུད་རེ་རེ་བཅོ། །ཞེས་པའི་དོན་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་བ་ཉིད་ལས། །རུས་བ་ངེས་པར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདི་ལྟར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཐོད་གྱི་དབྱ་ཆད་པ་མང་པོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཡོད་དེ། ཟ་འོག་ལྟ་བུའི་ཁ་པོ་
 ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་བ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་གཅིག་ཆར་
 སྐྱེ་བར་སྐྱར་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོའི་དོན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་
 པ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱིད་གྱིས་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་གཅིག་འཛིན་
 པ་ལ་ཡང་གཙོ་སེམས་གཅིག་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ལྟ་དང་བཅས་པས་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་

འཛིན་པར་ཐལ། དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་
 གྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟ་འོག་ལྟ་བུའི་ཁ་པོ་ལ་བལྟ་བའི་
 ཆེ་དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་སྟེ་བར་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་གྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་པོའི་སྟེང་གི་སྔ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཐ་དད་པ་སྟེ་བར་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་
 མཉམ་གྱི་མདོ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་གྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དུས་གཅིག་ལ་གཟུགས་སྟེ་སོགས་ཡུལ་ལྟ་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ་དབང་ཤེས་རིགས་
 མི་མཐུན་ལྟ་གཅིག་ཆར་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་ཁ་པོའི་སྟེང་གི་སྔ་སེར་དཀར་དམར་ལྗང་ཁུ་ལྟ་འཛིན་
 པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ལྟ་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་གྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པར་ཞི་འཆོས་
 དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ཕྱོགས་སྒར་བཞོད་པའི་གྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཐིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མདོ་སེམས་གང་གི་ཡང་ལུགས་སུ་
 འཛིན་མི་བྱུང་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཁ་པོའི་སྟེང་གི་སྔ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་ཡང་འདུག་པ་སྒྱུར་བས་གཅིག་ཆར་སྟེ་བར་མདོན་པ་སྟེ་
 སྒྲང་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་པ་སྒྱུར་བ་གཅིག་ཆར་སྒྲང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པའི་གྱིར་ན་མ་བྱུང་། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕྲོངས་སྟེན་པའི་མདས་
 ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་འཐིགས་ཀྱང་མདའི་ལུགས་སུ་བས་རིམ་ཅན་དུ་མ་ཡིན་
 པར་གཅིག་ཆར་དུ་ལུག་པར་སྒྲང་བ་བཞིན་རིགས་མཐུན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཟ་འོག་
 གི་དཀར་སྔ་སེར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འདུག་པ་སྒྱུར་
 བས་གཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་སྒྲང་ཞེས་བཤད་པའི་གྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །གཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་སྤྱར་ཕྱིར་
 སྤྱན་པོ་དག། དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ཁ་བོའི་སྤྱང་གི་སྤྱོད་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་
 མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་གཅིག་ཆར་སྤྱང་བ་ནི་འཇུག་པ་སྤྱར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་
 བར་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་རིམ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་སྤྱེ་དངོས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་རིམ་འབྱུང་བ་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་
 མདོ་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་རིམ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། འཕོངས་སྤྱོད་པའི་མདས་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཐིགས་པའི་དཔེ་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤྱང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་
 བློ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་འབྱུང་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྱུང་གཉིས་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་འཛོག་དཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གང་
 རུང་ལ་རྣམ་འབྲེལ་རྗེས་འབྱུང་གིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་
 གང་རུང་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པས་མ་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །རྣམ་
 འབྲེལ་གྱི་རང་ལུགས་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དྲན་པ་སྤྱོད་ཆུང་གྱི་བྱུང་བར་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་འཛིན་དབང་
 མདོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་དྲན་
 ཤེས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མདོན་གྱིས་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་
 སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིས་སུ་ངས་སྤྱོད་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་
 སྤྱམ་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཛིན་ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། སྤྱོད་

འཕྱག་ལས། གཞན་སྤྱིར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་
 གྱིས་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཤེས་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བའམ་པན་ཚུན་སྒྲགས་
 པའི་དོན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བ་རོལ་པོས་ངས་སྤར་སྤོན་པོ་འདི་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་
 ཚུལ་དེ་རང་རིག་གི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ། རང་རིག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་མི་དྲན་
 པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲགས་ནས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་དྲན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་རིག་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཡན་དགར་བ་མི་དྲན་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲགས་ནས་དྲན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོན་པོ་འདི་ཞེས་དྲན་པས་ཡུལ་དང་། ངས་མཐོང་ཞེས་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་སྤྱིར་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་
 སྤྱི་བ་ན་ཤེས་པ་སྤངས་ནས་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྤར་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་འཇིག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ང་རང་གིས་ང་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་དོན་དམ་དུ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་
 པར་ཐལ། རང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གིས་རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེས་དེ་
 སྤྱིར་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་པར་འཇོག་ན་རང་སྤྱིར་གི་དོན་མི་ཆང་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་མ་བཞག་

པར་ཤེས་པ་དེ་རང་གིས་སྤྱོད་ངམ། ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དབུང་ནས་རང་གིས་སྤྱོད་
 བར་རྟེན་པ་རང་སྤྱོད་གི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་དབུང་ནས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་རྟེན་པ་གཞན་སྤྱོད་
 གི་དོན་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་
 བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གང་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་
 ཡང་མེད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། སྤྱོད་
 བ་ལ་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་མ་ཆོད་མི་གསལ་ཡང་མ་ཆོད་པ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཀྱང་
 རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རང་སྤྱོད་མེད་པ་གང་ཞིག །གཞན་སྤྱོད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་སྤྱོད་དང་རང་རིག་དོན་གཅིག་བྱས་ནས་འདིར་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་སྤྱོད་ཡོད་ན་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྤྱོད་ཡོད་དགོས་པས།
 ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་སྟམ་པ་མི་དྲན་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བྱམས་པས་སྐྱེ་
 བ་སྟོན་མར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཉེར་སྐྱས་སུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་པར་མི་དྲན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐུག་མེད་གྱི་ཡང་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། རང་རིག་འདོད་མཁན་ངོས་བཟུང་བ། རང་རིག་
 གི་གོ་དོན། གཞན་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་ཚུལ། དེ་དབུ་མ་བས་བཀག་ཚུལ་དང་བཞི།
 དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རང་རིག་འདོད་མཁན་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་
 རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ནམས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
 པའི་དབུ་མ་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་ལ། རང་སྡེ་ལྷག་མ་ནམས་གྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྤྱིར་རང་རིག་འདོད་མཁན་མདོ་ལས་བཀག་ཅིང་། ལྐ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་བཀག་ལ། རང་
 རིག་འདོད་མཁན་སྤུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་སྤྲན་ཡབ་སྐུ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱི་ཕྱོགས་

སྤེལ་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྤེལ་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་ཅིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡན་དགར་བའམ། འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ཆིག་རྒྱང་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་འཛིན་
རྣམ་ཡན་དགར་བ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟོག་གི་འབར་བའི་ལྷ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སེམས་དེ་གཉིས་ཀས་ཆགས་
སོགས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་ལ། དེའི་སྤྱིང་གི་རང་རིག་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡན་དགར་བར་
གྱུར་པའི་མདོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེའི་ལྷགས་ལ་མདོན་སུམ་ལ་ཤེས་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞུང་གྱི། དེ་དག་རང་རང་གི་
སྤྱིང་གི་བདག་ཉིད་འབར་ཞིག་རིག་པའི་རང་རིག་ཆད་མ། བདག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ནི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་ཅམ་དེ་རང་རིག་
མིན་གྱི། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་རང་ཉིད་གསལ་ཅམ་དང་། རིག་ཅམ་
པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་མ་སྟོས་པར་ནང་ཤེས་པ་འབར་ཞིག་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི།
སྤྱིར་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་གསུང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་བླ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་
རིག་བསྐྱབ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་བ་ཡོད་དེ། བླ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་ཡོད་
པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱིང་བ་
ལ་རང་སྤྱིང་དང་གཞན་སྤྱིང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་། གཞན་སྤྱིང་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྤྱིང་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་སྤྱིང་བའི་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འིན་རུ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་སྤྱོད་ཡོད་ན་སྤྱོད་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 འེས་བ་སྤྱི་མ་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བའི་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཡོད་བ་གང་
 ཞེག །སྤྱི་མ་ཡོད་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོ་ན། རྗེས་སུ་སྤྱི་བའི་འེས་བ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་
 གཞན་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན། འོན་སྤྱང་དབང་འེས་ལ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་གཞན་
 མི་དགོས་བར་ཐལ། དེ་གང་ཞེག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་བའི་བྱིར། དགོས་ན་འོན་སྤྱང་དབང་འེས་
 སྤྱོད་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། འོན་སྤྱང་དབང་འེས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས།
 སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་གཞན་དེ་ལའང་སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་གཞན་དགོས་བའི་བྱིར། འདོད་ན། འོན་སྤྱང་དབང་
 འེས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་བར་ཐལ་ལོ། །སྤྱོད་གཉིས་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འོན་སྤྱང་དབང་འེས་སྤྱི་མ་
 ཚོས་ཅན། སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་
 འེས་བ་སྤྱི་མ་གཟུང་འོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར། བྱུ་སྟེ། འེས་བ་སྤྱི་མ་གཟུང་
 འོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ན། རང་ལ་ཉེ་བའི་འེས་བ་གཟུང་འོན་དུ་བྱེད་བ་ཐོར་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་འོན་
 གཟུང་འོན་དུ་བྱེད་བ་མི་རིགས་བའི་བྱིར་རོ། །ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ལས། འེས་བ་གཞན་གྱིས་
 ཉམས་སྤྱོད་ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་བྱན་བ་དེ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་
 ཡང་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ན། །ཡུལ་གཞན་ལ་
 བྱི་འཕྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། རང་རིག་སྤྱི་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཛིན་
 དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་སྤྱིས་བ་དེའི་ཆེ་ན་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་བཤམ་བའི་རིག་བ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་
 པོའི་རྣམ་བཤམ་ཤམ་ཤམ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤྱང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་དགར་བ་
 གཅིག་དང་གཉིས་སྤྱིས་བའི་དང་པོ་གཟུང་རྣམ་དང་སྤྱི་མ་འཛིན་རྣམ་དུ་སྤྱི་བའི་བྱིར། དཔེར་
 ན་འེལ་གོང་གཡའ་དག་བ་རས་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་བཞག་བ་དེའི་ཆེ་ན་རས་སྤྱོད་པོས་ཁ་བསྐྱུར་
 བའི་དྲངས་ཆ་གཅིག་དང་། འེལ་གོང་རང་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་དྲངས་བའི་དྲངས་ཆ་གཅིག་དང་གཉིས་
 གཅིག་ཆར་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱོད་མེ་སྤྱི་བ་དེའི་ཆེ་ན། དང་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱས། དེ་རྗེས་

གཟུགས་གཞན་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་དང་གཞན་གཟུགས་གཉིས་ཀ་
གསལ་བའི་ངོ་བོར་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱམ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ན། བྱམ་པ་ལ་
དམིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་དང་གཉིས་གཅིག་ཆར་
སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་སྒྲུང་བ་
དང་། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས།
རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་དབུ་མ་པས་རང་རིག་བཀག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཅོད་རྫོག་དང་། ཅ་ཤེ་ལ་བརྟེན་པའི་
རིགས་པ་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སོགས་གྱི་རིགས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྐུ་གྱི་རིགས་
པ་དང་། སྒྲིད་འཇུག་གི་རིགས་པ་དང་། འཇུག་པ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་པ་
དང་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མར་མེས་རང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལྟར། ཤེས་པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མར་མེས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
མར་མེ་ལ་སྤྱན་ཁུང་གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བསལ་སྒྱུའི་སྤྱན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཅོད་རྫོག་ལས། སྤྱི་
པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། །སྤྱན་ཁུང་ནང་གི་བྱམ་པ་ལྟར། །དེ་ལ་མ་དམིགས་མ་མཐོང་བས། །མི་ནི་
རང་གཞན་གསལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མར་མེ་ལ་བསལ་
བྱའི་སྤྱན་པ་མེད་ཀྱང་། རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། མེས་གཞན་བསྐྱེད་
པ་ལྟར་རང་ཡང་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱན་པས་གཞན་བསྐྱེད་པས་པ་ལྟར་རང་ཡང་བསྐྱེད་པས་
པར་ཐལ། མར་མེ་ལ་བསལ་བྱའི་སྤྱན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།
ཤེས་བྱེད་ཅོད་རྫོག་དང་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པར་བལྟ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་གྱིས་རང་རིག་པའི་དཔེར།
མར་མེས་རང་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །དཔེ་

ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམས་ལ་ནི་རང་ལ་རང་རིག་པའི་ཚད་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིབ་
མོ་རྣམ་འཐག་ལས། རང་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ན་ཡུལ་སྤྱང་བའི་གཞན་
རིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཡུལ་མི་སྤྱང་ཡང་རང་ཁོ་ན་ཡན་དགར་དུ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་གི་
ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱང་བ་ལས་
གཞན་རང་ཁོ་ན་ཤར་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་འབྲེལ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཡུལ་དུ་
སྤྱང་བར་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དམིགས་པར་འདོད་ཅེ་ན། །ཡུལ་དུ་སྤྱང་ལས་གཞན་གྱུར་
པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན།
ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རིག་དུ་འདོད་པའི་སྟོང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་ཆོས་ཙམ།
ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་གི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྣམ་
པ་སྤྱང་བས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞན་རིག་དུ་གྲགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། རྟགས་ཁས་
སྤངས་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙམ། ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ཡན་དགར་བ་རང་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་
དུ་སྤྱང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
ཉིད་ཡན་དགར་པ་རང་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ལ་མ་འཇུག་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་སྟོང་འཛིན་བཞིན། རྟགས་གཉིས་ཁས་སྤངས། བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། རང་སྤྱང་བར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་
དང་དེ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཡིན་པ་དང་
རང་གི་རྣམ་པ་སྤྱང་བས་སྟོང་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ཟེར་ན། འོ་ན། མ་རིག་པ་སོགས་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་
ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར།
བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ།
ཤེས་པ་གང་ཡང་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

རིགས་པ་བཞི་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྤྱོད་བཟོད་ཀྱིས་དབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རང་རིག་
 འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་སེམས་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱས་
 བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱར་ཁས་སྦངས་ན་རང་
 རིག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པར་རལ་གྱི་གཅིག་
 བྱས་རང་མི་གཅོད་པ་དང་། དེག་བྱ་དེག་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པར་སོར་མོ་གཅིག་གིས་རང་གི་ཅེ་
 ལ་མི་དེག་པ་དང་། ཞོན་བྱ་ཞོན་བྱེད་གཉིས་མེད་པར་རང་གི་ཐུག་པར་ཞོན་མི་བྱབ་པ་དང་། མེ་
 གཅིག་གིས་རང་མི་བསྐྱེག་པ་དང་། མིག་གིས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྦྱོང་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་
 གསུངས། །རལ་གྱིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །ངེ་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་མེད་
 པར་ཐལ། ཤེལ་གོང་རས་སྒྲོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲོན་པོར་སྦྱང་བའི་ཆེ་མི་སྒྲོ་
 བའི་དྲངས་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དངོས་སྤྱོད་བཟོད་དེ། སྒྲོན་པོ་འདི་ངས་མཐོང་ངོ་སྟུམ་དུ་བྱན་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྫོག་དོན་གྱི་སྦྱོར་
 བ་གཉིས་ལ་སྦྱོང་འཇུག་མཁན་པོས་བྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་པས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་

དན་པ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དུལ་སྤྱོད་བ་ལས་དུས་བྱིས་དན་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ། དུལ་ཅན་
ཤེས་པ་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཁོ་ན་དན་པ་མིན་གྱི། ངས་སྤར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་འབྲེལ་བར་དན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྒྱགས་
པ་ན་བྱི་དུག་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱགས་པ་སྤྱོད་གི་དུག་མ་སྤྱོད་ལ་དུས་བྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱོ་ཐོས་ནས་
དུག་ལངས་པ་ན། སྤར་རྒྱགས་པའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྟུང་པའི་དན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱོད་འདུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དན་པ་རི་ལྟར་
འགྱུར། །གཞན་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་ཚུ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོ་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱོན་པོ་མཐོང་བ་
དང་། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་རྒྱགས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། སྤྱོ་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱོ་འཛིན་
ལ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། བྱི་བས་རྒྱགས་པའི་དུས་སུ་དུག་ཞུགས་པ་མ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཆོས་
མཐུན། སྤྱོ་འཛིན་མ་སྤངས་པར་སྤྱོན་པོ་མཐོང་སྟུང་པའི་དན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱི་བས་རྒྱགས་པ་
མ་སྤངས་པར་དུག་ཞུགས་པ་སྤྱོད་བའི་དན་པ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བས་རང་རིག་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀག་ཅིང་།
དེ་ཡང་ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་གཉིས་ཡིན་ལ།
རིགས་པ་ནི། ལྷུ་བ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པ། རང་རིག་ཡོད་ཀྱང་རང་མཆོན་
གྱིས་གཞན་དན་པ་མི་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དན་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་པའི་རིགས་
པ། ལྷུ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཀག་པའི་བྱིར། དང་པོ་
ལྷུ་བ་སྟེ། རང་རིག་གི་གཟུང་བ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་རྒྱབ་པའི་དན་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་ན་དེ་
རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་ལྷུ་བ་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། སྤྱོ་ཅོད་གཞིར་བྱས་ནས་རྟག་
པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་བཞོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར། མ་ལྷུ་བ་འདི་ནི་

[illegible]

གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་འཛིན་
སོགས་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་དེ་རང་གིས་རང་རིག་ན་རང་རིག་
ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་བཅེས་ན། རང་རིག་
མེད་ཀྱང་སྤྱོད་འཛིན་མི་རུང་བའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། སྤྲོད་འདོད་པ་ལྟར་རང་རིག་གཞན་རིག་
དབྱེད་ནས་མི་འཛིག་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ངོར་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ཆད་མས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་བྱི་རོལ་ནས་
ཚུར་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམས་པ་ཤར་ནས་ལུལ་ལུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ཏུ་སྤྲོད་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་བྱུང་
ན། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་རང་ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་སྤྲོད་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་འཛིན་རང་ཉིད་ཡོད་པར་སྤྲོད་བར་ཐལ།
སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་རང་ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་སྤྲོད་བའི་བྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་ན། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་ཡང་སོང་བར་ཐལ། སྤྱོད་
འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དེ་ཅམ་གྱིས་
སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པས་ན་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆད་མ་དེ་དག་
གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཆིག་གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་
རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཆད་མ་དག་གིས་རང་གི་
ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་འཛིན་ནི་གཞན་
ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྱུར་གྱི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འགྱུར་པར་བསྟན་
ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་

ཆད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་གཞུགས་པུ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆད་
 མ་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཐལ། དབྱེད་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་མ་དབྱེད་ན་སྟོན་པོ་འདི་ང་རང་
 གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་དྲན་སྟུང་པའི་དྲན་ཤེས་ཆད་མ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རགས་པ་ལ་འང་སེམས་རང་གིས་རང་མཐོང་བར་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
 རྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་མཐོང་བ་དང་། སྤྱར་མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་
 དེ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་སྟེ་བར་ཉི་
 མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ལ་ཉི་མའི་འོད་དུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གང་ལ་
 རྒྱ་བ་གྱི་གང་དུ་བཞག་པ་དང་། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆེག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆེག་པར་
 བཤད་པ་དང་། རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ལྟ་བུ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་རིང་ལ་མ་ཐད་པ་ལ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་
 རིང་ལ་རྟག་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཤིང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་རྟེ། མིག་དབང་རྒྱང་བས་ཡུལ་འཇིན་ན་དེ་
 མཚུངས་གྱི་དབང་པོས་ཀྱང་འཇིན་པར་འགྱུར་ཡང་མིག་གིས་གཞུགས་མི་མཐོང་བྱས་ན་མངོན་
 སྟུང་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་ལྟར།
 དེ་གཉིས་གྱི་དུས་གྱི་གཞུགས་གཉིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པས་མི་གཅིག་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་དབྱེད་ན་མི་འཐད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྤྱོད་རགས་དེ་འདྲ་གཉིས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་
 རགས་པ་དེ་འདྲ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་

བཤད་ལས་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་སྤྱ་མོ་ཡང་བཤད་པ་གང་ཞིག །རགས་
 པ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་
 སྟོང་བ་ནི་དཔྱག་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྟོང་བ་དང་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བད་སྤར་སྟོ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱིས་བློ་བ་ན་
 འདི་ངས་སྤར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་སྤྱ་རགས་གཉིས་བཤད་པར་ཐལ། སྤྱ་མོ་བཤད་པ་གང་ཞིག །རགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤར་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་བའི་དོན་དང་ཕྱིས་བློ་བཤེས་དེས་
 བློ་བའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཡུལ་འཇལ་སྟོབས་གྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉིས་
 སྟོང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཉམ་
 བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་། རང་ཉིད་སྟོབས་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་དངོས་
 ཤུགས་གང་རུང་དུ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་རང་ཉིད་སྟོབས་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་
 པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་རང་ཉིད་གཉིས་སྟོང་
 ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན་རང་གི་ཡུལ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་སྟོབས་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་སྒྲིལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ན། རྗེས་བྲུབ་ངེས་པའི་ཚད་
 མས་སྒྲིལ་མི་རྟག་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་ཀྱང་། དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་
 དེའི་ཤུགས་རྟོགས་དང་སྒྲོ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཡུལ་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲོ་དེས་རང་
 དུས་ནས་ཀྱང་བཅད་པ་དེ་སྒྲོ་དེའི་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དང་། སྒྲོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་འང་མ་
 ཤར་ལ་སྒྲོ་དེས་རང་དུས་སུ་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་
 དེར་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་གཅོད་པ་དེ་སྒྲོ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིན་རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རང་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་བདེ་བ་སྟོང་བའི་ཆོར་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བ་ཡོད་ལ། རང་སྟོང་དང་
 འཇིན་རྣམ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་བྱ་དང་སྟོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོགས་སྒྲིལ་མའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རྣམ་མཐུན་རིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ། དེར་
 ཐལ། རྣམ་མཐུན་ལ་རྣམ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་མཐུན་
 གྱི་གདགས་གཞི་ཤར་བས་རྣམ་མཐུན་ཤར་བར་འདོད་ཅིང་གདགས་གཞི་མ་ཤར་བར་རྣམ་
 མཐུན་རང་སྟོག་དང་ཡན་དགར་བ་སོགས་འཆར་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱབ་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་སྟོས་བྲལ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་རང་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རང་རིག་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་ཉིད་རང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། གློ་གཞན་གྱིས་དབྱུང་ན་རང་རིག་དེ་ལ་ཡིད་ཅི་ཅམ་
 གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མི་འཆར་ལ། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་གཉིས་སྒྲུབ་ལོག་ཀྱང་ཡུལ་
 ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དང་ཡུལ་ཅན་གསལ་རིག་གི་ངོ་མོ་སོ་སོར་འཆར་བས་ཐ་དད་དུ་དང་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་ཅི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་
 རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། སྒྲ་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བལྟས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་
 པ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་པ་དེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་མི་འཆར་བར་བཤད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བཤུར་བའི་དབང་
 གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ཡང་འཆར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་སྲིད་པ་དུ་མ་སྒྲོམ་ནའང་
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་འཆར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་བ་འཆར་བའི་དབང་དུ་
 ཐུས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་ཞིག་སོ་སོར་འཆར་དགོས་ལ་མི་འཆར་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་རིལ་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲལ་པར་ཞོན་པའི་སྒྲུབ་བ་
 འཆར་ན་དེ་འཆར་དགོས་པ་ལ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་
 སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་ལ་དབྱུང་པ། སྒྲ་དོན་ལ་དབྱུང་པ། མཚན་ཉིད་ལ་

དབྱེད་པ། དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ལ་དབྱེད་པ། དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཐོན་སྒྲིག་གི་སྒྲིལ་ལ་དབྱེད་པ། བྱེ་
བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་དྲུག །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་ཐར་པ་
དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བར་ཐལ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། མཐོན་སྒྲིལ་རྗེས་དཔག་དགོས་
པ་མེད། །ཕྱ་སྒྲིགས་སྒྲིལ་བ་བསྒྲིག་པའི་བྱིར། །མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྡེ་བདུན་གྱིས་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་དངོས་སྒྲིལ་བའི་ལྷགས་
སྒྲིལ་བའོད་པ་དེ་ཅོད་དོར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དགོས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་ཆད་མ་བཞག་པ་དེ་དངོས་སྒྲིལ་བས་
མཐོན་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་ལྷལ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་དེ་དབྱེད་མ་སྒྲིལ་བའི་གཞི་
བཞིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཞད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་མཐོན་སྒྲིལ་དུ་རྟོགས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་
ཅོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཅུམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་འབྱུང་
བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་དབྱེད་མ་སྒྲིལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་ཆད་ལོ་རྒྱུ་བ་ན་
རེ། ཆད་མ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཐུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་སོགས་
གྲུབ་པ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཆད་
མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲིལ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མའི་སྐད་དོད་བྱ་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་
བྱིར་དོན་དང་པོ་འམ་ཐོག་མ་ལ་བྱས་ཤིང་སྒྲིལ་ན་འཇལ་བ་ཡིན་པས་ན་གསར་དུ་མི་བསྒྲིལ་བར་
འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་ཆེ་ཐོག་མ་མི་འབྱུང་བས། བར་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཅོད་སྒྲིག་
ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་འབྱུང་མིན་ལ། །བར་པ་མ་ཡིན་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། ཆད་མའི་དོན་གསར་དུ་མི་བསྒྲིལ་བ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་

ཆད་མ་སོགས་མི་རུང་བས་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་རང་དགའ་བས་རང་གི་འཇུག་
 ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའམ་གཞལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཆད་མར་འཛིན་པ་ལྟར་དགོས་པ་
 གང་ཞིག་། རྟོག་གི་བ་དག་གིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གསར་དུ་དགོས་པར་བསྐྱུ་བ་
 བ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། བརྟགས་དོན་ལ་འཛིན་རྟེན་རང་དགའ་བས་མ་
 བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལྟར་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་
 ན་ཆད་མ་ཞེས་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱའི་དོན་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་
 བསྐྱུ་གས་ནས་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་ན་ཆད་མར་བཞག་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་རྟེན་ན་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཆེན་བྱས་ན་རབ་དང་ལུལ་དང་གཙུག་པོ་ཞེས་བ་དང་
 འིན་ཏུ་མཐུན་པའི་བྱིར། བྱུ་བ་སྟེ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ལྟན་སྒྲེས་ལ་བརྟགས་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་
 ཆད་མ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་བྱུ་བ་སྟེ། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གསར་དུ་
 ཞེས་བ་སྒོན་དགོས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་རྣམས་བརྟགས་དོན་ཚོ་ལ་བ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་སོ་སོ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཐུས་ཡོད་ལྟ་བུ་རེ་
 ཆད་མའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་བཞག་པའི་བྱིར། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མ་ཡིན་ན།
 འཛིན་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་རང་དགའ་བའི་དོར་འཛིན་པས་བྱུ་བ་པར་ཐལ། ཆད་མའི་དོན་
 བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུ་བ་སྟེ། ལྟན་སྒྲེས་རང་དགའ་བ་ལྟར་བརྟགས་དོན་མ་བཅའ་
 བར་འཛིན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་
 སུམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་བྱའི་
 དོན་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 མི་རྣམས་ཏེ། རབ་ཏུ་གཞལ་བ་ཞེས་བཤད་རིགས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུ་བ་སྟེ། ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་
 དུ་མ་མི་འགལ་བ་མདོ་བསྐྱུ་བཅོས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རི་ཁྱི་
 དང་རྩ་བ་སོགས་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། མཁས་བ་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ། ཆད་མའི་དོན་མི་བསྐྱུ་བ་

དང་། མི་བསྐྱ་བའི་དོན་ཚུགས་སྐྱབ་དང་། བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དངོས་སྐྱ་བ་དང་དབུ་མ་
 བ་གཉིས་བྱུང་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་དང་གང་ཟག་སོགས་
 བཏགས་ཡོད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་
 ཆད་གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཆད་མའི་
 མི་བསྐྱ་བའི་དོན་ཚུགས་སྐྱབ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་
 གྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རབ་རྩ་འཇལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྩ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོས་ཀྱང་
 བཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་
 ཏེན་ན་ཆད་མ་ཉིད་རྩ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་སྒོས་མི་ཟད་
 པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ནི་ཆད་མར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་རབ་རྩ་ཤེས་པ་ཆད་མར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། དོན་གཟིགས་པས་ན་མི་བསྐྱ་བ། །ཞེས་
 དོན་དེ་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་མི་བསྐྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ལ། སྟག་ཆང་བ་ན་རེ། ཆད་མ་མཆོན་ཚུལ་
 ལ་རང་གིས་ངེས་སམ་གཞན་གྱིས་ངེས་ཞེས་དབྱེད་པ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་འཛིན་ཏེན་པའི་
 སྒོ་སྒྲིན་སྒྱེས་རགས་པ་སྤྲི་བཅིག་འཛིན་གྱི་ཆད་མ་བཞི་སོགས་འཛིན་ཟེར། འོ་ན། ཆད་མའི་
 རང་བཞིན་ནམ་མཆོན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཅིག་ཤེས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཆད་མ་ལ་རགས་
 ལས་པ་དང་། ཆད་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་ཚུལ་སོགས་དབྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅོད་སྒྲིག་ལས་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་བས་དེ་
 ལྟར་མང་རྩ་བཤད་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཅིག་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། མདོ་རྩ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ངེས་པར་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་
 པར་འཛིན་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཇེ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོ་ན་རེ། ཤེས་པ་དང་

ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་བ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་
 འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟགས་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྣམ་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་སྟེ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕངས་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་
 ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་གཉིས་ཀ་རང་ལ་སྦྱང་བའི་ཡུལ་
 མངོན་གྱུར་པ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། སྟེ་
 ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སྟེ་སྦྱང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་
 མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཆད་མ་མིན་ལ། བདག་མེད་གཉིས་དང་། སྟེ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་རང་
 གི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བསྟུ་མི་བསྟུ་བའི་སྟོ་ནས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་དུ་འཛིག་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ལོག་ཤེས་རྣམས་རང་གི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བར་སོང་བ་མེད་ཅིང་། རྗེས་
 དཔག་དང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཉིས་རང་གི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བར་སོང་བའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་མའི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ལ། བྱི་མའི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གཞི་
 གྲུབ་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་བ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྦྱང་བའི་སྦྱང་ཡུལ་མངོན་
 གྱུར་གྲུབ་པར་འདྲ་ལ། བདག་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཏྲག་མི་
 ཏྲག་སོགས་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སྟོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་
 མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་
 གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་བ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟེ་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱ་ཉག་པར་སྤང་བ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་
རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱ་ཉག་འཛིན་ཉྟག་པ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོག་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་
དུ་འཛིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དངས་པའི་སྤྱ་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱ་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉྟགས་ཟེན་ཉྟགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་
བར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱ་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་
བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱ་པོ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས།
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱ་པོ་བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱོད་སྤྱ་པོ་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་སྤྱ་པོ་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སྤྱ་པོ་ལ་
གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
དེ་སྤང་ཚུལ་ལ་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཛིན་ཚུལ་ལ་བསྐྱུ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་
མཆོམས་ཀྱི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གོང་དུ་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་
བྱུང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་
 བོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དབང་མངོན་
 རྣམས་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེ་རང་མཆན་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆན་
 ཏུ་ལ་ཅམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་མཆན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པར་རིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱོད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཁྲད་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་བཞད་པ་
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་བཀག་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཆ་རྒྱས་པར་བཟླ། ཡང་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ།
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གཞུགས་ལ་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་ཡུལ་གཞུགས་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་མཐའ་
 མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་རབ་ཏུ་འཇལ་བའི་དབང་མངོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆད་མའི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ལ་ཆང་ལ་དེ་འདྲའི་གཞལ་ཡུལ་ལ་སྒོ་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པས་ན་དེ་དེ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་ལ་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་
 དེ་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཞིག་
 རྟུན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་དེ་ལ་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཆད་མ་དང་མི་བསྐྱ་བ་
 མིན་དགོས་པས་དབང་མངོན་དེ་རང་མཆན་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་ལ་མི་བསྐྱ་བར་སོང་བའི་ཆད་མ་མེད་པས་

ཁྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་སོང་
བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ས་ལྷ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། སྒོ་
བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

བཞི་བ་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཡུལ་རང་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གཉིས་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་སྤྱི་མཆན་དང་རང་མཆན་དབྱེད་ནས་ཆད་མ་གཉིས་འཛོག་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་འཛོག་ན་མཆན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་ཆོས་ཅན་
ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པས་ཆད་མ་གཉིས་མི་འཐད་ལ། རྟོག་མཆན་གཞི་མེད་ན་
མཆན་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་ཆད་མ་གཉིས་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་། རྟོག་གི་བ་འདོད་
པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ཆད་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་བྱུང་ལ། རྟོན་དམ་དུ་ཡང་མ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་རྟོག་གྱི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་ཆད་མ་
གཉིས་སོ་སོར་འཛོག་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་པལ་ཆེ་བའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྤྱི་མཆན་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེར་ཐལ། ཆད་མའི་གྲངས་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་ལ་རང་རེ་
གཉིས་མཐུན་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དང་།
ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དང་། དཔེ་དོན་འབྲེས་པའི་སྒྲོག་གྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱའི་བྱེད་པར་བཞིན་དབང་
གིས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷང་གི་ཆད་མ་དང་། དཔེ་ཉིར་
འཇལ་གྱི་ཆད་མ་སྟེ་ཆད་མ་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཆད་མའི་གྲངས་འཕྱག་
པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མངོན་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་

གྲུབ་ན། མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་
 ལྷུ་གི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་
 མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་ལྷུ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་
 མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་
 མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་
 མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། འདོད་ན། མངོན་ལྷུ་གི་
 ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 ལྷུ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མངོན་ལྷུ་གི་
 ཆད་མ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་
 སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོབ་པའི་མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་མངོན་ལྷུ་གི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོག་
 ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་
 མངོན་གི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་དབང་མངོན་གི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མིག་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་གི་བཟུང་
 བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་ལྷུ་དང་ཡིད་མངོན་སོགས་ལའང་རིགས་
 པ་དེས་བསྐྱེས་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་པ་སོགས་འཕྲོད། གཞན་

ཡང་། རྗེས་དཔག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 བས་བྱུང་བར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དབང་
 ཐོས་གཙོད་བཞིན་བ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉགས་སྟོབས་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲ་བ་ཉགས་
 སྟོབས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མའི་མངོན་སྲུང་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གཏམ་དེ་འབྲ་བ་ནི་རིགས་བ་ཤེས་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་གྲུབ་ན་རུང་ཐད་སྒྲོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 བས་བྱུང་བར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་
 ཀའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་
 ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་ཡུལ་དུས་རྣམ་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྐྱ་མི་ཉག་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་རྟོགས་བ་ཕྱང་རྣམ་དག་ལ་སྟོས་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་བ་རིགས་བ་རྒྱང་བས་རྟོགས་མི་རུས་པས་དེ་ལ་ཕྱང་
 འདྲན་བ་མཁས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོས་བ་
 ན། །ཕྱང་འདྲན་བ་ནི་མཁས་པའི་ལྷགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དཔྱད་བ་ཀུན་གྱིས་ཡུལ་རྟོགས་བ་ལུང་ལ་ལྟོས་དགོས་བར་ཐལ། གཞལ་
བུའི་གནས་གཉིས་བ་རྟོགས་བའང་ལུང་ལ་ལྟོས་དགོས་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔྱད་བ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག། །བྱངས་ཞེས་ལུགས་འདི་སྤྱི་ཡིས་
བྱས། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་མངོན་སྟོག་གཉིས་བཏགས་དོན་
བཅའ་ནས་འཇོག་རིགས་བར་ཐལ། དབང་པོ་དྲུག་གང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་མཚན་ལ་
མ་ལྟོས་བར་རྟོགས་རུས་བ་དེ་མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོ་དྲུག་གང་རུང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་
ཤིང་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་བ་དེ་སྟོག་གྱུར་དུ་འཇོག་བ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། བུམ་བ་ལྟ་བུའི་མངོན་སྟོག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་འཇོག་རྟེན་ན་གྲགས་བ་དེས་མ་
ཆིམ་བར་འདི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཞིག་ལ་མངོན་སྟོག་ཡིན་བས་མངོན་སྟོག་གི་གོ་ཆོད་མི་
ཆོད་བཅའ་བ་དེ་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་བའི་བཏགས་དོན་དང་དེས་མངོན་སྟོག་གི་
བཏགས་དོན་ཆོལ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་རེ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་སྟོག་དཔྱད་
ཚུལ་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར།

དྲུག་བ་མངོན་རྗེས་སོ་སོའི་དོན་ལ་དབྱེད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་མདོ་
དང་སྡེ་བདུན་ལྟར་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། ཆོད་མ་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ལས་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བ་ལ་དངོས་དང་། ཡུལ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་བར་བཤད་བ་
གང་ཞིག། སྐབས་འདིར་ཡུལ་ལ་དངོས་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་བར་བཤད་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འཇོག་རྟེན་ན་
ཡུལ་ཁོ་ན་དངོས་ཀྱིས་འཇུག་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་ཤེས་བ་ནི་གདགས་བ་ལས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུགས་འདིར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་བ་བ་དང་ཡུལ་
ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དངོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆོད་མ་མདོ་ལྟར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་འཇོག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྙད་དང་མི་མཐུན་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇོག་རྟེན་ན་དབང་པོས་མཐོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བར་གྲགས་པའི་བྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཅུ་ལྟ་
ཞེས་པ་ཕྱལ་བས་བྱ་ཉིའི་དོན་བརྗོད་པ་ལ་སྐབས་འདིར་འཆད་རིགས་བར་ཐལ། ཆད་མ་བས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་བྱ་རྒྱུགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་ཉིའི་
དོན་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་དབང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་རྟོག་བྱལ་དགོས་པར་འདོད་པར་ཐལ། ཆད་མ་བས་དེ་
ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་བྱལ་ཞིག་མི་དགོས་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་
ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་སྤྱི་བས་ཇེས་དཔག་རྣམས་རང་གི་སྤང་བ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་
ཀ་ལ་ཆད་མར་འདོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཇེས་དཔག་
དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མར་འདོད་པ་གང་
ཞིག །དེ་ལ་ཇེས་དཔག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཇེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བར་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཇེས་དཔག་དེ་
རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
བྱ་བ་ལྟེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་
བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་
བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། རང་གི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། མཚན་ཉིད་དེ་
གཞིར་བཞག་ནས་མངོན་སྒྲོག་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་
སུམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ཡིན་ན། དེའི་
འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་མའི་རྟ་ཡིན་ན། རྒྱ་མར་གྱུར་པའི་རྟ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱ་མ་དང་རྟའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
ཆད་མ་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སྤང་བས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་

གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཞིའི་ཁྱད་
 ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་དབྱེད་ལྷན་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྟོང་ཐུན་ལས་རྟོག་བྱལ་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྟོར་ལམ་རྟོན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེར་
 གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་
 ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་རྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་སྟོར་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་
 སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་སྟོར་ལམ་གྱིས་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉམས་སྟོང་གིས་
 འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་རྟེ། ཤེས་པ་དེས་ཆོས་དེ་རྟགས་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་གཞལ་བ་དེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེའི་
 རྟེན་ཆེན་ལས། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པར་
 ཡང་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་རྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་བདག་རྟེན་
 ཡིད་དབང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་
 བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་རྟེ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་

གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་
 པའི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ལས་ཆོས་ཅན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། བྱལ་པར་ཐལ། སྒྲོང་ཐུན་ལས། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་
 ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆན་ཉིད་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབང་
 ཡིད་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དུག་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་སྟོམས་འདུག་རྣམས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་
 གྱི་གཞལ་བྱ་སྒྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་གིས་དེ་འདྲའི་གཞལ་བྱ་བདེ་སྤྱག་བཏང་
 སྟོམས་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། ཆད་མར་གྱུར་
 པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་སྒྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
 སྒྲོང་བའི་སྟོན་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེས་དེ་ཆོར་བའི་སྟོན་སྟོགས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་གཞན་ཞིག་
 སྒྲོང་བས་བྱལ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་
 ན། ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲོང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་
 བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཆོར་
 བ་ཁོ་ན་མིན་ལ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་དེའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དེའི་

མཚན་གཞིར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། རོལ་མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་ཚུ་བསིལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ན་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་བཞིན། དེ་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཕུ་མིན་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན། སྟོང་བའི་བདེ་བ་རྟོགས་པས་བྱུང་བེར་ན། འོ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉམས་སུ་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བདེ་བར་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ན། དེའི་རྫོག་རྫོག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་སྤང་བ་དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སྟེ་འཛིན་ཉན་ན་ཡོད་ན་ནི། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྫོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དེས་གཙོ་བོར་བཤད་པར་

ཐལ། སྤྱི་ཤིང་འདི་འདྲི་ཐོན་ལ་དེ་ཅམ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་
དེ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་མཛོན་སྐྱུ་ཆད་མའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་མཛོན་སྐྱུ་ཆད་མ་
གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཐུན་ལས། མཛོན་རྗེས་གཉིས་སྐྱུ་ཕྱེ་བའི་མཛོན་སྐྱུ་
ཆད་མ་ཅམ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་རང་སྤྱི་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དངོས་སྐྱུ་ལྟར་རང་སྤྱི་གཉིས་བཏགས་དོན་བཅལ་ནས་ཁས་མི་ལེན་གྱི་དེ་གཉིས་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་སོགས་སྤྱི་མཆན་དང་། གཞུགས་རུང་སོགས་རང་མཆན་དུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་བཤད་ལས། དེས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལའང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟམ་
བར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཛོན་སྐྱུ་ཉིད་དུ་རྟམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་རྟམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤྱི་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་གཞུགས་སོགས་མཛོན་སྐྱུ་བ་དང་སྤྱི་ཉིད་དང་མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་དང་། ཡུལ་ཅན་མཛོན་སྐྱུ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་ཡིད་རྟམ་འབྱོར་མཛོན་སྐྱུ་གྱི་ཆད་
མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདི་མཛོན་སྐྱུ་གྱི་ཆད་མ་དེ་གསུམ་འཆད་བྱེད་
གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་མཛོན་གྱུར་བ་
ལ་མཛོན་གྱུར་བས་བྱབ་ཟེར་ན། སྤྱི་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མཛོན་
སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་མཛོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། གཞུང་འདིས་མཛོན་སྐྱུ་ཆད་མ་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ། གཞུགས་
སོགས་དང་སྤྱི་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྟམ་བ་སྤྱི་ཉིད་སྐབས་ཀྱིས་ཤར་བ་ན་གང་གི་
སྤང་བ་འཆར་གཞི་སྤྱི་ཉིད་དང་སྤྱི་ཉིད་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མཛོན་སྐྱུ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་
ཡུལ་དེ་རྟམས་ལ་མཛོན་སྐྱུ་ཆད་མར་འཛོག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས།

འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་
མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེས་པ་གང་
ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྒྲུང་བ་དེ་
ཞེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོར་བསྟུན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་
སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་ན། འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། མི་བསྟུ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་སྒྲུང་གཞིའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་
ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུང་བ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དང་ཇེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་མ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་
ཀྱི་སྤྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་སྒྲུང་ཆ་ལ་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱོད་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཇེས་དཔག་ལ་མངོན་གྱུར་མ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེས་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་མེད་
པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་སྒྲུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེན་སྒྲུངས་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མི་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་སྒྲུངས་ཞེས་པ་འཛིན་ཚུལ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་སྒྲུངས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་
ཐུན་ལས། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཁྱབ་པར་

གསུངས་པ་ལ། རྟོག་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་
 པ་ངེས་མི་རྒྱས་པའི་འཛིན་རྟེན་པལ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འབྲའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་སོ་སོར་བཀར་ན།
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་སྐད་
 ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཛོག་ན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། མར་མེས་སྤོང་བུ་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས། མར་མའི་དཔེ་ཡིས་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་
 བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
 སོགས་མི་རུང་བར་སྤར་ཡང་ཡང་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་སུ་སྐྱེས་པས་བྱུང་བེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྱི་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 གཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་རེ་རེ་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤང་

ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དཔག་གིས་ལྷོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངོར་བདེན་སྒྲིང་གིས་བསྐྱད་པར་ཐལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲིང་ངོ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་ངོར་བདེན་སྒྲིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 ངེས་ངོའི་ལྷོང་ཉིད་ལ་བདེན་སྒྲིང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལྷོང་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་
 སྒྲིངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བདེན་སྒྲིང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་
 ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ན་རང་གི་ཞེན་ངོའི་ཡུལ་དེ་ལ་འབྱུང་སྒྲིང་ཞུགས་
 པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིང་ངོ་ལ་འབྱུང་བ་ཞུགས་ཚུལ་དང་། ཞེན་ངོ་ལ་འབྱུང་
 བ་ཞུགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་པོ་མི་
 རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་སྒྲིང་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་ཡང་། ཞེན་ངོ་ལ་སྟོས་
 ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་མ་འབྱུང་བར་འཇོག། དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པའི་བྱུང་
 པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲིང་ངོར་
 གཉིས་སྒྲིང་གི་སྟོས་པ་མ་བཅད་ཀྱང་། ངེས་ངོར་སྟོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 གྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་ཡང་གྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་
 འབྱུང་ལ། དེ་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འང་སྒྲིང་བའི་སྟོ་ནས་འབྱུང་ཞེས་པ་
 ཡིན་པས་ལམ་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གྲྭ་བཤད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་དང་
བཞི། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། རང་གི་འདྲིན་སྒྲངས་གྱི་
ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་གྲྭ་བཤད་ནི། རབ་ཏུ་འཇལ་
བས་ན་ཚད་མ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་
དཔག་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོན་གྱུར་འཇལ་བའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྒྱུག་གྱུར་འཇལ་བའི་
རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་། ལུང་གི་ཆད་མ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་མངོན་གྱུར་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དང་། ལྷོ་ཁྱེད་སྒྲོག་གྱུར་ཏེ།
གནས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཆད་མ་དང་པོ་གསུམ་བཞག་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་དཔེ་ལ་རག་
ལས་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ཟུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་འཛིན་
སྒྲུངས་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་
བཤད་ཡོད་དེ། དབང་པོ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཙོ་བོ་བས་
ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ལའང་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་སུ་
འདུ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གསུམ་ཅན་
གྱི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷོ་ཡོད་
དེ། མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནས། ལུས་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་
བར་ལྷོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་
ཡིད་དབང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན་
དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། དེ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་
ཡིད་དབང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་སམ་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་ཅི་རིགས་མངོན་སུམ་
དུ་རྒྱུགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་
ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་

འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆན་
 ཉིད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་
 རྟོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་རྟོག་
 གྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་རྣམས་རྟོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རྒྱ་མཆན་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་
 རྟོག་གྱུར་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་མཆན་
 ཉིད། སྤྱི་བཤད་ཡོད་དེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱན་པའི་
 རྟོན་ས་བསྐྱབ་བྱའི་རྟོན་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་གཞལ་བས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས། ཡང་ན་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་། ཐལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་གྲགས་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་ཐོས་བྱུང་དང་། བསམ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་པལ་ཆེར་བསམ་བྱུང་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་དང་སྟོ་བྱུར་བའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཐོས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་ཡོད། རྟགས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་
 གནས་གཉིས་པ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་
 མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་ལྷང་གི་
 ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། ལྷང་གི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག་། ལྷང་ཆད་མ་

དང་། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་། དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི། དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་གྱིས་སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་གྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེར་སྒྲིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལས་ལོངས་པས་ན་ལུང་དང་། ཀུན་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་ལུང་སྟེ། དེ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲལ་། མདོན་དུ་སྟོགས་ནས་འགྲོ་བས་ན་ལུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་རྟེན་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བུའི་འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་གྱུར་པ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། བ་མིན་ནི་བ་ལང་འདྲའི་སྟུང་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དཔེ་དོན་འདྲར་འཛིན་ཅིག་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པ་སྟོང་གྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། སྟོང་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། སྟོང་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བདེ་བར་གཞལ་བའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་སྟོང་གྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། སྟོང་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་སྟོང་གྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན་མདོན་གྱུར་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་བྱིར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་བེད། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་ཡོད་པས་བྱལ་བའི་བྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱལ་བར་ཐལ། རང་གཞལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་ཆད་མའི་གཞལ་བུ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲིག་གྲུར་ཡིན་པས་ཐུབ་པར་
 ཐུབ། གཞི་གྲུབ་ན་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་མ་
 ཐུབ་ཟེར། དེར་ཐུག། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་
 མ་ཐུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐུག། ཁྱོད་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆད་མ་བའི་ལུགས་ལ་ཐུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཏན་ནས་མ་
 ཐུབ། འོ་ན། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་ཆད་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པར་
 ཐུག། རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཞིག་གིས་གཞལ་བས་དེའི་གོ་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཐུབ་ཏེ།
 གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིག་ནས་དང་། མདོན་སྒྲིག་གིས་མ་གཞལ་བའི་སྒྲིག་ནས་འཛོག་དགོས་པར་བཤད་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐུག།
 ཁྱོད་ཁྱོད་བཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། མ་ཐུབ་ན།
 བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན། བློ་ཤེས་ཡིན་ཆད་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐུག། གང་
 རུང་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན།
 འོ་ན། སྒྲིག་ཆོས་ཅན། བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐུག། ཁྱོད་བཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་བློ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ཁྱོད་བཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་ཀྱི་བློ་ཤེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། སྒྲིག་ཀྱི་བློ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལས། སྒྲིག་རྣམས་མིག་གིས་ཉན་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྲིག་དང་བློ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་
 ཅན། བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་ཐུག། ཁྱོད་ཁྱོད་བཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་བློ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ཁྱོད་བཟུང་བྱར་བྱེད་པའི་བ་ལང་སྒྲིག་ཀྱི་མའི་བློ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲིག་པ་ལས། མདོན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་བ་ལང་སྒྲིག་པའི་མི་རྣམས་རུ་མ་
 གསུམ་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྒྲིག་ཀྱིས་མིག་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་ལྟར། བ་ལང་སྒྲིག་

པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོ་བ་ཤིང་བྱེད་འཛིན་ལ། རི་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་
 པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་དན་པ་ཉིད་བཞག་ལས་ཀྱང་། འཇམ་
 བུའི་སྤྱིང་ན་སྤྱུ་ལ་ཉིད་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྲོ་བ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་སྤྱོད་ན་མི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཆོས་ཅན། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་
 བྱ་ཞེས་པ་མི་གཞིར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་ལས། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ལ་མདོན་གྱུར་ཡིན་ན་མདོན་
 གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མདོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 མདོན་སྒྲོག་གི་རྣམ་བཞག་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བརྗེད་བར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་བསམ་མི་བྱ་བ། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་
 བྱ། ཁྱོད་རང་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱས་མ་བྱ་བ་
 པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ཆད་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འཛོག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བརྗེད་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཞལ་
 བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་ལས། ཉགས་དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་སྤྱོགས་ཡུལ་དུས་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་ལུང་
 ལ་བཞིན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་རེ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་

སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོག་གྲུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་
 མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱིད་ཀྱི་
 འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བས་མ་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་
 ལམ་རིམ་གྱིས་བྱལ་ལ། བྱལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ལོག་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་འཛིན་
 སྟངས་འགལ་བའི་ཆད་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྱུང་བ་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་འབྱུང་བ་ཞིག་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 ཆད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་གི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་གིས། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལོ་ན།
 ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་དང་སྤང་
 རྒྱལ་འགལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་དེ་རྟོག་མེད་
 ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སྤང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་དང་སྤང་
 རྒྱལ་འགལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་དང་
 འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྤང་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། བྱིད་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་
 ལ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱིད་དང་སྤང་རྒྱལ་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། དེར་ཐལ།
 རྟོག་མེད་གང་ཞིག །བྱིད་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་སྣང་ཚུལ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་སྤྱན་ལས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་དང་། རང་དང་སྣང་ཚུལ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་གྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཛིན་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་བ་ལ་ཆོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་བ་ན་རེ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སོགས་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་བ་ལ་ལོག་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྣང་བ་ཙམ་རྟོག་མེད་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་བ་གང་ཞིག །སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྣང་བ་གཞི་གྱུར་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་གིས་དགག་བ་ལ། ཅ་བར། མངོན་གྱུར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །ཞེས་བ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ། སྟག་ལོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ལེན་གྱིས་ལྷགས་གཡོ་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཀུན་གཞིའི་སེམས་གྱིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་བ་དང་། ཡང་སྟོང་འཛིན་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་སྟར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྟན་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་རི་བཞིན་དུ། །གང་ཆེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྟོང་བ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སེམས་བདེན་པར་མེད་ན་འགྲོ་འོང་སོགས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། སེམས་མེད་པའི་རྟོག་པའི་ལེན་གྱི་དབང་གིས་སེམས་བདེན་གྱུར་ཡོད་བ་ལྟར་ལྷགས་གཡོ་

བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བར་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཆོག་ས་དུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་བྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་
 སྒོད་བཅུད་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱ་
 རྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་སྒྲོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་མཐུན་པར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 བྱིར། སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདོད་པ་ནི། དེག་བྱེད་བས་སྦྱེས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལ་
 མིང་བསྟར་བ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ལེ་ཤེས་སྦྱང་པོ་དང་། ཞི་བ་འཆོ།
 ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ། ཨ་རྟ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཨ་རྟ་ཡས་ཀུན་
 གཞི་བཞེད་པར་ཐལ། སྐགས་རིམ་ལས། བྱི་དོན་མེད་པ་དང་ཀུན་གཞི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་བཤད་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཨ་རྟ་ཡས་བྱི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་ལ། ཀུན་གཞི་
 ཡང་རེས་ཡོད་རེས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་མེད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསལ་སྒྲོན་
 ལས། རྩོམ་པ་ཡང་སྤྱི་བྱིའི་དབང་གིས་འགལ་བར་བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཞི་འཆོ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཨ་རྟ་ཀ་ར་ཡང་དེ་
 དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀུན་གཞི་སྒྲོན་
 པའི་མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་པར་
 ཐལ། རྒྱ་བས་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྒྱ་
 བས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པར་བཤད། ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་དེའི་དགོངས་གཞིར་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་བཤད་པའི་བྱིར།
 ལེགས་བཤད་སྦྱང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བྱི་དོན་མེད་པ་མདོ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པར་
 མི་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་
 ཡོད་པར་སྒྲོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཀུན་གཞི་སྒྲོན་པའི་ལང་

གཤེགས་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་ངོར་མདོ་དེ་དག་ཀུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། །དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདེས་
གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཁུབ་པར་
ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདེས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བཞི་ཀ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་
གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་གྱིས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་
བརྗོད་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བཞིར་བཤད་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱེད་ཐ་དད་དང་དབྱེ་བའི་སྟོ་
ནས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཚུལ་ལ། རིགས་བདེན་
གྲུབ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་སྤར་འཕོས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་
རི་ཅམ་བསྟོམ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་
སྟོན་པའི་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་མདོ་
ཐམས་ཅད་འདེས་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དང་དོན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།
ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདེས་གསལ་བར་བྱེད་
དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་
པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་བཞག་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་
དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་
འདོད་པའི་མདོ་ལ་སྐབས་འདིར་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་གྱི་མདོ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་ཤེས་པས་ལེན་དེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་པས་བཤད་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ལས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་དོན་དམ་བར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་འདིར་བྱིར་དོན་དུ་སློབ་དགོས་གྱི་ལྷ་ལྟོ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། བྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་ལྟོ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པས་ངས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བྱིར་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅམ་པས་བྱིར་དོན་དུ་འདོད་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་ཡང་གཤེགས་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡང་གཤེགས་གྱི་ལྷ་དེ་བྱིར་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་བྱིར་དོན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀས་རྟག་མི་རྟག་སོ་སོར་བཤད། ཡང་གཤེགས་གྱི་ལྷ་དེ་སྐབས་འདིར་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་སྟོན་སྟེ་བྱིར་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་གིས་
 ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་
 གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་
 པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཉན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་
 འཇིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་
 བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ་ན་རེ། འཁོར་
 བའི་ཅ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ལ། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་འཇིག་ལྟ་ཡིན་མིན་ལ་སྒྱ་
 བཞི་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཇིན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྱ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱས་པའི་ང་ཅུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའོ། །བཞི་
 པ་ནི། གཞུགས་སོགས་བྱུང་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའོ། །ཞེས་སྟོང་ཐུན་
 རྒྱུང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འོ་ན། སྐབས་འདིར་འཁོར་བའི་ཅ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཁས་
 ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འཇིག་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོང་
 ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཤེར་མདོ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གིས།
 ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་འཕགས་ལུལ་གི་དཔྱོད་ལྡན་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྒོན་པ་
 མེད་པ་གསུམ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།

དེ་གསུམ་ཀ་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་གཙུག་
 སེམས་ཚུལ་ཙམ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ལས།
 འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཙམ། ཞེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིན་ཚེགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ང་དང་ངའི་སྐྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པ་ཞེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ང་དང་
 ང་ཡི་བ་གཉིས་གང་རུང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ལྟའི་འཛིན་ཚུལ་
 ཚང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞན་རྒྱུད་གྱིས་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་རེ་རེ་ནས་ཚུལ་ཙམ། སྟོང་ལ་འཛིན་ལྟའི་འཛིན་ཚུལ་ཚང་བར་ཐལ།
 དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་རེ་རེ་ནས་ཚུལ་ཙམ། རང་བཞིན་གྱིས་ངའི་སྐྱམ་པ་
 དང་ང་ཡིའི་སྐྱམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིལ་གསལ་བཅད་ན་སྟོང་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའི་སྐྱམ་པའི་སྟོང་
 རང་གིས་སྒྲིལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིས་ནི་གཞན་རྒྱུད་གྱི་
 བདག་གམ་ང་ཚུགས་སེ་བ་ཡོད་དོ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཛིན་ལྟར་འཛོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་
 རྒྱུད་གྱི་ང་ལ་འཛིན་ཚུལ་སྤྲུལ་པ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 རང་གི་སྐྱམ་པ་སྒྲིལ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 ནི་རང་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་མཚོད་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ངའི་
 སྐྱམ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱམ་སྒྲིན་རང་རྒྱུད་གྱི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པར་

ཐལ། གཞན་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷ་ས་སྒྲིན་གྱི་
རྒྱུད་གྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་ས་སྒྲིན་གྱིས་མཆོད་སྒྲིན་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་བ་
མི་སྒྲེ་ཡང་མཆོད་སྒྲིན་ལ་ང་གཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཞིག་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ང་ཡི་བའི་རང་སྟོག་གང་ཟག་དང་། གཞི་སྟོག་གམ་མཆོན་གཞི་
གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
འཛིན་ལྷ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ལ་འོ་ན། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་
ཞེས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་མིག་ན་སོགས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ང་ཡིར་འཛིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དམིགས་ལྷ་ལ་ང་ཡི་བ་ལ་
མིག་ན་སོགས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྱི་བཞིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེ་དག་སྐབས་འདིའི་འཛིན་ལྷ་གཉིས་གྱི་དམིགས་ལྷ་ལ་གྱི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག ། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ཡང་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ག་
ཆེན་ལས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་ན་སོགས་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་མཆོན་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་སོ་
སྤྱ་ཡང་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ། ཉགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ངའི་ཡིན་རྒྱུའི་གཞི་དང་། ཁྱོད་
བདག་དེའི་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བའམ་བདག་གི་ཅན་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། རྟོར་ཅན་ལ་རྟོར་པ་དང་། ཉ་ཅན་ལ་ཉ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ག་ཆེན་ལས། ང་ཡི་བ་གཞི་
མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ན་སོགས་
 རི་ང་ཡི་བ་དང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་ན་སོགས་རི་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་དང་།
 གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྱུར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་ཆེན་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་
 སྒྲུབ་ཡང་ཞིབ་པར་དབྱེད་ན་མ་ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ང་ཡི་བས་
 ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆན་གཞིར་བསྐྱུན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། ང་ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བསྐྱུན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བ་རི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ན་སོགས་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་
 བའམ་དེ་དག་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རང་མཆན་གྱིས་
 འཇོན་པའི་ལྟ་བ་ང་ཡི་བར་འཇོན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོང་ཐུན་ལས། དེ་དག་སྒྲོ་ལྟན་
 སྒྲེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཞེན་པ་རི་ང་ཡི་བར་འཇོན་པ་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེས་པས་ང་ཡི་བ་དེ་སྒྲུབ་གཞིའི་མིག་ན་སོགས་ལ་མི་
 འཇོག་པར་མིག་ན་སོགས་སྒྲོ་ལ་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་ཅུ་མ་དེ་ང་ཡི་བར་འཇོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་འཇོག་པའི་ཆེ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་མི་འཇོག་པར་ལུང་པོ་ལ་ང་སྒྲུབ་
 ཅུ་མ་དེ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་དེ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་དང་མིག་
 ན་སོགས་ལ་སྒྲོས་པར་བཞག་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་དེ་དག་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བར་
 སྒྲུབ་ཅུ་མ་དེ་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ན་
 སོགས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུབ་པར་འཇོན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ང་ཡི་བར་འཇོན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དེ་
ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཚྭ་ངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅེ་མེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྤྱེས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་
ཚྭ་ངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། བྱོད་ལ་དེ་
ལྷར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སྤྱེའི་མིག་ན་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ང་
ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སྤྱེའི་མིག་ན་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱང་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅེ་མེའི་
རྒྱུ་ཆེན་ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྷར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་
པའི་འཛིན་སྒྲུངས་མེད་པ་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་
བ་མིན་ཀྱང་དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྒྲུང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ང་
ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྒྲུང་བ་ང་ཡི་བར་འཛིན་
པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྒྲུང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་ལྷ་ཀྱན་བཏགས་ལ་དབྱེ་ན། ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་འཇིག་
 ལྷ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་དང་། བདག་གཟུགས་སུ་ལྷ་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་པོ་འཇིག་ལྷ་ཀྱན་བཏགས་
 རགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱོད་རགས་གཉིས་
 ཀ་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཀ་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རེ་རེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡང་
 སྤྱོད་གྱི་རྟོག་གི་བ་མང་པོ་ན་རེ། ངའོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་སྐྱེས་དང་། འཇིག་ལྷ་ལྷན་
 སྐྱེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ལ་
 དམིགས་པས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆས་ཅན། སྤྱོད་གྱི་
 དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། ལྷ་སྤྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ལྷ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་གནས་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་
 རབས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་མི་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་
 ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་མི་ལྷ་སྤྱོད་གྱིས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ་ན། ང་སྤྱོད་དེ་དང་དེར་
 སྐྱེས་འདུག་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་ང་སྤྱོད་དེ་དང་དེར་
 སྐྱེས་འདུག་སྤྱོད་དུ་མི་སྤྱོད་ནོ། །དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ལྷ་སྤྱོད་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ལོ་
 ལྷ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆེ་རབས་སྤྱོད་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་
 ལྷ་སྤྱོད་པ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཞེན་ནས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་
 འཇིག་ལྷ་དང་ང་རྒྱལ་ལྷ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཆུང་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། གོང་དུ་འདོད་ན། ལྷ་སྤྱོད་
 དེ་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་གསུམ་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇིག་ལྷ་འདི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ལ་འཇིག་ལྷ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་

དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཁོ་ནས་བྱ་བ་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
 སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བྱེད་ལོ་རྒྱུ་ཞག་དུས་སྒྲེ་བྱེད་བདག་རེ་མེད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 ཉུས་ཏེ། ངའོ་སྒྲུལ་དུ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་
 རྟེ། ངའོ་སྒྲུལ་དུ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་སྒྲུལ་པའི་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་
 དེའི་ཆེ་རབས་སྒྲེ་བྱེད་བདག་དུ་མ་ཡོད་བར་ཐལ། ལྷས་སྒྲིན་གྱིས་དུས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ལོ་
 སྒྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ལོ་
 སྒྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལྟ་དང་མིའི་ང་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་མེད་པའི་བྱོད་པར་འཐད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིས་ལ་ལོ་སྒྲུལ་པ་
 དང་ང་ཡིའོ་སྒྲུལ་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པས། ལྟོ་སྒྲུལ་པ་དང་མིའོ་སྒྲུལ་པའི་འཛིན་ལྟ་མེད་
 ཟེར་ན། འོ་ན། འཛིན་ལྟས་ངར་བཟུང་ཚུལ་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་ངར་བཟུང་ཚུལ་རེ་དང་།
 མི་རིགས་བཞིའི་ངར་བཟུང་ཚུལ་རེ་རེ་མེད་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཉུགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེའི་བཟུང་ཚུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་བདག་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ང་ཅམ་དང་སོ་སོར་བྱེ་བའི་
 འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ང་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་མ་བྱེ་གཉིས་མེད་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཅ་བར། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་
 མཐོང་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཅ་མེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་
 ཡང་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བའི་འཛིན་སྒྲངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། བདག་འཛིན་དཔྱོད་དུས་ལྷང་སོ་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་ངོས་འཛིན་
 འགོག་པ་དང་། ལྷང་སོ་རྗེས་སུ་འགོག་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། ལྟན་སྒྲིས་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་
 ལྷང་བའི་བྱིར། ཅ་བར། ལྷང་སོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་བྱུང་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་ཟེར།

ཡང་རང་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་
 མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་ལུས་དང་ངའི་སེམས་ཞེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཕུང་གཉིས་ཇེ་ཁོ་ལ་ལྷར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བདག་ཕུང་ཐ་དད་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕུང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་
 དང་། ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྟུང་པ་དང་། ངའི་ཐུས་སོ་སྟུང་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་པ་སྤྱང་ན་
 ལས་མ་འདས་གོང་དུ་དེའི་ཐུས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ན་དགེ་སྟོང་ལ་པམ་པ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱ་
 ངན་ལས་འདས་ཇེས་སྤྱ་དེ་ལྷར་བརྒྱས་ན་པམ་པ་མི་འབྱུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དེ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་
 རང་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྷ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡོ་བྱད་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཛིག་
 ལྷར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོ་བྱད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤྱ་གྱུར་པའི་སྟོངས་པ་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་

སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་ཏྲག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་གཞི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་གྱུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་སྤྱོད་མོ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་
 ཡོད། རྒྱ་མཆན་ལྟར་སྤང་ལ་བཏེན་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་འཐད་སྒྲུབ་དུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་པོའི་མཆན་གཞི། རྒྱ་མཆན་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ངམ་ངམ་བྱགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པ་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་
 ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་པོའི་མཆན་གཞི། སྒྲོ་པོ་སྒྲོ་འཛིན་
 ཆད་མས་བཞག་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། རོན་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀྱིས་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་བསགས་པའི་གཟུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གཉིས་
 རྣམ་གཞན་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་དཔག་སྟེ་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། འཛིན་ལྟའི་མཆན་ཉིད། གོ་ཐོབ་བྱས་
 མོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཅུ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་

ལྟ་དེ། ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ཞེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་བདག་གི་བྱད་པར་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་རང་ངོས་ནས་ངར་ཞེན་པ་དང་། བདག་ནི་མིའོ། །བདག་ནི་དགོ་སྤྱོད་འོ། །བདག་ནི་རྒྱལ་པོའོ། །ཞེས་ཡུལ་གྱི་བདག་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་རང་ངོས་ནས་ངར་ཞེན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་མཆན་ཉིད། འཛིག་ལྟ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་སྤྱིར། འཛིག་ལྟ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བྱུང་བདག་འཛིན་ལ་འཛིག་ལྟས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའི་བདག་འཛིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་སྤྲོམ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འཛིག་ལྟ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འཛིག་ལྟ་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མོ་གཉིས། དང་པོ་འཛིག་ལྟ་རགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིལ་གཉིས། འཛིག་ལྟ་སྤྱོད་མོ་ལ་འང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིལ་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་གི་མཆན་གཞི་སྤྱར་གྱི་རིགས་པ་སྤྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུགས་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྟག་གི་བའི་འདོད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། དེའི་དམིགས་ཡུལ་བདག་ཁོ་ནར་བཞད་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་དང་བདག་མིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། བདག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ། གཞན་སྡེའི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྡེའི་སྤྱོད་གས་དགག་པ་གཉིས། དང་བོ་
 རི། གཞན་སྡེའི་འདོད་པ་འཆད་པར། ཅུ་བར། ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཅེས་
 སོགས་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ལ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བྱིར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་།
 གཉིས་པ་རང་སྡེའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པར། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་བྱུང་བོ་རི། །ཞེས་སོགས་
 བྱུང་། དེ་དགག་པར། གལ་ཏེ་བྱུང་བོ་བདག་ན་དེ་བྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་བདག་
 གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གང་བྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
 དང་བོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ལ་བདག་གཅིག་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་ཁོ་ནས་བྱུབ་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་
 པ་ལ་སེམས་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ་གནས་མ་བྱ་བ་ཁོ་ནས་བྱུབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཡབ་སྐུ་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་དུ་མས་ཀྱང་དེའི་དམིགས་ལུལ་
 ལ་སེམས་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བྱུང་བོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པས་
 ན་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་བོའི་ཚོགས་པ་དང་། གཙོ་བོར་སེམས་རང་འཛོག་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 བདག་གི་སྤྱོད་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་སྤྱོད་དངོས་
 སུ་འདོགས་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་གི་སྤྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་བྱིར།
 དེའི་དོན་ལ་སྟག་ལོ་ན་རེ། རྟོག་གི་འབར་བའི་བྱུང་དེས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ།
 དེས་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཅུ་བར། ཁ་ཅིག་བདག་

ལྷའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་བས་ཀྱང་སྤང་
པོ་ལྷ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གདགས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་
ན། འོ་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདག་གི་གདགས་གཞི་ལ་སྤང་པོ་ལྷ་མི་འདོད་པར་ཐལ།
དེས་བདག་གི་གདགས་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མི་ལྷ་བྱ་སྤང་
པོ་ལྷ་པ་ཅན་ལ་སྤང་པོ་ལྷ་ཀ་ཆོགས་པ་དེ་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱན་མི་
ཆད་པར་སྤར་འཁོར་མཁན་ལ་གཙོ་བོར་རྣམ་ཤེས་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྷར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་
འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
སྲིད་པ་རྒྱན་དུ་ལེན་མཁན་གྱི་བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་འཛོག་པར་བསྟན། ལུས་དང་དབང་པོའི་
ཆོགས་དག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་ཅམ་བདག་དང་། ལུས་སོགས་
སྤང་པོ་ལྷ་གདགས་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་
ཅམ་ཤིང་རྟ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་བཞིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཤེས་བྱེད་དུ། མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ། །ཤིང་རྟ་ཞེས་ནི་དཔར་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སེམས་ཅན་བརྫོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞོད་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་བས་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་
ཆོགས་ཅམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྷར་ཁས་ལེན་མཁན་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་བས་རྣམ་ཤེས་དང་སྤང་པོ་ལྷ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་མི་འདོད་
པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདོད་པ་ལྷ་བས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་བདག་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་

དག་གིས་བདག་བཙུག་པའི་ཆེ་རྒྱུད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མ་བརྟགས་གྲགས་
 པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟགས་དོན་དབྱུང་མི་རུང་ཞེས་དབྱུང་བ་འགོག་ཡུལ་ཞིག་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་གིས་བདག་བརྟགས་ཡོད་དུ་མི་
 འདོད་པར་ཐལ། བདག་དེའི་མཆན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གཉིས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདག་དང་གང་ཟག་གི་རང་ལྡོག་བརྟགས་ཡོད་དང་གཞི་
 ལྡོག་ལ་རྣམས་ཡོད་ཁས་ལེན་པས་མི་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་དེ་ལྟར་
 མིན་དང་བརྟགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་མཆན་གཞི་ལ་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྟར་གྱིས་བདག་གི་མཆན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞིག་
 འདོད་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་ལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་
 ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆགས་ཡོད་ན་ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་
 རོས་འཇིན་པ་ལ་ལེགས་ལྟར་དང་སྒྲ་བའི་ཞབས་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་
 ལྟར་གྱིས་དེ་ལ་སེམས་ཞིག་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་ལ་སེམས་དང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་ཅིག་ལ་འཇོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལ་ཆགས་
 པ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅུ་ཤེའི་རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མང་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཀ་བདག་དང་། དེ་ལྷ་ཀ་རེ་རེ་ནས་
 ཀྱང་བདག་ཏུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པ་
 དང་བསྐྱོམས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་ཀྱི། རེ་རེ་ཙམ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 འཇིན་པའི་བདག་ལྷ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱ་ཙམ་མིན་གྱི། སྤང་པོ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཡང་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་
 བཏགས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་སྤང་པོ་ལྟ་ཀ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་
 གྲང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་བདག་དུ་མར་འགྱུར་
 ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་
 ལྟ་སོགས་ང་ཡི་བ་དང་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཁེགས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་
 བདག་གི་བ་ཡིན་ན། །དེ་དག་མང་སྤྱིར་བདག་གི་བ་མང་འགྱུར། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་
 བཀག་ཆོག་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་།
 བདག་མིན་གྲང་། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ལས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་
 འཛོལ་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་བསིལ་བྱར་སྤངས་པ་ཤིང་རྟ་མིན་གྲང་། ཡན་
 ལག་རྣམས་བསྐྱིག་ནས་དབྱེབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྟན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན། བདག་དེ་དབྱེབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཇོག་པར་
 ཐལ། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ལུས་དབྱེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་
 དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལུས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཙམ་
 གྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་སྤྱི། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པ་ཡང་
 ལུས་རགས་པ་མེད་པས་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་སོ་སོ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྱེ་
 ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་ལ་བདག་འཇོག་ཅིང་སྤང་པོ་
 ལྟག་མ་བཞིའི་བྱུང་པར་ལ་མི་འཇོག་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་བར། དབྱེབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་སྤྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་

བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་
ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིའི་ལག་པ་གཅིག་སོ་དེ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་ཅིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །མིའི་ལག་པ་
དེ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ལག་པ་
ལ་རེག་པ་ན་ང་ལ་རེག་གོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཐ་སྟད་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལག་པ་བདག་གི་འོ་
སྟམ་པའི་སྟོ་ཡང་ཐ་སྟད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལག་པ་ལ་རེག་པ་ན་ང་ལ་རེག་
པར་འཆར་གྱི། ལག་པ་བདག་གོ་སྟམ་པ་མི་འཆར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལག་པ་ན་བ་དང་
སོས་པའི་ཆེ་བདག་ན་བ་དང་སོས་པར་འཆར་ཡང་ན་བ་དང་སོས་པའི་ཆ་དེ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་
མི་འཆར་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལག་པ་གཅིག་ཉིད་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀར་འཇོག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ལག་པ་ལ་ངོ་སྟམ་དུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལམ་སྟོན་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེས་སྤང་སོ་གཞན་
རྣམས་སོ་སོའི་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྟོ་ཚོགས་པ་ཞིག །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་མི་དང་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཡིན་བྱལ་མཉམ་
ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཚོས་ཅན། སྟེ་བ་དུས་མཉམ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདྲས་བྱས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟེས་ཅམ་ནས་དགེ་སྟོང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
བདག་དེ་ཐོག་མེད་ནས་བྱལ་བ་གང་ཞིག །དགེ་སྟོང་དེ་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་ནས་བྱལ། མི་
དེ་མིའི་ལུས་སྤངས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་ལས་ཞིག་
ཡིན་ལ། མིའི་ལུས་རྟེན་མི་མིན་ཡང་། མིའི་ཐ་སྟད་འཐོབ་པ་དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ན་ངོ་སྟམ་དུ་ཐ་སྟད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྟད་གདགས་

པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་བབྱང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་ཅིག་ཡིན་པར་
 ཞེས་པར་བྱོས་ཤིག ། ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། རེས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་
 འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མི་དེ་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཙམ་
 སྐྱངས་ཀྱང་མི་ཡིན་པ་དེ་མི་ལྟོག་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་དེའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ།
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷས་སྐྱེན་ཀྱི་དུས་སྤྱི་བྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ངའོ་སྤྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་
 དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་
 ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྐྱངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྣམས་ནི་སྤྲ་མའི་བྱེ་བྲག་གོ ། ཞེས་
 དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། རེས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་དེ་ང་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ལ་སོགས་
 པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལུས་སྐྱངས་དུས་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་ང་ཙམ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐོག་མེད་ནས་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཆོགས་སུ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷའི་ལུས་ནས་སྐྱངས་པ་ན་ལྷར་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ལྷར་མ་སྐྱེས་གོང་ནས་
 མི་འཛིག་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བྱུབ་པ་ན་ལྷ་དེ་གྲུབ།
 དེ་ནས་དོར་བ་ན་ལྷའི་འགྲོ་བ་དོར་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ། མིའི་ལག་པ་ཆོས་
 ཅན། མི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ན་བ་དང་སོས་པས་མི་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འཛིག་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
 པ་འགྲིག ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བ་སོའི་ལྷ་བྲིད་ལས། གདགས་གཞི་ལུང་པོའི་སྟེང་ནས་བདག་
 རུལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུབ་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ལུང་པོའི་སྟེང་ནས་
 བདག་བྱུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་པོའི་སྟེང་དུ་བདག་གི་ཐ་སྙད་ཆགས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

འོ་ན། སྤང་པོའི་ཆ་ཤས་སམ་ཆོགས་ཅམ་མམ་སྤང་པོ་གང་རུང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛོག་པར་ཐལ།
གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་སྤྲོད་ནས་བདག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་
པར་ཐལ། ཏྲགས་ཞེས་པ་འགྲུང་ཁྱུངས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
ཡང་འགྱུར་ལ། སྤང་པོའི་སྤྲོད་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛོག་ན་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེ་ཡབ་
སྤྲུལ་གྱི་ལྟ་བུའི་ཡིག་ཚུང་ལས། ངའི་སྤང་ཚུལ་ང་རུང་རུང་བ་དང་ཕོ་བ་ཕོ་བ་བ་ལྟ་བུ་སྤང་པོ་དང་
དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་ལ། ལྟག་ལོ་ན་རེ། ངའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་ལྟ་ན་མིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྟ་ན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དེ་འདྲ་མི་འཆར་
བའི་ཕྱིར་དང་། ང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེད། འོ་ན། ལྟ་ན་སྤྲེས་ལ་ལྟས་ཅན་གྱི་
བདག་སྤང་བ་ན་སྤང་པོ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ང་སྤང་ཚུལ་ལ་ང་རུང་རུང་
བ་སོགས་སྤང་བ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་ན་སྤྲེས་ལ་ང་སྤང་བའི་ཆེ་གདགས་གཞིའི་
སྤང་པོ་མི་སྤང་བར་བཏགས་ཆོས་ང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ཅམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ང་སྤང་པོ་ལས་ཡན་གར་བ་མི་འཐད་ཅེས་སྤྲུལ་པ་
དང་འགལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟ་ན་སྤྲེས་ལ་ངའི་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་དབྱེར་མེད་
འོ་ཆུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྤང་པོའི་ངོས་ནས་ངའི་སྤང་ཚུལ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ངའི་སྤང་ཚུལ་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ང་སྤང་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ན་
སྤང་པོ་ལས་ཟུར་ཏུ་ང་སྤང་བར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ལ་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་
མཆན་ཉིད་མི་ཆང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་
པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་སྤང་ལས། འཆར་ཚུལ་སྤྲ་
ཆོགས་པ་ཞིག་སྤང་བའི་མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འདི་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུ་དབྱེར་
མི་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྤྲོད་ནས་ང་དེ་ངའི་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུགས་སེ་
བ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ངོས་ཟེན་འོངས་པས་དེ་ནི་གནད་དང་པོ་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་

པས་འདི་ལ་སྤྱིར་བ་གཏིང་མ་སྤྱིན་གྱི་བར་ལ་དབྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་པ་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་གྱིས་བཟུང་བའི་ང་དེ་དང་རང་གི་
 སྤྱང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་ལྟ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱགས་སྤྱབ་ཏུ་གྲུབ་པར་ངོས་བཟུང་
 བ་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ང་ལྟན་མིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་སྒྲོར་
 སྤྱིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ང་སྒྲོར་སྒྲོར་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱིར། ཏྲ་
 དཀར་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཏྲ་དཀར་པོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་མི་ཡོང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ང་སྤྱང་པོ་དེ་
 ལ་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ་འོ་
 བ། ང་ལ་གདགས་གཞི་སྤྱང་པོའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ང་དེ་སྤྱང་པོ་ལ་མིང་རྒྱང་
 བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། ཐག་ཁ་ལ་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་སྤྱི་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ང་དཀར་ཤམས་དང་། ང་ཆོར་བ་པོ་དང་། ང་འདུ་ཤེས་བ་པོ་དང་། ང་
 ལས་གསོག་བ་པོ་དང་། ང་ཡུལ་ཤེས་བ་པོ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱང་པོ་སྤྱི་འཛིག་
 བྱས་པས་ང་ཡང་སྤྱི་འཛིག་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གདགས་གཞི་སྤྱང་པོ་དེ་དག་
 གི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བདག་ཏྲག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་གི་དོན་དུ་ཚུམ་བ་
 ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཏྲག་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཡང་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་འཕྱག་པ་དང་
 སྟོག་པ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར། བུརྟ་སྤྱི་ལི་ཏ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་བདག་སྤྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྱང་པོའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་
 དང་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་ན་བདག་སྤྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 སྤྱི་བ་དང་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཏྲག་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་
 ཏྲག་པ་ཡིན་ན་ཚུམ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏྲག་པ་མི་འགྱུར་བ་
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་

ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་འདུག་པའམ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། བུམ་པ་ལ་ལོགས་པ་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། བུང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་ལ་ཡང་གདགས་གཞི་བུང་པོ་ལྷའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཆང་དགོས་
པས་བུང་པོ་གཞན་བཞིར་མི་རུང་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བུང་པོར་འཛོག་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལྟན་མིན་
འདུ་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་བདག་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་བདག་ལྟན་མིན་དུ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་བུང་པོ་ལྷའི་མཆན་ཉིད་ཆང་དགོས་པས། བུང་པོ་ལྷ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་
དེ་ལྟར་བཞག་གི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ལ་
ལྟན་མིན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་
རུས་ཏེ། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
ལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བོད་དུ་བཤད་
ཟེན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ལ། ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མེད་
པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་སྒྲེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་། དེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བཞི་ཡང་
དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས།
དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་རྟགས་ནམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
ཞིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། སྒྲུབ་ཆོས་གཏན་ཆེགས་སུ་བཀོད་པའི་
གཞན་གྲགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་དང་

ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་གི། ཚད་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 དེ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡུལ་ཙམ་མི་བསྐྱུ་བར་འགྲོ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཅ་བར། མ་
 བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། གཟུགས་སོགས་
 མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན། འོ་ན། འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ནམས་ཐ་སྙད་འཇོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་མི་བྱེད་བར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ང་འཇོག་བྱེད་གྱི་ངའོ་སྐྱམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །སྟོང་འཇུག་གི་གྲགས་པས་ཡིན་གསུངས་པའི་གྲགས་པ་དེ་ཡང་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྟ་བུའི་ང་ཐ་སྙད་ཏུ་འཇོག་བྱེད་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་སྟན་སྟེས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་འཇིན་སྟངས་ལ་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟགས་ལ་མ་བརྟན་བར་རང་གི་འཇིན་
 སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པའི་ང་རབ་ཏུ་གཞལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
 བར་ཐལ། དེའི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ང་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་
 ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཏིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའམ་སྟོང་བའི་ཐ་སྙད་གཏིས་གང་རུང་ལ་
 འཇོག་པ་གང་ཞིག །སྟོང་འཇུག་གི་ལྷ་དེའི་དོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་གྱི། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་
 སྤང་བ་དང་། སྟོང་བའི་ཐ་སྙད་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་སྟེ་འཕགས་
 སུའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་གན་

པོ་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྟད་འདྲི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། འཛིག་ཏེན་པའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ཡིན་ལ་ཆད་མས་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་
སུམ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བདག་འདོད་ཚུལ་
ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་
ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་སུ་དང་། སྤང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་པོའི་
རང་དབང་ཅན་ཏེ། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་
བུའི་བདག་དེ་བྱད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱག་ལ་ཡོངས་སྟོང་པས་བ་
བ་པོ་དང་། ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རྩལ་སྤྲོད་སྟོང་
སྟོང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པའི་བྱད་པར་ཏེ་ལྟ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེས་ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་
ལྔར་གངས་ཅེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཙོ་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅམ་
ལྟ་དང་། དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱེས་བྱ་དང་བཅས་
པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་གངས་ཅེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་ཅམ་ལྟ་ནི། གཟུགས་སྤྱི་དྲི་རོ་རིག་
བྱ་ལྟའོ། །དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱི་དབང་
པོ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ངག་གི་དབང་པོ་དང་། ལག་པའི་དབང་
པོ་དང་། ཀླང་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་བརྩ་གཅིག་གོ། འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་རྣམ་མཁའ་སྟེ་ལྟའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་གཙོ་
པོ་དང་། རྣ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་དོན་གཅིག །སྟོང་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག །བདག་དང་
གང་ཟག་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག །རང་བཞིན་དང་རྒྱ་གཉིས་དོན་
གཅིག །རྣམ་འགྱུར་དང་འབྱས་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་པོ་ལ། རང་

བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་མིན་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི། རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱི། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་།
 འབྲུང་བ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དབང་ལྷན་ནག་པོའི་གཞུང་ལས། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་
 མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་
 པ་སྟེ། །སྦྱེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྷ་
 པོ་དེ་དག་གྲང་བསྟུན་བཅུ་རིག་གཉིས་སྤྱི་འདུ་སྟེ། སྦྱེས་བྱ་ནི་རིག་པ་དང་། ལྷན་མ་ཉེར་བཞི་
 བཅུ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྩལ་མིན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ།
 སྤྱི་ནས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ཉང་ནས་སྦྱེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་མེ་
 ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྷ་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
 དེ། རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ། དེ་ལས་
 རྣམ་འགྱུར་གཞན་རྣམས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རི་མིད་དུ་རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་མིད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དུས་ནམ་
 ཞིག་གི་ཆེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱང་བའི་སྦྱེས་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱི་བཟླ་ཞིང་།
 རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་མདོན་
 ཤེས་ཀྱིས་བཟླས་པ་ན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོས་བྱས་པར་མཐོང་ཞིང་། གཙོ་བོ་དེ་ཡང་

ངོ་ཆ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་ལུང་སྒོ་ན་མི་གནས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་འགྲུར་གྱི་ཆོགས་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་བ་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེ་(སྐྱེས)བྱ་གཅིག་ཕྱར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྷ་ཤེས་ན། །རལ་བའམ་མགོ་རྒྱུ་ཅོད་པ་ཁ་ཅན། །ཆ་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་ཀྱང་རུང་། །གནས་ནི་གང་དང་གར་གནས་ཀྱང་། །གྲོལ་འགྲུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་པས་བདག་འདོད་ཚུལ་ནི། དེས་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་དེ་ཡོན་ཏན་དགྲ་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རང་ལུལ་འཇིན་བའི་སྒོ་དང་། སིམ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་བདེ་བ་དང་། གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་གྱི་འདོད་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སྤང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་གྱི་འབད་བ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་བསྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་འབྲེལ་ཆོས་མ་ཡིན་བའི་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་ཀས་དང་། རང་འབྲས་ཤེས་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་རང་རྒྱ་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་བའི་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ་བྱད་ཆོས་དགྲ་དང་ལྡན་པར་འདོད་བའི་བྱིར། འཁོར་འདས་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཇི་སྟིང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགྲ་པོ་དེ། བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་བ་དེ་སྟིང་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཁོར་བར་འགྲུར་བ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱེས་སུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་བའི་ཤེས་པས་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཅ་བ་དང་བཅས་པ་གཙོད་པར་བྱས་ཏེ། བདག་གཅིག་ཕྱར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་བའི་བྱིར།

བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བདག་དེ་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་དེ། བདག་པོ་བསྐྱམ་པ་དང་རྒྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐར་སྐྱབ་བ་པོ་ན་རེ། བདག་གཅིག་ཕྱར་དེས་རྟེན་ཇི་སྟིང་ཅིག་ཡོད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞིང་རྟེན་ལུས་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་བདག་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཐ་

དད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་བྱམ་པ་སོགས་སྣ་
 ཚོགས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ་དེའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་དུ་
 འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅེར་བྱ་བས་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དོན་དགྲུང་འདུས་པར་འདོད་དེ།
 ཤེས་བྱ་ལ། སྒོག་དང་། ཟག་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། དེས་པར་རྒྱ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་
 དང་། སྒྲིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་བཅས་པ་དགྲུང་གྲངས་དེས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དགྲུ་པོའི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། སྒོག་དང་བདག་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་
 ལུས་ཀྱི་ཆད་ངི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད། འཁོར་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་
 དེ་ཟག་པ་དང་། དེ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་དང་།
 ཐས་མི་ཐ་བ་དང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤར་བསགས་
 པའི་ལས་ཐད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེས་པར་རྒྱ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་འཆིང་བ་དང་། ཕྱིས་སྦྱོང་
 འགྲུང་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེ་བཞི་པོ་དེ་ལས་དང་། ཆོས་མིན་སྦྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པ་
 ནི་སྒྲིག་པ་དང་། ཆོས་སྦྱོགས་སུ་རྒྱུར་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་བསོད་ནམས་དང་། དཀའ་ཐུབ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཐད་པར་བྱས་ཤིང་། ལས་གསར་དུ་མ་
 བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐར་
 པ་ཐོབ་པའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་ན་ཡོད་པའི་གནས་འཛིག་རྟེན་
 འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་དཀར་པོ་གྲེན་དུ་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་གནས་ཡོད་པས་
 དེར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲོས་མེ་རྟོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་སྤྲིག་
 མདོག་། གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་པ་ནི། ལྷ་སྒྲིགས་པས་བཏགས་པའི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་བདག་
 དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྒྲིགས་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན། མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིན། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ངར་ཡང་མི་རུང་

སྟེ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལས་ཡན་གར་
 དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རི་སྐད་སྦྱས་པའི་
 བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་
 འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་གཉིས་
 ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རང་སྡེ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རི་སྐད་འདོད་ཅེ་ན། རང་སྡེ་མང་
 པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་
 བྱེད་དེ། མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག །དག་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྦྱམ་
 དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 ནི། སེམས་གཅིག་སུ་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་
 ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་
 དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་དང་། ཕུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་རྒྱན་
 ཉིད་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱན་
 ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་
 ལྟན་འབྱེད་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བའི་ཕུང་སྤར་དངས་ཟེན་

བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་
 རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་སྤྱོད་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་
 ར་དེ་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྒོ་དེ་རྣམས་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་།
 གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བྱང་། དང་པོ་
 ལ་ཡང་། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། ལྷུ་བ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་འགྱུར་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་བྱང་། དང་པོ་
 འདི་ལའང་བདག་མང་པོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ། ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་མཛད་རིགས་པར་ཐལ་
 བ། ཕྱང་པོ་མེད་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་པར་མཛད་
 པ་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་རྩ་བ་ལྡོམ་ཡོད་དེ། བདག་མང་པོར་ཐལ་བ། བདག་ཇས་ཡོད་
 དུ་ཐལ་བ། བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་དུ་བྱུགས་པའི་ཆེ་བདག་ཆད་
 པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བདག་སྟེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་
 འགྱུར་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཕྱང་དང་དངོས་
 སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། བཞི་བ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ན། བ་རོལ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་མཐར་
 འཛིན་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གསུམ་པ་ལའང་དེ་དང་མཚུངས་ལ། ལྷ་བ་
 ལ་འདོད་ན། དེ་ལྷར་སྟེ་འཛིན་བྱེད་པའི་བདག་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་
 སོ་བར་འགྱུར་བས། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲུད་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་
 རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། འདིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། རིགས་པ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་ཏེ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱུང་།

པ་འགོག་པ་ལ། སྤང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྤང་། རྟོན་ནི། བདག་སྤང་གཉིས་
 ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད། རང་བཞིན་
 གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་མེད། སྤང་པོ་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པར་ཡང་མེད། བདག་ལ་
 སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པར་ཡང་མེད། སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་ཏུ་ལྡན་པར་ཡང་མེད་པའི་
 གྱིར། འདི་ལ་རྣམ་ལུགས་དབྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྤྲེང་ཏུ་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་
 པ་དང་། དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔྱེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་བདུན་
 ཞེས་བཤད་དོ། །བདུན་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པར་འདུ་སྟེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ངེས་པར་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་བྱ་དགོས་པ་དང་། ལྡན་པ་ལ་ངོ་
 བོ་གཅིག་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། རང་བོ་ཐ་དད་པའི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་གཅིག་ཐ་
 དད་གྱི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཏུ་འདུ་ཞིང་། དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ནང་ཏུ་
 ལེགས་པར་འདུས་པའི་གྱིར་རོ། །འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་རགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་
 ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བུ། བདག་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བདེན་
 པར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟག་
 མ་བཞི་ལ་སྤྱར་ནས་བཞི་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྲེང་ཏུ་བདག་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གཞན་ཏུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་སོགས་བསྐྱར་ན་ཉེར་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བའི་གྱིར། གནས་མ་སྤུ་བས་
 འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྟོ། །བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་གིང་ཉ་དང་
 འབྲ་བར་སྟོན་པ་ལ། དེའི་གྱིར་དང་འཇིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སོགས་སྤང་། རྟོན་ནི།
 འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་བའི་ང་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་དེ་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལས་ཟུར་
 ཏུ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན། ང་དེ་སྤང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ང་དེ་ཡན་ལག་

རྣམས་ལ་མཁར་གཞིང་ནང་གི་རྒྱ་ལྷག་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་ཚུར་ང་ལ་ལྷས་སྒྲིན་ལ་རེ་ལྟེ་བརྟེན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ང་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན། ང་དེ་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་བཀོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན། དེ་ཡན་ལག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡན་ལག་ལ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་དེ་ལ་ཚུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་འདུས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་གི་དབྱེབས་ཀྱི་བཀོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདག་དེ་ཐ་སྐད་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་བདུན་གྱི་དབྱེད་པའི་སྒྲིན་ས་བཙལ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མ་བརྟགས་ཤིང་མ་དབྱེད་པ་ན་རང་གི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་དེ་རྣམ་བདུན་གྱི་དབྱེད་པའི་སྒྲིན་ས་བཙལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྩར་འཛོག་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་གི་ཐ་སྐད་འཕྱག་པའི་དོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་། གང་ཟག་དང་། སྒྲིན་སྤུ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

སྒྲི་བཤད་ཡོད་དེ། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བས་ན་བདག་དང་། སྒྲི་མཆེད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཡུལ་ལ་ཟག་པས་ན་གང་ཟག་དང་། རུས་པ་དང་ལྷན་པས་ན་སྒྲིན་སྤུ་དང་། བདག་ལ་པན་འཛོགས་པས་ན་བདག་གི་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་སོགས་ཡོད། བདག་འཛོག་རྒྱལ་ཡོད་དེ། གདགས་གཞི་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ཡང་མི་རྟོག་པས་ན། གདགས་གཞི་ལ་མིང་རྒྱང་པར་བརྟགས་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདགས་གཞི་དེར་

འཛིན་མི་རུང་སྟེ། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་དེའི་འགྲོ་འོང་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བདག་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མར་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་། གདགས་
གཞིའི་འགྲོ་འོང་ལས་བདག་འགྲོ་འོང་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བདག་འགོག་
ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་
རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངའོ་སྟམ་པའི་འཛིན་ལྟ་སྟན་སྟེས་ལ་ཕྱང་པོ་
བདག་གི་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་
ལྟ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱང་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འཛིན་ལྟ་སྟན་
སྟེས་སྟེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཕྱང་པོ་བདག་གི་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་
འཆར་མི་དགོས་ཀྱང་ཕྱང་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ངར་འཛིན་ལྟ་སྟན་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོ་ལས་འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྟེ་བའི་འཛིན་ལྟ་མེད་པར་ཐལ། རང་འབྲེལ་ལས། འཛིན་ཆོགས་
ལ་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མི་སྟོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལྟ་སྟན་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་དེ་འབྲེལ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཉེར་
སྟེ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན།
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ངར་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་
འཛིན་ལྟ་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཉེར་སྟེ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱལ་མཐའ་ངན་པའི་དབང་གིས་རང་གི་འཛིན་ཚུལ་འཐད་
དོ་སྟམ་དུ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གང་དང་སྟན་
ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་འཐད་ལྟན་
 དུ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་ས་པོན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྐྱངས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་འཛིན་
 ལྟ་དང་། ཅེ་མོའི་ཉེར་ལྟ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་བར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཉེར་ལྟའི་
 དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། སྤང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་བདག་དུ་ལྟ་བའི་འཛིན་ལྟ་
 ཚོས་ཅན། རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅེ་མོ་ཉེར་ལྟ་དང་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་གང་རུང་གང་
 ཞིག་། ཅེ་མོ་ཉེར་ལྟ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཏག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྐྱངས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་མོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་
 བདག་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་བཏོད་པའི་བྱོད་པར་བདག་དུ་
 འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་དང་། ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་
 པ་སོགས་སྒྲིལ་དུ་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་དེ་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་དང་།
 ཅེ་མོའི་འཛིན་ལྟ་དེ་འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་འཛིན་ལྟ་སྤྱ་མོ་ལ་བྱེད།
 གཉིས་པ་དེ་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྩ་བའི་འཛིན་
 ལྟ་འཛིན་ལྟ་སྤྱ་མོ་ཀྱན་བཏགས་དང་། ཅེ་མོའི་འཛིན་ལྟ་དེ་འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་རགས་པ་
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱིས་བདག་དེ་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འཛིན་གྱང་
 གདགས་གཞིའི་སྒྲིལ་ནས་ང་ལ་བྱོད་པར་དུ་མི་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་
 དེ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་སྐབས་འདིར་མ་
 གསུངས་གྱང་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་

དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནད་བདུན་གྱིས་བཅའ་ན་མེད་པའི་ཟབ་མོ་དང་། འཛིན་
 ཉེན་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་འཛོག་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་
 བ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་བྱེད་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་འཁོར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་
 བྱའི་དང་བའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་བས་བསྐྱོར་ནས་སྤྱོད་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་དགའ་ཆལ་ཡངས་
 བར་འབྱུག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །དང་
 བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱོད་པོའི་དང་བ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་
 གྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་བ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་འཆད་པར། ཅ་བར། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་
 བྱི་སྐད་ཅིག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབེབས། །ཞེས་པའི་བར་གྱུར། འདིའི་
 སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཡང་དང་པོ་དུག་ལྟར་
 སོ་སོར་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། ཕྱི་མ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་དང་། སྟོབས་ཀྱི་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་སྟོ་
 བས་ཕྱི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་པར་ཕྱིན་
 ཕྱི་མ་འབྱེད་ཚུལ་དང་འདི་བཞི་གཙོ་བོར་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་གྲོགས་སུ་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་བཞི་
 ཀ་དུག་པོ་རེ་རེའི་གྲོགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་བཞིར་ཕྱི་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཐབས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་
 སྟོན་ལམ་སོགས་རིམ་བས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞིར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་པར་ཕྱིན་
 དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བསྐྱུས་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་འཛོག་པས་ན་དེ་གསུམ་

ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་བྱ་བྱིས་གྲོགས་བྱེད། ཁམས་དམན་པས་བཙོན་མི་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་
ལམ་དང་། ཚུལ་བཞིན་བསམ་གཏན་མི་རྒྱས་པ་ལ་སྟོབས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་བྱིན་ལ་ཡེ་ཤེས་གྲོགས་
སྤྱ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་འཆད་པར། ཅ་བར། གང་བྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་རྒྱ་
སྒང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་
ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཐོག་མར་གསུང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་སྟོན་
བསྐྱལ་འདི་ལ་འཇོག་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དཀའ་
སྤྱད་མཛད་པའི་དུས་དེར་ནམ་སྟོན་གྱི་ལུས་འདིར་བཞག་ནས་སྤྱལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་འོག་མིན་
དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སྤར་ཡང་འདིར་ཐེབས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུལ་བཞིན་
ལ་སྟོན་མེད་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་སངས་
རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱ་
རོལ་དུ་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ཡབ་སྐུ་མཛུགས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་
པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཅ་བར། སྤྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ནམས་བདོག་པར་གྱུར་
པ་རི་སྟེང་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་བའང་དེ་སྟེང་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱ་སྤྱི་བ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས། གཞན་ཡང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་
སྤྱ་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤར་ཡང་སངས་རྒྱ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསྐྱལ་བཟང་ལྟར་སྤར་ཡང་སེམས་

བསྐྱེད་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱ་ཚུལ་དུ་མ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།
 ད་དུང་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་གང་། །དེ་དང་དེ་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །ད་དུང་དུ་ཡང་འདྲེན་པ་
 བྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ།
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་སྐུ་ནི་འབྱུང་བཞིའི་བྱད་པར་ཡིན་གྱི་མཁྱེན་ལྟན་མིན་ལ་
 ཡོངས་སྐུའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་དེ་ལ་རང་དབང་པའི་
 མཁྱེན་པ་མེད་ལ་གཞན་དབང་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཅི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་པ་ལ་སེམས་
 མཆིས་སམ། མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་དབང་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་སྐུ་ལ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྐུ་ལ་པ་གཅིག་ལའང་ཐུགས་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་སྐུ་ལ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཤེས་བྱེད་དངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྐུ་ལ་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མེད་པའི་བཅའ་པོ་རྒྱུད་པ་ལ་སེམས་མི་སྐུ་ལ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཐུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདིར་
 འབྱུངས་པའི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ཡང་གཟུགས་དང་སྐུ་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མཆེད་བཞིའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་སྐུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་
 དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། དེ་སྐུ་ལ་པ་པལ་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོག་གི་
 སྐུ་ལ་སྐུ་དང་། ཡོངས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སྟོབས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་སྐུ་མ་བརྒྱ་པོ་དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་གྱིས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར།

ཡང་སྟོན་གྱི་པཱེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐུ་རས་གཟིགས་དང་། བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་སོགས་བྲིམ་པར་བྱས་ནས་དེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་བྲིམ་པས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། སྐུ་རས་གཟིགས་སོགས་བྲིམ་པ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་དག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་བྲིམ་པས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་
པའི་དགོན་བཅེགས་གྱི་མདོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་བྲིམ་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་རས་གཟིགས་གསུམ་ཚེས་ཅན། བྲིམ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྲིད་ཆངས་སྟོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པའི་གང་
ཐག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྲིད་ད་ལྟར་ཡང་ཞིང་ཁམས་འགའ་རེ་ན་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱའི་
མཛད་པ་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉོག་གོ་འབར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོམ་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོང་པོར་གནས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱམས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོངས་སྤངས་པར་བཤད་པས་ཉན་ཐོངས་བཅོམ་པའི་དགོ་སྟོང་དུ་
བསྟེན་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སོགས་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་
ཡང་དེ་དག་གིས་བྲིམ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། བྲིམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་དགོ་སྟོང་ཡོད་པར་ཐལ། སྐུ་རས་གཟིགས་སོགས་བྲིམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། རལ་པ་དང་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་ཡོད་ཀྱང་སྤར་གྱི་བྲིད་
པར་ཆང་ན་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཀ་བི་ན་འདུལ་བའི་ཆེད་

དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཆ་ལུགས་བརྒྱུད་ཡང་དག་སྟོང་ཡིན་པ་མི་འགལ་
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་སྟོང་དེ། །ཞི་དང་
 དུལ་དང་ཡང་དག་སྟོང་ཆངས་སྟོང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཆད་པ་སྤངས་པ་ནི། །དེ་དེ་བྲམ་
 ཟེ་དག་སྟོང་དག་སྟོང་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་དང་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི་སྤྱལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་བཅེགས་ལས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ལ་དག་སྟོང་གིས་ལྷག་
 གྱུ་བར་བཤད་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཀའ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་བ་དང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཡོད་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་
 འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་
 མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་
 ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་
 སྐབས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་བྲལ་བ་བཤད་ཀྱི། སྐབས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མ་
 བཀོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་འཆི་འཕོ་
 མཆན་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྲལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དཔལ་སྤོང་སེང་གའི་ང་རོ་ལས། དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ལགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱོ་ཐོབ་པས་
སྐྱེ་དེ་གཞན་དོར་འདོར་ཚུལ་ཙམ་བསྟན་པ་ལས། མི་འདོར་བར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཅོམ་པ་ཆེ་དེའི་ལུས་མ་དོར་བར་
ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་བྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཕྱག་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་རིའི་བྱ་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ལྟར་བསྟན་
པ་ཡང་ཐོབ་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་སྤྱི་རིའི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱང་། །བསྐྱེད་ཅན་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོངས་སྤྱིའི་གནས་
ལ་ངེས་བཟུང་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྤྲིང་དོ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡོངས་སྤྱིའི་གནས་གཙང་
སྤྱིའི་སྤྲིང་གི་འོག་མིན་དེར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། གནས་དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བཞུགས་
བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་བཤད་པའི་བྱིར། ཆོས་དབྱིངས་
བསྐྱོད་པ་ལས། དབང་ཐུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་གང་། །འོག་མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་
པར། །ཞེས་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འདྲེས་པར་གྱུར་ལ་བདག་སྤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་དང་། རྟོག་གའི་འབར་བ་ནས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་འགག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡི་མདོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུག་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱོད་ས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་རྟོག་གི་རང་
བཞིན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་མཐའ་དག་ཟད་པས་མཉམ་བཞག་ལས་ནམ་ཡང་ལྡང་མི་དགོས་
པར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཛད་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་བྱ་རིན་
པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཡང་འཁྲོ་བའི་པན་བདེ་སྤེལ་བའི་ཐབས་

མཁས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་དེ་སྤྱིད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དེ་
 ལྟར་འཆམ་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ།
 དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བས་ཅི་ཡང་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པར་དེ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱིས་པ། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་སྤྱོད་། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལ་བཀའ་
 ལྟལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །འདི་ནི་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་རབ་དང་བུལ། །གཙུག་པོར་གྱུར་ཅེས་སྤྱིས་བཅས་
 རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་དག་ཐུབ་བསྟན་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རིང་ནི། །ལྷ་སྤྱོད་ཉིན་མོར་བྱེད་པས་མ་
 བཟུང་བ། །དེ་ཆེ་ཤིང་བྱིན་དགོངས་དོན་བརྒྱུད་ཆེལ། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་གོ་སར་བཞད་མ་
 རུས། །འཕགས་པའི་དགོངས་ཟབ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །རང་རྒྱུད་བྱུང་མཐའི་དེ་མས་
 སྤྱོད་པ་གང་། །རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་རྩ་རྒྱན་གྱིས་བཀྱས་ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་འོད་སྤངས་
 གསུམ་ཀུན་ཏུ་འབར། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་དེ་མེད་ལུགས་མཆོག་དེ། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་
 དར་ཡང་མཁས་རྣམས་རྣམས། །ལྟ་རན་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པའི་སྤྱིན་ནག་གིས། །ངེས་དོན་ཀུན་
 གསལ་བཞིན་རས་ཅི་ཡང་བསྐྱིབས། །དུས་བྱིས་སྟོ་བཟང་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མཆོག་གིས། །དགག་

སྤྱབ་རིགས་པའི་འཛོར་རྒྱུ་སྤྲོད་སྤྲོས་ཏེ། །ལོག་ཏོག་ཚུ་འཛིན་བསལ་དང་སྤྲོན་ཅིག་ཏུ། །ཟབ་
ལམ་པ་སྤྲོད་གཉེན་གཅིག་མཁའ་ལ་མངེས། །འཇམ་མགོན་སྤྲོ་མའི་དགོངས་དོན་གཙོར་བཟུང་
སྟེ། །མཁས་པས་སྤེལ་བའི་རྒྱས་བསྐྱུས་གཞུང་མང་ཡང་། །དཀར་གནད་སྟོ་བརྒྱ་འབྲེད་ལ་ཀྱན་
མཁུན་གྱི། །གསུང་འདི་ལེགས་བཤད་ལྡེ་མིག་ཡིན་ནམ་སྟུམ། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་བྲེད་རྒྱ་མཚོའི་
རྒྱབས་འབྲུགས་པས། །སྟོ་དམན་པལ་ཆར་སྦྱིད་ལུག་འཛིན་པར་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་དོན་གྱི་གནད་
འགག་མ་བོར་ཞིང་། །ལུང་གི་སྤྲོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་འཆམ་པར་བཀོད། །ལེགས་པར་བཤད་པ་གང་
འདིས་མིག་བྱས་ནས། །ཡབ་སྐུས་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ན། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
བཞེད་ཐལ་འགྱུར་གྱི། །ལུགས་བཟང་བྱད་པར་མ་འདྲེས་མཐོང་བར་འགྱུར། །གཞུང་ཆིག་སྟོ་
འཛིན་མི་བྲེད་གཞུང་གི་དོན། །དཔེ་སྟོག་ཅམ་གྱིས་ཤེས་འདོད་བཞད་གད་གནས། །གཉིད་དང་
སྟོམས་ལས་རྣམ་གཡེང་ཀྱན་སྤངས་ཏེ། །རྒྱན་དུ་སྦྱོར་སྤྱང་མཛོད་ཅིག་སྟོགས་པོ་དག །བདག་
ནི་ལས་གྱི་དབང་གིས་དུས་མཐར་སྦྱེས། །མི་ཆེ་པལ་ཆར་དོན་མེད་ངང་དུ་བྱུང། །རྣམ་གཡེང་
སྟོང་ནས་འདི་ལྟར་སྤྱར་བ་ཡང་། །སྟེས་དབང་ཡིན་སྟུམ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་སྦྱེས། །འདིར་འབད་
ལས་བྱང་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ལི་ཁྱིའི་ལུས་ཅན་ཉིན་མོར་བྲེད། །ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་བྱབ་བསྟན་པ་རྒྱ་
དཀར་པོའི་དགའ་ཆལ་མགོ་སྟོག་ལྡེམ། །སྟོ་གསལ་རྒྱུ་དུག་ལུང་རིགས་ཆང་གིས་ཀྱན་ཏུ་
སྟོས་པའི་སྤྱ་དབྱངས་སྟོག །སྟེ་དགྲ་མཐའ་དག་ངེས་དོན་དགའ་སྟོན་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་རོལ་
གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་ཕྱི་མའི་ཡང་སྦྱིད་ཀྱན་ཏུ་དཔལ་ལྡན་སྤྲོ་མ་མཆོག་དེ་ཡི། །ཞབས་སྦྱེས་
མཆོད་པའི་ངལ་བ་སྤྱར་ལེན་མན་ངག་བདུད་ཅི་འཐུངས་པ་ལས། །སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་
མཐོང་ཞིང་གཞན་པན་གདུགས་དཀར་འཛིན་པ་ཡིས། །དུམ་པས་མནར་བའི་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་
པན་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག །

ཅས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལུང་རིགས་
སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀྱན་གསལ་བར་

བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆོག་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལུག་འཇམ་དབྱེངས་བཞད་པའི་རྩོམ་མཛད་པའི་དབྱ་མའི་བསྟན་
 བཅོས་ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་བས། སྟོ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་སྟོར་རྩོམ་
 ཐོགས་པར་བརྟེན། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་བགྲཞིས་འབྲིལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྲ་ཚང་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་ནས་ཞབས་བྱེད་
 འཛིགས་མེད་མཁས་མཆོག་། སྟོར་དཔོན་རབ་འབྲམས་པ་དཀོན་མཆོག་དགེ་ལེགས། དབང་རིས་དགེ་སྟོང་འཛིགས་
 མེད་དམ་ཆོས་བཅས་དབྱ་མའི་འཛིན་གྲས་མཛོད་བཏགས། དུལ་གྱི་མཆོད། གོས་ཆེན་ལུག་གསུམ། དུལ་སྤང་དགྲ་
 བཅས། ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཞག་ནས་འཛིན་སྟོར་བདེ་ཞིང་དོན་གྱི་གནད་འགག་འདུས་པ་ཞིག་
 དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྟུལ་ངོར། དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱདས་པ་མི་དམན་པ་རིགས་པ་སྟེ་པ་ཡ་དཀོན་མཆོག་
 འཛིགས་མེད་དབང་པོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་ས་མོ་ཕག་གི་ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བགྲཞིས་ཏུ་སྟུར་བའི་ཡི་
 གོ་བ་ནི་སྟགས་རམས་པ་ཆོས་འཛིན་དར་རྒྱས་སོ། །

༡༡། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རིན་ཆེན་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆའི་གླེང་བ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞག་པ་སོ། །

མད་བྱང་ཆོག་གས་གཉིས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་སྤྲོད་རྗེས་སྤྲོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྒྱུ། །ལྷན་
གྲུབ་ཆོས་སྤྲོད་འཛིན་མར་ཡོངས་འབྲེལ་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟར་འབྱེད། །འཕྲིན་ལས་
རྒྱལ་ས་སྤྲོད་གནས་དུ་རྒྱུད་བས་སྤྲོད་གས་ཀྱིས་བ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་། །རྒྱལ་སྤྲོད་གངས་ཆེན་གྱི་
བའི་འབྲེལ་འབྲེལ་གྲུབ་དབང་མ་རྒྱུས་མཆོ་ཆེན་རྒྱལ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་མི་མཐའ་མཐོན་པོ་
དང་། །རྒྱལ་བའི་མཐོན་རབ་གཅིག་བསྤྲོད་འཛིན་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལྷན་བསྤྲོད་སྤྲོད་
སྤྲོད་ཆོག་མེད་ཞབས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྤྲོད་བཅས་ལ་འབྱེད། །གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་ན་
ཕྱི་དང་ནང་གི་བསྤྲོད་པའི་ཕྱི་དང་ལྷན་མཐོན་ཞིང་། །རབ་འབྲེལ་སྤྲོད་མཐའ་བའི་མཐོན་སྤྲོད་དག་
ཏུ་སྤྲོད་པ་མཆོག་གི་བསྤྲོད་ལྷན་ལྷན་འཛིན། །རྒྱལ་ཆེན་གྲུབ་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་གཟུར་གནས་
སྤྲོད་པོས་བསྤྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་། །རབ་གཞན་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཐའ་བ་སྤྲོད་ཞིག་བཅོན་པ་
འདོར། །དེ་སྤྲོད་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྤྲོད་ནས། །རབ་དང་སྤྲོད་པ་མཐོན་རྒྱལ་སྤྲོད་
བསྤྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་། །གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟར་འབྱེད་པར་བྱ། །རྒྱལ་ལ་དོན་གཉིས་ལྷན་
རྒྱལ་སྤྲོད་པས་ཉོན། །

དེ་ཡང་ཆེ་འདི་ཉིད་པ་དང་། བཀྲར་སྤྲོད་དང་། ཆོག་སྤྲོད་ལ་མི་བསྤྲོད་ཞིང་སྤྲོད་
ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉིས་བའི་གང་ཟག་གིས། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ན་བྲལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་རྗེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ནས་འབྱེན་པར་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཇི་བཅུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 སེམས་རབ་མི་ལྡན་ན། །དེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྤྱིད་པའི་ཅ་བ་
 གཅོད་པར་མི་རྒྱས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་སོ། །དེས་
 ར་ལྟ་བའི་གོལ་ས་སྤང་བ་དང་། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་བ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་
 གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལྟར་གསེགས་པ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་རྩལ་རྣམ་
 གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་
 པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུབ་མཐས་སྒོ་
 མ་བསྐྱར་བ་དང་། གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྤྱངས་པར་
 མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་
 སྒོ་དོར་གྲུབ་པའི་རྩལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་སྤྱ་བཤད་
 ཀྱང་། འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་
 བསྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་པར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་འོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་སྒོ་དོར་རྩལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོར་མེད་པས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། བྱེ་རོལ་བ་དང་། རྣང་པའོ། །བྱེ་བ་དང་རྣང་བ་ཙམ་གྱི་
 བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་
 རྣང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒོ་མི་གཏོད་པར་འཛིག་རྟོན་པའི་ལྟ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབས་བའི་བྱང་
 པར་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 རང་སྡེ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་
 འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་བྱང་
 པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཞྱོག་སྟེ་སྟོན་པ་སྟོན་དང་བཅས་ཤིང་
 ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆེ་བ་དང་། ལྟ་བུ་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞག་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་
 བཤད་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་
 སྐྱབས་བའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབས་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བསྐྱུ་ན། བྱུ་འཇུག་པ། དབང་ལྷག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་བ།
 སྤར་བྱ་བ་དང་ལྟ་ལ་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྷར་གྲགས་ཤིང་། ཅ་བའི་སྟེ་རྒྱག་ཏུ་ཡང་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་
 དང་། རིག་པ་ཅན་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱེད་པ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དང་སྟོང་གཟེགས་ཟན་
 དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱང་མིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་པའི་
 བྱང་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱབས་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་
 རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྗེས་དགྲར་འདུས་པར་འདོད་ལ། རྒྱས་དང་། དབང་བསྐྱར་
 བ་དང་། རྒྱང་གནས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་པ་ཐར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་།

ནམ་ཞིག་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་མས་ཏེ་བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་
གཞན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཆོག་གི་དོན་དུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན།
བདག་ནི་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསར་བ་མ་བསགས་ཤིང་རྟོང་བ་ཟད་པས་སྤྲོ་
སྤངས་པའི་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། སྒོ་དང་། བདེ་སྤྱད། །འདོད་སྤངས་སོགས་བདག་དང་བྲལ་
ཞིང་གསར་བའི་ལུས་དང་དབང་པོ་མ་སྤངས་པས། བྱེད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུན་
ཆད་དེ་བདག་འབངས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གངས་ཅན་པ་ནི། དང་སྤོང་སེར་སྤྱེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་
ཤུ་ཙམ་གངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་
དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། འབྱང་བ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ནི།
གཟུགས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། །དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ནི། སྒོ་འེད་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་
པོ་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །སྒོ་འེད་དབང་པོ་ལྟ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྟ་དང་། ལྟེ་དང་།
པགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། ངག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་།
རྒྱུ་པ་དང་། འདོམས་རྣམས་སོ། །འབྱང་བ་ལྟ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་རྣམ་མཁའ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་
ལས་སྤྱེས་བྱ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བཅས་པོར་འདོད་ལ།
གཙོ་བོ་དང་། སྤྱེས་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་
དོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྱས་བྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྱས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྱས་བྱ་ཡིན་ལ་
རྒྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། སྒོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མ་བརྒྱ་དུག་
དང་། བཞི་པ་ནི། སྤྱེས་བྱ་ལོ། །དེ་ཡང་དབང་སྤྱད་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བརྒྱ་དུག་པོ་ནི་རྣམ་

བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ཡང་ཅ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེ་དང་། གཙུ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་དང་
 ལྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་དང་། བདག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་རྣམས་
 དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལྟག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་
 དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་འདོད་བ་སྐྱེས་པ་ན། ཅ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྐྱེ་ལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཙུ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་དང་ཆེན་པོ་
 ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྐྱེ་ནས་ཡུལ་དང་། རང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྟན་
 འཆར་བའི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་ལ་
 དབྱེ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྐྱེང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷན་པ་ཅན་
 གྱི་ང་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལས་དེ་ཅུ་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་
 པ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ལོང་བ་རྒྱུ་ཅན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུའི་
 སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཅ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་པའི་ཚུལ་
 མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །རྣམ་ཞིག་སྐྱེ་མས་ཉེ་བར་བསྟན་
 པའི་མན་ངག་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་པ་ཅུ་ཏུ་བྱེད་
 དོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་ལྟག་པར་སྐྱེས་པ་ན། རིམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་
 ཆེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། མདོན་ཤེས་གྱིས་གཙུ་བོ་ལ་
 བསྟུང་པ་ན་གཙུ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཆ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་
 བསྐྱུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྣམ་འབྱུར་པའི་སྐྱེ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 སྐྱེང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་སྟེ་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་
 པ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

དཔྱིད་པ་བ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལ་གང་སྤང་བ་ནི་
རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཉག་གས་ནས་མཆོད་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་
འབའ་ཞིག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་
པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ནི་མེད་དེ། རྗེ་མ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་མཐའ་ཡས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེན་པའི་ངག་གྱུང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

གཅེར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་
དགྱུར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྒྲིག་དང་། ཟག་བ་དང་། སྒྲིམ་བ་དང་། དེས་པར་ཀ་བ་དང་། འཆིང་
བ་དང་། ལས་དང་། སྒྲིག་བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་ནི་བདག་
ཡིན་ལ། སྒྲིམ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆད་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དོ་པོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་
མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཟག་བ་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་རྣམས་ཡིན་
ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བ་ནི། ཟག་བ་འགོག་པར་བྱེད་
པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པར་ཀ་བ་ནི། སྒྲིམ་མི་འབྲུང་བ་དང་། ལུས་
གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་
པའོ། །འཆིང་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེའོ། །སྒྲིག་བ་ནི། ཆོས་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི། ཆོས་སོ། །ཐར་
པ་ནི། ལུས་གཅེར་བྱ་དང་། ངག་མི་སྦྲ་བ་དང་། མེ་ལྷ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པས་
འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་འདུག་པའི་གནས། འཛིན་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་
དཀར་པོ་བྱེན་ལ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཞོལ་ཀྱི་ཕྱི་ལྟ་ལྟར་དཀར་བ། ཆད་དཔག་ཆད་འབྱམ་ཕྱག་
ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ། སྒྲིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་

ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་
བ་རྒྱ་སྟོས་མེ་ཏོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་ལྷ་ཏིག་མདོག་། གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་
བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །

རྒྱུ་འཕེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་
ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྟོ་བྱར་བ་ལས་སེམས་སྟོ་བྱར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་སྟོ་
བྱར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་སྟོ་བྱར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་
མེད་དེ། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། སྟོ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ནོ་འཇིག་པ་ན་ནོ་འདི་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆོན་དང་།
ཆོད་མ་ལ་མདོན་སྤྱི་མ་ཆོད་མ་གཅིག་བྱས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཆོན་དང་། རྣམས་དཔག་ཆོད་
མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འཕེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་བྱར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྤྱི་རྒྱུ་མ་ཆོད་མ་
གཅེདས་རིང་ཚོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྤྱི་མ་པ། ལྷ་བ་དན་པའི་སྤྱི་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི། །སྤྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་
ལུས་པ། །ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་
ཆོགས་བསགས། མཐར་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྟོ་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུལ་ཕ་

ར་ཏ་སྤྱིར་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་ནས་བྱ་ཚོད་ལྷང་
 པོའི་རི་བོར་བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་འཁོར་བསྐྱོར། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་
 སོགས་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ཏེ། ལྷ་སྡེ་གས་ཀྱི་
 རྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དན་པ་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་མན་བདེའི་འབྱུང་
 གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འགྲེལ་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱོད་པ་བཞི་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་དོན་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། རྩ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྤྱོད་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྗེས་
 ལྷ་འབྱུངས་ནས་གཞི་ལམ་འབྱས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། །རང་ཅག་གི་
 རྟོན་པའི་རྗེས་ལྷ་འབྱུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཏེ་
 བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོགས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
 ལས་ལོགས་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་། རྩོམ་སྤྱོད་འགྲེལ་ལས།
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྷ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རྒྱུད་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འབྱུར་བས་གཞལ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷང་
 ཡང་། རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབྱ་མ་པར་འདོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 དབྱས་ཁས་ལེན་པར་རྫོམ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། རྩོམ་སྤྱོད་པ་རྣམས་འབྱས་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱ་འགག་པས་རྟག་
 པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། རྒྱའི་མཐུག་ཐོགས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་རོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་དག་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཐུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་
 ཞིང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ། །སེམས་ཅམ་པ་
 རྣམས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། གཞན་དབང་བདེན་

པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་
 ཞེས་བཞེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་རྣམས་འོག་མ་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་
 བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྒྲུབ་བས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་མཆོག་དུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་ལ་
 སྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་བཀར་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ།
 རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒྱུག་བསྐྱེལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་པ། སྤྱི་རྣམས་འདས་པ་ཞི་བ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་གནས་མ་བྱ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཁས་སྒྲངས་པས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་དེ། དེས་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་བདག་ནི་རང་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་
 མེད་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་མང་བཀྱར་
 རྩེ་ལྷས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ། མདོ་སྒྲེ་བ། སེམས་ཅམ་པ། རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བཤད། འདོད་
 ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་བྱེ་དོན་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་
 ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ། ཉི་འོག་པ། དུལ་དབྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོབ་
 དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱེ་
 བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པས་སམ། དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་
འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྡར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྤང་བ་གཟུགས་གྱི་གཞི། གཙུ་བ་
སེམས་གྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་གཞི། འདུས་
མ་བྱས་གྱི་གཞི་རྣམས་སོ། །གཞི་ལྡན་པོ་དེ་དག་གྲང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་རོན་གཅིག །འདུས་མ་བྱས་གྱི་
ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་
དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་རྣམས་གྲུབ་གྱིས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རོན་
དམ་བཤེན་པ་དང་། རྣམས་ཡོད་རོན་གཅིག །ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་རོན་གཅིག་
ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཤེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་དང་། འཕྲོས་རོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུ་བ་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་
སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བྱང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བཤེན་
པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། རྣམས་དང་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སོ་བས་བཙུ་བ་ན་
རྣམས་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོར་བའི་བྱིར་དང་། སྤང་བའི་རྟོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་སྤང་བར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོར་བའི་བྱིར། བཙུ་བ་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་
སྒྲོ་འདོར་བྱ་མི་བྱང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། རོན་དམ་བཤེན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
ནི། རྒྱལ་ཕྱན་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙུ་བ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་
པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་རོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་རྣམས་རོན་དམ་ཏུ་མ་བྱུང་གྲང་བཤེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ། ལུགས་འདིས་

དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྱུ་གིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚན་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་
བའི་ཆོས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ལྷ་བུ་ལོ། །དམིགས་པ་དང་
མཚན་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་
བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོགས་
སྦྱོར་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། སྒོ་མ་ལམ་དང་མི་སྦྱོབ་
ལམ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འཕགས་
ལམ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
སྟེ། སྒོ་མ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དུས་གསུམ་ཇུས་སུ་འདོད་དེ། བུམ་པ་བུམ་
པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མེད་དགག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་
ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་རྣམས་མདོ་སྟེ་པ་དང་
མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་
པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་རྣམས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་
དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་མི་བླ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་
པ་དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་བྱས་
ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཛིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིས་བེན་པའི་འོག་དུ་
གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག །ཤེས་པ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། གང་གས་གཞི་སྤང་པོ་ལྟེ་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི། མང་པོས་བཀྱར་
བ་ཁ་ཅིག་གིས། སྤང་པོ་ལྟེ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་དང་། སྤང་བ་པས། སེམས་གཅིག་བྱ་
གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་
གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ།
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་
མི་ལེན་ནོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱལ་སྟེ། མིག་དབང་གཞུགས་
ཅན་པ་དེ་བཅས་པོ། ལྟ་བུ། ཆད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་
ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་བྱ་གཞལ་ཞིང་། རྟོན་བཅས་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པས་ཀྱང་
གཞུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་
དུ་ཆོད་པའི་གཞུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་
རྗེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །(གཉིས་པ་ནི། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་སོགས་ཡོད་དོ། །)

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཅམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟེན་པའི་སྤྱོད་དང་། མ་ཟེན་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད།
དང་པོ་ནི། སྤྱིས་བྱའི་དག་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚུ་སྤྱོད་ལྟ་བུ། ཟེན་མ་ཟེན་རེ་རེ་
ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་དང་། དག་
གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་གསུམ་དོན་གཅིག །སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་
པའི་སྤྱོད་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
གསུམ་དོན་གཅིག །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་
ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལེན་པས། ལུགས་འདི་ལ་བཅས་པོ་དང་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་
མི་འགལ་ལམ་སྤྱོད་མོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་བཞག་བཞག་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བ།
 ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཞག་པ་ལ། རང་པོ་ནི། བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་མི་ཉག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་
 ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཁས་ལེན་ནོ། །སྤྱོད་
 པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཟུང་སྤྱོད་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་དེ། དེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱི་བདག་ལོད་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ལོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་བྱུང་ན་ཆོས་
 བདག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་
 ཞེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཛོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ། མཚན་
 གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དྲུག་གསུམ་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པ་
 སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་མི་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་སྟགས་མི་ཞེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཞེས་སྤྱོད་
 ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ། ཆོག་ལམ།
 སྤྱོད་ལམ། མཐོང་ལམ། སྤྱོད་ལམ། མི་སྤྱོད་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྟའི་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་
 བཅུའི་ཡེ་ཞེས་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་བཅོད་སྤྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་བརྟེན་
 ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཞེས་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་ལ། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་
 རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པར་འདོད་དོ། །ལམ་བདེན་ལ་ཞེས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 ལྟ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཆེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་རྩ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་མོངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐོབ་པ་
 ཆད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་
 བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་སྤྱེལ་ཏེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་
 མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་རྟོན་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་
 བྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཁས་ལེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལ་དགོ་
 འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། བྱས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཅི་ཡང་ཅིག་ཆར་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ།
 བྱས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་མཆོན་བཟང་གི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཤིང་རུང་དུ་སྤོང་ལ་ལྟའི་བུའི་བདུད་བརྒྱལ། བྱང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ། སྦྱོར་ལམ།
 མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཐོ་རངས་སྦྱོར་རངས་ཤར་བ་ཅན་ན་མི་སྒྲོབ་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྤོང་ལ་བདུད་བརྒྱལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱེའི་གནས་སྐབས་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགྲ་བྱང་སེམས་དང་། བྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་
 ནོ། །ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། བྱང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 འཁོར་ཀྱིས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པ་སྤྱི་བདུན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་
 ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་སྦྱོར་བཞིན་པས་བྱས་པོ། །ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིལ་ས། བརྒྱད་

ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་དག ། གང་
 རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་བྱང་
 རྒྱུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ངེས་པས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཞོད་པ་
 དང་། ཡོངས་སྒྲིའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མི་འདོད་དོ། ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྟུག་བཅས་པས་བྱུང་སྟེ། སྟུག་མེད་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
 མར་མེ་ཤི་བ་སྟར་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 བྱུང་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། ། ཁ་ཅིག ། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་
 གི་ངོར་གཟུགས་སྒྲིའི་བཞོད་པ་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟོན་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མེད་ཅེས་
 སྒྲིའི་བཞོད་པ་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱུས་པའོ། ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྟུག་ཀྱན་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 གྱུར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགའ་ཏེ། སྟུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ན་སྟུག་བདེན་སྤངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྟར་བྱང་
 སེམས་སྒྲིའི་ལམ་པའི་ལུས་ཉེན་དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
 མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་
 སྒྲིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཐག་བཅས་ཡིན་པས་དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་མིན་ཡང་དག་འདུན་ཡིན་ལ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་འདོད་དོ། ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གྱུང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་
 རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིའི་པ། བདག་སྒྲིའི་རྣམ་དཔྱད་གསེར་གྱི་བུ་པ་ཡིས། ། བྱེ་སྒྲིའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 མཆོ་ནས་སྤངས་པ། ། ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། ། སྒྲིའི་གསལ་གཞོན་
 ལུང་ཆོགས་རྣམས་རྣམས་རྣམས་པར་མཛོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་པའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་གཙོ་བོར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལུལ་དང་། ལུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོས་རིག་བར་བྱ་བ་ལུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོའི་ལུལ་དུ་བྱ་རུང་བཤེས་བུའི་མཚན་ཉིད། ལུལ་དང་། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། གཞི་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མདོན་སྒྲོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་མཚན་དང་། མི་ཉག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག །ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། ཉག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། བརྒྱན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་

གཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་
སྟེ། རང་མཆོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྤྱོད་
པ་ལྟར་ཅམ་ཡིན་ཀྱི། སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོག་
པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་
ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་བདེན་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་རྟོན་དམ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་། འདིའི་སྒོ་རྟོན་དམ་པ་ནི། སྤྱང་ཡུལ་ལ་མ་
འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་
སྟེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་བས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཞག་བྱེ་སྤྱོད་
དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོན་དམ་པར་རྟོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཆོས་དེ། རང་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
མཆོན་གཞི་ནི། བྱས་པ་ལྟ་བུ། རྟོན་དམ་པར་རྟོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོས་དེ། སྤྱི་མཆོན་གྱི་
མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །གཅིག་དང་
ཐ་དད། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་དང་གཞན་སེལ་རྟོན་གཅིག །དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས།
རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོས་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དགག་
གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། །རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོས་
རང་གི་དགག་བྱ་བཞག་ལྟར་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྤྱོད་པ་གང་རུང་འཕྲེན་པ་དེ་

མ་ཡིན་དགག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་སྤྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་ལྷ་བུ་ལོ། །རང་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་དེ་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལྷ་བུ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆན་
ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
སྒྲོག་གྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །

ལྷ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་
འདས་པའི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་དབང་གིས་
ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྤྱོད་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། སྤྱོད་པ་མ་འགག་པ་ད་
ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་
པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ། དངོས་པོ་དེའི་བྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་།
དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བུ་ལོ། །

རྟག་པ་ནི། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལྷ་
བུ་ལོ། །སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་ལུས་གཉིས་ལྷ་བུ་ལོ། །རོ་པོ་ཐ་
དད་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། ལྷོག་པ་ཐ་དད་ལ་རོ་པོ་ཐ་དད་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ལུས་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་
རྟུལ་སྒྲོལ་གྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་
དང་མཐུན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྤྱོད་ཡོད་པར་འདོད་བྱིན་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་
འདོད་ལ། མདོ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་
ཀྱང་། བྱེ་སྤྱོད་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ཀས་གཞུགས་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་

སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་མ་
བད་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་
འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག། །ཤེས་པ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ལུང་པོའི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་
འབྲངས་རྣམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་
དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས། མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ། དབང་པོའི་མདོན་སུམ།
ཡིད་གྱི་མདོན་སུམ། རང་རིག་མདོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་བཞི་ཡོད་
དོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆད་མར་མི་རུང་སྟེ། གསལ་རིག་གིས་སྒྲིང་ཞིང་རང་གི་ཡུལ་
གཞལ་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར། ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་ལ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད།
སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་དང་ལྟོ། །དེ་དག་ལས་མདོན་སུམ་དང་། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་གཉིས་
ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བས་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་དཔག། །ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པས་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཆེ་རྣམ་བཅས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྫོང་བྱེད་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་བྱ་དེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱའི་
མཆན་ཉིད། དེ་ལ་བརྫོང་བྱེད་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྫོང་གྱི་སྐྱ་དང་། ཚོགས་བརྫོང་གྱི་སྐྱ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བརྫོང་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྫོང་
པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་བརྫོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོས་བརྫོང་གྱི་སྐྱ་དང་། ཚོས་ཅན་
བརྫོང་པའི་སྐྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྫོང་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་
མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྫོང་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་
 རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་
 ཞིག་མ་གཏོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་སྤྱང་
 འདྲའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་ལཱའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་བཞེད་སྤྱད་ཅིག་མ་
 བརྩ་བྱ་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པས།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཉོན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་
 ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། དག་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་
 མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་སྤྱང་མཚུངས་སོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བཀར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བྱེ་རབས་པ་རྣམས་ལ་བཀར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་
 པར་བཤད་དོ། །

སྤྱོད་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་མཐུས། །རིགས་པའི་རྣམས་
 འབྲང་དཔེ་སྟོན་སྤྱོད་པ་ཡི། །རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཇི་བཞིན་བཞེད་པ་འདི། །རིགས་པ་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་བརྟན་པ་གཉིས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་བརྟན་གྱིས་ཚད་
 གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྟན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བདེན་བརྟན་གཉིས་ཀས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
 ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྒྲུང་
 བར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྒྲུང་
 བ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་ལ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་
 བ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད། རྣམ་བརྟན་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྒྲུང་
 བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་
 རགས་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད།
 སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
 པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྟན་པའི་མཆན་ཉིད། རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གངས་
 མཉམ་པ། སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་པ། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་
 བར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོའི་དབུ་མའི་སྒྲོང་
 ཐུན་ལས། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྒྲོང་གི་ཁ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་བོ་འཛིན་པའི་ཆོ།

ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་
 གྲངས་སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམས་བདེན་དུ་སྒྲིེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་
 གྲངས་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་
 རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམས་
 མེད་དུ་སྒྲིེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒྲིེ་བྱེད་ཆལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་
 སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་ཁ་ཅས་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ངོས་ནས་སྤྱོད་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམས་མེད་དུ་མ་སྒྲིེས་པར་ཁ་ཅས་གྱི་རྣམ་པ་
 རྣམས་མེད་དུ་སྒྲིེས་པར་འདོད་པས་ན་སྒྲིེ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། རྒྱང་ཆེན་ལེགས་པ་
 བཟང་པོ་དང་། བཅའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་ཅས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་
 སྤྱོད་སེར་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིེང་ན་མིག་ཤེས་རྣམས་ཐ་
 དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱོད་སེར་སྤྱོད་
 འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་སྒྲིེར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་
 པས་ན་སྒྲིེ་བྱེད་ཆལ་བ་དང་། ཁ་ཅས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སེར་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁ་
 ཅས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིེང་གི་སྤྱོད་སེར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དུ་འདོད་པས་
 རྒྲིེ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཁ་ཅས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 ཁ་ཅས་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ། ཁ་ཅས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམས་ཤེས་
 རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱོད་སེར་
 དང་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་གྲུབ་དུས་ལ་སྒྲིེས་ནས་སྤྱོད་སེར་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་དུས་ལ་
 སྒྲིེས་ནས་རྣམས་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒྲིེ་བྱེད་ཆལ་བ་དང་། ཁ་ཅས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 རང་ཡུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲིེང་གི་སྤྱོད་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམས་
 ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྒྲིེ་བར་ཁ་ཅས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་གྱུ་དེ་ཁ་ཅས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་

སེར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་
བཤད་པས་ལྷགས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བདེ་བ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་
མཉམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་འདོད་པ་གཉིས། རྣ་
ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་སྟེ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་སྟེ་བ་གཉིས་
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྣམ་བརྟན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་བཅས་བ་དང་། དེ་མེད་རྣམ་བརྟན་པ་གཉིས་
ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དེ་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་བཅས་
བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དེ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་
པས་ན་དེ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་པའི་སྒྲིབ་
བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་བཅས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འབྱུང་
སྒྲིབ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷང་གི་
རྗེས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་སྟེ་ལྷའི་རྗེས་འབྲང་དང་། གཉིས་
པ་ནི། ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྟེ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་
ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྟེ་བས་ན་སེམས་ཙམ་
པའམ་རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པའི་གཞིའི་སྟོན་ནས་ལམ་གྱི་སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་
འབེབས་པས་རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ཀྱན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་
དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་

ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོ་མོར་གྲུབ་པ་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་
 ཀུན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་
 ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟོག་དུ་གྱུར་པ་དེ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་
 དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཞེས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཞེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་
 ར་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཞེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཞེས་ཀྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་འོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 བརྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་འོན་གཅིག་། འོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་ཞེས་ཀྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་འོན་དེ་འོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད། ཚོས་
 དབྱེངས། ཡོངས་གྲུབ། འོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་འོན་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་དོ། །འོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྟན་
 པ་ཡིན་ན་བརྟན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྟན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་གི་འཇོག་ཚུལ་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མཐུན་

ནོ། །གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་
རྣམ་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པ་
དེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་བར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྟན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་
རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་བར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་
ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་
ཁས་ལེན་ཞིང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་
གཞིར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ནང་གི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་
བ་རིས་སྤྲུལ་ཆད་པ། རོ་བོ་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན། གྲོགས་སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགྲོ་ལྡོ་ཁོ་
ན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་རིག་པ་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཞིག་
ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེབས་མ་བསྐྱེབས་གཉིས་ལས་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན། དགོ་
ཅ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགོ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པས་མི་དགོ་བའང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ནི། དམིགས་པ་ཀྱན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་བ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་
བ་ཅན། རོ་བོ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འཇུག་ཤེས་དུག་གི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་
དང་མཐུན་ནོ། །

ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་
རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྱུག། རྣམ་
བདེན་པས་རྒྱར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ལ།
རྣམ་བརྟན་པ་ལྟར་ན་རྒྱར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུག།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་
བཞིའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་
སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད་དོ། །བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་
དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དེ་གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། འགོག་བདེན་དང་སྤང་འདས་གཉིས་ཀྱང་
སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་བྱེད། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཉོན་སྤྱོད་དང་། ཤེས་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་སྤང་རགས་གཉིས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཅེ་ཉོན་དྲུག་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ལྷ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྷ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱང་
སེམས་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཉོན་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་
བྱེད། ཐེག་དམན་སྤོབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཉོན་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་སྤྱོད་སྤང་
བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་
ཆོགས་སྟོར་གཉིས། མཐོང་སྟོམ་གཉིས། མི་སྟོབ་ལམ་དང་ལྷའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་
ལ་དེའི་སྟོང་དུ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་གྱིས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ནི་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྤྱོད་
མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་

དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉན་མོངས་ལ་བྱད་པར་རྩང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་
 རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་དག་འདུན་ནི་ཤུའི་རྣམ་བཞག་བྱར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 ཉན་རང་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་
 གོམས་པ་བསྐྱངས་མི་བསྐྱངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བཏོད་པ་གཅིག་ལྟ་
 བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མེད་ནས་འཇུག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གྲངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་
 ཆོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སྲུབ་སྤངས་ནས་ས་བརྩུ་ལམ་ལྟ་རིམ་ཀྱིས་བཏོད་དེ་རྒྱན་མཐའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་ཉོགས་
 ལུན་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལུན་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་གཉིས་མདོན་
 དུ་བྱེད་དོ། །ཀྱན་བརྩུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའང་ཡོད་
 བར་མདོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་ཀྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་
 དོན་ཀྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་
 ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཀྱི་མདོ་དང་། དངོས་བསྟན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 དུ་རུང་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་

མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྐུ་ལ་གསུམ་དང་།
 ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་མེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་དང་། གློ་བུར་དེ་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐྱས་པ། རྣམ་འདྲེན་གྱུ་བ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱ་བའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ། །རྣམ་མང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པ་འདིར། །རྣམ་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་
 དགའ་བས་འཇུག་པར་རིགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱ་བཅད་པའོ། །

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ།
 མཚན་ཉིད། སྐྱ་བཤད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་
 གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དབུ་མ་
 པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་ས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ཡོད།

བཞི་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྐྱ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་
 ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དེ། རང་
 རྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་

དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས། བྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ལྷ་བུ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། བྱི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལྷ་བུ། སྤྱོད་པའི་ཡོད་དེ། གཞིའི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བསགས་པའི་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཞུགས་ཏེ། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བཞུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་བཞུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་འཆོ་དང་། ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལྷ་བུ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་། རྩེ་རྩེ་དང་། ལྷ་བ་པ་ལྷ་བུ་སྡེ། རྩེ་རྩེ་རི་ནི་རྣམ་བཞུན་བྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་ལ། ལྷ་བ་པ་ནི་རྣམ་བཞུན་བྱི་མེད་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཏེ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྩེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཞེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བཅེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བཅེན་པ་གཉིས་ལས། རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྤྱང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།

བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
ནི། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་བར་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྐྱུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི་ར་
ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་རྒྱུ་ཚུ་ལྟ་བུ་འོ། །ལུགས་འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། ཀུན་
གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་
མཐུན་ནོ། །སྒྲོ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།
རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ར་ཡོད་ལ། མངོན་སུམ་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་
མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྟོན་
པོ་དང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་
ཟག་ཉིག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་
ཟག་རང་སྐྱུ་བྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་དང་། གཞུགས་
དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱབ་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་
ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་
འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྲིབ་ལ་ཡང་གཞུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྤྲིབ་རགས་
པ་དང་། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་བྱབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྤྲིབ་སྤྱི་མོ་གཉིས་སུ་འདོད་
དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལམ་ལྔ་གསུམ་བརྒྱ་ལྔ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། བྱད་པར་

ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་
བར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་རགས་པ་སྤང་བུའི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བཅི་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ལ་
བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
དོ། །རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་བུའི་གཙོ་བོ་
བྱས་ཏེ། མཐར་སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་
རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱེད་དོ། །ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཐུན་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མྱང་པོའི་ལྷག་མ་
དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མྱང་པོ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
སྐབས་ལ་འདོད་དོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པས་བྱུང་སྟེ།
མཐར་སྤྱག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཉན་རང་གཉིས་
སྤང་བུ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་
ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཆོགས་
ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྱུ་སྤྱི་
ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བུ་གི་ཤེས་རབ་ཐོག་མར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་སྤྱིར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྟོང་

བར་བྱེད་ཅིང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་ནམ་བུ་གཟུང་ཉོག་མཛོན་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པ་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་རྒྱས་འཛིན་ཉོག་པ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐོང་
 སྤང་བཏགས་འཛིན་ཉོག་པ་མཛོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྦྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དྲིད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་
 ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་
 བཏགས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཏགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དང་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 བཅུ་དྲུག་གི་ས་ཐོན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གྱི་ས་ཐོན་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་བར་
 གསུངས་སོ། །མཐར་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་ནས་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཉེ་རིགས་ངེས་གྱིས་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྤང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱེ་ལ་
 བཞིར་བྱངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་སྦྱའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཅོད་གྱི། བྱངས་
 ངེས་ལ་མི་ཅོད་དོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་ནམ་
 བཞག་བྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་
 བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
 མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་
 དོན་དང་། བར་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་བྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་

གཞི་རི་རྣམ་པའི་ལུ་ཆེར་སྒྲུ་མ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་
 དེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉླགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པར་ཉླགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉླག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་མི་
 འདོད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རི་རྣམ་པའི་ལུ་ཆེར་ལ། ཉན་རང་གཉིས་སྒྲུང་བུ་རི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉླགས་
 བུ་རི་བདག་མེད་ལ་སྤྱི་རགས་མེད་པས་ཉླགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷགས་གནས་བརྒྱད་
 གྱི་རྣམ་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་དོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་དེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་
 དུ་སྟོང་པར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པར་སྤངས་པ་ཉླག་
 གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་བྱུང་པར་དུ་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྟོང་པའི་མགོ་མི་ཚུམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དེ་ཅུམ་ཞིག་མ་
 གཉླགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་ལུ་ཆེ་བ་རྣམས་འགྱུར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་རང་
 བྱུང་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

སྒྲིབ་པ། རང་མཆོན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི། །རང་བྱུང་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་
 མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཀྱན། །རང་བཅོ་སྤངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཟོད་པ་འདི། །རང་ཉིད་མཁས་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱུངས་ཤིག་གེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། སྒྲིབ་བཤད། འདོད་ཚུལ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཅུམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས། རྒྱ་
 གྲགས། ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཅུམ་
 ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱུང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཉླགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲིབ་པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་

གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཆད་ལ་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅིམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆེག་བྱུང་གི་ཅིམ་སྐྱས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཙོད་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། གཞི་གྲུབ་དང་། ཡུལ་དང་། ཞེས་བྱ་ནམས་དོན་
 གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་
 བོ་ནི། ཉགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་
 དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་སོ། །མཆོན་གཞི་ནི། གཞུགས་སྤྱི་རྩེ་རེ་གྲུ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་
 མཆོན་ནམ་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་སྟོག་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྟོག་
 གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ནམས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་ནམ་གངས་སོ། །མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱི་མི་ཉག་པ་དང་། སྤྱི་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་
 ལ་བྱེད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་མངོན་སྟོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་
 བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་
 རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཞེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། གཞུགས་
 དེ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་
 དེ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་ཞེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་
 དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ལྟེ། གཞུགས་བདེན་གྲུབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་

དཔྱེད་བྱེད་གྱི་ཆད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བ་སྤྲུང་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རོ་མོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་བྱིར།

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་སྤང་སྟོང་ལྟ་བུར་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱིས་བྱུང་། སྒྲོ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཡོད། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་འབྱུང་ཤེས་གྱིས་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་རོ་མོར་གྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་འབྱུང་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་རྟག་

འཛིན་ཏྲིག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཏྲིག་ས་པས་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་རྩེ་དོན་སྟེ། རི་བོང་རྩེ་འཛིན་ཏྲིག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། སྒྲ་ཏྲག་པའི་དོན་སྟེ། སྒྲ་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་འདོད་དོ། །བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་དང་། གཞི་སྤྱང་སྤྱོད་མེད་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོད་རགས་མེད་ཅིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་ནི། བདག་འཛིན་སྤྱོད་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྟེ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྟེ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་རྣམས་ཤེས་སྟེ་ཏུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ལམ་ལྷ་ལྷའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་གྱུང་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཏྲིག་ས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲིག་ས་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་གྱིས་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་

གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་གྱིས་ལྷག་
 མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྒྲོན་དུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་།
 ལྷགས་འདི་ལ་ལྷག་བཅས་གྱི་སྒྲོན་དུ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་དོ། །ཉན་
 རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་
 ལ་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་
 སེམས་རྣམས་གྱིས་བདག་མེད་བའི་ལྷ་བ་རིགས་བའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་
 བར་བསྒྲོམས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཐད་བར་མ་སྤངས་བར་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྒྲོང་བའི་མགོ་མི་ཚུལ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཚུལ་པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་
 ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཐད་བར་
 སྤངས་ཏེ། མཐར་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྱུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་
 དམ་བདེན་པས་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་
 བོ་དང་། ཐ་མ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་མདོ་མེད་བའི་
 ཕྱིར། དེའི་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བར་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོང་བོ་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་གྱི་བྱད་ཆོས་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 བཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་
 བར་ཞེགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅུལ་ལ་བཅིང་གྲོལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་།
 གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྒྲེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལྷགས་ལ་བསྒྲོན་མེད་
 དུ་འཛོག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དང་སང་འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་མཐོན་པོར་རྫོམ་སྟེ་སྤང་སྒྲུགས་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་སྤང་ཅུལ་ཡིན་ཞེས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཡང་

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དྲི་ཅམ་ཡང་མི་
བྱོའོ། །དེས་ན་སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཆོག་གས་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་ནས་གྲོལ་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་ཅེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུས་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་པ། གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་ཡོངས་འབྲིལ་ཆོག་དོན་གཉིད་མཐའ་
དཔག་པར་དགའ། །སློང་མན་གྱིས་པའི་སྤྱིང་ལ་འཛིགས་སྟེར་སྤྲོ་ཆོག་གས་རིགས་པའི་རྒྱབས་
སྤང་གཡོ། །རྣམ་མང་ལྟ་བའི་ཆུ་ཁྲུང་སྟོང་འགྲེད་སློང་གསལ་གཉིས་སྤྱིས་རོལ་པའི་གནས། །སྤྱི་
ནང་གཞུང་ལུགས་ཆུ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་སུ་ཡིས་དཔོག། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་བས་ཐོབ་
པའི་གྲུ་རྒྱུངས་ནི། །སྤྱོར་བྱུང་མཐུན་པའི་རྒྱུང་གིས་ཉེར་བསྐྱལ་ཏེ། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་
སུ་སོན་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འབྲེང་བ་དེང་འདྲིར་རྟེན། །གང་དག་མཁས་མཆོག་
བྱེ་བའི་མདུན་ས་རུ། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་འདོད་ན། །རང་གཞན་གྲུབ་
མཐའི་སྤྱིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་འདི། །སློང་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཆོག་གས་གྱིས་བསྟེན་བྱ་ཡིན། །དེང་
དུས་མཁས་རྩོམ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་བཏོལ་ཅན། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་རིང་མ་སྤྱུངས་པར། །རྟེན་བཀྱར་
བསྐྱེའི་རྩོམ་པའི་རྩོམ་གར་གྱིས། །ངལ་བ་ལྟར་ལེན་གང་དེ་ཨེ་མ་མཆར། །རྣམ་དཔྱེད་མཁའ་
ལས་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན། །ཤར་བས་ཉེས་བཤད་ཀུན་ད་ཟུམ་བྱེད་ཀྱང་། །རྣམ་དག་
གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ་ཆེན་པོ། །འོ་མཆར་དོན་གྱི་འཛུམ་དགར་ཅི་ཡང་མོད། །རྒྱ་
བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གི་བརྒྱད་བསྐྱུས་ནས། །རབ་འབྱམས་གྲུབ་མཐའ་གསལ་བྱེད་བཀོད་
འདི་ཡང་། །འགྲན་སེམས་ཐུག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་སློང་གྲོས་
འཕེལ་བྱེར་ཡིན། །ཚུལ་འདྲིར་འབད་བ་ལས་བྱུང་ལེགས་སྤྱད་ནི། །རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱང་བེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ལྟ་ངན་གཅོང་རོང་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། །ཡང་དག་ལམ་གྱིས་རྟག་

ཏུ་དབུགས་འབྱིན་ཤོག། ཅེས་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་མཐའ་རིན་ཆེན་བཞག་མདོར་བསྐྱུས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་དད་བཙུན་རྣམ་དཔྱེད་དང་ལྷན་བ་ཀྱི་ཕྱི་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་། དགེ་སློང་ངག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱལ་ངོར། བཙུན་བ་དགོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཚུ་སྐལ་ཚུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ཆེས་ལ་སྐར་བའི་ཡི་
གེ་བ་ནི་ཏུ་མཐུན་ཆེ་རིང་ངོ་།། །།

སངས་མཛྲ་ལོ།

༡༡། །བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད་པ་བསམ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལེགས་བཤད་བྱམ་བཟང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་ཐུ་རྒྱུ་ཡ། བདེ་གཤེགས་བྱེ་བའི་ཆོས་མཛོད་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས། །ཡོངས་ལྗོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཙོང་ཁ་བ། །སྤྱོད་མེད་ལེགས་བཤད་སྤེལ་
མཁས་འཇམ་དབྱངས་མཆན། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ཀྱི་བསྟོར་གུས་པས་འདུད། །སྒྲོ་ཆུང་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་རྒྱུག་པ། །བཅེ་ཆེན་བསྟོར་རྒྱས་པའི་གེ་སར་ལས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིང་
བཅུད་ཀྱིས་ཆེམ་མཛད་པའི། །སྤྱོད་མཁས་ཡོངས་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཐུག་གི་གནས། །ཐུབ་
རྣམས་ཡིད་ལ་ཀྱན་དགའ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱུགས་འོས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་སྤྱབ་པའི་
རྟོན། །ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཚུལ་འདི་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ། ཉིང་དེ་འཛིན་
ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་གཞི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་རྣམ་
བཞག་བཤད་པ་ལ། སྦྱོམ་པའི་རྟོན་དང་། བསྟོར་བྱ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་
པོ་ལ། ལུས་རྟོན་དང་། སེམས་རྟོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་ལུས་རྟོན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་

འཇུག་ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་
 གི་འཆི་ཁ་མའི་ཁམས་གོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་
 པས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གི་སྤྲོད་སྟགས་རགས་པ་མངོན་དུ་
 བྱུང་བས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་དང་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཆར་
 མངོན་བྱུང་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ངན་
 སོང་གསུམ་གི་ལུས་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ལུས་ཉེན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་ཉེན་ལ་བྱམས་
 པ་དང་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་མན་ངག་བདུན་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངན་འགྲོའི་ལུས་ཉེན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཉེན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་གསར་སྐྱེ་
 མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྒྱས་ལྡན་ན་ཆད་མེད་བཞི་ལ་དངོས་གཞིས་
 བྱུང་བ་གང་ཞིག །མངོན་ལྡན་ན་དགའ་བ་ཆད་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་
 གསུམ་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བསམ་
 གཏན་བཞི་སྟེ་དུག་ན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་གི་ལུགས་བྱས་ཀྱང་
 ངན་སོང་གསུམ་ལ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྤྲོད་
 ལེན་ཁ་མའི་ལྟ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་སྤྲོད་ལེན་ཁ་མ་ཡིན་ན་བར་སྤྲོད་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་འཇིག་པའི་ཆེ་བདེ་འགྲོར་
 སྐྱེས་ནས་སྣོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱུབ་དགོས་གི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ངན་འགྲོ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངེས་ཀྱང་ཡོད། དེའི་སྟོན་དུ་ལས་སྐྱེབ་ཟད་
 འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད། ལས་སྐྱེབ་མ་ཟད་པར་འཇིག་ཉེན་གི་ཁམས་གཞན་གི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་
 ངེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། ལས་སྐྱེབ་ལས་ཆེ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གི་

གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེ་བ་ཟད་ནས་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་ལ་དལ་འབྱོར་
 གྱི་རྟེན་ཐོབ་ངེས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་ངན་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་ལ། འོག་སའི་
 རྟེན་ལ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་
 སྟོམ་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ལ་འོག་
 དགོས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་གཞུང་དེས་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། གཞུང་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡོད་པར་སྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྒྲེས་
 པ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་འོག་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན། འདི་ལྟར་དེ་ལ་འོག་དགོས་མེད། དེ་ལ་
 ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་མའི་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དེ། དམན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་སྒྲིབ་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དུ་སྤྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་
 ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྤྲིད་ཅེར་འཕགས་
 པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་
 གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྲིད་ཅེའི་སེམས་འདུ་
 ཤེས་མི་གསལ་བས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲིད་པ་གཅོད་བྱེད་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་
 ཕྱིར་འོག་ས་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་དང་དམིགས་པ་ཁད་ཉེ་བས་ཅི་ཡང་
 མེད་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
 ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྒྲས་ཟེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། འདས་ལམ་མ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བས་བྱུང་བེད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་དེས་མ་ངས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཆོས་སྤྱོད་དང་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བར་དུ་སྟོམས་འཇུག་གསར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོན་ལྡན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྤྱོད་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་མ་ནིང་མཆོན་གཉིས་སོགས་ལ་དེ་དག་གསར་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་རྟེན་ལ་དེ་དག་གསར་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་འགྲོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་མི་སྟན་པ་དང་འདུཤེས་མེད་པ་དག་བརྟག་དབྱུང་མང་དུ་བྱེད་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་སྟན་ཐ་མ་མ་ནིང་མཆོན་གཉིས་པ་ངན་སོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་རྟེན་བསྟོགས་ཡན་ཆད་གསར་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་གི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མིན་ལའང་མེད་དེ། དེ་ཐུག་དོག་གི་སྤྱོད་པ་དང་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྤྱོད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ཐར་དང་ཐག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་གསར་སྤྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང་དེའི་སྟོམ་པ་རྟེན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷ་རྒྱུག་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལའང་

གསར་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་བ་གསར་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་
 འོག་སའི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་སྒྲིམ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་
 རྒྱུད་གྱི་རབ་མཐའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 ཐོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་རང་ས་དང་འོག་
 སའི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་ལྟ་བུ་རང་ས་སྤྱིད་ཅེ་ནས་འོག་ས་འདོད་
 པའི་བར་བརྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་རང་ས་ནས་འདོད་པའི་བར་བདུན་ལ་མངོན་དུ་
 བྱེད་བ་ཡོད་བ་གང་ཞིག །དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་བ་བསྐྱེ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་
 གྱི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་གསར་ཐོབ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་
 གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་བས་བྱུང་གྱང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་བ་གང་རུང་ཡིན་ན་
 དེ་ཐོབ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ཅོད་བ་སྤྱོད་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པར་
 ཐལ། གཟུགས་ཁམས་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་
 མི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷར་
 སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱུད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པར་
 ཐལ། ངན་འགྲོའི་བར་སྤྱིད་བྱུང་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །འི་ནས་སྐྱེ་སྤྱིད་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་དེས་གྱི་སྐྱེ་མི་སྟན་བ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་སྟན་བ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་སེམས་དང་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། སྤྱིད་ཅེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་

གྲུབ་སྟེ། འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་སེམས་དང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
རྒྱན་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྤྲིད་ཅེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་། དེས་
མཐོང་ལམ་མཆོན་མི་རུས་སམ་སྣམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས།
ཤེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་རིགས་འབྲེལ་ཞིང་། ཉེར་ལེན་བྱེད་པས་བྱུང་བར་
ན། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དད་
པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སམ་
སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། སེམས་དང་དེའི་ཁམས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་སེམས་བྱུང་གིས་གཙོ་སེམས་གྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་
པ་ཡང་ཡོད། དད་འདུན་རེ་རེས་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་སོགས་གྱི་སེམས་རྟེན་
བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཡིད་
ཆེས་གྱི་དད་པས་བྱངས་ཏེ། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ། སེམས་དེ་དད་པ་
དེའི་ངོ་བོར་སྒྲུས་པ་ན་དེ་འབྲེལ་པའི་དད་པ་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དུས་མཉམ་ཡང་
དེ་དེའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་དེའི་སེམས་རྟེན་མི་འཛོག་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་དེ་ལ་དད་འདུན་ལྷགས་བྲག་གིས་དེའི་དོན་དུ་བཙོན་པའི་ཆེ། དད་འདུན་གྱི་
ཅེ་མ་ཡལ་བར་དེ་དེའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བ་ན་དེ་འབྲེལ་དེ་གཉིས་བཙོན་འགྲུས་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་
ཞིང་གཞན་ལའང་རིགས་འབྲེལ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཤེས་པ་དེས་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐ་སྟོང་ཅམ་འཛོག་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་སེམས་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་

ན་དགོ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མི་དགོ་བ་སོགས་སེམས་རྟེན་མི་རུང་བར་བཤད་བ་མང་པོ་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲིན་རྒྱ་འབྲས་ལ་འདྲིའི་དོན་གཏན་ནས་
མེད་དོ། །སེམས་གནས་དགུ་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་གྱི་སྒྲིན་མས་འཇུག་
རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱིང་གྱིས་རང་ལ་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་དེ་
དག་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷགས་དེ་མའི་ངོ་བོར་སོང་བ་ལྟར་ལམ་དེ་རང་གི་ངོ་བོར་སོང་བའི་སྒྲི་
ནས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ལམ་དེ་ཡིན་པས་
 བྱས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོ་བོར་སོང་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་སྤྲོད་
 གྱི་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་གི་ངོ་བོར་སོང་ཀྱང་ཞེ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་སྤྲ་
 མ་དེ་སེམས་བྱི་མའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་གང་ཞིག ། སེམས་སྤྲ་མ་དེ་སེམས་
 བྱི་མ་དེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པར་ཐལ། སེམས་སྤྲ་མས་
 སེམས་བྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་མིང་ཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་དགོ་སེམས་སྤྲ་མས་
 གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་བྱི་མའི་རྟེན་མི་བྱས་པ་ལ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་མི་
 བྱས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པར་
 འདོད་པའི་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྒྲུལ་བྱ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། འཕྲོབ་བྱེད་ཉིར་
བསྒྲུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། འཕྲོབ་བྱ་དངོས་གཞིའི་སྒྲུལ་པ་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་ཞི་ལྷག་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་བདུན་
 གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་ལྷག་
 དངོས་དང་། ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བསྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བདུས་
 ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ཡང་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་
 བའི་ཆོས་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 གི་འབྲས་བུར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་གནས་ཡིན་
 ན། ཞི་གནས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སེམས་གནས་དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་པའི་
 བར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་མི་འཛོལ་བར་
 གནས་ལ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་གནས་དང་། དེ་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་
 པ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་
 སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་
 གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་པོ་དེ་གཅིག་ཕུ་
 ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་པོ་དེའི་གནས་ཆ་ཞི་གནས་དང་
 གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བྱིང་རྟོན་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་

འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གསལ་ངར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། བྱིང་བ་དང་བྱལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་ངར་འོང་། རྟོན་བ་དང་བྱལ་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཆ་འོང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱིང་རྟོན་གྱི་དབལ་ཆོག་ཅིང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བརྟན་པོ་ཞི་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་གནས་དགུ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདོད་སེམས་
དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱིང་རྟོན་གྱི་
སྟོན་མེད་ཅིང་དེའི་དབལ་ལམ་ངར་ཆོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟོན་ཟེར་བའི་ཕྱིར། ལམ་
རིམ་ལས། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྩ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་
ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་ཁྱིལ་ཁྱིལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་
ཉི། སྟོན་སྤངས་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་སྤངས་མ་ཐོབ་བར་
དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་སྤངས་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་སེམས་དགུ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་སྤངས་གི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་།
ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ། དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ཐོབ་པ། ཉེར་སྟོགས་མི་
སྟོགས་མེད་ཐོབ་པ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
ཆུང་དུ་ཐོབ་པ། ལུས་སེམས་སྟོན་སྤངས་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས།
ལས་དང་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཉགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཉི། དེས་གཟུགས་
ན་སྟོན་པའི་སེམས་ཆུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ལུས་སྟོན་སྤངས་པ་དང་སེམས་སྟོན་སྤངས་པ་
དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཆུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལས་
དང་པོ་བ་ཞེས་པ་གསར་བའམ་མ་འདྲིས་པའི་དོན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཞི་གནས་ལ་

འཛོགས། །བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་པའམ་ཡོད་པ་ལ་འཛོགས། །དེའི་རྟགས་ཞེས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་
མ་ཐག་པའི་རྟགས་སུ་བྱ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲོད་པ་མེད་པ་
དང་དགའ་བའི་མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱིས་ཟེན་པར་ཐལ། །ཁམས་གོང་གི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེས། །དེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་དེ་དག་དགོས་ཤིང་།
འདོད་སེམས་ལ་དེ་དག་མི་ལྟ་ཡང་ཡང་དག་སེམས་པ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་གནས་དགུ་སེམས་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་དགུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་
བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དགུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགུ་ཞི་གནས་རྗེས་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཞེས་རབ་དེ་རྩ་བའི་སྒྲིན་ས་
སེམས་གནས་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་
བཞི་པོ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་ལྷག་མཐོང་གསར་སྐྱབ་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཆེན་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ། དེ་
ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་མ་ཉམས་ཤིང་མི་དཔྱེད་པར་འཛོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་པའམ་དེའི་
ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བུ་དང་
ལྷག་མཐོང་གིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟགས་
པའི་ཞི་གནས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་འཛོགས་སྒྲིམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟོམ་དེའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོམ་དང་། ཞི་
གནས་གྱི་སྟོམ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབྱུང་སྟོམ་དེའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོམ་དང་ལྷག་མཐོང་
གི་སྟོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཆོགས་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོམ་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་དང་། དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་
ལྷན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོམ་བྱུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་རབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་མ་བྱལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་
ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་རྟོན་བྱས་ནས་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་སོ་རིག་མེད་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སེམས་རྟོན་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་རིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
གཉིས་མཚུངས་ལྷན་མི་རུང་བའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱམ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་
མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་རུང་བཤད་སྟོག་གྱུར་དུ་སོང་ལ། མཆོན་ཉིད་སོ་རིག་མཚུངས་ལྷན་
དང་བཅས་པ་མཛོན་གྱུར་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དེ་གཉིས་སྤང་མཐའི་
དཔེ་བཞིན་གཅིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ཆེ་གཅིག་སྟོག་གྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་ལྷག་
གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་གནས་དགུས་ཞི་གནས་མ་བྱལ་པར་དེའི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་གནས་གཅིག་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་དགུས་ཞི་
གནས་ངེས་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྟོན་དུ་རི་ལྷ་རི་
སྟེད་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཅིག་སེམས་གནས་དགུས་བསྐྱབ་པ་སོང་ན། དེས་

ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟེང་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གི་
དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་འགྲོ་པའི་ཕྱིར། སོ་རིག་གི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་
ལ་དབྱུང་མཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛིག་སྒྲིམ་བྱས་པ་ན་ཤིན་སྤངས་བྲངས་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱབ་གི་སྒྲིམ་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་
བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་མཆན་ཉིད་པ་
གཉིས་ཡོད་པས། རྗེས་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇི་སྟེང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་
ཐོབ་ནས། སྤང་སེམས་གནས་དགའི་འཛིག་སྒྲིམ་སྐྱབ་པ་དེའི་དོན་དང་། མཆན་ཉིད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
ཇི་སྟེང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ཐོབ་ནས་སེམས་གནས་དགའ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱེད་
ནས་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་དེ་འདྲུག་མ་ཐག་དུ་སེམས་འཛིག་སྟེ། རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲུག་མ་ཐག་དུ་ཞེས་སོགས་གིས་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་དབྱུང་སྒྲིམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་འཛིག་སྒྲིམ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོར་སྤང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོབས་འཇུག་བཞི་ཀ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དུས་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་
ཆར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོབས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་།

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་
ན་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཞི་གནས་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་དབྱུང་སྒྲིམ་འབའ་
ཞིག་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷག་མཐོང་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་
འདིར་སྒར་གྱི་ཞི་གནས་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱུང་བྲག་ན་མྱོད་པའི་དབང་ཏུ་འགྲོ་ལ་མ་
དབྱུང་པར་བཞག་ན་བྱིང་རྒྱགས་སྒྲེ་བ་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྒྲིམ་པའི་ཐན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱན་གྱི་སྒྱུད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ། གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ། སོ་སོར་
བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཅམ་གྱི་
འབྲས་བུར་མི་འདུ་ཡང་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུར་ངས་པར་འདུ་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམ་འཛོག་སྒྲིམ་དང་
དབྱུང་སྒྲིམ་གང་རུང་རེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པ་གཅིག་གཏན་ནས་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
གྲུབ་སྟེ། བསྒྲིམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནམས་དབྱུང་འཛོག་གི་བསྒྲིམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ལ།
ཐོས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྷ་བྱ་སྒྲིམ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནམས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་ཤེས་རབ་ཐོས་
བསམ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་འདོད་པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཀ་མ་བསྒྲིམ་པར་གང་རུང་ངས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མི་
རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་གྱང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡིན་ལྷགས་རྟོགས་མི་
སྲིད་ལ། དེ་ཉིད་རྟོགས་གྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་བརྟན་ན་ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་གསལ་བར་མཐོང་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐོགས་(ཐོག)མར་ཞི་གནས་དེ་རྗེས་ལྷག་
མཐོང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པར་ལྷག་མཐོང་གང་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
སྐྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་སྟོན་ལ་མ་བྱུང་པར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་
གཅིག་ཡོད་དེ། དུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྒྱད་
བའམ་དགུ་པ་ཙམ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ནས་དབྱེད་བའམ་སྟོ་བསྟུ་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེར་བྱས་པས་རྣམ་
རྟོག་རགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤིན་སྦྱངས་དང་པོ་ཐོབ་
པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
དབྱེད་སྟོམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མེད་
ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་དབྱེད་ནས་དེ་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བཞིན་ནོ། །ས་མཐོན་པོར་ཞི་གནས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བདག་མེད་ལ་དབྱེད་སྟོམ་
གྱི་སྟོམ་བྱུང་གི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་དེ། ས་མཐོན་པོར་ཤིན་སྦྱངས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོམ་བྱུང་
གི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སོ་སྐྱའི་སྐབས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་
བར་དུ་སྟོམ་བྱུང་མི་འོང་ལ། ས་མཐོན་པོར་འདོད་སེམས་ལའང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་མཐའ་བཞི་པོའི་ལྷགས་ལའང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ལ་
སྟོམ་བྱུང་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོམ་བྱུང་ཡིན་མིན་འབྱེད་
དམ་སྟུམ་ན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ཐོབ་མ་ཐོབ་
ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱང་ས་མཐོན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོམ་བྱུང་གི་དོན་ཡོད་དེ།
བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་ལས་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་

སོང་བའི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་
 དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤིན་སྤངས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་
 ཟུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བཤད་ནི། སེམས་སྤྱི་རྣམ་ཏུ་གཡེངས་པ་
 ཞི་གནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
 སྒྲོམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་དྲུག་དང་། ཉན་ས་ནས་བཤད་པའི་སོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
 པ་ཡོད་དེ། བྱུང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ལ་
 དབྱེ་ན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་དང་། དམིགས་བྱེད་སྒྲོ་ནས་དངོས་
 མཐའ་དང་འབྲས་བྱེད་སྒྲོ་ནས་དགོས་པ་ཡོངས་བྱུང་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 རོན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་ནི་དཔྱོད་མི་དཔྱོད་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེད་པ་རྣམ་སྤྱིང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱུག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། གཉི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་
 པོར་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་
 དབྱེ་ན། ལྷང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱིང་གི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ལྟར་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་ཆ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལྟར་ན་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 སོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་དམིགས་པ་གང་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཞི་
 གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བས་མི་སྤྱུག་པ་
 སོགས་ལ་ངེས་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དམིགས་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅེ་མ་བཅེལ་བར་

ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེད་དུ་མི་སྟེར་བའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་པར་སྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་བའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་ཉོན་གཅིག་ལ་ངེས་ཅན་དུ་དམིགས་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་བཤད་བའི་དམིགས་ཉོན་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟན་ཀྱང་འགྲུབ་སྤྲོ་བའི་བྱིར། དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དམིགས་པ་བཟང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་ཉོན་བྱེད་པའི་དོན་ཆང་གཞིར་བཅས་གྱི་སྟེང་ནས་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་བླན་ཐེངས་རེ་ལའང་སྤྱར་དུ་ཆོགས་ཆོགས་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་གྲུབ་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དུག་གི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་དང་པོ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ལེ་ལོའི་གཉིན་པོར་དད་འདུན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱངས་བཞི་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གཉིན་པོ་བླན་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་ངོས་མི་ཐེན་པའི་གཉིན་པོར་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ཆེ་གཉིན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉིན་པོར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་གྱི་ཅེ་བཅག་ཆེ་འདུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བའི་གཉིན་པོར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་སྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར། སྤྱོར་བའི་ཆེ་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་སྤྱོར་བའི་བྱིར། ལེ་ལོ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོམས་ལས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་སྐྱེད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་གསུམ་ཡོད། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཚུལ་བའི་ཆེ་གདམས་ངག་སོགས་བརྟེན་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་བརྟེན་ན་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་བྱིང་ཁྱོད་གྱི་དབང་གི་གཉིས་ཡོད། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཁྱོད་གཉིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ཆེ་མི་ཚུལ་བ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་མི་ཚུལ་བ་གསུམ་ཡོད། བྱིང་ཁྱོད་དང་བྲལ་ཆེ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

བྱས་ན་སེམས་གཡེང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕེལ་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། བྱིང་ཚྡོད་སྤྱོད་ཡང་
 མེད་ཆེ་གཉེན་པོའི་རྩལ་བ་བྱེད་བ་གཉིས་ཡོད། ས་འཆམས་སེམས་གནས་དགུ་བ་ཡན་ཆད་
 ལའོ། །དགེ་བ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་ཁྱམ་པའི་སེམས་བྱུང་ནང་གི་གཡེང་བ་དེ་
 བྱིང་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད། བྱིང་ཐུགས་
 གཉིས་ངོ་མོ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐུགས་བ་གཉི་ཐུག་གི་ཆ་ཤས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་
 བྱེད། བྱིང་བ་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་དང་གཏན་མི་འགྲོགས་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་
 སྟེ། ཐུགས་བས་ལུས་སེམས་ཉོན་པོར་བྱེད། བྱིང་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དམིགས་བ་
 ཡིད་འོང་ལ་རྣམ་བ་མ་ཞི་ཞིང་བྱིར་འཕྲོ་བ་བྱེད་ལས་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེ་ཉོན་དེ་ཚྡོད་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འདུན་
 འདོད་གཉིས་དང་ཡུལ་ལྔ་ལ་ཆགས་བ་ལྔ་ཡོད། འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་སྒྲིམ་ཆོགས་ལ་འཕྲོ་བ་
 ཡོད་པས་ཚྡོད་བ་དང་མི་གཅིག་གོ། །ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 དམིགས་བ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་སྒྲོ་བའི་སེམས་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་བ་ཡིན་ལ་
 བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྩལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྩོན་འགྲུས་
 ཡིན་ལ་རྩལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་ཡང་འདུ་མི་བྱེད་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་རྩལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་འདུན་བ་
 ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དད་བ་ཡོད་དེ།
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་ལྔ་བ་ཡོད་
 དེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དམ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་དུག་བ་ཡོད་དེ། དན་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དམིགས་བ་ལས་བྱིང་ཚྡོད་སོགས་ཀྱིས་བར་བཅད་མ་བཅད་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་བཞིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་བདུན་བ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚྡོད་བྱུང་ན་གཉེན་པོ་
 འདུ་བྱེད་པའི་རྩལ་བའི་སེམས་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་བརྒྱད་བ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚྡོད་

ཀྱི་ཅེ་བཅག་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ནས་
དུ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་གནས་བརྒྱད་
པ་མན་ཆད་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དུག་གི་འབྱུང་ཚུལ་
བཤད་པ་ལ། སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། སེམས་གནས་དགུ་
བཤད་པ། དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྱུང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་
པའི་བར་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྱུང་། བརྒྱད་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་
ཡིད་བྱེད་འབྱུང་། དགུ་པ་ལ་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་སེམས་གནས་དགུའི་དང་པོ་སེམས་ནང་ཁོ་ནར་
འཛོག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེམས་ནས་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཡིད་བྱེད་དག་པ་བ་དང་
པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་
གཡེང་བར་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་རུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་སྐྱེན་ཏེ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་གོམས་པའི་དྲན་པས་
སེམས་གཡེང་བ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱར་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་
པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དྲན་པའི་དབང་གིས་སེམས་
དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེམས་ཏེ་རྗེ་བཟང་དུ་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྷ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་འགོག་པའི་ཉིང་ངེ་

འཛིན་བྱུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཆགས་
 སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རྒྱགས་གཉིད་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདུན་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱིང་གློད་ཕྱ་མོ་ཙམ་གྱིས་བར་
 ཆད་མེད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཛིན་ཀུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱད་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཉིང་
 དེ་འཛིན་རང་བབས་སུ་འཆར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དགྲ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྩོས་སྟོབས་གྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་། བསམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 སེམས་གཉིས་པ་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་གྱིས་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་
 སྟོབས་གྱིས་ལྷ་པ་བྱུག་པ་གཉིས་དང་། བཙོན་འབྲས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་
 དང་། འདྲིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་གནས་དགྲ་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞི་གནས་བྱུང་ཆད་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དགྲ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བྱེད་པར་ཅན་
 གྱིས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྟེ་ཚུལ་དང་ཞི་གནས་བྱུང་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་
 དེ། སེམས་གནས་དགྲ་པའི་ཐོག་མར་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཕྱ་མོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
 སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་
 མཐུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྟེས་མ་ཐག་གི་དགའ་ཡལ་ཡལ་
 བ་དེ་ཆུང་དུར་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་ནེ་སྟོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞི་གནས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་ནི་གཟུགས་སྤང་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་
 སྤང་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་རུང་གི་ཆ་གཅིག་ཡིན། ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་གཉིས་གཟུགས་སྤང་དང་རེག་བྱ་ཡིན། སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་གཉིས་སེམས་སྤང་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་བྱང་
 པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད།
 ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ཡོད་དེ། སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་བཞིར་དབྱེ་ན། ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྷ་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལའང་དོན་རགས་པ་འབྱེད་
 པའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྤྲ་བ་འབྱེད་པའི་དཔྱོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད། གསུམ་དུ་དབྱེ་ན་
 སྟོ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཆན་མ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཆོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡོད།
 དུག་ཏུ་དབྱེ་ན། དོན་དང་། དངོས་སོ་དང་། མཆན་ཉིད་དང་། བྱོགས་དང་། དུས་དང་། རིགས་
 པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་ཞིང་བཅའ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་
 ར་སྟོ་གསུམ་དང་ཆོལ་བ་དུག་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བཞིར་འདུ་སྟེ། རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྟོ་རི་གསུམ་ཡིན་ལ་ཆོལ་བ་ལ་དུག་ཏུ་བཞག་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲ་བཤད་ནི། ཞི་གནས་ལས་ལྷག་པའམ་བྱང་པར་མཐོང་བས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་
 བཤད་པའི་བྱིར། ལས་དང་སོ་བས་ལྷག་མཐོང་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིར་ལྷག་མཐོང་སྟོ་མ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱུང་འཛིག་སྟེལ་མ་བྱས་ནས་སྟོ་མ་པའི་བྱིར། ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཆད་ཡོད་
 དེ། དེ་ལྷར་དབྱུང་པའི་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྒྲུངས་བྱང་པར་ཅན་ནམ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་ཉན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་
 ཡིད་བྱེད་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་
 དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་སུ་དུས་གཅིག་ལ་མཚུངས་ལྷན་དུ་

འབྲུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུར་འདྲ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྲུང་བར་ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་མིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་གྱིས་སྒྲོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེའི་དོན་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དབྱེད་མཐར་གནས་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མི་འོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱེད་ཆེ་ལྷག་མཐོང་སྟོབས་ཆེ་གནས་ཆེ་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེས་ཞི་གནས་སྟོབས་ཅན་དངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དབྱེད་པ་རི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་དབྱེད་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་དཔྱིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་དཔྱིགས་པར་ཐལ། དཔྱིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དཔྱིགས་པ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དཔྱིགས་པ་དེ་གཅིག་བྱ་ལ་དཔྱིགས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་གི་དཔྱིགས་པ་གཅིག་བྱའི་སྒྲས་དེ་མ་ཡིན་པ་གཙོད་གྱི་རང་གི་དཔྱིགས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན་དབྱེད་སྒྲོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཛོག་སྒྲོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། འཛོག་སྒྲོམ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་གསུམ་དོན་གཅིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། དབྱེད་སྒྲོམ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་གཅིག་གྲང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མ་

ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་འཛིན་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་
 པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་
 ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་གནས་དགུ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་
 ལས་དང་པོ་བ་ནི་དེའི་སྤྲོ་རྒྱུ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་གང་ཐག་གཅིག་ལ་འཛིན་དགོས་
 པའི་བྱིར་དང་། ས་འཆ་མས་ཡང་སེམས་གནས་དགུ་པ་ནས་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་བར་ལ་འཛིན་
 པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་གོང་གི་གང་ཐག་དང་ཡིད་བྱེད་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་དེ་ཉོན་མོངས་
 རྣམ་སྤྱོད་གི་ཡིད་བྱེད་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་ལས་དང་པོ་
 བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཉི། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་
 བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མན་ཆད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། སེམས་གནས་དགུ་པ་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བ་དེ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྤྱོད་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་
 དེ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་བ་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་
 ཡིད་བྱེད་དེ་ལས་འདས་པར་འཛིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་སོགས་
 ཡིད་བྱེད་ཐུག་པོ་གང་རུང་ལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱིས་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་

བ་ཡིད་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལྷ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་རེ་དང་ཞི་རགས་རྣམ་
 ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐོར་དགུ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དགུ་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་
 རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་
 རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
 རྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་འོག་མ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་གོང་མ་
 ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཀྱི་བསམ་གཏོན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་མཉམ་
 བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐོས་བསམ་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་ཟེན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་སོ་
 རིག་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཡིན་པས་བྱམ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏོན་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ལ་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་རེ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །གསེར་སྤང་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་རེ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱམ་རྟེ། ཁམས་གོང་ན་རང་གི་གོང་སར་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྟོ་མས་འཇུག་སྟུབ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱམ་རྟེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་དམིགས་སོགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པར་མི་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱམ་རྟེ། གསེར་སྤང་ལས། འདིའི་རིགས་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འོག་སའི་
 རྟེན་ལ་སྟོ་མ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འོག་སར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 གིས། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྟོ་མ་ན་བསམ་བྱུང་མེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་

ལ་སྒྲིམ་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་གཉིས་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 ན་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས་ཐོས་བསམ་འགྲུབ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཆེ་རབས་སྟེ་
 མར་ཐོས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟོག་དེ་ལ་སེམས་པའི་ཐོས་བྱུང་ཡང་ཡོད། ངེས་པ་རྟོག་པའི་
 བསམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་
 བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། སྒྲིམས་འཇུག་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྱུར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་
 ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིམས་
 འཇུག་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ཀྱི་རྒྱར་གྱར་པའི་རང་རང་གི་སྒྱུར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་རེ་ཡོད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞིར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་
 ཉེ། རང་སའི་དེ་མ་བསྒྲིམ་བར་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དང་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་ཚུལ་དང་། དེས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཛིན་ཉོན་
 པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
 ཚུལ་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྱུར་བར་གྱར་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་

ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། བསམ་གཞུག་བཞིའི་ཉེར་བསྒྲགས་བཞི་
 ཡོད། དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ལ་དབྱེ་ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་དེ་དང་། བདེན་པའི་
 རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་གཉིས་ཡོད། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལས་དང་པོ་བ་
 ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཡོད།
 སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་དང་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གསུམ་རིམ་བཞིན་མཆན་
 གཞིར་འཛིན། བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལས་དང་པོ་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་སོགས་བདུན་ཡོད། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ལ་སྦྱོན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ་
 རྣམ་དཔྱེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་
 དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གི་མཆན་ཉིད།
 འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་
 བྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག་། དེ་འདྲའི་ཞི་རགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་རྣམ་དབྱེད་སྒྲིམ་གྱིས་
 ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་རྣམ་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་མ་སྦྱེས་ཚུན་
 ཆད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་པོ་
 དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ས་
 གོང་འོག་ལ་སྦྱོན་ཡོན་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒྲིན་རྣམ་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་པ་ཅན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་གཉིས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་

བསྐྱོགས་རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གསུམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རབ་དབེན་
གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས། འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉམས་སྦྱད་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་དགའ་སྦྱད་ཡིད་བྱེད་མ་སྦྱེས་བར་དུ་ཡོད། དེ་འབྲའི་ཞི་རགས་རྣམ་
ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་
གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱད་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་
ཡིད་ལ་སེམས་པ་གསུམ་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དགའ་
སྦྱད་ཅི་རིགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དགའ་སྦྱད་ཡིད་བྱེད་གཉིས་དང་། འཛིག་
རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་རེ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
པའི་དགའ་སྦྱད་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡོད། ས་འཆམས་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ནས་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་མ་སྦྱེས་བར་དུ་ཡོད། འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྲས་རྗེས་སུ། དེ་ཆུང་དུ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་བཞི་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆུང་
དུ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས།
དགའ་སྦྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ནས་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་
རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པའི་སྦྱོར་བའི་སྤྲོ་རོལ་གྱི་བར་དུ་འགོ་སྟེ། འབྲིང་གསུམ་
ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་ཆེ་འདོད་ཉོན་ཀུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་སམ་སྦྱུང་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་།
ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཆེ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་། ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་བྲལ་ཆེ་ཞིན་
དུ་སྦྱངས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ཞིབ་བར་དཔྱོད་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་འབྲའི་ཞི་རགས་
རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆུང་དུ་

སྒྲོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་བ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོར་
 པའི་ཡིད་ལ་སེམས་བ་ལྟ་བུ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱོར་
 མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གཉིས་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་དང་བཅས་པ་ཡོད། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གསུམ་པས་བྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །འཇིག་
 རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པས་བྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རིགས་གནས་ཀྱི་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལྟ་ཡོད། གཉིས་པ་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་མེད་ཅི་རིགས་དང་བདེན་བཞིའི་
 བྱེད་པར་གྱི་རྣམ་ཅན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདག་མེད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ལས་དང་
 པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་དུག་ཡོད། མོས་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་གསུམ་བདག་
 མེད་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་དང་། རབ་དབེན་སོགས་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་རེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བ་ཙམ་
 དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བ་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེས་ལྷག་མ་ལ་
 རིགས་འདྲ། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཙུག་མོས་མ་ཐག་པ་དེས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་
 ལྷག་མ་བདུན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་སྟེ། དངོས་གཞི་འདི་བརྒྱད་གསར་དུ་ཐོབ་ཆེ་མའོན་ཀྱང་
 དུ་སྟེ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་མའོན་ཀྱང་དུ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་རྣམས་མའོན་དུ་
 འགྱུར་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དགྲ་བཙུག་དེས་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྒོ་
 རས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དེ་
 ལས་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་

པ་ལ་ཁྱགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དངོས་གཞི་བསྟུབ་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་
བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྟོང་བའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་
སོ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས། སྐྱེས་ཟིན་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད།
འདོད་ཉོན་སྟོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱར་གསུམ་སྟོང་བྱེད་རབ་དབེན། འབྲིང་སྐྱར་
གསུམ་སྟོང་བྱེད་དགའ་སྟུང། རྒྱུ་དུ་སྐྱར་གསུམ་སྟོང་བྱེད་སྦྱར་མཐའ་དང་གསུམ། འབྲས་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ། དེ་བདུན་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
བྱེད་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལྟར་ན་དཔྱེད་པ་དགའ་སྟུང་གི་རྗེས་ཁོ་ནར་
སྐྱེ་ཡང་། འདས་ལམ་གྱི་ཆེ་དགའ་སྟུང་གི་སྟོན་དུ་དཔྱེད་པ་སྐྱེ་སྤིང་བའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་དེ་
དག་ལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྟེད་བྱས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ་ལམ་བཞིའི་ཐ་སྟེད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྟེད་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་
དང་མོས་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ལམ་དང་། རབ་དབེན་སྦྱར་མཐའ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
དཔྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་སྟུང་ལ་ལམ་བཞིའི་ཐ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱབ་སྟེ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་སྟོགས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། བདེན་པའི་
རྣམ་ཅན་ལ་འདས་ལམ་གྱི་ཐ་སྟེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་
སྟོམས་གྱིས་བྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཆར་བ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་
གནས་དང་མཆོན་ཉིད་སོ་རིག་གཉིས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་སྐབས་སུ་བསྟོམ། དུལ་བདག་མེད་
དཔྱེད་པའི་སྟོམ་བྱང་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་རྟོད་དང་བདག་མེད་ལ་མི་
སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་རྣམས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། བདག་མེད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་

འབྲིང་དང་ཅེ་མོ་དུས་མཉམ། དེ་ལ་མི་སྐྱལ་བའི་བཟོད་བ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་ལམ་བཟོད་བ་དུས་
 མཉམ། བདག་མེད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་ལམ་དང་
 ཆོས་མཆོག་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ། དེ་བཞི་ཀ་བདེན་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་མོས་པའི་སྐབས།
 མཐོང་ལམ་དང་རབ་དབེན་དུས་མཉམ། དེའི་རྗེས་དཔྱེད་བ་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མས་
 སྟོམ་སྒྲུབ་ཉོན་མོངས་སྟོར་དགུ་སྒྲུབ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་ཐོབ་པ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པ་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་དེས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
 འདྲ་བར་བསྟན་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་བ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་
 བསྐྱབས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་བ་ལྟར་སྲིད་ཅེའི་བར་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྦྱར་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་
 གསར་སྐྱབ་གྱི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་དེས་ཅན་དུ་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་མ་བདུན་ལ་རང་རང་གི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དེའི་དངོས་གཞི་སྦྱར་བྱུང་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ཚུད་སྦྱང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་འཇོག་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་
 བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་བཞི་གཉིས་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བཞི་བ་ཡན་ཆད་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་ལ་དངོས་གཞི་ཁོ་
 རས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །ཉེར་བསྟོགས་ལས་
 མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གསུམ་བ་ཡན་ཆད་ན་དགའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དགའ་བདེའི་དགའ་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་དང་བར་བྱེད་
 བ་ལ་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དཔྱེད་

བ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ས་ཏུག་གང་
 རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོའི་
 རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན།
 སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་
 པའི་སྒྲོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འབགས་རྒྱད་ལ་གསར་ཐོབ་གྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་
 སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབགས་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ཉེན་པའི་དཔྱོད་བ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཛིག་ཉེན་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་
 འདོད་ཉེན་རགས་པ་རྒྱུད་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དཔྱོད་བྱེད་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཅིག་ཆར་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
 སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ན་བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 པ་ལ། བསམ་གསུགས་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ངོ་ཐོ་དང་། ཡན་ལག་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར།
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་
 གིས། གཙོ་བོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་གྱི་ཞེས་པ། སྒྲིམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉིད་དེ་འཛིན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་སེམས་བྱུང་གཙོ་འཁོར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཉེན་སོགས་རང་དབང་བ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་དང་།
 དེ་མེད་པ་འཁོར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་
 སྤོའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བར་ཐལ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་
 ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། འདོད་ན། འགོག་བདེན་དུ་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 སྦྱོས་ས་སྦྱོས་འཛིན་གི་སྦྱོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དང་སྤོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་ན། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཟུགས་
 བརྒྱད་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དང་སྤོའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆགས་པ་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་གང་
 ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དང་སྤོའི་རྟོག་
 དཔྱད་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མིག་དང་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཁྱབ་འཆམས་ཀྱི་ཉུགས་བྱུང་སྟེ། མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་འཁོར་
 དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་སྤོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱད་
 པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་སྤོའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་
 ན། རྟོག་དཔྱད་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་སྤོའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་
 འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཆོར་བ་བཏང་སྦྱོམས་ཀྱིས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། བསམ་གཏན་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་དེ་དང་

དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱ་བ་
 ཟེར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེས་དེ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོག་མང་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མི་སྒྲིབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གཉིས་པ་དང་། དགའ་བས་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་
 པར་བཅོམ་པས་བཞི་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་
 སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རེ་རེ་ནས་
 འཁེན། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་
 མཐུན། བྱང་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྲེ་བའི་དེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྲེ་བའི་
 དེ། རང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཐག་མེད་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཐོགས་བཞིའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མར་འོང་འདོད་སེམས་སྒྲེ་ལ་བའི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་
 མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་
 སེམས་དང་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྟོབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས། རྣམ་འཛེ་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས། སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་
 མི་བདེ་གཉིས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་གཡེང་སྟེ་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། གསུམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཞི། བཞི་པའི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོག་
 དཔྱད་དང་། ལྷག་བསྐལ་དང་། རྟོན་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 མ་རྫོགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་
 པའི་བྱིར། །བཞི་བ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབུག་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་
 སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་བ་ཡང་
 ཡོད། གནས་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་འཆོག་ཐོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་སྟེ་བ་
 ཡོད། ཆ་མཐུན་གསུམ་པའི་མཆོག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་སྟེ་བ་ཡོད།
 ཆ་མཐུན་བཞི་པའི་མཆོག་ཐོགས་སུ་ཁོ་རང་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། ཉམས་ཆ་མཐུན་
 སོགས་མཆོག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོམས་འཆོག་དང་། དེའི་
 འཆོག་ལྡང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཡན་ལག་གི་
 སྦྱོས་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་
 ཉིད། སྦྱ་བཤད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། གཉིན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་
 དང་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཆོག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི།
 སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་སེམས་བྱང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་
 འཆོག་པས་ན། སྦྱོམས་འཆོག་ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཐོབ་གཏོང་གི་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། རྟེན་གྱི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་
ན་སོ་སྒྲི་དང་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་གྱི་སྒྲི་ནས་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲི་མས་
འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས། རྩས་གྱི་སྒྲི་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་
པ་བ་ཟག་མེད་གསུམ། དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒྲི་ནས་འཛིན་རྟེན་པའི་དག་པ་དག་པ་བ་དང་ཟག་
མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཉིས།

བཞི་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་སྒྲི་ནས་བཞི་ཡོད་དེ། འོག་སའི་
གཉིན་པོ་རྟོག་དཔྱེད་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དང་པོའི་དེ་དང་། རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་རབ་དང་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་པའི་དེ་དང་།
གཉིས་པའི་དགའ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བྱ་ལེས་བཏང་སྒྲི་མས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་པའི་དེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་
བཏང་སྒྲི་མས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞི་པའི་སྒྲི་མས་འཇུག་བཞག་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས། དཔྱེད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཡན་ལག་སྤྲ་སྤྲ་སྤངས་པ་ཡི། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་སྒྲི་ནས་འདའ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་སྒྲི་མས་འཇུག་
གིས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་སྤངས་པ་མིན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྲལ་ཏེ་ཡན་ལག་
གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱེད་པ་གཉིན་པོ་དང་དགའ་བདེ་པན་
ཡོན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གོང་སའི་སྒྲི་མས་
འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཅམ་
པོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས། རྟོག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་གོང་སའི་སྒྲི་མས་
འཇུག་དེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱེད་
དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱེད་པ་གཉིན་པོ་
དེས་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲི་མས་

ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་གོང་སའི་སྙིང་ས་འཇུག་དེ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་
 ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཛོད་ལས། རྟོགས་པའང་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་ཙམ་བྱང་གཉིས་ཡོད་
 ལ་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་རང་སའི་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་
 ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་བྲལ་རུང་ལ་གཉིས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་རབ་དང་གཉིན་པོ་དང་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྙིང་ས་འཇུག་དེ། གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྙིང་ས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་
 བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དུན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་
 བཏང་སྙིང་ས་གསུམ་གཉིན་པོའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་ཉིང་རེ་འཛིན་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙིང་ས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་
 གཞིའི་སྙིང་ས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྟ་བུར་སྙིང་ས་
 དང་། །དུན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དུན་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་
 སྙིང་ས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཚར་བ་བཏང་སྙིང་ས་ཕན་ཡོན་ཉིང་རེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙིང་ས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙིང་ས་
 འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མཐའ་ན་བཞི་དུན་བཏང་སྙིང་ས་དང་། །བདེ་མིན་
 སྤྱག་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིན་ཕན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་
 ལྡན་ཞིང་རང་གི་འོག་ས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའམ་
 དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྙིང་ས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།
 སྙིང་ས་འཇུག་དེ་དག་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པ་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙིང་ས་པ་དང་

ཟག་མེད་གི་སྟོམ་པའང་སེམས་པ་དང་ས་བོན་ཅི་རིགས་གི་སྟེང་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར། སྟེ་བ་
གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་རྣམ་སྟིན་དང་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་
རིགས་གིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་
རྣམ་སྟིན་གི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱད་གི་ཉེར་ལེན་གི་ཕྱང་པོ་དང་། བདག་འབྲས་
གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དང་། རྒྱ་མཐུན་གི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱད་གི་སྟེས་ཐོབ་གི་བསམ་གཏན་
བཞིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཡོད། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ལ་རྩས་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་དག་པ་བ་ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཅན་
ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཉོན་མོངས་བར་བྱ་བའི་གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་
ཉེར་ལེན་བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་རྩས་རྒྱན་གང་ཞིག །ཕྱང་
མ་བསྟན་གི་སྟེང་ལྟ་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་དེ། བསམ་གཏན་
གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྩ་བའི་སྟོན་ནས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་
དང་། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིའི་རེ་རེ་ལ་སྟེང་སོགས་བཞིའི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་བཞི་ཡོད་
པའི་བྱིར། ལྷ་ར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་རིགས་རྒྱན་གང་། རང་སའི་སྟེང་
སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གི་མཆན་ཉིད། རང་སའི་སྟེང་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་རིགས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་
འཇུག་སྟེང་པ་ཅན་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འབྲས།

གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བར་བྱ་བའི་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
བཞི་ཅི་རིགས་གི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཅིག་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་
རྣམས་དེར་མི་འཛོག་སྟེ། ཟག་མེད་དེ་དག་གི་རྩས་རྒྱན་གི་མ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་དང་ཡང་

མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིར་ཉི་འོག་པ་འདོད་དེ། མཛོད་
ལས། བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྟེང་ལྟ་བུ་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་
བྱེ་སྤྲུལ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རང་གྲོགས་སྟེང་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་བྱ་བ་
པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། རོ་མུང་མཚུངས་ལྡན་སྟེང་བཅས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་འདྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན།
གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱེད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་
སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་
མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཅིག་འདྲེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེང་ཆེ་ལ་བྱེད་
པར་ཆ་མཐུན་མེད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་མཛོད་གྱུར་དུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དབྱེ་ན། ཉོག་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཉོག་བྲལ་ཟག་
མེད་གཉིས་ཡོད།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། ལྷ་
བཤད། དབྱེ་བའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་
ནི། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་སྟོ་རོར་གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་

པའི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་ལ་རགས་པར་བལྟས་ནས་ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་
གཙོ་བོར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་མའི་དངོས་
གཞི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བཤད་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པའམ་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པས་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་
པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་
ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་
འཇུག་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། རྣམ་མཁའི་
འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པར་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤྲ་མ་
ལྟར་གྱི་དེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་བཤེག་ནས་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
ཅིང་སྤྲ་མ་ལྟར་གྱི་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། ཅི་ཡང་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་བཤེག་ནས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་སྤྲ་བ་མེད་པ་མིན་པའི་
ཆ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤྲ་མ་ལྟར་གྱི་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒོས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་བསྟུ།
འདི་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་གཉིས་སོགས་ཡོད།

བཞི་པ་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སྟེ་ལྷགས་ལ་ཡང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་མི་འདོད་དེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འདི་དག་གསར་དུ་སྒྲུབ་ཆེ་དམིགས་པ་སྤྲུལ་མའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པས་ན། གཞུགས་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འདའ་བ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇུག་ལྡང་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ། འཇུག་ལྡང་གི་བྱད་པར། མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ཉིང་རེ་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། ས་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་ཅིས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་ས་བཞི་བཞུལ་ནས་བྱབ་པའི་དེ་མེད་དེ། ཉེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་སྟོམས་འཇུག་གིས་སྟེ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྒྲུའོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན། བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་རེ་རེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་བཅུ་བདུན་རེ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་ཟག་མེད་དང་དག་པ་བ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་བཅུ་བདུན་རེ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཏན་ནས་སྤོང་ཀྱང་། འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་ཆགས་སྟེད་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མདོན་གྱུར་དུ་སྒྱུར་མི་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྒྱུར་བཅུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བཏན་སོགས་ཙམ་དུ་འབྲེལ་ང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤུགས་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཇོགས་པ་ཙམ་དུ་འབྲེལ་ང་པན་འདོགས་ཀྱི་ཤུགས་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་པན་འདོགས་ཇོགས་པ་ཙམ་དུ་འབྲེལ་ང་གཡོ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་དག་པ་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་སེམས་གཡོ་ཞིང་མ་ཞི་བ་དང་གཡོ་བས་ཡང་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་རུ་ཞི་བའི་རྒྱན་གཅོད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤུགས་མ་ཇོགས། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤུགས་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་དགའ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱད་པས་པན་འདོགས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཇོགས། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གསུམ་གྱི་ཤུགས་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་པ་ལ་སྒྲིན་བརྒྱད་གྱིས་དག་པས་བཏང་སྟོམས་དང་བྲན་པ་ཡོངས་དག་ཇོགས་པ་ཡོད། འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུད་གྱི་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་དུས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་རྒྱན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་མཚམས་ལ་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་

བསྟོགས་དུས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་
ལས། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱན་ཡིན་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆེ་ན་ནི་འོག་སའི་
ཐག་བསྐྱང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་སྟོང་གཉེན་དངོས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་དུ་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་དུ་
སྟོང་མ་སྟོང་གང་ཡིན་གྱང་དངོས་གཞི་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་མ་སྤངས་པ་སྟོང་བྱེད་
ཀྱི་དེ་མིན་ཀྱི། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཐག་བསྐྱང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་ན། ཉམས་གནས་ཁྱད་པར་
ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་བརྒྱུ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
གངས་རི་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་འགྱུར་ཀྱི་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མིང་དོན་དང་བཅས་པར་རགས་པའི་རྣམ་པ་
ཅམ་ཆོལ་པའི་སེམས་བྱུང་། གཞན་འགྱུར་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་།
གཞན་འགྱུར་ཀྱི་དཔྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲོད་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་རང་ཡུལ་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རང་ཡུལ་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ཀྱང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྟོག་
 དཔྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
 བཅོ་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་རྟོག་དཔྱེད་འདོད་
 ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྤྲུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིང་
 བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཞིབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བྱས་ནས་སེམས་གཅིག་གི་
 འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་འདོད། མདོ་སྡེ་བས་དེ་གཉིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་
 ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ཅིང་ཞིབ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བར་
 འདོད། སེམས་ཅན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅིང་ཞིབ་དང་བྱེད་པ་
 ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དེ་གཉིས་
 འབྱུང་ཡང་རྟོག་པས་ཏ་ཅང་ཅིང་བར་མི་བྱེད་དཔྱེད་པས་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་པ་སས་བསྐྱུས་ལ་ཡིན་
 ཀྱི། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དེ་གཉིས་ལྔན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རང་
 འགྲེལ་ལས། ས་ལས་དེ་ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་
 ཅིང་བར་འཇུག་པ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་དཔྱེད་པ་ལ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར། དགའ་བདེའི་བྱེད་པར་ལ་བྱེ་སྤྲུལ་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་

པའི་བདེ་བ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་ངས་ལ་བདེ་བ་
 ཞེས་འཛོགས་ལ། གསུམ་པ་ན་ཡིད་ཚོར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་བདེ་བར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་
 གཉིས་འབྱུང་ན་ཇས་མཚུངས་ཉམས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལུང་རྣམ་
 གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། ། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བདེ་
 ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལུས་ཚོར་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་
 ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གི་
 རང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྱེ་སྟེས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ། གངས་ངེས། བཅས་ཚུལ་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅིང་བ་དང་ཀྱན་
 ཏུ་ཚོལ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ནང་གི་བརྗོད་པ་དག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་པ་དང་ཤེས་
 རབ་སྟོས་པས་ཇས་བསྟན། ཅིང་བ་དང་ཀྱན་ཏུ་ཚོལ་བ་སྟོས་པས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་
 བསྟན། རང་བརྗོད་པ་དང་དག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་སྟོས་པས་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་བསྟན། ཆ་བཞག་
 སྟོས་པས་བྱེད་པར་དེ་དག་མ་ཚང་བ་འགའ་ཞིག་སྟུང་། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ཅེས་གདམ་
 ང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུལ་དེ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པའི་ཆེ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་

བརྟེན། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ལ་གཙུག་པོར་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་བྱིར།
 ཀུན་བརྟེན་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་བཤམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་མི་
 ཉོགས་པ་དང་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག །རང་གྲོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་ཉོག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉོག་པ་དང་
 ཉོག་མེད་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྣམ་སྤྱི་བཅད་ན།
 དེར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ལ་ཡིད་མངོན་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་རུང་གིས་བྱུང་། སེམས་
 བཤམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིབ་པའི་སྒོ་
 ནས་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་
 དབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ཞིབ་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱི་རགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆ་སོགས་བྱུང་པར་ཞིབ་
 ཏུ་དབྱེད་པ་ལ་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ཀྱང་འདིའི་དབྱེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་
 གཞན་འགྱུར་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་གྲོགས་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་དབྱེད་པའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ་སྤྱར་དང་འདྲ། སྤྱིར་དགའ་བ་ལ་དགའ་དད་སྤྱི་བཞི་ཡོད། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ཡན་
 ལག་གི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་སྟེ།
 དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆོར་གཅིག་ལ་འཇོག་པ་ཉོན་ས་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་བདེ་
 བ་ཡང་ཡིད་ཆོར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་འཇོག་སྟེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་དང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེ་མ་
 པར་བྱས་ལུས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་
 བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ལུས་
 ལ་གཟུགས་ལུས་དང་ཡིད་ལུས་གཉིས་འདོད་ཅིང་། བྱེ་སྤྱི་ཡིད་ལུས་ཁོ་ན་དང་། མདོ་སྟེ་པས་

གཟུགས་ལུས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། གསེར་བྱེད་ལས། གཟུགས་ལུས་
 གྱིས་ཤིན་ཏུ་དང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 གཟུགས་ལུས་དང་བྱེ་སྤྱོད་ལས་ཡིད་ལུས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་ལ། བཞི་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་དུ་མ་བཟུངས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་
 བ་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་ལ། བཞི་བས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་གནད་
 གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གཉིས་ལ་དགའ་བ་སྤྱོད། གསུམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་དུ་བཟུངས་ནས་མ་བཟུགས་ལ། གསུམ་པས་དགའ་ལ་གཡོ་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བཟུངས་ནས་སྤྱོད་མ་བཟུགས་པའི་བྱིར། རང་གྲོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཆོར་སེམས་
 པ་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་སྤྱོད་མ་གང་ཞིག །ལུས་
 ལས་རུང་གི་སྤྱོད་ནས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཆོར་སེམས་པ་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་
 བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཆོར་གཅིག་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་
 དགའ་བདེ་སོ་སོར་བཞག་པའི་བྱིར། གསེར་བྱེད་ལས། དེས་ན་ཀུན་བཟུངས་འགྲེལ་བར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམས་པར་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྟེན་
 བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པའི་ལུས་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་
 འཁོར་བཅས་དགའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱེད་བ་གཉིས་
 བྱེད་པས་རིམ་བུར་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་ཞེས་འཛོགས་གོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཉན་ས་གཉིས་
 མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བར་
 བྱེད་པའི་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གང་ཞིག ། ཉོག་དཔྱད་གྱི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་བྱ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་
 ལྡན་པ་ཅི་རིགས་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་
 ལྡན་གང་ཞིག ། ཉོག་དཔྱད་གྱིས་དཔེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་ཡིད་ཚོར་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་
 ཞིག ། ཉོག་དཔྱད་གྱིས་དཔེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལས་རུང་གིས་བྱངས་
 པའི་ཡིད་ཚོར་སེམས་པ་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་གཉིས་
 པའི་ཡན་ལག་དགའ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག ། ཉོག་དཔྱད་གྱི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་
 བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག ། ཉོག་དཔྱད་དང་དགའ་
 བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་དག་གིས་མ་དགྲ་གས་པར་སེམས་བྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་
 པའི་འདུ་བྱེད་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་
 གང་ཞིག ། དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་བརྗོད་པའི་དམིགས་ཅན་གང་རུང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དེ།
 གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག ། དགའ་བའི་ཀུན་
 དགྱིས་བརྗོད་པའི་དམིགས་ཅན་གང་རུང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་གནས་མི་གནས་བྱ་ར་བྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་
 ཞིག ། དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཚོར་གཞུགས་ཡིད་གྱི་ལུས་གཉིས་སེམས་པར་
 བྱེད་པའི་བདེ་བ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་དེ་འདྲའི་ཡན་
 ལག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགའ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གང་ཞིག ། ལྷོན་བརྒྱད་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དེ། བཞི་པའི་ཡན་

ལག་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སྟོན་བརྒྱད་
 གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་བླ་བ་དེ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་བླ་བ་ཡོངས་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་
 ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སེམ་གཏུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཡིད་ཚར་དེ། བཞི་པའི་
 ཡན་ལག་ཚར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་གྲོགས་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་
 བླ་སྟོན་གས་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སྟོན་བརྒྱད་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དེ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྤྱིར་རྟོག་དཔྱད་འདི་དག་ལ་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྟོན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལའང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་
 གཏན་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སྟོན་གས་བསམ་གཏན་གོང་མ་ལ་སྟོས་ན་སྟོན་
 ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་མིན་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་བླ་མེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྟོས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་གཡོ་བྱ་ཅིང་ཡན་ལག་གཞན་བཞིན་གཙུག་མི་ཆེ་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་བླང་ལས། བླ་མེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་
 འདི་གསུམ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་བསྐྱད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་ཅུ་བཞག་ཀྱང་སོ་སོར་མིང་གིས་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་དཔྱད་གྱི་སྟོན་འགོག་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་གཡོ་
 པའི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ། རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྟོག་པ་ཞི་ཅུ་ཡིན་ན་ཞེས་མེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིན་པོའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཅིང་རབ་དང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསེར་བླང་ལས། གཉིས་པར་
 ཡང་དགའ་བའི་སྟོན་གྱིས་སྒྲིབ་པས་རང་མིང་ནས་མ་སྟོས་པར་རབ་དང་གི་མིང་གིས་བཏགས་
 བྱིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོར་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བའི་སྟོན་མེད་པར་རང་རང་གི་ལས་
 སོ་སོར་བྱེད་པས་ཡན་ལག་རང་མིང་ནས་སོ་སོར་སྟོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་བླང་ལས། འདིར་

སྒྲིན་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པའི་སྐབས་
སུ་བློན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་རང་མིང་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོས་པར་མ་བཟད་ཡོངས་དག་གི་
སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་ལ་ཤེས་བཞིན་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་གཡོ་བའི་སྒྲིན་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བས་དེ་གཉིས་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་པར་མ་བཟད་ཡོངས་དག་གི་མིང་གིས་བསྟན་
ཅིང་འདིར་སྒྲིན་དེ་དག་གིས་གཡོང་དོགས་པའི་ལྷ་རྟོག་མི་དགོས་པས་ན་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་
ཏུ་མ་བཞག་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་དང་བཞིར་གྲངས་
ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རེ་རེ་ལའང་གྲོགས་དང་པན་འདོགས་
པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། གཞོད་པ་སྤོང་
བའི་རྒྱ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། པན་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །དེ་གཉིས་ཀའི་
གནས་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་བཞིར་བཞག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས། དགའ་བདེ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་
དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ཅུ་མ་མིན་གྱི་དེ་ལ་སྒྲིན་སོགས་སུ་བསྟན་ནས་མི་འགོག་པར་སྟོམས་འཇུག་
དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་མི་ལྟན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་ཆ་
མཉམ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆ་མཉམ་པས་ལམ་སྐྱབས་བྱབ་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས།
བསམ་གཏན་དག་གི་ །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ལྷག་མཐོང་གཙུག་ཆེ་ཞིང་ལམ་སྐྱབས་བྱི་མི་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ།
།ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱབ་
པས་དེ་ལ་ལམ་སྐྱབས་དཀའ་བས་བྱབ་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། ས་གཞན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། ཁོ་རང་ལ་ཞི་གནས་བྱབ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞི་གནས་ཅམ་ལས་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་
ཡང་ད་དུང་འཛོག་སྒྲིམ་གཙོ་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏུན་གསུམ་པའི་
ཡན་ལག་ལ་ཡིད་བདེ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་ལ་སྒྲིམས་
པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་རྒྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེ་ཡིད་
བདེ་རགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོར་བ་རགས་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་དང་པོ་དང་། ལྷ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཉིས་པ་དང་། བདེ་
ཆོར་རགས་པ་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་
པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲིམས་བཞི་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་
དཔྱེད་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
རེ་རེ་ལའང་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་རྫས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དུས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་མི་འོང་ཡང་སྒྱུར་སེམས་
པ་དང་ཤེས་རབ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སེམས་པ་
དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་
གི་རྫས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཀྱན་བརྟུས་ལས།
བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒྲིམ་པས་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་སྒྱེ་
བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་རི་ལྷ་བར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་བསམ་
གཏུན་རྣམས་ཀྱི་སྒྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་འདིར་ནི་
ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་རེ་རེ་ལའང་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

སྤྱི་པ། ལུང་དང་རིགས་པའི་གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང། །རྣམ་དག་དགག་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་པ་ཐེང་སྟོང་ལྟ་བུ། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་གི་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་རྟེན་པའི། །མཁས་པའི་སྒྲུ་
 དབང་དེ་དག་བསྐྱུ་བ་པར་འོས། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་འཛིན་པ་ལྟར་ལེན་པའི། །སྤྱི་པའི་དོན་
 དུ་དེ་ཡི་བཅུད་བསྐྱུ་བ་ནས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བྱ་བ་བཟང་འདི་སྤྱི་བྱ། །གཟུར་གནས་
 དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །འདིར་འབད་དགོ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཐོབ་པ། །དེ་
 ཡིས་བགྲང་ཡས་སྤྱི་དགའི་ཡིད་ཀྱི་མཁར། །ཞི་ལྷག་ཉི་ཟླ་བུ་འཇུག་པ་ཡིས། །དངོས་འཛིན་
 འཁྱུ་བའི་ལུན་པ་མཐར་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་བཤག་མདོར་བསྐྱུ་བ་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བྱ་བ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
 ཡོངས་ཚོགས་བསྐྱུ་བའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་བྱ་བ་པའི་དབང་ལྷན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཤད་བའི་
 རོ་རྗེས་མཛད་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ཆེན་མོ་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་
 པ་སྟེར་བའི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་འཇུག་ཀྱང། དུས་དབང་གིས་སྒོ་རྒྱས་དང་རྩེ་བ་ཞན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒོས་འཆུན་དཀའ་བར་བརྟེན་མདོར་བསྐྱུ་བའི་གྲུང་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ལ་པན་པར་བསམ་སྟེ།
 མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྟོང་རིགས་པ་སྤྱི་བ་དགོན་མཚོག་འཛིན་མེད་དབང་པོས་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོའི་ཆོག་སྟེ་
 བསྐྱུངས་ཉི་དགོངས་དོན་དང་མི་འགལ་བར་མདོར་བསྐྱུ་བའི་ལུགས་སུ་བཀོད་པར་རྩོད་པའི་ཆེ་གོང་འོག་དུ་ཞིབ་ཆ་
 འདོན་དགོས་པའང་ཡོད་པས་སྒོ་རྒྱས་མ་འཛིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིགས་ལ་བྱལ་དུ་མ་སོང་བས་བརྟག་གཞིག་ཞིབ་
 མོར་མཛད་ན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བརྒྱ་ཆུས་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༡། །དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཞག་བསྐྱུས་པ་ བཞག་སོ། །

སྤྱི་མ་དང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་
དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་དངོས་པོ་
བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་དང་ཇི་སྟེད་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གཉིས། ས་
འཆམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ལམ་
གསུམ་བདེན་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མདོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཆ་བཞག་གིས་ཐེག་དམན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སུ་ད།
དབྱེ་ན། འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་འཆམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་བ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས་ནི།
 ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ལྷ་བ་ཅེ་སྟུར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྟོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆ་བཞག་གིས་ཐོས་བྱུང་སྟུང། དབྱེ་ན། སྟུར་ལམ་ཅེ་སྟུར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟུར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་
 སྟུར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟུར་དང་བཞི་ཡོད། ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟུར་ལམ་ཐོང་
 བས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། རྟག་པ་མཐར་གྱིས་སྟུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་
 ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་སྐད་ཅིག་སྟུར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི། ས་འཆམས་ནི། རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། བརྒྱད་པ་འབྲས་
 བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི། ས་འཆམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་
 འཛོག་། དཔོན་པོ་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུའི་དང་པོ་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ལས་
 བྱུང་ཞིང་རང་གི་གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་བར་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས། སྟོན་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།

ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད། འདྲུག་སེམས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཐེན་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམ་བ་གསུམ་ཆང་བའི་ཐེག་ཆེན་གཙུག་པོ་ཡིད་
 གྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་གཉིས་
 ཡོད། གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་
 བཅོམ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་གཉིས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་རྟོར་བར་སྟོན་པའི་བཅོམ་བྱེད་རྣམ་
 དག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་
 ངག་གཉིས་ཡོད། བཅོམ་བྱེད་སྟོན་ནས་བཅུ། ས་འཆམས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་ཐར་བ་ཆ་
 མཐུན་གྱི་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། རྫོང་
 ཅེ་མོ་བཅོམ་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད། ས་འཆམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་གང་སྐྱངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་
 རུང་ཡང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟོན་གཞི་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་
 ཡོད། ས་འཆམས་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། དངོས་བསྟན་
 རྫོང་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད། གཞི་བྱུབ་ན་
 ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་གོ། །དུག་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ས་འཆམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།
 བདུན་པ་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག །དབྱེན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་སྐྱབ་དུག་ཡོད། ས་འཆམས་
 ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། བརྒྱད་པ་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡོད་དེ། སྒོམ་བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་
 བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་དགྲ། ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོད་ནས་རྒྱན་
 མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དགྲ་པ་ཆོག་གས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་
 འབྱེན་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་བརྩ་བདུན། དངོས་བསྟན་ཀྱི་
 ས་འཆམས་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། བརྩ་བ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་བརྒྱད། ས་འཆམས་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་
 མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། །

ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་གི་དང་པོ་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ལྔ། ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་
 མཐའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འབགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེན་བརྩ་དུག ས་འཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་

དུ་ཡོད། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
 གསུམ། ས་འཆམས་སྤྲུལ་དང་འདྲ། བཞི་བ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 ཞིའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་དུག ། ས་འཆམས་ནི། མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། ལྷ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
 བཅུ་དུག ། ས་འཆམས་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། དུག་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཐག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་དང་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་
 གཅིག ། གཉིས་པ་དང་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་གཅིག ། ཐག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མོས་བསྐྱོ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ལུས་
 དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་
 ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཉེར་བདུན། ས་འཆམས་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་
 པའི་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་འདིར་བསྟན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་དབྱེས་པའི་
 ཆ་དང་དངོས་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཉེར་བདུན། ས་འཆམས་སྤྲུལ་དང་འདྲ། བརྒྱད་པ་བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས། དགྲ་
 པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོག་ཐག་བཅས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གཉིས།

བརྩ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་བ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
 རྟེན་འཇོག་བྱེད་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་ཟག་མེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེ་ན་ལ། བརྩ་གཅིག་བ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྤངས་བ་མཐར་ཐུག་གི་
 ལག་རྟེན་འཇོག་བྱེད་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་ཟག་མེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན་དག། ཕྱི་མ་འདི་བཞིའི་ས་འཆམས་མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་དང་འདྲའོ། །ལམ་ཤེས་
 མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་བཤད་ཟེན་རྟོ། ། ॥

གསུམ་བ་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགའི་དང་པོ་ཤེས་བས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་
 པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐབས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟེན་ཅིང་མི་རྟག་སོགས་གང་
 རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། གཉིས་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཀུན་རྟོག་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་གྱི་ས་
 འཆམས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསུམ་བ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་
 གཞི་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཞིག །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཇིག་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ས་འཆམས་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་བ་འབྲས་
 ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་གྱིས་ཟེན་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་བ་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། ས་འཆམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་
 ཡོད། ལྷ་བ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་

གཉིས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ཅིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
བ་ས་འཆམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་འདྲ། རྟག་པ་གཉིན་པོའི་ཕྱགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ས་འཆམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་
དང་འདྲ། བདུན་པ་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཀྱན་རྫོགས་པའི་
སྦྱོང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉིན་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ། ས་འཆམས་
ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། བརྒྱད་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་འཛིན་སྟངས་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་
པ་འགོག་བྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི། ས་འཆམས་སྤྲུལ་དང་འདྲ། དགྲ་པ་མཐོང་
ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྦྱོང་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་གསུམ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
དགྲ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སྦྱར་བཞི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་རྟག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་དང་པོ་འདིར་བསྟན་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་བསྐྱས་
སྒྲིམ་གྱི་སྦྱར་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་བར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་
དོན་གསུམ། གཉིས་པ་འདིར་བསྟན་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་
སྟོང་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་
བསྒྲིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐན་ཡོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི། བཞི་པ་སྦྱར་

བའི་སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲིར་བ་སྒྲེ་བའམ་གནས་བ་དང་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་གང་རུང་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་ཞི་བྱུག །ལྷ་བ་སྒྲིར་བའི་མཆན་ཉིད་
ཡོད་དེ། སྒྲིར་བའི་ངོ་མོའམ་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་མཆོན་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གོ་གཅིག །བྱུག་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་
དེ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་བར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། ས་འཆམས་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བདུན་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐབས་བྱུང་བར་
ཅན་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ངོན་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་
བཅུ་གཉིས། ས་འཆམས་སྒྲིར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་བ་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཁའི་
བར་དུ་ཡོད། བརྒྱད་བ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞུགས་སོགས་
འདུ་ཤེས་ལྷོག་བ་སོགས་གྱི་རྟགས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་
ན་གསུམ། ས་འཆམས་སྒྲིར་ལམ་རྟོན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དགུ་བ་སྤེད་ཞི་མཉམ་ཉིད་
གྱི་སྒྲིར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་
བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། བཅུ་བ་ཞིང་དག་སྒྲིར་བའི་
མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་བྱུང་བར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྒྲིན་ལམ་
སོགས་གྱི་དགེ་ཆ་མཐུ་ཅན་གྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས། བཅུ་
གཅིག་བ་ཐབས་མཁས་སྒྲིར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབད་རྩལ་རགས་བ་ཞི་བའི་སྒྲིན་ནས་
འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་བཅུ། སྒྲིར་
བ་འདི་གསུམ་གྱི་ས་འཆམས་ས་བརྒྱད་བ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། རྣམ་རྟོགས་སྒྲིར་བ་
མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་ཐེན་ཏོ། ། །

ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད་གི་ཆོས་བརྒྱད་གི་དང་པོ་དྲོད་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་
 དེ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་སོགས་དེའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་གང་
 རུང་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་
 ན་གསུམ། གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་རྣམ་འཁེལ་བཅུ་
 སྟག་ཆང་བའི་རིགས་གནས་གི་ཐེག་ཆེན་གི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། གསུམ་པ་བཅོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་
 མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཞན་དོན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྦྱར་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་གི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་
 ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ། ལྷ་
 པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་བདེན་འཛིན་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་
 གི་མཐོང་ལམ་དོན་གཅིག ། སྟག་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
 བསྐྱས་སྒྲོམ་གི་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གིས་ཐེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རྟག་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་དགུ། ས་
 འཆམས་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྒྲོམ་གི་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་བར་མ་ཆད་
 བར་དངོས་སུ་སྦྱེད་པའི་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
 དོན་གཅིག ། བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྦྱབ་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་
 ལ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་པོན་དང་མངོན་གྱུར་གང་རུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་

བཅུ་དྲུག ། ས་འཆམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་མ་དག་ས་བདུན་བར་དུ་ཡོད། ཅེ་སྒྲོར་མཆོན་གྱི་
 གྱི་ཆོས་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་མཆོན་གྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་
 གྱི་བར་དྲུག ། སངས་རྒྱལ། ཆོས། དག་འདུན། གཏོང་བ། ལྷ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
 དྲུག ། དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་གྱི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲིར། ས་འཆམས་
 ཆོགས་ལམ་ནས་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོལ་བར་དུ་ཡོད། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་མཆོན་གྱི་ཆོས་
 བཅུ་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

སྐད་ཅིག་སྒྲོར་མཆོན་གྱི་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐག་མེད་གྱི་སྒྲིན་པ་ནས་དཔེ་
 བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཐག་མེད་གྱི་སྒྲིན་སོགས་ནས་དཔེ་
 བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
 སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲིན་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
 ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་འཛིན་རྗེས་སུ་བྲན་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར།

འདི་བཞི་ཡིན་ཐུབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའི་བྱིར།
སྐད་ཅིག་སྒྱུར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ།
དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས། གཉིས་པ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་མཐར་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག ། དབྱེ་ན་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད། གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྷའི་
ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་
ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
བྱིར། དབྱེ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེ། བཅོ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེ། མཆོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་གསུམ་ཡོད། ཆོས་སྐྱེ་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཞག་
ཚོགས་སོ། ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་
ཕྱིན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་ཉིད་བདུན། ས་
འཆམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་
པར་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟར་འབད་མེད་
ལྟན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་ཆ་ཀན་ཏི་ཡན་ཆེའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་
རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར། བཅུན་པ་ལ་དགོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་སྐྱུར་བའོ། ། །སྐྱེ་མཆོན་ཡི།

༡༡། །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་ལེགས་བཤད་པར་དཀར་པོའི་
འབྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཤེས་རྣམ་ཀུན་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་སྒྲེག་མོའི་གཟུགས། །དོན་རྣམ་ཉི་ལྔའི་རྣ་ཆ་བྱང་
གིས་འབྱུང་། །སྒྲོར་རྣམ་རྒྱ་སྐར་འཇུག་འོད་སྒྲོ་བ་ཡིས། །སྒྱ་བཞིའི་མཛའ་པོ་འགྲུགས་མཁས་
དེ་ལ་འདུད། །ཡུམ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལེན་འདོད་ཀྱང་། །ཆོག་གི་ཚུ་གཉེར་མཐོང་བས་
སྦྱིད་ལྷག་པ། །སྒོ་དམན་གྱིས་པའི་བདེ་སྒྲག་འཇུག་པའི་སྦྱད། །ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་མན་ངག་
གཟིངས་འདི་སྦྱོར། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། མཁུན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས། མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་བཅས་གྱིས་བསྐྱས་ཚུལ།
རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ས་རོལ་དུ་སྦྱོར་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར། རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་སྦྱིར། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ས་རོལ་དུ་སྦྱོར་པའོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་རོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་

པ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་
 རྒྱུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་།
 ཡུམ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པའི་པ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་པ། །ཡུམ་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།
 ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་རབ་འབྱོར་གྱིས། ཡུམ་འདི་ནི་འདི་དང་འདིའི་པ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དམ་
 བཅའ་རྣམས་བཞག་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་
 བོ། །གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའམ་
 རྒྱ་མཚན་གྱི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་
 བདུན་ལ་མདོ་ཆན་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་མདོ་ཆན་གཅིག་། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
 གཅིག་། སྟོང་ལམ་ལ་གཅིག་། གཉིན་པོའི་ལམ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ལ་རེ་རེ་
 ཉེ་བཅུ། ཉེ་བས་བཅུ་ལ་གཅིག་། མི་འཛིན་པ་བཞི་ལ་གཅིག་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 བཞི་ལ་གཅིག་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གཅིག་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་
 བྱང་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ཉེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཀུན་སྟོམ་པའི་མདོ་
 ཆན་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གོ། །ཁ་ཅིག་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གོན་རྣམ་གསུངས་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཉེ་འཆད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དང་། བ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་ཤེས་རྣམ་སྤྲུལ་ཐེན་ལ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། རྣམ་མཁའ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་བསྟན་ནས། རྟགས་ལ་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདུས་
 བྱས་རྣམས་རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་
 རྟེ། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་
 ཤིང་། ཐལ་སྤང་ཅམ་ལ་མགོ་འཁོར་བས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བསྟུས་ཚུལ་ནི། རྒྱན་འདིར་ལུས་རྣམ་བཞག་ཏུ། རྣམ་པ་
 སྦྱར་བ་བཅས་རྣམས་དང་། །ཞེས་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་སྦྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་ནས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་
 ཏུ་བཞེད། །ཅས་པའི་བར་གྱིས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །མདོར་བསྟན་ཏུ་ཤེས་
 རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དོན་རྣམ་རྟགས་ལ་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཏུ་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བསྟན་
 པར་སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་འབྲེ་ཨར་གཉིས་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡབ་སྐུས་བཞེད་དོ། །དེ་
 ཡང་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མདོའི་ས་འཆམས་དངོས་སུ་མཛད་ནས་ལམ་ཤེས་
 ལ་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་ནི་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་བས་བར་གྱི་སོ་རྟག་
 སོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་གོ་སྤྲོ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བ་ནས་བཟུང་སྟེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར། །ཞེས་པ་གཅིག་དོན་གྱིས་འཐོབ་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་པའི་རང་བཞིན། རྣམ་པ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་སོ། །དེས་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པའི་སྤྱི་ལྟོག་ཅམ་མིན་གྱི་རྣམ་རྟོགས་སྤྱོར་བའི་བསྒྲོམ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་རྟོག་བྱ་བ་དེན་བཞི་དང་། རྟོགས་པ་པོ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་ལས་སྐབ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་བྱེད་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གྱི་ཐ་སྟེང་མཛད་དོ། །སྤྱིར་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དོན་རྣམ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་སྟོ་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་མ་བྱེད་སྟེ། སྤྱི་བ་དེན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཁོ་རང་འཛོག་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་རྣམ་ལ་སྤྱི་བ་དེན་མི་རྟག་པ་འཛོག་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བ་དེན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། སྤྱི་བ་དེན་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འཛོན་སྟངས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཛོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་སྟོ་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཆོགས་ལམ་དུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་

བསྐྱེད་པ་མི་སྤྲོད་དེ། བསྐྱེད་པའི་དོན། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་འོ་ཐོར་བསྐྱེད་པ་ལ་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བར་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་ཁྱེད་པ་མ་
ངེས་ཏེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱེད་དང་། རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་དང་།
མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་སྐྱེད་དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་ནམ་པའི་སྐྱེད་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱེད་ཆུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་འོ་ཐོར་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
སྐྱེད་མི་རྒྱས་པར་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོག་པ་ལམ་དུ་དབང་པོ་
ལྟ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་བྱེད་སྒོ་དེའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོག་པ་ལམ་དུ་དཔྱད་པ་ཉེར་བཞག་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་
ཆོས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོག་པ་ལམ་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་གོ་འཕང་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་དུ་སྐྱོན་
པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེད་ཆུལ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཅི་རིགས་པས་ཆོག་པ་ལམ་དུ་ཡང་
རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་བསྐྱེད་ཆུལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་སྐྱེས་ཅ་ཅ་བདུན་
དང་སྐྱེས་ཅ་ཅ་བཞི་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེ་ཡང་ཉོག་པས་
རིགས་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་ལ། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པ་
དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་སྟོབས་སོགས་
རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ཆོག་པ་ལམ་དུ་
རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་གྱིང་མོས་སྐྱོད་
དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ལ། ས་ཐོབ་ནས་རོ་
བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་ལེགས་པར་ཉོག་པས་

ན་སྒོ་བ་ལམ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་བསྒོ་བ་པའི་སྒོ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་དྲུག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་ནི། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་བདག་མེད་བཞི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱུ་རབ་སྐྱེ་བཞི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་མ་ངེས་འབྱུང་བཞི་སྟེ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་ལ་དེ་ཉིད་(ནི)བཙུག་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོ་མ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྟ། དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲང་དོར་བྱེད་པ་པོ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་། ཤེས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལམ་རིག་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞིར་འཛོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་ལམ་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྐྱབ་བརྟན་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མིག་ཡོར་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞོད་མ་ནས་ཞི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མིག་རྒྱ་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་

གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་སྤྱི་རྩོལ་དོན་དུ་སྤྱི་མ་ལྟར་སྤྱང་བ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་སྤྱི་
མ་ལྟ་བུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས་ལྷ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུག་ཡོད་དེ། ཆགས་སོགས་
ཀྱན་ཉོན་སྤྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སྤྱི་རྩོལ་དོན་གྱིས་
སྟོང་བ་དང་། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྱིབ་པའི་དེ་མས་གོས་པ་མེད་བ་དང་། གཟུགས་
སོགས་སྤྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོམ་པ་མེད་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟེན་ལ་སྤྱི་རྩོལ་
དོན་དུ་རྒྱུ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟེན་སྤྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་
ཉམས་པ་མེད་བ་སྟེ་སྤྱི་རྩོལ་དོན་སྟོང་དེ་དུག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་
གྱི་གཞི་ཤེས་དུག་གོ། །ཤེས་རྣམ་ནི། དེ་དག་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཤེས་ཉར་
བདུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་སྤྱི་མ་བཙོ་ལཱི་དོན་རྣམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་སོགས་
འཛོག་ཀྱང་བདག་གི་དགོ་བའི་གཤེས་གཉིན་པ་དེ་ལ་ལམ་བདེན་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལཱི་
ལས་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སོགས་བཞི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞི་ལམ་རིགས་པ་སྤྱུབ་པ་ངས་འབྱེན་བཞི་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཀྱང་ཉོན་
སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོར་བྱེ་བའི་སྤྱིར་ན་དང་པོ་ནི་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་
ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྤྱིབ་པའི་གཉིན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ལ། ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོར་
བསྟན་ཟེན་པས་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉིན་པོར་འོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་འདིའི་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་
དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཟག་མེད་དུ་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རག་པའི་གཉེན་པོ་
མཐོང་ལམ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་
ལམ་གཙོ་བོར་མཉམ་བཞག་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲེ་ཞིང་དུས་ཐུང་བས་ཟག་མེད་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
ནི་མཉམ་རྗེས་སྒྲེལ་མར་སྒྲེ་ཞིང་དུས་རིང་བས་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་
གཉེན་པོ་གཉིས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་གཅིག་བཞག་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྔོང་དཀར་བས་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྔོང་སྤྲ་བའི་ཟག་མེད་གཅིག་སུ་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་དྲུག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་
དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དུ་ནི། །ལྷ་དང་བཙུ་བྱ་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
བདེན་པ་བཞིའི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྤེད་པའི་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟ་བའི་
ཐུང་པོ་ལ་སྤེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྤེད་ལ་དགའ་བའི་སྤེད་པ་གསུམ་ནི། རྒྱའི་རྣམ་
པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་མ་རིག་པ་གསུམ་
ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྱུབ་པའི་གཙང་བདེ་རྟག་
བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། རབ་སྒྲེའི་རྣམ་པ་དང་། རང་དབང་བ་སྟེ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་
རྣམ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་དོན་རྣམ་དང་།
དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བརྒྱད་ནི། གཉེན་པོ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་འཛིན་གོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་བདེན་དང་། ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ནི། སྤེད་ཞེའི་མཐའ་གཉིས་

དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་ལམ་བདེན་དང་། རིག་པའི་
 རྣམ་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཐ་མི་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། རི་
 ལྟར་རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པར་སྟོས་བྲལ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་དེ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཆད་
 མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། རེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཡོད་དོ། །མདོ་ལས་ལམ་བདེན་དམ་
 བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅིང་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམ་བཅའ་དང་
 རྩ་མཚན་གཉིས་བཤད་ནས། རེས་འབྲེན་ལ་དམ་བཅའ་ཅམ་ལས་མ་བཤད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཉི་
 བའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་མཚན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟུག་བདེན་ལ། མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྟེ་ལྷོ། །སྒ་
 མ་བཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱི་མ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་འགོག་བདེན་ལ། སྤྱིར་
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་སྒ་བདེན་པར་མེད་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒ་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་བདེན་
 པར་མེད་པ་བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 སྟུགས་བཅུ་བདེན་མེད་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤང་འདས་བདེན་མེད་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། འདུས་བྱས་བདེན་པར་མེད་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུ་མ་བྱས་བདེན་པར་མེད་
 པ་འདུ་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་བདེན་པར་མེད་པ་མཐའ་ལས་
 འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཐོག་མ་དང་
 མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤང་དོར་བདེན་པར་མེད་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་། རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
 གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་རུང་བདེན་
 པར་མེད་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པ་མི་དམིགས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཅུ་དྲུག་གོ། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ནང་དང་། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་བྱིར་བཞག་པའི་བྱིར་།
 སྟོགས་བཅུ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སྟོང་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་བྱབ་
 པའི་བྱིར་། དུས་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དུས་གང་དུ་དུས་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་རྟེན་ཆོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་། གཞན་རྣམས་གོ་སྤོའི། །འདིར་
 བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་ཚེས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཐོང་
 སྤངས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་ཚེས་ཉིད་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ནང་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱིར་ཚེས་བདེན་གྲུབ་རྟེན་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སམ་མཐོང་
 སྤངས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་ཚེས་ཉིད་འདིར་བསྟན་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་
 སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་གཞི་ལ་ནང་གི་
 ཚེས་འགོག་བདེན་གྱིས་བྱབ་པས་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱུད་དང་། བདེན་པ་བྱི་མ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བརྒྱུད་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 བརྒྱུད་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྤང་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ལྷང་མ་

བསྟན་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་མི་དགོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔལ་ལྷན་བཟུངས་སྟོ་མང་
བའི་གསུང་རྒྱན་དུ། མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །འདོད་ན་འཇིག་ཆོགས་
ལྷ་བ་དང་། །མཐར་འཇིག་ལྷན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཇིག་ལ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱ་བ་ཅིང་། དེར་གྱུར་པའི་ཞེ་སྤང་མི་སྤིད་པར་འདོད། ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མས་
བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་ཙོམ་འཕྲོ་གཉིས་སུ་ཞེ་སྤང་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདིའི་ཐད་གྱི་རྣམ་བཤད་དང་མཐུན་ཆ་བས་ཆེ་
བར་སྤང་བས་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ལེགས་སམ་སྟུམ་སྟེ་སྟོ་སྟོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོགས་སྤང་
སྤངས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཟུ་ཙ་བཅུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། དོགས་པ་
བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་
ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁུན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། །སྟོབ་མ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དེ། །སུམ་ཙ་བདུན་དང་སུམ་
ཙ་བཞི། །སུམ་ཙ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཞེས་པ་ལྟར་འཆད་པ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་གང་གི་སྤེར་གཏོགས་པའི་སྟེ་ཆོན་
མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་མཁུན་དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁུན་
གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་
བའི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། སྟེ་ཆོན་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྟེ་ཆོན་དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟེ་ཆོན་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགོ་བ་སྟོས་པ་སྟོང་བ་དང་། མ་སྟོས་པ་མི་བསྟོད་པ་དང་། དགོ་

བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆེན་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་། སེམས་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དཔྱེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆེན་བཞི་པ་ཡོད་དེ། དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་དཔྱེད་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆེན་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ལྔ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆེན་དྲུག་པ་ཡོད་དེ། དཔྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཟང་སྟོབས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆེན་བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ། ཡང་དག་པའི་ངག ། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩིས་བ། ཡང་དག་པའི་དཔྱེད་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བ་སོ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་ཀུན་གྱི་སྤྱག་མ་དྲུག་རྟོགས་པའི་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཞུགས་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཞུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཉེ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་དང་འགོག་སྟོབས་ཉེ། མཐར་གནས་སྟོབས་འཇུག་དགྲ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་བཅོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་བཅུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལས། སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྒྲ་རྟོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་པའི་

སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་
 མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་
 གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་།
 ཟག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རང་ཉིད་སྤངས་པ་ཕུན་ཆོགས་སུ་
 དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཉོགས་པ་ཕུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་
 པ་དང་། ཆགས་སོགས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སུ་རང་དབང་དུ་སྟོན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་
 མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་སོགས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་དམ་བཅས་
 པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་འོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཁུན་པའི་
 ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྐད་རིགས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཁུན་པའི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་འོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་ནི། སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །ཉོགས་པ་
 མ་འདྲེས་པ་དུག །འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་
 ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་བྱུང་བ་ཉམས་
 པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་སོ་སོ་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་དུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འབྱུང་དང་། བྱུང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། ཤེས་
 རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དུག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོད་ལམ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་དང་
 ཐུན་པ་དང་དོན་དང་ཐུན་པའི་གཏམ་མཛད་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
 རྗེ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་

རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འཕྱིན་ལས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་
མེད་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུང་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་
ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱར་
བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ནི་རི་ལྟ་རི་སྟེང་མ་ལུས་
པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་
དགའོ། །དེས་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་ཉིད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆ་ན་
མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ས་དགུ་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ། སྟོ་གྲོས་དག་བྱེད་རྒྱུ་འདྲེ་ནང་། །ལེགས་བཤད་མེ་རྟོག་སྟོང་པོ་འབྱུངས། །སྟོ་
གསལ་རྒྱུ་ལྟན་པའི་ཆོགས། །འཕྱར་སྤྱིང་གར་གྱི་རོལ་བར་གྱིས། །དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལས་
མ་འོངས་ཤིང་། །ཁྱེད་པུ་བས་རྩམ་མིན་ཡང་། །ལུང་རིགས་ཅི་བཟང་སྟོ་བ་འདི། །སྟོན་མེད་
འདབ་སྟོང་མ་ཡིན་ནམ། །ཁེངས་དང་དྲེགས་པ་མ་བསྟེན་པར། །མཁས་པའི་མདུན་སར་སྤྱངས་
པའི་མཐུས། །ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་ཅི་ཞིག་ལྟར། །རྟེན་པ་གང་དེ་ཡ་མཆན་ནོ། །ཞེས་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་བརྒྱ་དགར་པོའི་འཁྱི་ཤིང་།

མཁུན་གསུམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་པར་དཀར་པོའི་འཕྲི་ཤིང་།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་སྣ་བ་དགེ་སློང་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་ཚས་གྲ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་
དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༡༡། །ལར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དབྱེད་མདོར་བསྡུས་པ་ བཞུགས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འདྲན་ཅོང་ཁ་པ། །སྤང་མཐའི་རྣམ་སྤྱལ་སྒོ་བཟང་ཆོས་
རྒྱན་དང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་པད་དཀར་འཛིན། །རྣམ་གསུམ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་
པར་བཅས་བྱག་འཆེལ། །རང་ལས་དམན་ལ་ཕན་དང་མཉམ་སྒོ་འཕེལ། །མཐོ་ལའང་དོགས་
སྒོང་ཆེད་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཡི། །དཀར་སར་ཉེས་བཤད་ཤིང་འཕྲོགས་གཙོད་པའི་སྤྲ། །འཇམ་
དབྱངས་མཆེན་རབ་རལ་གྱི་གདེངས་བཞིན་བཞུགས། །

འདིར་ཆོས་སྤྱིར་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ། །འཆམས་སྤྱར་བ་དང་ལེན་འདྲེ་དོན་བཤད་
པ་དང་མཐུག་སྤྱད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་འཆད་པར། །སྤྲ་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་
ཇོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱེམས་པས་སྤྲ་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་མདོན་
པར་ཇོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། །དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །སྤྲ་ཅིག་སྤྱིར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་
བུ་ཆོས་སྤྱི་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྲ་ཅིག་སྤྱིར་གྱི་དུས་སྤྲ་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བཞི་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་པ་ལ། །སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྤྱིར་
བ་མི་འགོད་ཅིང་། །སྤྱིར་དག་འདི་འགྲེལ་པར། །སྤྲ་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་
བོར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱིར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། །འོ་ན། །གཞུང་འདིར་གཙོ་བོར་སྐབས་བདུན་
པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །གཞུང་འདི་གཙོ་

ཐོར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་འདི་
སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་འཆམས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་འབྲེལ་བཞོད་པས་འཆམས་སྒྲུབ་བ། ཞེས་གསུང་བ་དེ་
སྟེགས་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཞེས་བ་ནས་
བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་གཞུང་རིལ་པོ་སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཆམས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་
ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་སྟེགས་སྟགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གི་སྤྱི་བཞི་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆན་སྤྱི་
འཆམས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་ཆོས་སྤྱི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ངོ་བོ་འམ་
དབྱེ་བས་སྟོན་སྟེགས་བཞིར་འཆད་ཅེས་འཆམས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོན་སྟེགས་འཆད་པར། འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི། ཞེས་སྟགས་བྱང་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞུང་འདི་ལ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་དོན་སྒྲུབ་གཏན་ནས་མི་རུང་ཟེར་ན། དེ་རུང་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཆོས་སྤྱི་འབྲུབ་དུས་
བསྟན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དངོས་བསྟན་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་ཟེར་ནའང་། མི་འཐད་པར་ཐལ།
དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མིན་ཀྱང་དངོས་བསྟན་པལ་བ་དང་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེ་འབྲུབ་དུས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བའི་གཞུང་གཅིག་འདིར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིར་
སྐབས་སུ་ཡང་བབས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། བཤད་རིམ་ཅམ་མ་ཡིན་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་འདི་ལྟར་འོས་
ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྤྱི་འཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་
འདི་གཙོ་བོར་འདི་ལྟར་བཤད་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་སྤྱབ་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་བསྟན་པལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཆང་རྒྱ་དུས་ལའང་སྦྱར་རིགས་ཏེ། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་སྤྱིའི་
འཆམས་སྦྱར་ལས་གཞན་ས་བཅད་མ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཆོགས་རྒྱུད་དུར་དགོངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་
གསེར་སྤོང་གིས་ས་བཅད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་མི་མཐུན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས།

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། འཕྲིན་ལས་འཆད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
འཆམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འབྲེལ་པར། དེ་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། འདིའི་
དོན་འཆད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་
མཐའ་བ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་
ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཆང་མི་
རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
དོན་མ་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་
ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་
རྟེན་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆེ་

འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་བཤེས། ཅ་བར་འདོད་ན།
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དང་། རོར་
བྱ་དང་སྒྲོན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་
པ་ཁས། ཉག་ས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དགོན་པར་སྒྲོན་ཤིང་
ཆེན་པོར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོག་མིན་གྱི་ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ་
ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གང་གི་འང་ལུས་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་སྟངས་དེ་མ་ཐག་གི་འོག་མིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་བེར་ན།
འོ་ན། དེར་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་སྒྲེལ་བསྒྲོམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་
སྒྲངས་པའི་འོག་མིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་ས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་བསགས་ཤིང་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་
བྱེ་བ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་འབྱམ་སྒྲག་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་བཏབ་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་
ཆད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲེལ་བསྒྲོམ་བྱུང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ལོངས་སྒྲུའི་འཁོར་དུ་སྒྲེས་པའི་ཉན་རང་སོགས་མེད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་
བདུན་གྱི་ནང་གི་འོག་མིན་དུ་མ་གཏོགས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་
དེ་ཤེར་སྒྲོགས་ཀྱི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། མདོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་
བཤད་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྒྲུ་དེ་མདོ་སྟེ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་དང་དེ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་བྱས་
པའི་འོག་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྟེར་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདོད་ན། དེ་

ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གི་འང་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་
 པའི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་མ་གཏོགས་
 པའི་བཙེ་བརྒྱད་པ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་ཞེགས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་
 གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གནས་གཙང་
 ལྷ་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་འོག་མིན་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་
 ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་གནས་གཙང་ལྷ་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། སྒྲེ་བཞི་ཐོབ་དུས་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲེ་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ནི། སྒྲེ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྒྲེ་ཐོབ་དང་། །སྒྲེ་ཡོངས་
 རྫོགས་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །ར་རྒྱལ་སྤངས་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་ཆོགས་ལམ་
 གྱི་དུས་སྒྲེ་ཆོས་སྒྲེ་མེད་ལ། སྒྲོར་ལམ་གྱི་དུས་སྒྲེ་ཆོས་སྒྲེ་དང་བཅས། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དུས་
 སྒྲེ་ཆོས་སྒྲེ་ཐོབ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་དུས་སྒྲེ་ཆོས་སྒྲེ་རྫོགས་རྟེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སྒྲེ་
 ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་སྒྲེ་ལ་སྒྲེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལས་
 སྒྲེ་ལ་པའི་སྒྲིན་གྱི་རྒྱན། །ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན།
 འོ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲེ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྒྲེ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། སྒྲོབ་ལམ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་རྟེ། འཆང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཡོངས་སྒྲེའི་གནས་འོག་མིན་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འོག་མིན་
 རྒྱལ་པོ་བཞོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འགལ་བྲལ་ལ་འབྱུང་རིགས་རྟེ་འོག་མིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། མདོ་ལས། གཟིགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་སྟོང་
 འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཅག་
 གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་

ཀྱས། དེ་རྗེས་སྒྲིའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲིག་དཀར་པོར་གྱུར་ནས་འོད་སྤང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་
བ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཏྲིག་དཀར་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱན་ཚྭ་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་ནི་འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐུ་བཞུགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆད་ལྡན་གྱི་ལུང་མེད་
ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་ལོ། །

འོ་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐུ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱ་
ཆོགས་གྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞེས་དང་།
དེའི་དར་ཁྲིམས་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་
གཡོས་པར་ནམ་པ་སྐུ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་
དོ། །འདིས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་པ་སྐུ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་དེ་དག་གིས་རྒྱན་མཐའ་བ་ནམས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཆོས་
སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་
ཆབ་བྱམས་མགོན་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱན་མཐའ་བའི་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནམ་དག་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐུ་པ་སྐུ་
སྤྱིའི་མཛད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། འདི་རྒྱན་ཚྭ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཛད་པ་སྟོན་བྱེད་
མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ།
རྒྱུད་སྒྲ་མའི་གཞུང་གིས་དེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིས་མ་བསྟན་པའི་མདོ་
ལུགས་འདིར་འཆང་རྒྱ་རྒྱལ་གཅིག་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིས་མ་བསྟན་པའི་རིགས་གཉིས་དང་
དེ་གནས་འགྱུར་རྒྱལ་སྟོན་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡོངས་སྤྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་
པ་ཆར་གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་མཆོག་སྐུ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་
གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དེ་འདྲའི་མཆོག་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱབ་
སྟེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་སོ་སོར་བསྐྱོར་བའི་སྐུ་པ་སྐུ་དེ་འདྲ་དུ་མ་ཡོད་

བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་
 ལ་མཆོག་སྒྲུལ་གྱིས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་བའི་ཆེ་ཡོངས་སྒྲུའི་
 གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོངས་སྒྲུས་མདོན་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ཡོངས་སྒྲུ་མེད་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་བའང་
 མི་འཐད་ཟེར་རོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དུས་ནམ་དུའང་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་
 རང་དུས་སྒྲུ་འཆང་མི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག་། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སྒྲུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་
 མེད་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་བའི་དུས་སྒྲུ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མདོན་
 དུ་ཕྱོགས་བའི་དུས་དེ་འཆང་རྒྱ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བའི་
 དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་མ་
 ཐག་བའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་ན། སྒྲུ་གྲུ་སྟེ་བ་ལ་མདོན་དུ་
 ཕྱོགས་དུས་དེ་སྒྲུ་གྲུ་སྟེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་གྲུའི་རྒྱ་དུས་སམ།
 དེའི་ས་བོན་གྱི་དུས་དེ་དེ་སྟེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་གྲུའི་རྒྱ་འགག་
 པ་དང་སྒྲུ་གྲུ་སྟེ་བ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འི་ཤ་ཆེན་དེ་
 ཉིད་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་
 སྒྲེས་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་བྱང་དངོས་པོ་དེའི་རང་དུས་དེ་ཉིད་དངོས་
 པོ་དེའི་འཇིག་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་འཇིག་དུས་དང་གནས་དུས་གཅིག་དུ་མི་
 རུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་སྒྲུའོ་ཞེས་འདོག་དུ་མི་རུང་བས། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་
 ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་བའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་སྟེ་དུས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་
 ཕྱིར་མི་ཕྱོག་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མདོན་

དུ་སྤྱོད་གས་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་འཆང་རྒྱ་དུས་
སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན།
རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སློབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་
ཆར་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
མི་འཇིག་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སློབ་པ་ན་ཞིག་ཟེན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཉི་མ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལས། དངོས་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཇིག་ན་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་
འཇིག་གོ་ཞེས་འཇིག་དགོས་ཀྱི་རང་དུས་ན་འཇིག་གོ་ཞེས་འཇིག་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་དུས་ནི་རྒྱ་འགག་དུས་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་དགོས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་ཆར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་བྱིར་
ན་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་དགོས་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ཆར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་བྱིར།
ཁྱབ་པ་འགྲིག། །རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་ཞིག་ཆར་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་བོད་
གོན་ལྷན་པོ་མང་པོ་ཞིག །མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འགྲོ་འདུག་སོགས་རུས་པ་མཉམ་ཇེས་
འདེས་པའི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན། མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པར་ཐལ།
དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སོ་སྒྲེས་ཡོད་པའི་བྱིར། དོན་དེ་འདྲ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཆེ་ལྟ་
ཅི་སྟོས། སེམས་གནས་དགུ་པའི་ཇེས་ཞི་གནས་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་འོང་བར་ས་སྒྲེ་དང་ཀུན་
བཏུས་འགྲེལ་བ་དང་ཉན་སར་བཞད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཆོས་
ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་
ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་

གོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འབྲུལ་བ་མཐའ་དག་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་
 དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་
 ཏེ་དེར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྒྲུབ་བའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྲུལ་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་སྔ་དེར་མ་གྲུབ་
 བཞིན་ཏེ་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་
 སྒྲུབ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་མི་སྒྲུབ་བའི་
 བྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་
 སྒྲུབ་བའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་རང་སྒྲུབ་ལ་བདེན་སྒྲུབ་དང་གཉིས་སྒྲུབ་
 མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་འཕགས་རང་སྒྲུབ་ལའང་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་མ་
 གཟིགས་ཟེར་ཡང་ལ་ལས། དེས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་དེ་མ་གཟིགས་ལ།
 དེས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་གཟིགས་ཞེས་ཟེར་ན། བྱིད་ཅག་གིས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་ཡོད་མེད་བཅུད་པའི་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་ཅུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རི་ལྷ་བ་
 ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྒྱ་གཅིག་ཡང་མེད་དེ། དེས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དེས་
 གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་ཡོད་མེད་ཅུང་པའང་མིན། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་ངོ་
 དེ་རང་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་སྟོས་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཅིག་གམ་གཟིགས་རྒྱ་གཅིག་
 མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ལྷལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་
 ལ་ཆོག་འཁྲི་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པའི་བྱུང་པའི་གཟིགས་པ་ཡོད་པ་དོན་

ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཤེས་པས་རང་ལུལ་འཛིན་པའི་འཛིན་ངོར་ཞེས་པའང་ཞེགས་སོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་འཐད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་ལ་མ་གཟིགས་བྱས་པ་འདིས་ཆོག་པའི་བྱིར་བྱེད་སྟེ། དེས་ཆོག་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་ཡབ་སྲས་སུས་ཀྱང་། དེའི་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་ངོར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་འཆམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་བཞི་སྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བཞི་རེ་རེ་ནས་མཚན་གཞིར་འཛོག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུ་དོན་བཤད་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་སམ་ལམ་གྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་གྱིས་འདུམ་ཏེ་བསོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད། བསམ་གཏན་སོགས་འཛིན་ཏེན་དང་དམིགས་མེད་སོགས་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཏེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་དེ་ཐོབ་པར་གནས་པའི་སྒྲུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ལས་ཡིན་བྱིར། །ཆོས་སྐྱེར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་ཤི། བདེན་གཉིས་ལས། ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀྱན་རྟེན་ཕྱིར། །ཆོས་སྐྱར་འདོད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤི། བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་
ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་
པའི་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་
བཤད་དགོས་སོ། །གཙོ་བོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་ཀྱང་རིགས་པའི་
ལག་རྗེས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བཤད་རུང་ལ། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་དང་ཐུབ་པའི་གསུང་དབྲངས་དག་
ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདུལ་བྱ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོགས་པས་
ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། བཞི་རུ་དང་། ལྟར་
དབྱེ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྐྱེ་དང་གཞན་
དོན་རྒྱ་མཐུན་ཀྱན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་ཐུང་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་
དོན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་ཡོངས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་གསུམ་དག་
གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་ཤི། །སྐྱེ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །དོན་
འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་
ཀྱང་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡོངས་
སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱེ་ལྟར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་མཚན་སྐྱེ་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ། སྐྱེ་བཟོའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་རྣམ་སྟོན་
མ་ཡིན་པ་ཤི། ལྟར་རུང་། ཡང་ཆོས་ཡོངས་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་ནང་ནས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ངོ་

མོ་ཉིད་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱ་དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚས་སྐྱ་སྟེ་གསུམ་དབྱེ་བས་ལྔ་ར་
ཡང་རུང་། རོ་མོ་ཉིད་ལོངས་སྐྱ་ལ་བ་ནམ་སྟོན་ཚས་ཀྱི་སྐྱ་ལྔ་ཡང་རུང་བའི་བྱིར།

བཞི་བ་ས་འཆམས་ནི། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། དེ་བཞིའི་ས་འཆམས་མཉམ་པར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་ཆེ་སྐྱ་བཞི་
གཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རིགས་གཉིས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ཡང་
གཅིག་། ཚོགས་གཉིས་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡང་དུས་མཉམ། སྤང་པོ་ལྔ་གནས་འགྱུར་
བ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་འབྱོར་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དག་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་སྤང་རིགས་དུ་
མས་སྐྱབ་ཟེན་པ་དེའི་བྱིར། དངོས་གཉིན་གྱིས་སྤངས་བྱར་གཞོན་ཚུལ་འདི་སྟོར་གལ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་མཁས་སྟོམ་མང་པོས་ནམ་བཤད་དག་གི་ཆོག་གིས་པ་ཅམ་ལས་མི་
སྤང་བས་ཉུང་གསལ་བཟོད་ན། སྟོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་
བསྐྱས་སྟོམ་ལྔ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚས་མ་འདྲེས་པ་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤིན་ཏུ་མཐར་
ཐུག་པའི་མཉམ་བཞག་ཐ་མ་དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྔ་
བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ་རྟོར་ཉིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་གི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་རོ་ན་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པའི་ནམ་པ་ཐ་
མོ་ཅམ་མི་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་རོ་མོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ནམ་རྟོག་གི་ངན་པའི་
ལག་རྩེས་སམ་བྱི་མ་མེད་ཀྱང་ད་དུང་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
མངོན་གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམས་ཀུན་སྟོང་སོགས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྟེ་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་སྟོབ་བྱེད་གྱིས་བཀལ་པའི་མིག་བཞིན་རོ། །ནམ་བཤད་ལས། ས་བཅུའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་རོ་ན་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པའི་ནམ་

པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་འཆམས་ལ། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ཆེ་དེ་འགག་ཆར་ཀྱང་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གཅིག་གིས་རྒྱན་པོ་
 ཕྱིར་དབྱུང་པ་དང་སྒོ་འཕར་གཅོད་པར་བྱས་ཆེ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་དབྱུང་ཐུབ་ཀྱང་སྒོ་གཅོད་མ་ཐུབ་
 པས་ད་དུང་རྒྱན་པོ་འོང་རུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན། བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ན་སྐྱིབ་པ་དེ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ལག་རྗེས་འཛིག་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གཉིས་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ན་ལག་རྗེས་གྲུབ་ཆར་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ནས་དེ་
 གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་
 ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དུས་ན་
 མེད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་མི་སྤིད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་
 དུ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱིས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་
 ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ནས་དེར་དེའི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་འདི་ཅུང་
 མ་མཐུན་ནས་ཀྱན་མཐུན་རོང་པོས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལ་འགག་འགྱུར་དང་། རྒྱན་མཐར་སྐྱེ་
 འགྱུར་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་བཤད་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལ་དཔྱད་ལྟར་ན་རེ། འོ་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལམ་མ་གཏོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སྒོག་གྱུར་བག་ལ་ཞ་བ་ལྟར་གྱུར་
 བར་ཐལ། འཇུག་པར། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡི་མཛོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 རྟོག་འགག་པར་བཤད་དུས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་

ནུམ་གྱི་ལ་ལམ་པ་བ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཀུན་རང་གི་དངོས་
 ཀྱི་ཉིད་ལེན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བའི་
 རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོའི་ལམ་ཀུན་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འགག་ཅིང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་
 དངོས་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་རེ་དེ་དུས་ནས་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དུས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་
 གཅིག་གི་ཉི་རྒྱ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་དུས་སུ་རྒྱུན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་ཡོངས་སྐར་འགྱུར་བར་མ་བཟད་སྤྱུ་ལ་སྐར་བ་འབྱམས་ཀྱི་ཉི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། སྤར་གྱི་ཞེན་རིག་གི་ལམ་རྣམས་འདིའི་དུས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགག་ནས་
 དེའི་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཉི་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མི་རྟག་
 སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་མ་གོ་བར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཡང་དེའི་སེམས་དེ་རེས་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་། རེས་
 རྟོག་བྲལ་དུ་འགྱུར་སྤྱུ་པ་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྐབ་
 ལུགས་བཤད་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་ཅ་ཅ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྤར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་སྤར་རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་
 པ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་
 ལ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་ཕྱིན་ཆད་དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 ན་གཞིན་དུས་ལྟ་བུའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་རྒྱུ་བོའི་དུས་སུ་འདྲ་རྟོག་པ་
 མི་འབྱུང་བའི་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བད་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་
 ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་གཅིག་སྤར་རྟོག་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱང་སྤར་རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་
ལ་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒོ་འཕར་གཙོད་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་
ལ་སྒྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཉིན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སྟུང་དང་དེའི་
རྗེས་སྟུང་གི་ལག་རྗེས་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་ཚུལ་
ལ་སྒྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་དངོས་གཉིན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་
གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤང་བུ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་འཆད་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཐའ་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་ཆེ་སྒྱུ་བཞི་གཅིག་ཅར་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་དེ་མ་ཐག་པའི་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་
རྗེས་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་གྱུར། དེའི་སྒྲོལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་
ཉིད་དེ་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར། དེའི་ཆེ་མཆན་དཔེས་སྒྱུ་བརྒྱན་པའི་ལྷན་མཐའ་བ་དེ་
ལོངས་སྐྱར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆེ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་སྟོགས་
བཅུའི་སྒྲུལ་སྒྱུའི་ཞིང་སོ་སོར་སྒྲུལ་སྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཡོ་བྱེད་གྱི་ཉོག་པ་མེད་པས་སྐར་མི་ལྷང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་
མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་སྐྱུ་མདོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་ཐད་པ་དང་
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་སུམ་དུ་སྒྱུབ་འདུག་གི་སྒྲོར་སོང་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས། །དེ་ནི་
མཆན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེས་ན་སངས་རྒྱུ་གི་སར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ཏེ་འཇ་དེ་ལ་གཟིགས་
 བའི་ངོར་ཇི་སྟེང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཟིགས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོར་དེ་དག་མ་གཟིགས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་བ་
 ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེས་དེ་གང་ཡང་ལུགས་ལའང་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུགས་
 ལ་གཟིགས་ནའང་གཟིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་ལ་རྟོགས་ན་རྟོགས་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཞན་དུ་ན་ལུགས་ལ་རིག་པས་
 རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
 ཟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
 སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཞུགས་སྐྱར་བྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཀུན་སྟོང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་
 ཡོངས་སྐྱེ་དེའི་སྐལ་པར་བྱུར་བའི་དེ་འདྲ་མཐའ་ཡས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་
 ལས། དེ་ཆེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེའི། །སྟོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན། །ཏྲག་ཏུ་ཕྱོགས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱུ་གི་སར་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཆང་འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་སྒྲུབ་སོགས་
 འབྲུལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུབ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རང་
 རོས་ནས་མི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སྟེ་ལ་བདེན་

སྒྲུང་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་ཤིང་བྱུང་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་སེར་ཅན་ལ་དུང་
དང་སོལ་བ་གསེར་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཆེ་འདི་རྒྱུ་སེར་སོར་སྒྲུང་ཞེས་སྒྲུས་ཆེ། དེ་དག་རི་བཞིན་
མཐོང་མཁན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ཀྱན་སེར་སོར་མི་སྒྲུང་ཡང་། དེའི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སེར་སོར་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་འཆར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་
མཁན་འབྲུལ་ཡང་ཁོའི་སྒྲུང་ཚུལ་སྒྲུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་མཁན་མ་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་
གདུལ་བྱ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་འང་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བྱུང་བར་འབྱེད་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་
ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་འགལ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཆེ་རིགས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་བ་
གང་ཞིག །རི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཆེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་བྱུང་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་སྒྲུབ་ལྟུང་དེ་དང་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཆད་མར་སོང་
ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཆད་མར་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་ཉེན་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་
སྒྲུ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གསུམ་སོ་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་
གྱི་ཉེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་
གང་ཐག་གི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་བཟོ་དང་སྟེ་བའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་

ནམ་ཅན་གྱི་བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལའང་མ་ཁྱབ། དེ་འདྲ་བའི་ནམ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལའང་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལྷའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བའམ་གར་མཁན་གྱི་ནམ་པ་ཅན་
 གྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཏེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག །གཞན་གཉིས་གང་རུང་གི་ཏེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷའི་ལུས་ཏེན་ཅན་དུ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་ཏེན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དུད་འགྲོའི་ལུས་ཏེན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་གི་ནམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་དང་ཤིང་སྒྲོན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོང་
 པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་སྒྲོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྒྲོན་དང་རིན་ཆེན་
 མི་བཟང་གཏེར་ནམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་འདོད་པ་འབྱེན་ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་འབྲམས་
 པ་ནམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 མཉམ་ཆེས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་ན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ།
 ཆེས་ཐོབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོང་མཐུན་ལས། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་མཉམ་བཞག་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཆེས་ཐོབ་མིན་གྱི་མཉམ་བཞག་
 དེའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པས་ཆེས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ཡོངས་སྐྱེ། སྐྱལ་སྐྱེ་བཤད་པ་བཞི།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆ་མས་སྐྱར་ནི། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཅ་བ་
 ནི། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་དང་། དང་པོ་ལས་སྐྱེ་
 ལྷག་མ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མི་སྒྲོང་བ་ལས།

དེ་ལ་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་
 རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱར་སྐྱད་ན་དེར་དབྱེར་མེད་པས་བསྐྱ་མི་བྱུབ་བོ་སྐྱམ་ན་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་མིང་ཐ་དད་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཞེས་བསྐྱར་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་
 བོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། ཁུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ས་འབའ་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས།
 འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དག་
 པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ །དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
 ཆར་གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཏུ་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁུབ་པ་ཁས།
 ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 གི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་
 པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེའི་སྟངས་གི་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 སྐྱ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགོག་བདེན་
 ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། འགོག་པ་མདོན་ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་
 ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་
 པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགག་བྱ་སྒོ་བྱར་གྱི་དེ་
 མ་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་
 ཡོད་པར་ཐལ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་སོང་། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།

རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་
 ཉེ། རང་བཞིན་དེས་དག་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སོགས་གྱིས་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱམ་པས་དག་པ་དང་བྱམ་པ་དག་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་སྐྱེ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་བཞིར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། སྐྱེ་བཞིར་བྱེ་བའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ནང་པ་ན་རེ། རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་བ་རང་དབང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ཐ་
 མ་དང་དུས་འཁོར་ལུགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉག་པ་རྣམས་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་མི་
 འཇོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ལུགས་
 ལ་ཉག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉིག་ཆེན་ལས། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་སངས་རྒྱས་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉག་པ་ནི། འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་
 འདོད་གྱི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་སྐྱེ་བ་རང་དབང་བའི་ཉག་
 པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་གི་སྡེ་བ་ཉག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་དག་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ཇས་སྐྱེ་ཆོད་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒོ་
 བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཁུབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་
 དང་གང་ཟག་གི་བདེག་མེད་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས།
 དེ་དག་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབྱེངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁུབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། བྱད་པར་བཤད་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱེད་ས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་
བ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་
ན། བདག་གསུམ་གྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཙས་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། ཆོག་གས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པས་ན་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ནི།
ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལྡན་པའི་བྱད་པར་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉིད་གཅིག་དང་ལྡན། བྱལ་བའི་བྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
དག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་། ངོ་བོའི་བྱད་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དང་། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྡ་
ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་འདུས་མ་བྱས་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་དབྱེར་མེད་
པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྡ་ལྡན་ཡིན་
ཏེ། ཆོད་འདི་ཅམ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་མཐའ་མེད་པ། ལུ་བཞིར་རྟོག་
གས་བསམ་དུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པས་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ། ཇི་མས་
དག་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སྒྲུར་བ་དེ་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་
རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་དུས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཤོག་
མ་མེད་པ་ནས་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་ཚོལ་མི་
དགོས་པར་འདོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་རེས་འགའ་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་འགྲེལ། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པས་ཁྲབ་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་མི་
རྟག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱན་པོ་རང་དགའ་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
རྒྱན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱ་འདི་རྟག་ལ་འདི་མི་རྟག་ཟེར་ཡང་དེ་ཙམ་མཁས་པས་རྟག་པར་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་མིན་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆོས་གང་གི་
རང་བཞིན་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བཞིན། །ཅེས་དང་།
མདོ་ལས། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱས་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
རྣམ་བཤད་ལས། མཁས་མྱོངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པའི་བྱད་པར་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་བྱད་པར་མ་བྱེ་བས་མྱོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱ་སྤྱག་མ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
འཆད་པར། འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱ་སྤྱག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནས་
ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་སྤྱལ་མདོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སོ་སྤྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྤྱ་སྤྱགས་སྟོན་
པ་དུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྤང་གཉིས་ཀ་མ་
དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྤོང་སྤྱས་སྤྱན་དང་ལེགས་སྤྱར་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཆོས་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་སྤང་པོ་ཆེའི་ཁུར་ཆད་ཀྱི་སྤྱག་ཆས་
བྱི་བྱབ་ཆད་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།

ལས་སྒྲིང་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མ་དག་པ་གང་ཞིག་སྒྲིང་བ་
 མ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷས་སྒྱུན་ནི་མཆོམས་མེད་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་
 དང་། ལེགས་སྐྱར་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཐོག་པོར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐོག་སྟེ། (ཉུ)སྒྲིང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་
 མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྟོང་མི་རྟག་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་
 ཡིན་ན་སྟོང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྟོང་དང་སྟོང་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུས་
 རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ལྷང་འདིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མདོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ན་དེའི་
 རྣམ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ངེས་དགོས་པར་བསྟན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་ཁྲབ་
 འཆོམས་ལ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་ལས་
 མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྤར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་
 ལ་འོ་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སངས་འཕགས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
 བ་གསུམ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱད་
 ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་གྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་ཉིང་ངེ་འདོན་དང་
 རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་
 པ་རྒྱད་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་འཁྱུལ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་

བྱེད་མེད་ན་དེ་རྣམས་དང་ཇས་གཅིག་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་གྲང་། དེ་
ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་ཇས་གཅིག་གྲང་མངོན་སུམ་དུ་གཅིག་ཅར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་
གང་ཞིག །གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་སོགས་བརྗོད་
དགོས་ན། གང་ཟག་ཀུན་ལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འབྲུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས་
དེ་དང་ཇས་གཅིག་ཀུན་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་
དག་ཇས་གཅིག་ཡིན་གྲང་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ཤོས་གྲང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བས་བྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རུས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །ལྟར་གྲང་
དེ་མ་ཐག་མེད་པས། །འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཚྭ་སྒྲིབ་འགྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཇས་གཅིག་ཡིན་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཇས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས་པས་བྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་
མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་
བདེ་ཇས་གཅིག་དང་། དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇས་གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་
གྱིས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་
རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་དབྱེར་མེད་གྲང་། དེ་དང་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་རོ་པོ་
ཐ་མི་དད་གྲང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་རབ་ཏུ་
བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རོ་པོ་ཐ་མི་དད་པ་གང་ཞིག །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་

སྒྲིལ་ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་
ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དཔེན་པ་ཆོས་ཉིད་དཔེན་
གྱུ་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལས་ངོ་པོ་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། ལོངས་
སྐྱེ་བྱང་འཕགས་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། མཆོག་སྐུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་
ཁྲགས་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་
ལ་མདོན་སུམ་དུ་སྟུང་མི་ཐུབ་ཀྱང་མདོན་སུམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྒྲིལ་སྟོང་གི་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་དངོས་སུ་མ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ། དངོས་དོན། དེའི་བྱང་པར། ཅོད་སྟོང་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་དགག་པ། ཐ་དད་
བསྟན་པར་ཅོད་སྟོང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆ་མས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་
བསྟན། སོགས་བྱང་། གཉིས་པ་ཅ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་
གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འདུག་རྒྱས་སམ་
 མི་རྒྱས། དེ་རྒྱས་ན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་མོ་ཐ་དད་དགའ་ལ། མི་རྒྱས་ན་སྟོབ་པ་དང་བྱད་
 མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འགོག་དགའ་འམ་སྟམ་པས་དཔྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་
 ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་མི་བཞེད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་
 ཆན་ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་རང་རང་གི་ཆོས་
 ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱའི་སྟོང་གཞིར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐུབ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱར་མདོར་
 བསྟན་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། ཅས་འཆད་པར།
 བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་བྱང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་གཞི་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་དག་བདེན་སྟོང་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའམ་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་བཞེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྐྱའི་མིང་མི་འདོགས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དག་ལ་ཆོས་སྐྱའི་མིང་ཡང་མི་འདོག་ཟེར་རོ། །འོ་
 བ། འཕགས་པའི་ལུགས་གཞིར་ཞོག །དེ་དག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱར་འང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དག་
 ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐྱའི་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་འདི་ཁས་ལེན་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་
 ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་གཉིས་པ་སྒྲ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་
 སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་བཤད་དང་ཁྱོད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་བོད་ཁ་
 ཅིག་ཆོས་སྒྲ་མ་ཡིན་བྱས་པ་འགོག་དུས་གང་སྒྲས། ཅ་བར་འདོད་ན། སྒྲེས་བུ་ལན་འདེབས་
 མཁན་ཁྱོད་ལས་སྒྲིག་ཆེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་ཅམ་དུ་ཡང་
 མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འཕགས་གྲོལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྒྲའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མི་བཞེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུགས་
 གྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་གྱི་སྒྲ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་མདོན་པར་འཆལ་ཤིང་ཤེས་པར་འཆལ་བས་ཤེས་རབ་གྱི་
 བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞེན་པར་
 ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་མེད་པར་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཅེས་པ་ནས་ཆོས་གྱི་
 སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཅོད་པའི་
 འཕགས་ལུལ་བ་ལ་འཕགས་སེང་གང་རུང་གིས་བྱུང་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་ཅོད་མཁན་ལ་འཕགས་པ་བཙུན་པ་ཤེས་པ། ཡུལ་གར། རྩ་གཉི་
 རྣམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་ཅིང་ཅོད་མཁན་ཞི་འཆོ་སློབ་དཔོན་འདི་ཡེ་
 ཤེས་ཞབས་ཆོས་བཤེས་སློབ་དཔོན་ཤེས་འབྱུང་། བུལྟ་ཤི། གཞོན་ཀུ་དཔལ་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་སེང་གཉིས་སྒྲའི་གྲངས་ངེས་ལ་ཅོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་སྒྲའི་གྲངས་ངེས་ཅམ་ལ་བྱད་ཆེར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་གྲངས་
 ངེས་པར་ཡང་འདོད། བཞེར་ཡང་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་སྤོང་གི་རྗེས་
 འབྲངས་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་གསུམ་ཞེས་པ་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་གྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ལ་གཏན་མི་འདེན་ཟེར་ན། འོ་ན། གསེར་སྤོང་ལས། སྒྲིབ་སློབ་

དཔོན་གྱིས་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སྤྱལ་གསུམ་ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་
 ཇོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱུག་གསུམ་འདྲན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་
 གཏན་མི་འདྲན་པ་གསེར་སྤེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཡང་རྣམ་བཤད་གྱི་
 རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག །སྤྱུག་གསུམ་འདྲན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་ཁོ་ན་ངེས་པར་གྲངས་གཅིག་ཏུ་འདྲན་
 དགོས་པས། རྒྱུན་སྤང་སློན་ལམ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་གསུམ་པོ་
 ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུག་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་བེད་ན། འོ་ན། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་སློན་ལམ་དེ་ལྟར་འདེབས་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་དངོས་སུ་བེན་པར་ཐལ།
 དེའི་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་གྱི་
 རྒྱུར་བསྐྱོས་ཤིང་བྱང་སེམས་དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་
 དོན་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱིར་གཙོ་བོར་བསྐྱོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག །ཅ་བར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་
 ནི་གསུམ་པོ་ཞེས་པའི་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་དོན་སྤངས་རྫོགས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་
 གཙོ་བོ་རང་དོན་བྱང་རྒྱབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱོད་བྱང་རྒྱབ་དེ་ལ་སྤངས་རྫོགས་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱུག་གསུམ་འདྲན་ཚུལ། གཉིས་ཀ་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱུན་
 སྤང་གི་སློན་ལམ་གྱི་སྤྱུག་གསུམ་པོ་རང་དོན་ཆོས་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱལ་སྤྱུག་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རྣམ་དག་འཆད་པར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་
 ལས། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ནི་མི་བཞེད་པས་རྒྱུན་སྤང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཡོངས་
 སྤྱལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྤྱི་ཆོས་གྱི་སྤྱིར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཅ་བར། ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མི་སྤང་བ་ལས། རྒྱུན་
 ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྤྱི་ལ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འཕགས་ལུགས་

ལ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤངས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་རྩལ་སྤྱི་ཚོད་ན་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར། ཉགས་
 སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱིས་ཁུབ་པའི་བྱིར་ཏེ།
 འཕགས་པས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་གི་བར་གྱིས་སྟོང་གཞི་བསྟན།
 ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་དེ་དག་བདེན་སྟོང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན། ཞེས་བཤད་
 པའི་བྱིར། བྱས་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་རོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚེས་ཉིད་
 ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་བྱང་འདས་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རོན་
 དམ་བདེན་པར་ཐལ། རོན་དམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དབྱ་སེམས་དང་ཐལ་རང་སྤྱི་
 ལུགས་ལའང་རོན་དམ་ལ་རོན་དམ་བདེན་པས་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐར་པ་རོན་གྱི་མཆོག་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།
 མ་བྱུང་ན། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པས་བཤད་ཚུལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ། འཕགས་སེང་
 གི་ཚོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་མདོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། མཆོན་ནི་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ཡོད་ནས་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོར་
 བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། གང་གི་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་པ། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མདོར་བསྟན། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་འཆད་ན། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་རོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རོན་ཡོད་དེ། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན། ཞེས་བྱང་ཆུ་ཡིན་ཀྱང་ཚེས་ཉིད་ཅེས་པའི་ངོ་བོའི་རྒྱན་ཏེ་བྱིས་ནས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཅ་བའི་མདོར་བསྟན་གྱི། ཐུབ་

པའི་རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བསམས་པའི་
 སྒྲིལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདིའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་ཆོས་དེ། སྐབས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོས་ཉིད་དང་
 ཆོས་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་རུང་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།
 ཉགས་གཉིས་པ་ཁས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་དེའི་ཆོས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་
 ཆོན་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་འདུག་པའི་བྱིར། རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་ཞེས་དང་
 བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། འདུས་བྱས་སྒྲིལ་
 ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྐབས་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་རྩ་བའི་ཉིད་
 སྒྲིལ། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲིལ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་
 ཀྱི་སྒྲིལ་དེ་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་སོང་། བྱུང་སྟེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
 སྒྲིལ་གཙོ་བོ་དོན་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བརྒྱད་པ་འདིར་གཏན་ནས་རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་
 བཤད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེས་བཤད་པར། ཉི་མེ་སྒྲིལ་བ་ལས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་གསུངས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩ་བའི་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲིལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་སྒྲིལ་
 འགྱུར་བའི་ཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་ལུས་རྒྱལ་བཞག་ལས་ཀྱང་། རྩ་བའི་
 ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྒྲིལ་བ་ནི། །ཆོས་སྒྲིལ་མཛད་པ་དང་བཅས་
 པ། །རྒྱལ་བ་བཞིར་ནི། ཞེས་པས་སྒྲིལ་གསུངས་དང་འཕྲིན་ལས་བཞི་དོས་བཟུང་ནས་ཆོས་སྒྲིལ་
 པ་བསྟན་བཤད་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིལ་དགོན་ཀྱིས་བཤད་ཆུང་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་ཞེས་སོགས་ལོ་
 ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྩ་བའི་ཉིད་སྒྲིལ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་ཉགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིལ་དང་། ཡོངས་སྒྲིལ་འདྲ་ཞིང་། གང་གི་སྒྲིལ་པ་ཞེས་

སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྒྱུ་བཞག་གྲང་རྒྱང་
པ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་འདྲ། ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེའི་བསྟན་བཤད་
གཉིས་ཀར་རུང་སྟེ། དེས་བསྟན་བཤད་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་
སྐྱར་རྒྱུ་བཤད་པ་དགོས་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བ་བཞི་ཞེས་པ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་བཤད་ལ་ཙོད་ཚུལ། ལུས་རྒྱུ་བཞག་ལ་ཙོད་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་གྲངས་ངེས་ཙམ་ལ་མི་ཙོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེ་མདོ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་ལྷ་སོགས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་མཉམ་དང་ཁས་
ལེན་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་འཕགས་
པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མེད་ལྟ་མཐོང་སྤངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་བསྟན་ཚུལ་གཅིག་ལ་ཙོད་གྲང་བཞི་ཀའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཙོད་
དེ། ཡོངས་སྐྱེ་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཙོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེར་སྐྱེ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་དང་
ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཙོད་
དེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་ཟུར་དུ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཙོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཙུན་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟེ། ཞི་འཆོ་དང་སྟོབ་དཔོན་འདི་ན་རེ། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་འདི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་ན་རྒྱུ་བཤད་དང་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཆོས་
ཉིད་ཞེས་ཆོག་བཅོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདིས་སྐྱེ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཟུར་
དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཉི། སངས་རྒྱུས་སའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉིར་
གཅིག་པོ་ཆོས་སྐྱེ་ཟུར་བ་བྱས་ནས་འདིའི་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་

པར། འབྲེལ་པར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱབ་ཞེ་བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་འཕགས་བཙུན་སོགས་གཞན་དག་
 ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཙུན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ནང་ཆོན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་དག་
 བདེན་མེད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་བཤད་དུ་ཆོས་ཉིད་(ཀྱི)སྐྱབ་
 ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་བྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱུང་
 ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་དེ་རྣམ་ཏུ་
 གྲུ་ཡ་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོལ། །ཞེས་རྣམ་གྲུ་ཡ་ཞེས་རོ་བོའི་རྒྱུ་ཏུ་མི་མདོན་
 བའམ་ཕྱིས་ནས་ཐེབ་སྐྱོར་སྐྱར་སྤེལ་ཆེད་དུ་བཙུན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་བྱང་པར་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པར། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོལ། །ཞེས་
 རོ་བོའི་རྒྱུ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་བཙུན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཞེས་གསུངས། འོ་
 ན། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་མང་པོ་སྤྲོས་པའི་གཞུང་དོན་འབྲེལ་མེད་
 པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་གཞན་བཤད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་
 ན་སྐྱ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་སྐྱ་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་ལེའུར་
 བྱས་སོ། །འཆད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་གང་དག་གི་ཞེས་པ་ནས་དེ་
 བཀག་ཚུལ་ནི་ཞི་འཆོ་དཔོན་སྤོབ་སོགས་སྐྱབ་ཞེས་བཙུན་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་དེ་
 དག་སྐྱབ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་བཙུན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། དེས་པར་སྐྱབ་
 གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་ལ། བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སངས་
 རྒྱས་སས་མ་བཟུས་པར་ཐལ། སྐྱབ་གཞན་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱབ་
 པ་གྱངས་དེས་ཀྱིས་ཁས་སྤངས། འབྲེལ་པར། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཞེས་དང་། གདོན་མི་བ་བར་

ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟུན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་
སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་སྟོན་དུས་སུ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་བྱགས་ལ་འཕེན། ཡེ་
ཤེས་དེ་དག་ངེས་པར་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་
དག་ལ་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་
འགྱུར་གྱི་བྱད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤར་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲངས་པ་ལྟར་ཟག་
མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ངོ་མོའི་བྱད་པར་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པ་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བྱད་པར་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སྟེས་པ་དང་ཆོས་སྟོན་འོད་ཟེར་སོགས་རྩ་འབྲུལ་དུ་མའི་
བདག་ཆེན་བྱེད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུས་རྣམ་བཞག་ལ་ཚུད་ཚུལ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འབགས་པ་སོགས་ན་རེ། ངོ་མོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེ་བྱུར་དུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་ངོ་མོ་
ཉིད་ཅེས་པའི་འཇུག་(མཇུག)དེ་མ་ཐག་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། བསྟན་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་
མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལུས་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གཞན་
བདུན་ལ་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདི་ལ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
འདིར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ཁོ་ན་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ངོ་མོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་ནས་སྐྱེ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཤད་ངེས་པར་གོ་
རིམ་མཐུན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དགོས་པ་ཡོད་ན་མི་མཐུན་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་
པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་སྐྱེ་གསུམ་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་ནའང་ཆོས་སྐྱེ་

ཞེས་སྟོས་ན་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་བཤད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀར་གོ་ཞིང་ཆོག་བཅད་སྐྱར་
 སྐྱེ་ངོར་ཉེ་ཆེད་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་
 བདག་རྒྱན་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱ་གསུམ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་བྱར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེ་ལུས་ནམ་བཞག་ཏུ་གསུམ་བཤད་ཟེན་པའི་
 རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འགྲེལ་བར། གཞན་དག་ན་རེ་
 དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་
 བར། ཆོག་ལེན་ཀྱང་སྐྱར་བའི་ངོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་
 བར། ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་གཉིས་ནས་ལྷའི་བར་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་བཤད་པ་སྐྱར་
 གངས་ངས་ཉེ། དེ་ལ་གཉིས་ནས་ལྷའི་བར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་
 མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ལས་མང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་དང་དེར་མ་འདུས་
 ནས་ཡང་དབྱེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་རང་དོན་དང་གཞན་
 དོན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་སུ་སྐྱད་མ་བྱུང་བར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེར་འདུས་ཀྱང་གསུམ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཞུགས་སྐྱ་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་འདྲ། དབྱེ་བ་དེ་དག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་ཐལ། དབྱེ་
 བ་དེའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཆད་པའམ་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་ཤིང་། དབྱེ་བའི་སྡེ་ཆན་དེའི་ཡ་གྲུལ་ནམས་སྐྱ་གཞན་གང་དུའང་འཛོག་མི་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། སྐྱ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་བར་གཞན་ལ་མེད་པ་དག་འཆད་པ་དང་སེམས་ཚུལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་སྐྱ་བཞིར་དབྱེ་ཆེ་ཡོངས་སྐྱ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་དེའི་
 འཁོར་དང་སྐྱེ་བྱུང་བར་ཞིང་ཁམས་སྐྱ་ཆེ་སོགས་སྐྱ་གཞན་ལ་བཤད་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གཉིས་སུ་གངས་ངས་བྱས་ཆེའང་། གསུམ་བཞི་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཁས་མ་སྒྲངས་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས། དབྱེ་ཆོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྦྱངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་སྤར་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཚུད་ལན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ལན་ཐེབས་སོ།
 །སྤར་གྱི་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདིའོ། །ཡོངས་སྤྱལ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་
 བར་ཡོད་དེ། ཞིང་འཁོར་སྤྱི་སོགས་གང་ལའང་ཡོངས་སྤྱི་ནི་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྦྱིན་ཆེར་
 སྦྱིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱལ་སྤྱི་བདག་འབྲས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་སྤྱི་ལའང་མཆོག་
 སྤྱལ་རྣམ་སྦྱིན་དང་སྤྱེས་སྤྱལ་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་
 ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤར་མ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་སྦྱིན་སྤྱངས་གསུམ་ལ་བསམ་སོ། །ལྟོས་ས་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མེད་དོ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཐུན་དོན་གཅིག་། དབྱེ་
 བ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྫོགས་ཡེ་ཤེས།
 བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། ངར་འཛིན་
 གྱིས་བྱེ་བའི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
 མ་ཆད་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་མདོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པས་དུས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། དཔྱད་རྫོགས་གི་སྒོ་ཁ་
 རྫོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཆར་བས་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ་ལྟ་དང་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྟོས། །ཤེས་
 བྱ་ཀྱན་ལ་མ་སྒྲིངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མདོན་རྫོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །བསྒྲོམས་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དོ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་
 ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །སོར་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ནི། རྫོགས་པ་མེད་བཞིན་

དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
 གསུངས་ནམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བྱ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ནི། འཛིན་རྟོག་
 གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱུ་ལ་བ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པའི་བདག་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
 བྱ་བ་སྐྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་ནམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཆོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་
 སྐྱུ་ལ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྐྱུ་བ་པོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མི་སོགས་ནམ་
 ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་སྐྱ་བ་དག་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཉོན་
 ཡིད་གནས་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་བཞི་བ་དང་།
 དབང་ཤེས་ལྷ་གནས་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །སྐྱགས་ལྷགས་ལ་མཁྱེན་པ་
 ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་རུང་ཡང་འདྲི་མི་རུང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་
 ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

གསུམ་བ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཞེས་པའི་ཟག་
 མེད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་བྱེད་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་དག་ག་བྱའི་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་བཤད་འཕགས་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་
 པ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པས་བཤད་པ་
 ལྟར་མི་རུང་བར་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་བཀག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 བཞི་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མཐོང་ནས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གསུམ་དུ་བཤད་མི་
 རུང་བར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེུ་བརྒྱད་མར་སྐྱ་གསུམ་འཕགས་པ་
 ལྟར་བཤད་ཅིང་། སྡེ་ཆ་ཉེར་གཅིག་གི་མདོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་བཞི་པར་ཐལ། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཞི་པར་བཤད་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 རྒྱས་བཤད་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱོང་བོ་ཉིད་སྐྱུས་
 མ་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུ་བྱར་བར་ཁས་སྦངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་དེས་
 དེ་སྐབས་བརྒྱད་པར་བྱར་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་ཚས་
 གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བྱར་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 དེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་གི་བར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་
 པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་དེའི་བར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ནི།
 དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། ཡོག་ཤེས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སློབ་པ་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་
 ཉེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་
 གཏན་མཐའ་ན། ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ལྔ་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཁས་སྦངས་ན་གཅིག་སྤང་མི་དགོས་པར་རྣམ་ཐར་སྐབས་སུ་
 རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་རང་གི་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་ས་སོགས་ལུལ་བརྒྱ་གང་རུང་གིས་ཁྲབ་པར་སློབ་ཀྱིས་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པ་དེ་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད།

སྤྱོད་ཡོད་དེ། རང་གི་རི་ཙམ་དམིགས་ཡུལ་ཟད་པར་ཉེ་མ་ལུས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་ཉེ་འགོངས་པར་བྱེད་པས་ཟད་པར་ཞེས་བཟོད་པའི་བྱིར། མངོན་པ་གཉིས་མཐུན།
 དཔྱེན་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ཉེ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་པོ་སེར་པོ་
 དཀར་པོ་དམར་པོ་ཉེ་འབྱུང་འགྱུར་བཞི་ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་
 ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཉེ་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སེམས་ཉེན་
 རྒྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་སས་བྱེད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དེ་ཟད་པར་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ལ་འབྲེལ་ཞིང་ལྷག་མ་གཉིས་
 ལ་སེམས་ཉེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྤྱིར། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་མ་བྱེད་ཉེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གཞན་གྱི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སྤྱོད་མཆེད་གང་ལ་འཛིན་
 པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་མཆེད་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཚེས་གྱི་སྤྱོད་མཆེད་ལ་
 རྣམ་འཁའ་དང་། ཡིད་གྱི་སྤྱོད་མཆེད་ལ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟད་པར་འཛིན་པའི་བྱིར། སྤྱོད་ལ་མི་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལ་རིགས་འབྲེལ་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལྷ་ལ་མ་བཞག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་ཟད་པར་ཡོད་ན།
 དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་ཡང་བྱེད་དགོས་ལ། སྤྱོད་ལ་དེའི་རིགས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་
 བྱིར། དེ་རོ་གཉིས་ལ་དེ་མི་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་
 པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་ཉེ། འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟད་པར་དག་གཟུགས་ཁམས་མན་ཆད་ལ་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་ལ་དེ་ན་རིགས་ཙམ་ཡང་མེད་ན་སྤྱོད་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགོ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ས་སྤྱོད་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གཞན་གོ་སྤྱོད་ལ་
 ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཞག་དོ། །སྤྱོད་
 སྤྱངས་པའི་དམིགས་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱོད་ལ། གསལ་དུ་སྤྱངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉེ་

སྒྲིབ་ལྟར་དམིགས་ཀྱིན་བཅུ་བྱུང་སོགས་བཅས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ས་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 དང་ཆུ་ཆུ་ཞེས་ཆུའི་བྱུང་བར་སོགས་སོ་སོ་ལ་མིང་ཅུ་ལ་དམིགས་པས་མ་གྲུབ་བར་དུ་ཡང་
 ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད། གྲུབ་ནས་ཡང་ཡང་མི་དཔྱེད་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་རྩ་འབྲུག་སྒྲུབ་པ་དང་། དགུ་པས་
 རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འགྲུང་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆ་དུག་
 པ་ཟེལ་གཞོན་ནི། ཅ་བར། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་བརྒྱད་
 དང་། །ཞེས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་འདྲེན་ཆེ་གཞུང་
 འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འདྲེན་པས་བྱུབ་པ་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འབྲིང་སྒྲོར་དགུའི་དགོངས་པ་བཟུང་ན། འོ་ན།
 རང་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་གཟུགས་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟར་བའི་
 ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་གཉིས་སྒྲོན་པོ་སོགས་བཞི་ལ་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དུག་རྣམ་མཁའ་
 དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་གཉིས་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་ལྟར་
 བརྒྱད་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་འབྲིང་བསྒྲུས་པ་སྒྲོར་དགུ་གང་རུང་གི་དགོངས་པའི་
 འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འགྲེལ་བ་འདི་དང་ཉི་ཁྱི་ལས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེའི་གངས་ལ་རྣམ་
 མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་དེ་གཉིས་དངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། ཉི་ཁྱི་
 དང་འགྲེལ་བ་འདིར་དེ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ལྷུ་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དབང་འབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱུང་དེ། ཟེལ་གཞོན་སྒྲེ་མཆེད་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཟུགས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེས་བྱུབ་
 བོ། །ཟེལ་གཞོན་སྒྲེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱེ་བས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་།

ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ་ནང་རང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱི་རོལ་
 གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། ཡང་ནང་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ནས་བྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་
 དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། སོ་སོར་སྐྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
 མེད་རེ་རེ་ལའང་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་གཉིས་སྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་དེ། ནང་བཅུད་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་དང་། བྱི་སྒྲོད་དང་ཁང་
 པ་སོགས་གྱི་དེ་ཆེན་པོ། བཅུད་གྱི་ལྷའི་དེ་བཟང་བ་དང་། མིའི་དེ་ངན་བ་དང་། སྒྲོད་གྱི་གཟུགས་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་མཛེས་པ། མི་འོང་བ་མི་མཛེས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། ཤེས་མཐོང་འདུ་ཤེས་པ་
 གསུམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གྱིས་ཤེས། ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
 གཞོན་ཀྱང་རུང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཞི་ལྷག་གིས་ཤེས་མཐོང་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་
 པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་བཞི་ཡོད་དེ། ནང་རང་ལ་གཟུགས་
 མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་། དེ་བཞིན་
 སེར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དམར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དཀར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་བཞི་
 ཡོད་པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རིགས་འདྲ་སྒྱུར་སྟེ། འདི་བཞི་རེ་རེ་ལའང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
 བཤད་གཉིས་གྱིས་མདོ་ལས་བཤད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས།
 ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་
 བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་ཡུལ་ལ་ར་ཁ་
 སའི་རས་སུ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པ་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་སྒྲོན་
 པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་

མནན་ནས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་ལྟ་སྟེ་
 ཡན་ཆད་མདོར་བཟུན་དང་། དཔེར་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས་སྟོན་
 པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་ཞེས་པ་མདོར་བཟུན་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྐྱར་བྱུང་། འོད་སྟོན་པོ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་
 དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་དང་རས་ནི་སྐྱར་བྱུང་གི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གི་ཆབ་དུ་མེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་གི་དང་དམར་པོ་ལ་བརྩེ་རི་བ་གའི་མེ་
 ཏོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་བ་བ་སངས་དང་སྐྱར་ནས་གཞན་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་གསུངས་
 སོ། །འདི་དག་རྣམ་ཐར་གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། ཕྱི་མ་བཞི་སྟག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ། འཆམས་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་
 དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་བར། གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ་ཞེས་བྱུང་། གཉིས་
 པ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
 འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉི་བར་ལོངས་སྐྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །ཅེས་
 སོགས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྐྱངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ངེས་
 པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞགས་པ། རོ་བོ་ངེས་པ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བརྩའི་
 བྱང་སེམས། ལོངས་སྐྱོད་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ། དུས་ངེས་པ་རྒྱན་
 མི་འཆད་པའོ། །ཞེས་ཟེར། ལ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་
 ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དེ་ལོངས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྟ་

ལོངས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཞིག །དེར་མ་ཟད་ལྷང་རིགས་
 དུ་མས་གཞོན་གྱི་དུ་བྱེད་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེ་ལས། དེས་པ་བཞི་
 ཅུ་མ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལྷར་བཤད་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིས་ལྷ་བཤད་ཀྱང་ཁུངས་རྣམ་དག་
 དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས། འདི་ལ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི།
 རོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེར། དེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི་གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ཅུ་མ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདྲི་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཐེག་བསྐྱུས་ལྷར་ན་དེ་ལ་གཞོན་གྱི་དུ་བྱེད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་མཐོང་བའི་རྒན་གཞོན་དར་བབ་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཞིག་དུ་སྤང་བ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་
 པས་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གསེར་སྤང་ལས། དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་
 ལྷར་ན་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཡང་སྤང་བས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། ལོངས་སྤྱི་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱི་འཁོར་ལའང་ས་བཅུ་ཀའི་བྱང་སེམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་། རྒྱན་སྤང་ལས་བྱང་ཆེན་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས།
 ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བཅུ་ཀ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་
 ཞིང་། ཤེར་སྒྲོན་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བུ་རྒྱུ་
 །རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་སེམས་ཅན་པལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ལུས་
 པ་བསྐྱེམས་པ་བཅུ་འགྲུར་གྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྤྱོད་གསེར་མདོག་གི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ། དེ་བཞིན་
 དུ་བ་སྤྱི་བྱ་ག་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་འགྲུབ།
 དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་བཟང་གཅིག་
 འགྲུབ། འཆད་འགྲུར་མ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞན་ཆོས་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱོད་
 གཡས་འབྲིལ་འགྲུབ། དེའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ།

དེའི་བསོད་ནམས་གངས་མེད་བཙུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འབྲུབ་
 རྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་
 བྱུང་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེད་པའི་མཆོག་། ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཟེར་ན།
 འོ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་རིན་ཆེན་སྟེང་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞུགས་ཆེད་དུ་དེའི་ཆད་གདུལ་བྱའི་སློ་
 རོར་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་། མཆོན་དཔེ་འདི་ནམས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཁོ་ནའི་ལག་རྒྱུས་ལས་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་དཔེ་
 རེ་རེ་ལའང་པར་བྱིན་དྲུག་གའི་ལག་རྒྱུས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས། སླེན་
 འཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྟེ་བ་མོ་དང་དྲུང་དང་ཀུན་ལྟར་དཀར་བ་ནི་སྟེན་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཡས་
 སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །སྤྱིང་བེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་
 བུའོ། །རིང་བར་གནས་པ་ནི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །འོད་མཐའ་ཡས་པས་བྱབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་། ཐུབ་པའི་ཕྱགས་པ་གསེར་མདོག་སེར་པོ་ཟེར། ལ་ལས་ཐུབ་པ་
 ནམས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྟོན་པོ་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོ་ལ་ཆོད་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་འོ་ན། ཐུབ་པའི་ཕྱགས་པ་གསེར་མདོག་ཆོས་
 ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕྱགས་པ་གསེར་མདོག་ཕྱགས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་
 ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པོར་སྤྲང་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེའི་རང་གི་མདོག་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བཞིན་དུ་སྟེད་པའང་མ་ཡིན། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྤྲང་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའང་

མ་ཡིན། གཞན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་མདོག་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་
 དེ་ལ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་ནི་ཅུ་གོ་
 ཉ་ལྟར་ཅུ་ཞེང་གསལ། །ཅེས་པའི་ཅུ་གོ་དེ་མེད་ཅུ་གོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མེད་ཁོ་ན་ལ་
 བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཉོད་སྤྱི་མཉམ་པ་ལ་ཡང་ཅུ་གོ་དེ་ཟེར། འདོམ་ལ་ཡང་ཅུ་གོ་དེ་
 ཟེར། མེད་ལ་ཡང་སྤྱི་ནས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་བ་དགོངས་རྒྱུ་ལས།
 ཅུ་གོ་དེ་ནི་དམའ་བ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱི་རོ་དེ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ། ཉེ་བ་ནས་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཉོད་
 ཚད་མཉམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་འདོམ་ནི་
 ཅུ་གོ་དེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། མེད་ཅུ་གོ་དེ་ལྟར་
 ཅུ་ཞེང་གསལ་བ་ནི། ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་མདོ་དང་ཉི་སྤང་གི་དགོངས་པ་སྤྱི་མེད། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཛོད་ལས། གང་ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གས་ཆོག་གས་ནས་དེ་རྗེས་
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་མཚན་དཔེའི་རྒྱུར་ཆོག་གས་གཉིས་ཆོག་གས་པར་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་སྤྱི་རོ་ལ་ནས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་སོགས་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གས་
 ཆོག་གས་པར་བྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་གཉིས་ཆོག་གས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དུས་ནས་མཚན་དཔེ་
 ཆོག་གས་གསལ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་རོ་ཆོག་གས་གཉིས་བསགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱི་མ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་
 སོགས་གྱི་ཆོག་གས་ཆོག་གས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ངེས་པ་སྤྱི་
 ལྟར་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྤྱི་དེ་ལོངས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྤྱི་དེ་
 དུས་ངེས་པ་དང་གནས་ངེས་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 གཉིས་ལོངས་སྤྱི་དེ་ཆོག་གས་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་ལོངས་སྤྱི་དེ་ལ་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱི་དེ་ཆོག་གས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་སྤྱལ་སྤྱུ་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་
པ་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགག་
ཕྱོགས་ནས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྤྱབ་ཕྱོགས་ནས་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྷ་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤྱ་སྤྱ་ཆོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྤྱ་
ཆོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་བས། དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྱལ་བ་
ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་སྤྱབ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེས་པ་ལྷ་
ལྷན་གྱི་ལོངས་སྤྱུ་རྒྱུ་བ་དེ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་མ་
སྟོངས་གྱི་བར་བཞུགས་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
དེ་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་བཙོན་ཆེད་དང་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་པ་ལྷའི་ཆེད་
དུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་གཏན་དུ་བཞུགས་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལོངས་སྤྱུ་འཛོག་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱ་བཤད། གནས་སོགས་
གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཛོགས་པར་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟིགས་སྤྱུ་མཐར་ཐུག་དེ་ལོངས་སྤྱུ་འཛོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལོངས་
སྤྱུ་འཛོག་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་གྱི་གཙུག་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་
ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལོངས་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱས་བཛོད་རིགས་
གྱི་དང་ལམ་བསྐྱོད་རྒྱལ་གྱི་དང་འཁོར་ཞིང་སོགས་གྱི་བྱེད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དང་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་རྒྱས་པར་སྟོས། གསུམ་པ་མི་འདྲ་བ་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་རྒྱ་
ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གྲོལ་ལྷ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་མི་བད་
པ་ལྷ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཐ་དད་པ་ལོངས་སྤྱུ་སྤྱད་པའི་དང་། ཤེལ་དང་བྱིན་ལ་

སོགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐ་དད་པའི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དབག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ནམ་
སྤྱང་སོགས་མཆན་ཐ་དད་པའི་དང་། སྤྱི་མདོག་དམར་བ་དང་དཀར་བ་སོགས་སམ་ཚུ་ཞིང་ཐ་
དད་པའི་དང་། ས་བརྩ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་དང་། འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་དུག་
གི་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་པ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་
ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་ནམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོགས་བརྩའི་རེ་རེའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོག་
མིན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྱོགས་བརྩའི་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱོད་བཤད་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ནམ་སྤྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་
ཆོས་ནམས་སྤྱོགས་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལྟ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་ལྟར་ན་གནས་ངེས་པ་
འོག་མིན་དཀྱུས་མའི་གོང་གི་འོག་མིན། སྤྱོད་པ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ། ཅ་བའི་གདུལ་བྱའི་
འཁོར་ངེས་པ་ས་བརྩ་ཀའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ངེས་
པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་
བཞུགས་པ་ནམས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་ལྟར་ན་འང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ་གཞན་
ནམས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལའང་རྩ་འབྱུལ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་ཀྱང་དཀྱུས་
མའི་སྤྱོད་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འབྱུར་མི་སྲིད། འཁོར་ཅམ་ལ་བྱང་འཕགས་སུ་མ་ངེས་ཀྱང་
ཅ་བའི་གདུལ་བྱའི་འཁོར་ལ་ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་སུ་ངེས། ཆོས་གསུངས་ཚུལ་མ་ངེས་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་

སོགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་ནི་གནས་དང་། རང་ཉིད་ལ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྡོ་ཆང་བ། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་
 བ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་མཐའ་ཡས་བ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ནི། ཡོངས་
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྡོ་སོགས་ཀྱི་ལྡན་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལྡན།
 མཆན་ཉིད་དང་གནས་འགྱུར་ལྡན། དབང་ཐོབ་ལྡན་རྣམས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།
 ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྡན་དང་ལྡན་ཏེ། མཆན་དཔེས་སྤྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆོགས་པར་སྟོན་
 བ་དང་དང་ངེས་ཀྱི་གསུང་སྤྱོད་ཆོགས་བ་བརྗོད་བ་དང་། ཐུགས་མཛད་བ་རྒྱན་མི་འཆད་བ་དང་།
 དེ་དག་ལ་ཉོག་པའི་ཀྱན་སྦྱང་མཛད་པའི་ལྡན་འགྱུར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་གསུང་དང་མཛད་བ་དུ་
 མར་སྟོན་གྱང་བདེན་ཅིང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའམ། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་གྱང་
 དེ་ལྟར་སྤྱི་གསུང་མཛད་བ་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ལྡན་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱི་བ་སོགས་གཞན་དབང་རྣམ་བྱང་གི་གཞན་དབང་
 དུ་གནས་གྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། གཉིས་
 སྤྱི་མཛད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱན་གྱིས་ཉག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ལྡན་དང་ལྡན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་འབྱོར་ལྡན་དང་གནས་འགྱུར་ལྡན་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་པོ་ལྡན་གནས་གྱུར་པའི་རིམ་བ་ལྟར་ཞིང་ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་བ། བདེ་
 བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྐྱུ་བ་ལ་
 དབང་འབྱོར་བ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་ཐོབ་པ་དེའི་བྱིར། ལེགས་ལྡན་ལྟར་
 ན་བཏགས་དོན་བཅའ་ཆེ་ཡོངས་སྤྱིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོངས་སྤྱིར་འཛོག་གྱང་། སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་
 ལུགས་ལ་ཡོངས་སྤྱིའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་འཇུག་བཞིན་བ་དེ་ཡོངས་སྤྱིར་འཛོག་བ་པར་
 བྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་ལྟར་དང་། རྒྱན་སྤང་གི་འང་དགོངས་པར་འགྲོ། དེ་ཡོངས་སྤྱིར་ཁས་སྦྱངས་
 པའི་ཆེ་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་བྱང་པར་དང་ངེས་བ་ལྡན་གྱི་ཆེ་སྤྱི་ལྡན་ལས་མི་དགོས་པའི་

ཞེས་ཆ་དགོས།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱོང་གི་འཁོར་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་
 གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་འཁོར་གྱི་འདོད་པའི་རྟོན་
 ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། རྟགས་
 སོང་། བྱུང་སྟེ། དེའི་འཁོར་ན་འདོད་རྟོན་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་ལ་དེར་འགྲོ་བྱུང་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་
 སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་འོག་མའི་གང་ཟག་གིས་གོང་མ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྩ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་པ་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་ལ་མ་རྟོན་པའི་སོ་
 སྐྱོང་ག་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྩ་འབྲུལ་གཞན་
 བརྟོན་མ་གཏོགས་པར། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། དེའི་འཁོར་འདོད་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་གྱི་མིག་ཤེས་གྱིས་དེའི་གཟུགས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོག་སའི་རྟོན་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་
 གྱིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་
 མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་
 མཐོང་བར་བཤད་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཕགས་གྱིས་གོང་མའི་མིག་དང་དེའི་ཤེས་པ་
 ལ་བརྟོན་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱོང་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་
 སུ་ཐལ། ལོངས་སྐྱོང་དེ་གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་གཟུགས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་འང་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་བས་བསྐྱུས་

པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་བཤད་ཅིང་འདས་ཚུལ་ལའང་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤད་འདུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་
 ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱ་ཡིན་
 ན་འཁོར་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་ལྟའི་འཛིག་
 ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་ཅོད་གཞི་སྒྱུ་ན་ཅན་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་རེས་ཀྱིས་སྤར་ལྟར་ངེས་པ་ལྟ་ལོངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཆེ་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་
 ཅན་སངས་རྒྱས་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ན་འགལ་བྱབ་པོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱས་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་
 ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་
 བ་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་བྱོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་འདི་ཞེས་
 ངོས་འཛིན་བྱབ་ལ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་མེད་ཀྱང་ལོག་སྟེད་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁོར་
 མཐའ་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་
 རྣམས། །འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙིང་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་མེད་མ་ཡིན་
 མཐའ་བཅས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་དེ་
 ལྟའི་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་
 བོ་ངེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉི་བར་ལོངས་སྐྱོད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཆོས་དང་འཁོར་ངེས་པ་དངོས་

སྤྱ་བསྟན་ནས་གཞན་གཉིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏུས་ངེས་པ་དང་།
གནས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་འདིར་དངོས་སྤྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་པས་ཏུས་ངེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གནས་ངེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་
པའི་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ལོངས་སྤྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས།
འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་པའི་གཞུགས་སྤྱ་འདི་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྤྱར་བཞེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱི་སྤྱལ་པའི་
འོག་མིན་གྱི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཞིང་ཁམས་
གཞན་དུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་ཐེབས་པའི་མཛད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྤྱལ་སྤྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པར། ཅ་བར། གང་གིས་སྤྱིད་པ་ངི་སྤྱིད་པ། །ཞེས་
སོགས་བྱང་། མཐའ་དབྱེད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་
བ་ཡིན་ན་སྤྱལ་སྤྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྩ་
སོགས་སྤྱ་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྩ་མོས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོས་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དབང་བཅུའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཆོས་སྤྱར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱེ་སྤྱལ་
ཡིན་ན་བཟོ་སྤྱལ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། གར་མཁན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱེ་སྤྱལ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཟོ་བ་སྤྱལ་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གར་མཁན་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱལ་སྤྱ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་

སྐྱལ་སྐྱལ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། མཆོག་སྐྱལ་གྱིས་སྐྱལ་པའི་བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐྱལ་དང་ཡང་བཟོ་སྐྱལ་
 དེའི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་
 ཏེ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་དང་བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྟོན་རང་གི་
 རྒྱུ་ལས་སྟོན་སྐྱེད་སྐྱེད་གསུམ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་མི་སྟོང་ཚུལ་འདྲིན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཆོག་
 སྐྱལ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་
 འཁོར་སྟོར་བས་བྱུང་བའི་ན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་དང་། རྒྱལ་བ་མིག་མི་འཛུམ་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དང་པོས་རང་གི་སྐྱེ་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་
 ཉན་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མས་རང་གི་སྐྱེ་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་གི་ཞལ་གྱིས་ཆོས་
 མ་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུར་བ་དེ་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་སྟོང་
 ལས་དེ་མཆོག་སྐྱལ་དུ་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོན་སྟོང་ལས་དེ་མཆོག་སྐྱལ་དུ་མ་བསྟན་པས་དེ་
 གཉིས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱེ་མདོའི་ལུགས་ལ་དེ་
 སྐྱལ་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་ལྟ་བུར་བ་བྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་རྣམས་
 བན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གིས་སྐྱལ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་རྒྱལ་པའི་མོས་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་སྟོན་
 གྲོལ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བཅུད་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་སྐྱལ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་སྐྱལ་
 སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་སྟོན་ལས་ཡོད། མཆོན་
 གཞི་ནི་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་བེ་ལུ་ཀམ་དང་། དེ་ཐའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་
 ཕྱིར་དུ་བེ་མང་དགྲོལ་མཁན་སྐྱལ་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
 དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱལ་པ་ལ་དེ་དང་སྟེ་ཕྱིས་བྱུང་དེས་སྐྱལ་ཅམ་ལ་དེ་དང་སྟེ་

ཕྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་ཆར་དང་གཅི་འཁོར་དུ་སྐྱལ་བ་དང་རྩ་འབྲལ་ཡ་མ་བྱུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོངས་སྐྱེད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སྐྱེད་དབང་གིས་བྱུང་བར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡོངས་སྐྱེད་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་འབྲིན་ལས་ལ། ཅ་བར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྟོན་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཁོ་ནར་སྒྲུར་བེར་ན། འོ་ན། འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་འབྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་འབྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་འབྲིན་ལས་ནི། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སྐྱལ་སྐྱེ་གསུམ་ཀ་དེའི་ཆོས་སྐྱར་བྱས་ནས་དེའི་འབྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་དེ་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ནར་སྒྲུར་བེར་ནའང་། འོ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་སྐྱལ་གྱི་འབྲིན་ལས་དུ་མ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོངས་སྐྱལ་གྱི་འབྲིན་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་འབྲིན་ལས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོངས་སྐྱལ་གྱི་འབྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་ཡང་ཅ་བ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་རག་ལས་པས་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་འབྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བེར་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རང་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་འབྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་གང་
རུང་ལ་འགོད་པ་པོ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་འགྲོ་བ་དཔྱལ་བའི་སྟག་བསྟེན་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱ་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་
ཞུགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། གདུལ་བྱ་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་
ཞུགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་
བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐུགས་དམ་བསྟེན་ཏེ། དེས་ཀྱང་དང་དུ་
བཞེས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གིས་འཕྲིན་ལས་སྟག་མ་ཉེར་དུག་མཛད་པ་
གཅིག་གིས་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་
ནམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སྟེན་སྟེན་ལའང་ཁ་སློབ་སྟེ། དེ་
ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་དུག །འབྲས་བུ་ལ་
གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དུག་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ། སྦྱར་ལམ་ལ་
བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག །སློབ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་དེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་དབང་གིས་
བྱང་བ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ནམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། ས་འཆམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀས་འདོད། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཉེར་དུག་དང་འབྲས་བུ་
ལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དུག་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་ལ་དུག །སྦྱར་ལམ་ལ་གཅིག །མཐོང་

ལམ་ལ་གཅིག །སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཕྲིན་ལས་ལ་སངས་
འཕགས་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིའི་
འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་བར་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་དེའི་བསྟན་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་ཉིར་བདུན་
ལམ་ལྔ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱི་རོལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་བྱུང་བའི་བྱིར།
སྒྱུ་དང་འབྱུག་ལས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཛིག་ཉིན་བསོད་
ནམས་སྒྲོ་གྲོས་ཐང་འགའ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་བ་
ཉིད་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཞེས་སོགས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་དག་
ལས་གྲུབ་པོ། ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བཞིན། །སྟེ་སྒྱུ་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་ཀུན་ཉི་མ་
ལྟར། །གསལ་མཛད་ལེགས་བཤད་བྲ་ཐབ་མེ་ཡོང་ལ། །འཕགས་པོད་ལུགས་བརྒྱ་གསལ་བའི་
དད་འདུན་རྒྱས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་རབ་བསྟན་འདིར་བསོགས་ཀྱི། །དགོ་བ་དཔག་ཡས་
གང་བསགས་ལུས་ཅན་གྱིས། །དུས་གསུམ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་སྒྱུ་དེ་ཅིང་། །བྱུང་དབང་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོ། །མཚོག་གསུམ་མཐུས་དང་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་གཤིས། །ཉིན་
འབྱུང་བསྟན་མེད་ལྷག་བསམ་ལྟར་ཅིག་མཐུས། །གཞུང་ས་སྟེང་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་དེ་སྟེང་། །ལེགས་
བཤད་འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་སྒྲོགས་གྱུར་ཅིག ། །། ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དགོན་མཚོག་

འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཡུལ་དབུས་སུ་བཞུགས་སྐབས་སློབ་གསར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བའི་བྱིར་ཀྱན་མཆིན་
གོང་མའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་གནད་འགག་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་མེར་འབྱེད་གནང་བའི་བྱི་ཚོ་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྲིས་བཅོ། །སྤར་
ཡང་བྲིས་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ཞུས།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་

རྒྱལ་ཁོ་ལ་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཁོ་ལ་རྒྱལ་ཁོ་ལ་རྒྱལ་ཁོ་ལ་རྒྱལ་ཁོ་ལ་
གཞི་ལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྒྱུར་།
ཆོས་གི་གཞུགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱིས་།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི་།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྒྱལ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས་།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲོང་ལྷག་བརྒྱ་།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་།
རེས་ལེགས་ཀོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག་།

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུན་བའི་སྒྲོ་མའི་སྒྲོ་མ་སྒྲོང་ལྷག་བརྒྱ་མེ་བཟང་བས་གདངས་
སྒྲོང་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་བའི་བསྐྱུན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྒྲོང་བ་ལྷར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་
ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། རྒྱུགས་དང་རྒྱུགས་ན་དུལ་སྐྱུན་གྱི་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་བའི་གཞོན་འཆེ་གྲུ་བུའི་སྒྲོར་བ་ནི་
ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཆོ་ལྷར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་།
བྱང་རྒྱུགས་མོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རྒྱར་ཡང་སྒྲོར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་བའི་སྒྲོང་འདིར་ཡང་
ཐུབ་བའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་སྒྲོན་རྒྱལ་འདེན་ལྷ་ལྷེད་པོའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ཅན་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྲུར་ཆོག་བའི་
དགེ་བསྒྲུའི་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་ལྷ་ལྷེད་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འདེན་རྒྱལ་ཁོ་ལ་སྒྲུར་བའོ། །

ཀྱན་མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་སྐྱོན་ཆེད་ཏུ་བྱང་བའི་ཞལ་འདེབས་རིུ་མེག

ཡང་།	ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་མཁན་གྱི་མཆན།	ཉིན་མིང་།
1	ལྷ་འབྲུམ་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོས།	50000
2	ཆེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ།	5000
3	ཆེ་འདས་བད་མ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
4	ཆེ་འདས་སྒྲ་མ་བྲག་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཆེད་དུ།	15000
5	དགེ་བཤེས་བསྐྱན་འཕེལ་ནས།	5000
6	ཆེ་འདས་སྒྲོ་བཟང་དོན་འབྲུབ་དང་ཨ་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
7	ཆེ་འདས་མ་བསོད་ནམས་གཡང་སྐྱིད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	200
8	ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤པར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་ནས།	1000
9	ཆེ་འདས་མ་སྒྲོ་གཞི་མའི་ཆེད་དུ།	1200
10	དགེ་བཤེས་ཕུན་ཆོགས་དར་རྒྱལ་ནས་མ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
11	ཆེ་འདས་སྤེན་པ་གསལ་སྒྲོན་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2500
12	ཆེ་འདས་མ་དབའ་ཉོ་དང་མ་འབྲུག་ཉོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	5000
13	བྱ་བུ་དགེ་བཤེས་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཆོ་ནས་འབྲེལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
14	ཆེ་འདས་དགེ་སློང་བསམ་པ་ལྷན་འབྲུབ་སོགས་དང་ཆེ་ལྷན་དགེ་སློང་བསྐྱན་འཛིན་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2500
15	དགེ་སློང་འཛིགས་མེད་བཟང་པོ་ནས་ཞལ་འདེབས།	5000
16	དགེ་ལྷན་སྒྲོ་བཟང་ནས་ཞལ་འདེབས།	3000
17	དགེ་སློང་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཞལ་འདེབས།	500
18	དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ནས།	500
19	བསམ་གཏན་ནང་མི་ཆེད།	1000
20	དགེ་བཤེས་ཚུང་བདག་ནས་ཆེ་འདས་མ་སྐལ་བཟང་དོ་རྩེ་དང་མ་བསྒྲུ་ཆོས་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2650
21	ལྷ་སྐྱབ་མང་ཐོས་ནས།	1500
22	ཨ་མ་ཀུན་ལོ་གཙོས་ནང་མིའི་ཆེད།	5000
23	ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཆོས་ཆོགས་ནས།	5000

24	མངའ་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་ནས།	1000
25	ཆེ་འདས་ལ་བ་སྒྲོན་སྒྲིད་དང་ཆེ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་དོན་འགྲུབ་སྟགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2070
26	ཆེ་དང་ལྷན་བ་ཨ་མ་ཅ་རྟེན་ནང་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	7090
27	བྱ་མོ་སྒྲིང་དཀར་མཆོ་ཡི་ཆེད་དུ།	2625
28	བྱ་བྲལ་དག་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ནས།	10000
29	ཆེ་དང་ལྷན་བ་ཀྱན་ཐར་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་འབྲེལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1900
30	མ་སྒྲོན་ཐིག་དང་བྱ་རྩལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	300
31	གཞུང་བཤེས་ཆང་མཁུན་རབ་ནས་ཞིང་གཤེགས་ཁུ་བོ་དག་སྒྲོང་འཛིགས་མེད་བལྟན་འཛིན་གྱི་ཆེད་དུ།	1113
32	ཉར་དག་བཤེས་དག་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཆེ་འདས་པ་ཆོས་སྒྲོང་སྐབས་དང་། ཆེ་ལྷན་ཨ་མ་དག་འདུན་སྒྲོལ་མ་ནང་མི་སྟགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	5000

༡༡། ཀྱུན་མཁྱེན་དགོན་མཚོ་ག་འདི་གས་མེད་དབང་པོ་མི་གསུང་འབྲུམ།

དཔར་སྐྱོན་རྒྱ་སྒྲོར་བ། འབྲས་སྤྲངས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གི་སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་ཕྱག་མཛོད།

ཐུ་བྱེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།

འགན་འཛིན་གཞིན་པ། བྱ་བུ་དབུ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིག་ཁྲིའད་པར་ཅ་སྒྲིག་སྒྲོར་བ། གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་ཤུལ་འགོད་པ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ།

པར་ཅ་ཞིབ་ཕྱར་དང་ལྷ་དག་པ།

ཏར་དགེ་བཤེས་རྒྱུང་བདག་ བྱ་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ།

ཏར་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ལྷན། ལྷ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།

སྒྲིག་ཁྲིའད་ཡིག་འབྲུག་པ།

གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བྱ་འཕྲིན་ལས། ཏར་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་སྐལ་ལོ། བྱ་བྱང་རྒྱལ། ཏར་ཤེས་རབ།

འབྲེམས་ཐེལ་བ།

ལྷ་བྱམས་པ། བྱ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གསལ།

དཔར་གཞི། ༢༠༡༩ ལོའི་རྒྱ་ ༩ པར་དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

དཔར་ཐེངས། ༢༠༡༩ ལོའི་རྒྱ་ ༩ པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔར་སྐྱོན། འབྲས་སྤྲངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེབ་ཚད། 175mm x 240mm / དཔར་གྲངས། 001-500

བྲ་གནས། www.gomanglibrary.com

ལྷ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ནས་མི་ལོ་ཕྱི་ལ་པོ་ ༦༠༠ འཁོར་བའི་རྗེས་བྲན་དང་མཚོད་འབྲུལ་བྱ་བ།

དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་། འབྲས་སྤྲངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Copyright ©2019 Drepung Gomang Library

ཚོགས་པ་དང་མི་སྒྲིལ་ཡང་བསྐྱར་དཔར་དང་འོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གནད་དགོས་ན། འགོ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་

དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་ལ་དགོངས་འཕྲོལ་ངེས་པར་བྱ་བྱ་དགོས།

